

Mercator

LETNO POROČILO 2008

KAZALO

Uvod	4
POROČILO PREDSEDNIKA UPRAVE	5
PREDSTAVITEV SKUPINE MERCATOR	9
Osebna izkaznica družbe	10
Dejavnost Skupine Mercator	10
Sestava Skupine Mercator	11
KLJUČNI DOSEŽKI LETA 2008	12
Ključni dosežki leta 2008 v številkah	12
Razvojni kazalniki Skupine Mercator v obdobju 2005 - 2008	13
PREGLED POMEBNIH DOGODKOV	15
Pomembnejši dogodki v letu 2008	15
Pomembnejši dogodki po zaključku leta 2008	17
KORPORACIJSKO UPRAVLJANJE	18
Skupščina delničarjev	18
Nadzorni svet	19
Uprava	21
Revizijska komisija	23
Upravljanje odvisnih družb	24
Revizija	24
Obveščanje delničarjev in poročanje	26
Izjava o skladnosti s Kodeksom upravljanja javnih delniških družb	27
POSLOVNO POROČILO	28
STRATEGIJA POSLOVANJA SKUPINE MERCATOR	29
Vizija	29
Poslanstvo	29
Vrednote korporacijske strukture	29
Strateške usmeritve	30
Strateški cilji v številkah	31
GOSPODARSKE RAZMERE V LETU 2008	32
RAZVOJ IN INVESTICIJE	34
TRŽENJE	38
Tržni delež	38
Trženjska strategija	38
Ustvarjanje odnosov s kupci	39
Razvoj linij trgovske znamke	42
Projekti pospeševanja prodaje	44
PRODAJNI FORMATI	46
PRODAJA	50

UPRAVLJANJE Z BLAGOVNIMI SKUPINAMI IN ODNOSI Z DOBAVITELJI	51
LOGISTIKA	53
ORGANIZACIJA IN KAKOVOST POSLOVANJA	54
INFORMACIJSKA PODPORA	56
FINANČNO UPRAVLJANJE	56
MERCATORJEVA DELNICA IN LASTNIŠKA STRUKTURA	59
✎ Mercatorjeva delnica	59
✎ Lastniška struktura	61
UPRAVLJANJE S TVEGANJI	63
ANALIZA USPEŠNOSTI POSLOVANJA	67
✎ Poslovanje v letu 2008	67
✎ Analiza poslovanja	68
✎ Pregled pomembnejših finančnih kazalnikov	74
✎ Pregled poslovanja družb Skupine Mercator	75
DRUŽBENA ODGOVORNOST	76
✎ Sponzorstva, donacije in vključevanje v humanitarne akcije	76
✎ Skrb za okolje	78
✎ Razvoj zaposlenih	79
✎ Komuniciranje s kupci	85
PRIČAKOVANE GOSPODARSKE RAZMERE IN NAČRTI ZA LETO 2009	86
✎ Pričakovane gospodarske razmere v letu 2009	86
✎ Načrti za leto 2009	88

RAČUNOVODSKO POROČILO	91
------------------------------	-----------

RAČUNOVODSKO POROČILO SKUPINE MERCATOR	93
✎ Konsolidirana bilanca stanja	94
✎ Konsolidirani izkaz poslovnega izida	95
✎ Konsolidirani izkaz gibanja kapitala	96
✎ Konsolidirani izkaz denarnih tokov	98
✎ Pojasnila h konsolidiranim računovodskim izkazom	100
✎ Izjava poslovodstva	152
✎ Poročilo neodvisnega revizorja	153

RAČUNOVODSKO POROČILO DRUŽBE POSLOVNI SISTEM MERCATOR, d.d.	155
--	------------

✎ Bilanca stanja	156
✎ Izkaz poslovnega izida	157
✎ Izkaz gibanja kapitala	158
✎ Predlog uporabe bilančnega dobička	160
✎ Izkaz denarnih tokov	161
✎ Pojasnila k računovodskim izkazom	163
✎ Izjava poslovodstva	209
✎ Poročilo neodvisnega revizorja	211

STIKI Z MERCATORJEM	213
----------------------------	------------

POROČILO PREDSEDNIKA UPRAVE

Skupina Mercator je leto 2008 kljub težavnim pogojem poslovanja uspešno zaključila kot največje trgovsko podjetje z izdelki vsakodnevne rabe v regiji. To dokazuje, da ostajamo trdno zvesti izpolnjevanju naše vizije, biti vodilna trgovska veriga z izdelki vsakodnevne rabe v jugovzhodni Evropi, in da dosledno uresničujemo načrtane strateške usmeritve. Neugodne gospodarske razmere v tem letu so nekoliko otežile naše delovanje na vseh trgih, vendar smo to sprejeli kot izziv in z veliko vztrajnosti dosegli vse ključne načrtovane poslovne cilje.

Čisti prihodki iz prodaje Skupine Mercator so v letu 2008 dosegli 2,7 mlrd EUR in so presegli ustvarjene v letu 2007 za več kot 10%, načrtovane za leto 2008 pa so presegli za 3%. Delež čistih prihodkov iz prodaje, ki so bili ustvarjeni na trgih izven Slovenije, iz leta v leto narašča in tako v letu 2008 že presega tretjino vseh prihodkov. Tudi v letu 2009 ostajajo naši načrti ambiciozni, saj kljub zahtevnim gospodarskim okoliščinam in prilagojenem obsegu naložb načrtujemo povečanje čistih prihodkov iz prodaje na 2,8 mlrd EUR, ob čemer naj bi se v skladu z načrti obseg prihodkov na trgih izven Slovenije že bližal skoraj milijardi evrov.

V letu 2008 je Mercator razvijal tržne deleže na vseh trgih v skladu z načrti. Trženjske aktivnosti so bile primarno usmerjene v zadovoljevanje potreb kupcev in vzpostavitev dolgoročnega odnosa z njimi preko zagotavljanja kakovostnih storitev, široke in ugodne ponudbe ter sodobne nakupne izkušnje. Spremenjene socialne in ekonomske razmere so zahtevale prilagajanje aktivnosti na področju trženja in nabave, ki so bile osredotočene na cenovno konkurenčnost, prilagoditev ponudbe in racionalizacijo trženjskih naložb. V tržnem okolju z visoko inflacijo smo vzpostavili aktivno maržno politiko s ciljem omiliti vpliv rasti cen za potrošnike in sočasnega povečanja konkurenčnosti ponudbe. V tem okviru smo intenzivno razvijali ponudbo lastnih trgovskih znamk. Med 2.300 izdelki pod Mercatorjevimi trgovskimi znamkami so lahko potrošniki našli tako izdelke za cenovno občutljive kupce kot tudi izdelke višjih cenovnih razredov. Redno smo izvajali kratkoročne in dolgoročne aktivnosti pospeševanja prodaje izdelkov, blagovnih znamk in blagovnih skupin, kar je omogočalo, da smo imeli v naših trgovinah vsak dan preko 3.000 izdelkov v različnih akcijah ugodnih nakupov.

V tem okviru so bile uspešne tudi aktivnosti za povečevanje zvestobe naših kupcev, saj smo v letu 2008 zabeležili kar 18% rast števila imetnikov Mercator Pika kartice. Skupno število imetnikov naše kartice zvestobe je tako že preseglo 1,2 milijona imetnikov v celotni regiji. V letu 2008 smo vzpostavili tudi Kontaktni center Mercator, kjer naši kupci in imetniki kartice Mercator Pika lahko na enem mestu na enostaven, prijazen, hiter in učinkovit način pridobijo vse želene informacije in odgovore na različna vprašanja.

Viri nabave so vedno bolj globalni, zato je konkurenčnost ponudbe ob zagotavljeni kakovosti ključno izhodišče partnerskih odnosov z dobavitelji. Na vseh trgih smo v zelo zahtevnih razmerah višanja cen surovin in energentov z dobavitelji v okviru partnerskega odnosa iskali najboljše rešitve za naše skupne potrošnike. Opozarjali smo, da so inflacija ter zaostrene gospodarske in socialne razmere kompleksen problem, ki prenaša odgovornost za odločitve, povezane s spremembami cen izdelkov, na celotno verigo dodane vrednosti in zahteva premišljeno ravnanje. Mercator je znižal marže številnim izdelkom, ki so se dražili zaradi dvigov cen s strani dobaviteljev, ter s tem omejil in ublažil podražitev na potrošnike. Pri oblikovanju partnerskih odnosov z dobavitelji smo ohranili politiko prednostnega sodelovanja z lokalnim okoljem.

K nadaljevanju visokih stopenj rasti v letu 2008 so pomembno prispevale intenzivne razvojne in investicijske dejavnosti. S tega vidika je bilo leto rekordno, saj je skupina izvedla za več kot 300 mio EUR naložb, pretežno v razvoj maloprodajne mreže. To se je odrazilo v velikem povečanju prodajnih površin, saj je skupna bruto prodajna površina trgovin pod blagovnimi znamkami Mercatorja presegla milijon kvadratnih metrov. Odprli smo številne nove objekte v vseh državah kjer poslujemo, hkrati pa smo preuredili, razširili in posodobili številne obstoječe objekte, ki so postavili nove standarde trgovine v regiji.

V času zaostrenih razmer na finančnih trgih zaradi globalne finančne krize je bil eden izmed ključnih ciljev Mercatorja ohraniti stabilno in trdno premoženjsko in finančno stanje. V letu 2008 smo bili v teh vidikih uspešni. Sposobnost ustvarjanja denarnih tokov z našim poslovanjem smo povečali, saj smo ustvarili za 198 mio EUR kosmatih denarnih tokov iz poslovanja pred najemninami (EBITDAR), kar predstavlja kar 15% rast glede na leto 2007. Hkrati rast teh ustvarjenih denarnih tokov za več kot 4 odstotne točke prehitve rast prihodkov, kar kaže na povečevanje poslovne učinkovitosti skupine in njeno visoko razvojno sposobnost ter finančno moč. Partnerski odnosi s številnimi bančnimi skupinami, ki delujejo v regiji, so nam tudi v pogojih globalne finančne krize omogočali normalno delovanje, poleg tega pa smo v letu 2008 celo uspeli realizirati največji obseg investicij v celotni zgodovini Mercatorja. Ob tem smo ohranili trdno kapitalsko sestavo in med letom postopoma oblikovali tudi kratkoročne likvidnostne rezerve. Ob koncu leta 2008 je imela skupina tako na razpolago za več kot 110 mio EUR razpoložljivih neizkoriščenih likvidnostnih virov.

V letu 2008 smo nadaljevali aktivnosti za optimizacijo poslovanja Skupine Mercator, ki jih izvajamo že več let. S tem smo povečali produktivnost ter stroškovno učinkovitost in hkrati z rastjo obsega poslovanja v večji meri izkoriščali tudi ekonomije obsega na novih trgih. Delež poslovnih stroškov v prihodkih se je na ravni skupine v letu 2008 znižal za 0,8 odstotne točke glede na leto 2007, s čimer smo uspeli v pomembni meri ublažiti učinke nižjih povprečnih marž, predvsem kot posledice sprememb v strukturi potrošnje ter vlaganj v cene za večjo cenovno konkurenčnost. Kljub doseženi skoraj 10% rasti dobička iz poslovanja je zaradi višjih stroškov financiranja čisti dobiček leta 2008, ki je dosegel 40,7 mio EUR, nekoliko nižji kot v letu 2007, a kljub temu dosega načrtovanega. Že v letu 2007 je nadzorni svet sprejel dividendno politiko do leta 2010. Skladno z njo smo delničarjem v letu 2008 izplačali 4,25 EUR dividende na delnico, kar predstavlja 6% rast glede na leto 2007.

Dosežkov skupine ne bi bilo brez prizadevanj vseh zaposlenih. Zato sem še posebej ponosen na skoraj 22 tisoč sodelavk in sodelavcev, ki si vsak dan prizadevajo za zadovoljstvo kupcev in s tem za napredek podjetja. V okviru poslanstva smo z našim delovanjem ustvarjali koristi za zaposlene, kot so zagotavljanje varnega in prijetnega delovnega okolja z možnostjo osebnega in strokovnega razvoja. V letu 2008 smo se s številnimi aktivnostmi osredotočili na varnost in zdravje zaposlenih, motivacijo in nagrajevanje ter medkulturno-organizacijski razvoj.

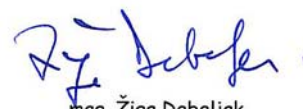
V letu 2008 smo nadaljevali s prakso družbeno odgovornega delovanja na vseh ravneh, od podpore številnim družbenim dejavnostim in pomoči humanitarnim organizacijam in posameznikom, do energetske varčnosti, sonaravnega razvoja in okoljske ozaveščenosti, katero spodbujamo tudi skozi spremembe nakupnih navad naših kupcev. Primer tega je bila naša osrednja družbeno-odgovorna akcija v letu 2008, katere namen je bil povečanje uporabe reciklabilnih vrečk za večkratno uporabo. Izvedli smo jo v sodelovanju z našimi poslovnimi partnerji v novembru 2008. V letu 2008 smo v okviru dejavnosti širšega družbenega pomena finančno podprli več kot 1.800 projektov in organizacij na vseh trgih našega delovanja.

Pogoji poslovanja v letu 2009 bodo zelo zahtevni. Nihče ne more zanesljivo napovedati, kako se bodo razvijale gospodarske razmere v regiji, predvsem kot posledica nadaljnjih učinkov globalne finančne krize, upada gospodarske aktivnosti in makroekonomske nestabilnosti v regiji. Ob tem pa se zavedamo, da smo za uspešen nastop na trgu odgovorni sami, zato smo v skladu s pričakovanji sprememb v okoliščinah poslovanja že v letu 2008 zasnovali dva sklopa ukrepov, s katerima smo se odzvali pričakovanim spremembam v okoliščinah delovanja. Prvi sklop ukrepov se nanaša na prilagoditev naše ponudbe za potrošnike in obsega ukrepe za povečanje cenovne konkurenčnosti, prilagoditev ponudbe ter nadgradnjo sistema zvestobe. Namen tega sklopa ukrepov se je prilagoditi vse večji racionalnosti potrošnikov zaradi pričakovanega zmanjšanja njihove realne kupne moči. V tem okviru Skupina Mercator v letu 2009 načrtuje investicije v znižanje cen za potrošnike v višini 11 mio EUR. Drugi sklop ukrepov pa se nanaša na povečevanje učinkovitosti delovanja Skupine v okviru pričakovanih gospodarskih razmer. Ti ukrepi obsegajo stroškovno racionalizacijo na vseh področjih delovanja, omejitev obsega investicij na raven, ki jo skupina lahko financira z lastnimi viri, ter poglobitev aktivnosti obvladovanja tveganj s poudarkom na finančnih tveganjih. Ne glede na otežene razmere poslovnega okolja razvojne aktivnosti Mercatorja v letu 2009 ne bodo zastale, bodo pa prilagojene gospodarskim razmeram. V takšnem okviru tudi gospodarski načrt za leto 2009 predstavlja nadaljevanje uresničevanja načrtane strategije Skupine Mercator.

V letu 2009 obeležujemo tudi 60-letnico delovanja. Prehojena pot od trgovskega podjetja Živila Ljubljana, ki je bilo ustanovljeno dne 4.3.1949 in 16.10.1953 preimenovano v Mercator, do največje trgovske verige z izdelki vsakodnevne rabe s skoraj 1.500 prodajnimi mesti na petih rastočih trgih v regiji jugovzhodne Evrope je dokaz uspešnosti in dolgoročne vizije razvoja podjetja. Mercator je v tem času postal pomemben mednarodni trgovec, ki se uvršča med 250 največjih trgovcev na celem svetu.

Zgodba o rasti in uspehu je odsev trdega in osredotočenega dela vseh sodelavk in sodelavcev v Mercatorju ter odličnosti sodelovanja s poslovnimi partnerji. Ob jubileju gre tako moja posebna zahvala vsem, ki ste načrtali razvoj podjetja na začetku njegovega poslovanja, sodelovali v njem v desetletjih rasti in razvoja ter vsem, ki skupaj sooblikujemo današnjo in prihodnjo podobo podjetja. Za dobro poslovno sodelovanje se želim zahvaliti poslovnim partnerjem v Sloveniji, v Srbiji, na Hrvaškem, v Bosni in Hercegovini in Črni gori. Posebna zahvala za zaupanje v minulem in vseh predhodnih letih gre delničarjem in članom nadzornega sveta. Brez podpore vseh delničarjev Mercator danes ne bi bil, kar je.

Leto 2009 prinaša veliko poslovnih izzivov, ob katerih se zavedamo, da se prav v zahtevnih razmerah sposobni in vztrajni najbolj izkažejo. Pravočasno zaznavanje priložnosti v okolju, podrobno poznavanje in zadovoljevanje spreminjajočih se potreb potrošnika, družbeno odgovorno ravnanje ter naložbe v razvoj in strokoven kader nam bodo omogočili vzpodbujati zvestobo naših potrošnikov, ubranitev konkurenčnih prednosti in doseganje zastavljenih korporativnih ciljev. Prepričan sem, da bo poslovanje Skupine Mercator tudi v letu 2009 nov kamenček v mozaiku zgodbe o uspehu, ki jo skupaj pišemo že 60 let.

mag. Žiga Debeljak
predsednik uprave

Ljubljana, 19.2.2009

PREDSTAVITEV SKUPINE MERCATOR

Skupina Mercator je ena največjih trgovskih verig v regiji jugovzhodne Evrope, vodilna trgovska veriga v Sloveniji in čedalje bolj uveljavljena veriga na trgih Srbije, Hrvaške, Bosne in Hercegovine ter Črne gore. Naša vizija ostaja nespremenjena tudi v prihodnje – želimo biti vodilno trgovsko podjetje z izdelki za dnevno rabo v gospodinjstvu v regiji JV Evrope.

Obstoječi trgi poslovanja: Slovenija, Srbija, Hrvaška, Bosna in Hercegovina, Črna gora.

Ciljni novi trgi: Bolgarija (vstop v letu 2009), Makedonija, Kosovo, Albanija.

Oseba izkaznica družbe

Družba Poslovni sistem Mercator, d.d., je obvladujoča družba skupine povezanih podjetij (Skupine Mercator), ene največjih gospodarskih skupin v Sloveniji ter v celotni regiji JV Evrope.

Ime podjetja	Poslovni sistem Mercator, d.d.
Skrajšano ime podjetja	Mercator, d.d.
Dejavnost	G 47.110 Trgovina na drobno v nespecializiranih prodajalnah pretežno z živili
Matična številka	5300231
Davčna številka	45884595
Datum vpisa v sodni register	1.1.1990
Osnovni kapital družbe na dan 31. december 2008	157.128.514,53 EUR
Število izdanih in vplačanih delnic na dan 31. december 2008	3.765.361
Kotacija delnic	Ljubljanska borza, d.d., borzna kotacija, prva kotacija delnice, oznaka MELR
Predsednik uprave	Žiga Debeljak
Člani uprave	Vera Aljančič Falež, Mateja Jesenek, Peter Zavrl
Predsednik nadzornega sveta	Robert Šega
Namestnik predsednika nadzornega sveta	Kristjan Sušinski

Dejavnost Skupine Mercator

Najpomembnejša in najobsežnejša dejavnost Skupine Mercator je **trgovina na drobno in debelo z izdelki vsakdanje rabe v gospodinjstvu** (market program).

! Široka razvejanost prodajne mreže z različnimi prodajnimi formati;

- ✓ market program: hipermarketi, supermarketi, sosedske prodajalne, prodajalne udobja, Hura! diskonti in spletna trgovina,
- ✓ specializirani programi: prodajalne tehničnega programa, programa tekstila in lepote ter športnega programa.

! Številne dopolnjujoče se storitve z namenom zadovoljevanja potreb, želja in pričakovanj vseh naših kupcev.

Sestava Skupine Mercator

Poslovni sistem Mercator, d.d. Slovenija

TRGOVINA

Mercator - H, d.o.o. Hrvaška	99,9 %	Mercator - S, d.o.o. Srbija	100,0 %	M - Rodić, d.o.o. Srbija	88,0 %
Mercator - Mex, d.o.o. Črna gora	51,0 %	Mercator - BH, d.o.o. Bosna in Hercegovina	100,0 %	Mercator Makedonija, d.o.o. Makedonija	100,0 %
M - BL, d.o.o. Bosna in Hercegovina	100,0 %	Investment International, d.o.o. Makedonija	100,0 %	Mercator - B, e.o.o.d, Bolgarija	100,0 %
M.COM, d.o.o. Slovenija	100,0 %	Družba še ne izvaja poslovne dejavnosti.		Družba še ne izvaja poslovne dejavnosti.	

Družba še ne izvaja poslovne dejavnosti.

NETRGOVINA

Pekarna Grosuplje, d.d. Slovenija	100,0 %	Eta, d.d. Slovenija	100,0 %	Mercator - Emba, d.d. Slovenija	100,0 %
Družba je v fazi pripajanja obvladujoči družbi.					
Belpana, d.o.o. Hrvaška	100,0 %	Mercator - Optima, d.o.o. Slovenija	100,0 %	Interier, d.o.o. Slovenija	97,6 %
Družba je v fazi pripajanja družbi Mercator - H, d.o.o.					
M - nepremičnine, d.o.o. Slovenija	100,0 %	Evolution, d.d. Slovenija	100,0 %	Mercator IP, d.o.o. Slovenija	100,0 %

Podružnice

Družbe Skupine Mercator na dan 31.12.2008 niso imele podružnic.

Z izdajo soglasja Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve je dne 13. decembra 2007 družba Poslovni sistem Mercator, d.d., ustanovila **Ustanovo Humanitarna fundacija Mercator**. Ustanova je namenjena humanitarni podpori Mercatorjevim zaposlenim.

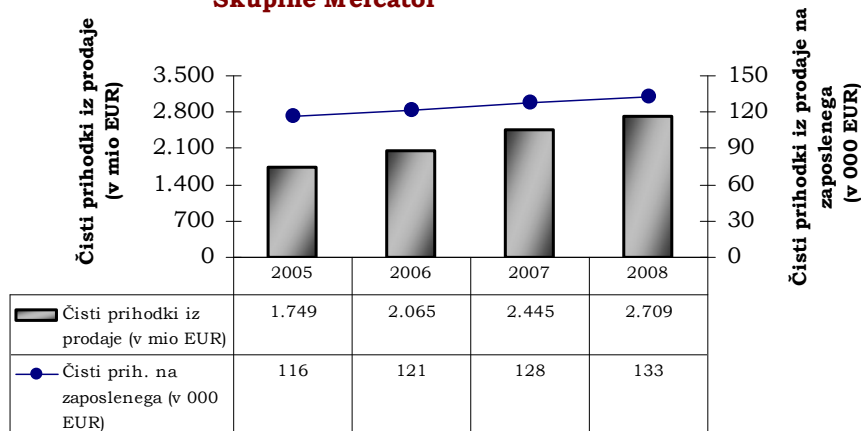
KLJUČNI DOSEŽKI LETA 2008

Ključni dosežki leta 2008 v številkah

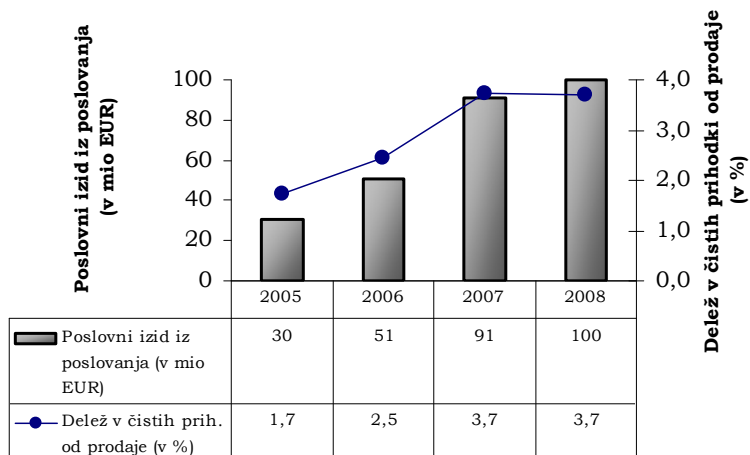
	2005	2006	2007	2008	Indeks 2008 / 2007
FINANČNI PODATKI					
Čisti prihodki iz prodaje (v 000 EUR)	1.749.206	2.064.583	2.445.258	2.708.560	110,8
Poslovni izid iz poslovanja (v 000 EUR)	30.401	50.776	91.335	100.327	109,8
Poslovni izid pred davki (v 000 EUR)	20.588	36.724	54.475	49.993	91,8
Poslovni izid obračunskega obdobja (v 000 EUR)	13.626	30.149	43.814	40.761	93,0
Kosmati denarni tok iz poslovanja (v 000 EUR)	111.129	135.394	162.046	176.773	109,1
Kosmati denarni tok iz poslovanja pred najemninami (v 000 EUR)	117.279	141.703	171.781	198.158	115,4
Kapital (v 000 EUR)	551.175	647.880	688.196	814.101	118,3
Bilančna vsota (v 000 EUR)	1.533.457	1.861.175	2.070.473	2.540.122	122,7
NALOŽBENE AKTIVNOSTI					
Naložbe v osnovna sredstva (v 000 EUR)	238.180	149.283	164.850	298.305	181,0
Naložbe v dolgoročne finančne naložbe (v 000 EUR)	39.646	117.467	49.221	15.104	30,7
ZAPOSLENI					
Število zaposlenih na dan 31.12.	16.372	19.539	20.893	21.636	103,6
Število zaposlenih iz ur	15.086	17.101	19.099	20.438	107,0
KAZALNIKI					
Produktivnost (v 000 EUR)	115,9	120,7	128,0	132,5	103,5
Dodana vrednost na zaposlenega (v 000 EUR)	22,5	22,7	22,9	22,8	99,8
Čista dobičkonosnost prihodkov	0,8%	1,5%	1,8%	1,5%	84,0
Čista dobičkonosnost kapitala	2,7%	5,2%	6,8%	5,6%	82,3
Kosmati denarni tok iz poslovanja v čistih prihodkih iz prodaje	6,4%	6,6%	6,6%	6,5%	98,5
Kosmati denarni tok iz poslovanja pred najemninami v čistih prihodkih iz prodaje	6,7%	6,9%	7,0%	7,3%	104,1
DELNICA					
Tržna cena delnice na dan 31.12. (v EUR)	153,9	212,9	335,0	158,1	47,2
Dividenda na delnico (v EUR)	1,3	2,5	4,0	4,25	106,3
Čisti dobiček na delnico (v EUR)	4,1	8,4	11,8	10,9	93,0
ŠTEVILO DRUŽB V SKUPINI					
Število družb v skupini na dan 31.12.	18	13	16	20	125,0

Razvojni kazalniki Skupine Mercator v obdobju 2005-2008

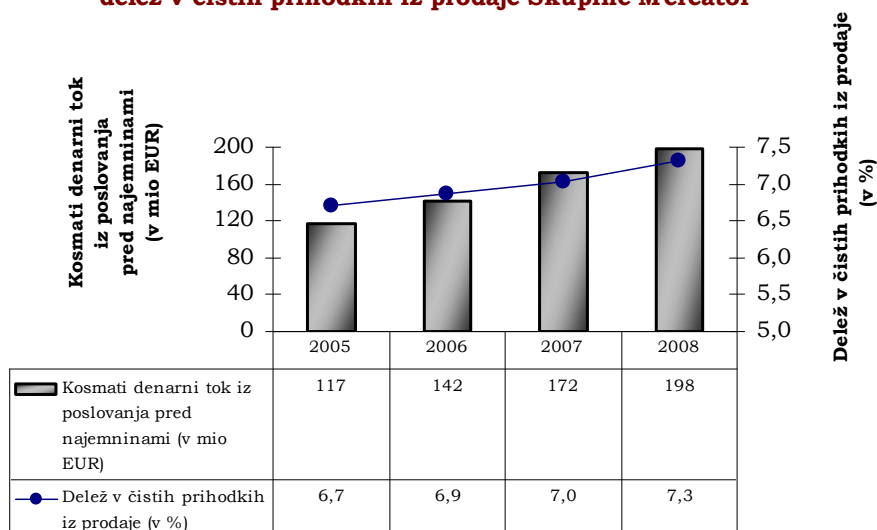
Čisti prihodki iz prodaje in produktivnost Skupine Mercator

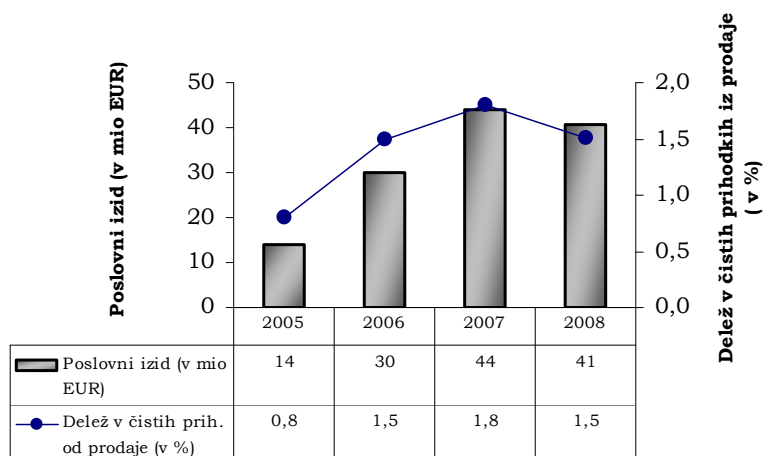
Poslovni izid iz poslovanja in delež v čistih prihodkih iz prodaje Skupine Mercator

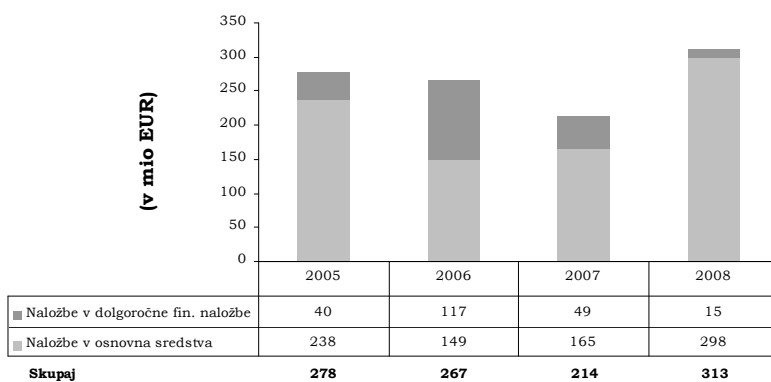
Kosmati denarni tok iz poslovanja pred najemninami in delež v čistih prihodkih iz prodaje Skupine Mercator

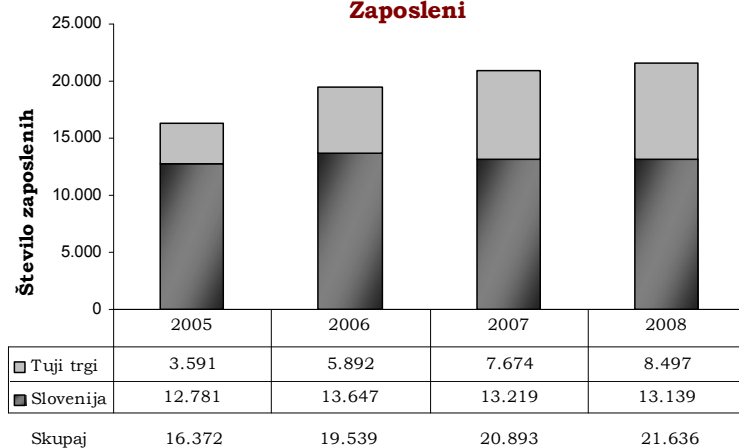
Poslovni izid in delež v čistih prihodkih iz prodaje Skupine Mercator

Naložbe v osnovna sredstva in dolgoročne finančne naložbe Skupine Mercator

Zaposleni

PREGLED POMEMBNIH DOGODKOV

Pomembnejši dogodki v letu 2008

RAZVOJ MALOPRODAJNE MREŽE

V **SLOVENIJI** smo odprli Mercator center Koper II, Mercator center Ptuj, Mercator center Postojna, prenovljen hipermarket v kletni etaži blagovnice Maximarket, hipermarket Šmartinska v Ljubljani, trgovski center Šentjernej, supermarket Poljanska, hipermarket in Intersport v nakupovalnem centru Supernova na Rudniku, supermarket v Šmartnem, supereti v Škocjanu in Benediktu ter Center tehnike v Sevnici in Mariboru.

V **TUJINI** smo odprli:

- ✓ v Srbiji: Mercator center Niš, Roda center Kragujevac, Roda center Sremska Mitrovica, Roda Cash&Carry v Beogradu, supermarket v Kuli, Smederovem, Kanjiži, superete v Paliću ter druge prenovljene maloprodajne enote.
- ✓ na Hrvaškem: Trgovski center Križevci, Trgovski center Labin, Trgovski center Koprivnica, supermarket v Poreču, Umagu, Pulju, Buzetu - Stari Grad ter druge prenovljene maloprodajne enote.
- ✓ v Bosni in Hercegovini: Mercator center Brčko, Trgovski center Bosanska Gradiška ter supermarket Čapljini, Senjaku, Kalesiji in Banja Luki.

V letu 2008 smo aktivirali skupaj za 150.851 m² bruto trgovskih površin ter pridobili 306.199 m² zemljišč za nove projekte.

USTANOVITEV ODVISNE DRUŽBE V BOLGARIJI

- ✓ 13. februarja 2008 smo v skladu s strategijo vstopa na trg Bolgarije ustanovili družbo Mercator - B, e.o.o.d., Sofija, ki bo odgovorna za izvajanje Mercatorjeve širitve na trg Bolgarije.

USTANOVITEV ODVISNE DRUŽBE V BOSNI IN HERCEGOVINI

- ✓ 4. septembra 2008 je družba Poslovni sistem Mercator, d.d., ustanovila družbo M - BL, d.o.o., Banja Luka, ki bo izvajala trgovsko dejavnost na področju Republike Srbske v Bosni in Hercegovini.

STRATEŠKO POVEZOVANJE

- ✓ Septembra 2008 se je nabavnemu združenju na Hrvaškem Mercator-Plodine pridružila še trgovska veriga Billa; družbe so skupaj registrirale družbo Mercator-Plodine-Billa, d.o.o., ki je namenjena skupnemu nastopu na nabavnem trgu Hrvaške.

SPREMEMBE V SESTAVI SKUPINE MERCATOR

- ✓ 1. januarja 2008 se je k družbi Mercator - H, d.o.o., pripojila družba Presoflex, d.o.o., Hrvaška.
- ✓ 1. januarja 2008 je družba Poslovni sistem Mercator, d.d., prevzela dejavnost družbe Pekarna Grosuplje, d.d., skupaj z zaposlenimi; pripojitev je načrtovana v letu 2009.
- ✓ 3. aprila 2008 je družba Poslovni sistem Mercator, d.d., kupila 100-odstotni lastniški delež v družbi Evolution, proizvodnja in trgovina, d.d., Izola, in s tem pridobila zemljišče za gradnjo trgovskega centra v Izoli; pripojitev je načrtovana v letu 2009.
- ✓ 13. maja 2008 je družba Poslovni sistem Mercator, d.d., kupila 100-odstotni lastniški delež družbe Naše vezi, d.o.o., Štanjel, ki jo je 17. junija 2008 preimenovala v podjetje Mercator IP, invalidsko podjetje, d.o.o., Ljubljana. Družba predstavlja sodobni koncept zaposlovanja invalidov, ki delavcem invalidom kot posebni varovani kategoriji zaposlenih namenja še posebno skrb. Družba bo z iskanjem in razpršitvijo dejavnosti, prilagoditvijo delovnih mest in usposabljanjem ter izobraževanjem invalidov ponudila nove priložnosti njihovega umeščanja v poslovanje družbe.
- ✓ 4. junija 2008 je družba Poslovni sistem Mercator, d.d., na podlagi pogodbe o strateški povezavi na področju trgovske dejavnosti med Holdingom Rodić M&B in Mercator, d.d., z dnem 19. oktobra 2006, realizirala nakup dodatnega 12-odstotnega lastniškega deleža družbe M - Rodić, d.o.o., Novi Sad. Pred opravljeno transakcijo je bila družba Mercator, d.d., Ljubljana, imetnica 76 % lastniškega kapitala družbe M-Rodič, d.o.o., po opravljeni transakciji pa je družba Mercator, d.d., Ljubljana imetnica 88 % lastniškega kapitala družbe M - Rodić, d.o.o.
- ✓ 1. oktobra 2008 je bila v sodni register vpisana delitev družbe Mercator - Emba, d.d.; ustanovljena je bila družba M - nepremičnine, d.o.o., na katero je družba Mercator - Emba, d.d., prenesla nepremično premoženje po delitvenem načrtu z dne 20.6.2008.

TRŽENJSKE IN KORPORATIVNE DEJAVNOSTI

- V marcu je pričel delovati Mercatorjev **Kontaktni center**. Naši kupci lahko dobijo na brezplačni telefonski številki 080 20 80 informacije o poslovanju s kartico Mercator Pika, o prodajnih mestih in odpiralnem času prodajaln, o izdelkih in akcijah ter o dogodkih v prodajalnah, pritožbah in pohvalah.
- Konec aprila smo začeli **korporativno kampanjo**, ki je napovedovala praznovanje 60. obletnice Mercatorja, in se bo nadaljevala tudi v letu 2009. Ob tej priložnosti smo se želeli zahvaliti vsem, ki nas ves ta čas spremljajo in sodelujejo z nami ter nam zaupajo.

- Po osmih letih izdajanja **revije Mesec** smo junija 2008 izdali prvo številko v prenovljeni oblikovni podobi, z osveženim vsebinskim konceptom in dodanimi stranmi.
- Kot **odgovor na napovedan dvig cen** predelovalcev hrane smo v Mercatorju določenim izdelkom še dodatno znižali marže in tako znižali maloprodajne cene nekaterih ključnih izdelkov za vsakodnevno porabo v gospodinjstvu. Hkrati v okviru projekta trgovske znamke pospešeno iščemo nove izdelke, ki bodo ponudili najvišjo vrednost za svoj denar. Tako še posebej v okviru generične linije ponujamo izdelke za vsakdanjo porabo gospodinjstev po najnižjih cenah.
- Z novembrom smo začeli z izvajanjem letošnje osrednje korporativne akcije **"Mercator, okolju prijazen sosed"**, ki je posvečena skrbi za okolje in ekološkemu ozaveščanju širše javnosti. Z akcijo želimo naše kupce opozoriti na škodljive vplive plastike na okolje in jih spodbuditi k manjši uporabi plastičnih vrečk, zato smo vsem slovenskim gospodinjstvom podarili trajno nakupovalno vrečko iz reciklirane plastike (preko 500.000). Kupci so jo lahko v naših prodajalnah prevzeli s kuponom, ki so ga prejeli po pošti.
- Mrežo turističnih poslovalnic **M holidays** smo v letu 2008 razširili. Poslovalnicam v sklopu Maximarketa in Mercator centra Šiška v Ljubljani smo dodali še poslovalnici v Novem mestu in Celju
- V novembru 2008 smo realizirali enega izmed pomembnih strateških projektov za zagotavljanje konkurenčnosti Skupine Mercator, in sicer smo **prenovili sistem zvestobe kartice Mercator Pika**, ki poleg obstoječih prednosti zagotavlja še lažje poslovanje, nižje stroške, višjo raven storitev ter nove možnosti za nadgradnjo zvestobe.
- V decembru 2008 smo za Mercatorjev spletni nastop prejeli priznanje **Netko 2008**, ugledno in tradicionalno nagrado za najboljšo poslovno in upravno spletno stran. Nagrado že tretjič zaporedoma podeljuje GZS - Združenje za informatiko in telekomunikacije v sodelovanju z Ministrstvom za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo

Pomembnejši dogodki po zaključku leta 2008

Dne 1.1.2009 je družba Mercator - S, d.o.o., prevzela dejavnost družbe M - Rodić, d.o.o.; pripojitev je načrtovana tekom leta 2009.

KORPORACIJSKO UPRAVLJANJE

Upravljanje družbe Poslovni sistem Mercator, d.d., in skupine povezanih podjetij temelji na zakonskih določilih, določilih Kodeksa upravljanja javnih delniških družb v Sloveniji, internih aktih in pravilnikih, ki so pripravljeni v skladu s standardi ISO, in uveljavljeno dobro poslovno prakso.

V letu 2008 smo sprejeli Poslovnik korporativnega upravljanja družbe Poslovni sistem Mercator, d.d., katerega namen je obravnava ključnih organov družbe, povezanih podjetij ter vseh ključnih interesnih skupin oziroma deležnikov, ki v spletu medsebojnih odnosov pomembno vplivajo na upravljanje in vodenje ter poslovno uspešnost in razvoj družbe.

Družbo vodi štiričlanska uprava, njeno delovanje pa nadzoruje nadzorni svet.

Organi družbe so: skupščina delničarjev, nadzorni svet in uprava.

Skupščina delničarjev

Skupščina delničarjev je organ družbe, v katerem delničarji uresničujejo svoje pravice v zadevah družbe. Uprava družbe skliče skupščino delničarjev Poslovnega sistema Mercator, d.d., praviloma enkrat letno. Sklic skupščine je objavljen v časniku Delo in v sistemu elektronskega obveščanja Ljubljanske borze, d.d., SEOnet, najmanj mesec dni pred zasedanjem.

V sklicu skupščine so poleg časovnih in krajevnih navedb opredeljeni tudi pogoji, od katerih sta odvisna udeležba na skupščini in uresničevanje glasovalne pravice ter dnevni red s predlogi sklepov. Glasovalno pravico lahko na skupščini uresničuje delničar ali pooblaščenec na podlagi pisnega pooblastila. Sklic skupščine, dnevni red, predlogi za sprejemanje sklepov z utemeljitvijo ter sklepi skupščine so objavljeni tudi na uradni spletni strani družbe www.mercator.si.

Družba je na 14. skupščini delničarjev sodelovala pri zbiranju pooblastil malih delničarjev za skupščino, ki ga je izvajalo Vseslovensko združenje malih delničarjev.

V letu 2008 je potekala 14. redna skupščina delničarjev, na kateri je bilo navzočih 65,34 % vseh delnic z glasovalno pravico na tej skupščini. Agencija za trg vrednostnih papirjev je družbam Pivovarna Laško, d.d., Pivovarna Union, d.d., Radenska, d.d., Infond Holding, d.d., ter Istrabenz, d.d., z odločbo prepovedala uresničevati glasovalne pravice, saj je ugotovila, da družbe delujejo usklajeno in dosegajo prevzemni prag. Delničarji so sprejeli sklepe o uporabi bilančnega dobička in izplačilu dividend, podelili razrešnico nadzornemu svetu in upravi, se seznanili s poročilom o pridobitvi in odsvojitvi lastnih delnic in podprli uvedbo udeležbe zaposlenih na dobičku družbe. Za revizorja družbe za leto 2008 so delničarji imenovali revizijsko hišo KPMG Slovenija, podjetje za revidiranje, d.o.o.

Skupščina ni sprejela sklepa o imenovanju novega člana nadzornega sveta. Prav tako ni bil izglasovan noben nasprotni predlog o imenovanju člana nadzornega sveta.

Nadzorni svet

Temeljna funkcija nadzornega sveta je nadzor nad vodenjem poslov družbe. Polovico članov, ki zastopajo interese delničarjev, izvoli skupščina, člane, ki zastopajo interese delavcev, pa v skladu z Zakonom o sodelovanju delavcev pri upravljanju izvoli svet delavcev koncerna.

Člani nadzornega sveta so izvoljeni za štiri leta in so po izteku mandata lahko ponovno izvoljeni. V skladu z zakonom in določili poslovnika o delu nadzornega sveta se mora nadzorni svet družbe sestati najmanj enkrat v četrtletju, obvezno pa enkrat v polletju. V družbi Poslovni sistem Mercator, d.d., se nadzorni svet sestane na najmanj petih rednih sejah letno.

Način dela, sklicevanje sej in druge zadeve, ki so pomembne za delo nadzornega sveta družbe Poslovni sistem Mercator, d.d., so določene v statutu družbe in poslovniku o delu nadzornega sveta. Za svoje delo so člani nadzornega sveta družbe v letu 2008 prejeli sejnino v višini 200 EUR neto, predsednik nadzornega sveta družbe pa sejnino v višini 350 EUR neto. Skupščina delničarjev je na svoji redni seji dne 27.6.2007 določila mesečna plačila od 1.1.2007 dalje, za opravljanje funkcije predsedniku nadzornega sveta 2.500 EUR bruto mesečno, ostalim članom pa 1.500 EUR bruto mesečno.

Na svoji 18. seji dne 11.11.2008 je nadzorni svet imenoval revizijsko komisijo za čas do 30.10.2009.

Predstavitev članov nadzornega sveta

Nadzorni svet družbe je na dan 31. decembra 2008 sestavljalo deset članov.

Predsednik nadzornega sveta - Robert Šega

Izobrazba:

- magister elektroteh. znanosti, univerzitetni diplomirani inženir.

Zaposlitev:

- poslovni svetovalec družbe Epakta, d.o.o., Škofja Loka.

Člani nadzornega sveta - predstavniki kapitala

Kristjan Sušinski, namestnik predsednika

Izobrazba:

- magister ekonomije.

Zaposlitev:

- izvršni direktor za finance družbe Istrabenz, d.d.

Članstva v nadzornih svetih oz. upravnih odborih drugih družb:

- Intrade Energija, Sarajevo.

Matjaž BožičIzobrazba:

- univerzitetni diplomirani inženir, MBA.

Zaposlitev:

- namestnik direktorja družbe CDE nove tehnologije, d.o.o., Ljubljana.

Dušan MohorkoIzobrazba:

- univerzitetni diplomirani pravnik.

Zaposlitev:

- samostojni odvetnik v odvetniški pisarni, Maribor.

Članstva v nadzornih svetih oz. upravnih odborih drugih družb:

- Radgonske Gorice, d.d., Večer, d.d.

Mateja VidnarIzobrazba:

- magistrica ekonomskih znanosti MBA, univ. diplomirana ekonomistka.

Zaposlitev:

- članica uprave družbe Zvon ena holding, d.d., Maribor.

Članstva v nadzornih svetih oz. upravnih odborih drugih družb:

- Cinkarna Celje, d.d., TKK Tovarna kemičnih izdelkov Srpenica, d.d., Terme Olimia, d.d.

Člani nadzornega sveta – predstavniki delavcev**Ksenija Bračič**Izobrazba:

- univerzitetna diplomirana pravnica.

Zaposlitev:

- direktorica pravnih zadev v družbi Mercator, d.d.

Članstva v nadzornih svetih oz. upravnih odborih drugih družb:

- Mercator - Emba, d.d.

Jože CvetekIzobrazba:

- univerzitetni diplomirani ekonomist.

Zaposlitev:

- direktor finančno-računovodskega sektorja Eta, d.d., Kamnik.

Dragica DergancIzobrazba:

- univerzitetna diplomirana pravnica.

Zaposlitev:

- svetovalka direktorice pravnega sektorja v družbi Mercator, d.d.

Jelka Žekar

Izobrazba:

- univerzitetna diplomirana ekonomistka.

Zaposlitev:

- pomočnica članice uprave za trženje in nabavo v družbi Mercator, d.d.

Ivica Župetić

Izobrazba:

- diplomirani ekonomist.

Zaposlitev:

- direktor sektorja za investicije v družbi Mercator - H, d.o.o.

Uprava

Družbo Poslovni sistem Mercator, d.d., vodi uprava. Sestavljajo jo predsednik in trije člani. Predsednik predlaga nadzornemu svetu imenovanje drugih članov uprave, celotno upravo pa imenuje nadzorni svet. Uprava je imenovana za pet let, z možnostjo neomejenega ponovnega imenovanja. Število članov uprave ter njihova delovna področja in pooblastila na predlog predsednika uprave določi nadzorni svet družbe z aktom o upravi. Uprava vodi družbo samostojno, na lastno odgovornost in v dobro družbe.

Članom uprave družbe Poslovni sistem Mercator, d.d., je bil s sklepom nadzornega sveta na seji nadzornega sveta družbe 13. decembra 2005 podeljen petletni mandat z začetkom 1. januarja 2006. Vsi člani uprave družbe Poslovni sistem Mercator, d.d., so z družbo sklenili delovno razmerje za določen čas, in sicer za obdobje petih let, ki je usklajeno s trajanjem mandata.

☑ Predstavitev članov uprave

Upravo družbe Poslovni sistem Mercator, d.d., od 1. januarja 2006 za petletni mandat sestavljajo predsednik in trije člani uprave, ki so predstavljeni v nadaljevanju.

Predsednik uprave - Žiga Debeljak

Izobrazba:

- magister poslovanja in organizacije, univ. dipl. inž. Računalništva.

Delovna področja:

- koordiniranje uprave in koncerna,
- razvoj in investicije,
- informatika,
- finance, kontroling, računovodstvo, interna revizija in odnosi z investitorji.

Druge funkcije:

- član Upravnega odbora Združenja Manager (od leta 2007),

- član Sveta Ekonomske fakultete v Ljubljani (od leta 2007),
- član Gospodarskega kolegija Univerze v Ljubljani (od leta 2006).

Članstva v organih upravljanja ali nadzora nepovezanih družb:

- predsednik Nadzornega sveta Pokojninske družbe A, d.d.,
- član Nadzornega sveta Ljubljanske borze, d.d., (do januarja leta 2009).

Članica uprave za kadre, organizacijo, pravne in splošne zadeve - Vera Aljančič Falež

Izobrazba:

- magistrica pravnih znanosti, univ. dipl. pravnica.

Delovna področja:

- upravljanje s človeškimi viri,
- organizacija in kakovost,
- pravne zadeve,
- splošne zadeve,
- nabava netrgovskega blaga,
- upravljanje z nepremičninami.

Druge funkcije:

- od leta 2006 članica upravnega odbora Trgovinske zbornice Slovenije,
- članica Sveta zavoda Inovacijsko - razvojnega inštituta Univerze v Ljubljani,
- članica komisije za pokojninski načrt Pokojninske družbe A, d.d.,
- članica Ekonomsko-socialnega sveta.

Članica uprave za trženje in nabavo - Mateja Jesenek

Izobrazba:

- magistrica poslovedenja in organizacije, univ.dipl.ekonomistka.

Delovna področja:

- tržne raziskave, razvoj izdelkov in storitev, tržno komuniciranje, sistemi zvestobe,
- odnosi z javnostmi,
- nabava in trženje izdelkov in storitev na področjih market, tehnika, tekstil, Intersport, turizem,
- podpora trženju,
- razvoj prodajnih formatov,
- dopolnilne trgovske storitve.

Druge funkcije:

- članica trženjskega odbora svetovnega združenja proizvajalcev in trgovcev CIES,
- članica nadzornega odbora Društva za marketing Slovenije,
- častna predsednica društva za promocijo žensk v kulturi - Mesto žensk,
- predsednica programskega sveta 14. Slovenske marketinške konference,
- članica Gospodarskega odbora Unicef-a.

Član uprave za maloprodajo, veleprodajo in logistiko - Peter Zavrl

Izobrazba:

- univerzitetni diplomirani ekonomist.

Delovna področja:

- maloprodaja,
- veleprodaja,
- logistika,
- interna proizvodnja,
- podpora operativni dejavnosti.

Druge funkcije:

- predsednik Rokometnega kluba - Krim Mercator,
- vodja Nadzornega odbora Radiokluba Kranj.

Revizijska komisija

Revizijska komisija s svojim delovanjem v družbi zagotavlja kvalitetnejše izvajanje nadzorne funkcije v okviru družbe.

Naloge revizijske komisije so spremljanje postopka računovodskega poročanja, spremljanje učinkovitosti notranjih kontrol v družbi, notranje revizije in sistemov za obvladovanje tveganja, spremljanje obvezne revizije letnih in konsolidiranih računovodskih izkazov, pregledovanje in spremljanje neodvisnosti revizorja za letno poročilo družbe, zlasti zagotavljanja dodatnih nerevizijskih storitev, predlaganje nadzornemu svetu imenovanje kandidata za revizorja letnega poročila družbe, nadzorovanje neoporečnosti finančnih informacij, ki jih daje družba, ocenjevanje sestavljanja letnega poročila, vključno z oblikovanjem predloga za nadzorni svet, sodelovanje pri določitvi pomembnejših področij revidiranja, sodelovanje pri pripravi pogodbe med revizorjem in družbo, opravljanje drugih nalog, določenih s statutom ali sklepom nadzornega sveta in sodelovanje z revizorjem pri opravljanju revizije letnega poročila družbe.

Revizijsko komisijo v družbi Poslovni sistem Mercator, d.d., za čas do 30.10.2009 sestavljajo predsednica Mateja Vidnar (članica nadzornega sveta) in dva člana; Jože Cvetek (član nadzornega sveta) in Peter Ribarič (neodvisni strokovnjak, usposobljen za računovodstvo in revizijo).

Revizijska komisija opravlja področje dela v skladu z določili Zakona o gospodarskih družbah. Za svoje delo člana revizijske komisije prejemata sejnino v višini 200 EUR neto, predsednik revizijske komisije pa sejnino v višini 350 EUR neto. Predsednik revizijske komisije prejme mesečno plačilo za opravljanje funkcije 1.250 EUR bruto, ostala člana pa 750 EUR bruto mesečno.

Upravljanje odvisnih družb

Skupino Mercator sestavljajo obvladujoča družba Poslovni sistem Mercator, d.d., in odvisne (hčerinske) družbe, v katerih ima obvladujoča družba neposredno ali posredno večinski lastniški delež ali večino glasovalnih pravic. Obvladujoča družba pod enotnim vodstvom obvladuje odvisne družbe. Odvisne družbe se organizirajo in upravljajo na podlagi obveznih navodil enotnega vodenja, ki jih določijo organi obvladujoče družbe v skladu z zakonom.

Družba Poslovni sistem Mercator, d.d., kot obvladujoča družba Skupine Mercator deluje po načelih povečevanja poslovne uspešnosti v vsaki odvisni družbi in skupini kot celoti, skupnega skladnega razvoja skupine, optimalne preskrbe z blagom in storitvami široke porabe na trgih delovanja skupine, večje konkurenčnosti, učinkovitega usmerjanja in koordiniranja blagovnih tokov, usklajenega nastopanja na domačem in tujih trgih v nabavi in prodaji, financiranja tekočega poslovanja in razvoja s skupnimi sredstvi ter varnosti, obvladovanja tveganj, skupne likvidnosti in čim večje donosnosti v gospodarjenju s finančnimi sredstvi.

Pri odvisnih družbah v Sloveniji, ki so organizirane kot družbe z omejeno odgovornostjo, opravlja uprava obvladujoče družbe funkcijo skupščine teh družb. Na novih trgih pa uprava obvladujoče družbe v celoti oziroma njeni posamezni člani sodelujejo v delu nadzornega sveta v teh družbah, upravnega odbora poslovnega sveta in skupščini. Vse odvisne družbe, ki so organizirane kot delniške družbe, nadzira nadzorni svet.

Revizija

V današnjem okolju, polnem nenehnih sprememb, so za učinkovito in uspešno poslovno odločanje nujne kakovostne informacije ob pravem času. Za zagotavljanje računovodskih informacij je odgovorna uprava družbe, glavni namen notranje in zunanje revizije pa je kar najbolj zmanjšati tveganja, ki se pojavljajo pri njihovi pripravi.

Slednje v Skupini Mercator uresničujemo:

- z jasnimi računovodskimi usmeritvami in njihovo dosledno uporabo,
- s poenoteno računovodsko politiko na ravni celotne skupine,
- z obsežnimi razkritji in pojasnili,
- s pravočasno pripravo, ustrezno podrobno obravnavo in vsebinsko zasnovo izkazov, ki so primerni za poslovno poročanje,
- s pripravljanjem računovodskih izkazov v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja,
- z rednim nadziranjem procesa računovodstva ter drugih poslovnih procesov v postopkih notranje in zunanje revizije.

☑ Notranja revizija

V Skupini Mercator je že od leta 2000 naprej oblikovana samostojna podporna funkcija notranje revizije, ki deluje v okviru obvladujoče družbe in na ravni celotne skupine. Temeljna naloga notranje revizije je neprestano razvijanje in preverjanje delovanja sistema notranjih kontrol z vidika obvladovanja vseh vrst tveganj delovanja in drugih tveganj, ki jim je izpostavljena Skupina Mercator.

Cilj delovanja notranje revizije je pomagati najvišjemu vodstvu in drugim vodstvom na vseh ravneh k boljšemu upravljanju s premoženjem Skupine Mercator, k dvigu kakovosti, h gospodarnosti in učinkovitosti poslovanja v okviru sprejete strategije, poslovnih politik ter poslovnih in finančnih načrtov.

V okviru notranje revizije izvajamo redne in izredne revizijske preglede po posameznih področjih v družbah Skupine Mercator in sodelujemo z zunanjimi revizorji. V letu 2008 smo v okviru notranje revizije izvajali aktivnosti revidiranja implementiranih ukrepov in finančnih učinkov projektov Optimiranja poslovanja Skupine Mercator ter Upravljanja z blagovnimi skupinami. Izvedena je bila notranja revizija procesa nabave netrgovskega blaga in storitev, notranja revizija procesa veleprodaje v odvisni družbi v Srbiji, ponovna notranja revizija področja zavarovanj premoženja, premoženjskih interesov in oseb ter notranja revizija knjiženja in razmejevanja določenih izbranih postavk v računovodskih izkazih v vseh odvisnih družbah v tujini.

V letu 2009 bomo nadaljevali z aktivnostmi revidiranja implementiranih ukrepov in finančnih učinkov projekta Optimiranja poslovanja Skupine Mercator, sodelovali pri vpeljavi novega sistema podeljevanja avtorizacij v SAP-u in se osredotočili na revidiranje ukrepov stroškovne racionalizacije poslovanja v Skupini Mercator, ukrepov za obvladovanje ključnih tveganj, zunanjih in notranjih predpisov s področja varstva konkurence ter določenih ostalih izbranih poslovnih procesov.

☑ Zunanja revizija

Zunanjo revizijo izvaja pooblaščen revizijska družba, ki poleg redne letne revizije računovodskih izkazov zagotavlja posredovanje strokovnih opozoril in napotkov za izboljšanje sistema notranjih kontrol in za obvladovanje vseh vrst tveganj.

V družbi Poslovni sistem Mercator, d.d., je bila tudi za leto 2008 na podlagi sklepa 14. redne skupščine delničarjev kot nosilec za izvedbo zunanje revizije imenovana revizijska hiša KPMG Slovenija, podjetje za revidiranje, d.o.o.

Obveščanje delničarjev in poročanje

Strategija komuniciranja z delničarji, finančnimi analitiki ter ustanovami, mediji in splošno javnostjo temelji na zagotavljanju transparentnosti poslovanja, ki ga v Mercatorju uresničujemo z rednim in pravočasnim objavljanjem informacij o položaju družbe ter pomembnejših spremembah v poslovanju družbe.

Izvajanje ter razvoj sistema komuniciranja z lastniki in finančnimi javnostmi zagotavlja služba za odnose s finančnimi javnostmi, v tesnem sodelovanju s pristojnimi sektorji, ki zagotavljajo podatke, ter vodstvom družbe. Pri tem uporabljamo različna komunikacijska orodja, kot so sporočila za javnost, novinarske konference, predstavitvene publikacije ter različna gradiva in objave na spletnih straneh družbe. Pomemben del obveščanja finančne javnosti predstavljajo objave na spletnih straneh Ljubljanske borze, v sklopu sistema elektronskega obveščanja SEOnet, kjer že od leta 2005 naprej zagotavljamo sočasno objavo vseh sporočil tudi v angleškem jeziku ter pripravljamo izkaze za družbo in skupino skladno z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja.

V letu 2008 smo se redno sestajali z različnimi finančnimi javnostmi. Udeležili smo se tudi Dneva slovenskega trga kapitala, ki je v okviru organizacije Ljubljanske borze in Klirinško depotne družbe potekal v Ljubljani. Na njem se je Mercator predstavil različnim domačim in mednarodnim portfeljskim izdajateljem.

V marcu 2008 smo se že osmo leto zapored srečali s finančnimi partnerji. Predstavili smo jim razvojne usmeritve Skupine Mercator v letu 2008, poslovanje v letu 2007 ter finančno politiko skupine za leto 2008.

Že več let zapored smo se uvrstili tudi v ožji krog slovenskih družb za nagrado Portal - za najboljše odnose z vlagatelji in drugimi interesnimi skupinami.

Strategijo komuniciranja z lastniki in finančnimi javnostmi uspešno dopolnjuje tudi naše Letno poročilo, kjer vsako leto izpopolnimo njegovo vsebino, skladno z zakonskimi zahtevami ter glede na odzive in potrebe širše javnosti.

Okvirni finančni koledar pomembnejših objav in dogodkov za tekoče leto objavimo v sistemu elektronskega obveščanja SEOnet v začetku leta.

Izjava o skladnosti s Kodeksom upravljanja javnih delniških družb

Uprava in nadzorni svet družbe Poslovni sistem Mercator, d.d., s sedežem na Dunajski cesti 107 v Ljubljani, v nadaljevanju podajata izjavo o skladnosti s Kodeksom upravljanja javnih delniških družb (v nadaljevanju Kodeks, z dne 5. februar 2007), ki je tudi del Letnega poročila za leto 2008 in je dostopna na spletnih straneh družbe www.mercator.si.

Izjava se nanaša na obdobje od 1.1.2008 do 31.12.2008.

Upravljanje družbe Poslovni sistem Mercator, d.d., temelji na zakonskih določilih, dobri poslovni praksi ter na načelih Kodeksa upravljanja javnih delniških družb. Kodeks upravljanja javnih delniških družb (z dne 5. februar 2007) je v slovenskem in angleškem jeziku dostopen na spletnih straneh Ljubljanske borze, d.d., na povezavi www.ljse.si.

Uprava in nadzorni svet družbe Poslovni sistem Mercator, d.d., sta ponovno preverila skladnost korporacijskega upravljanja v družbi Poslovni sistem Mercator, d.d., in v Skupini Mercator s Kodeksom ter pripravila novo izjavo, ki odraža sliko korporacijskega upravljanja v družbi Poslovni sistem Mercator, d.d., in Skupini Mercator.

Ugotovljeno je bilo, da je korporacijsko upravljanje v družbi Poslovni sistem Mercator, d.d., in Skupini Mercator skladno z določili Kodeksa upravljanja javnih delniških družb.

Od zaključka obračunskega obdobja do objave izjave ni prišlo do novih sprememb na področju korporacijskega upravljanja.

POSLOVNO POROČILO

STRATEGIJA POSLOVANJA SKUPINE MERCATOR

Strateške usmeritve in strateški cilji Skupine Mercator za srednjeročno obdobje 2008-2012 so bile sprejete decembra 2007, njihov povzetek pa je bil dne 18.12.2007 objavljen v sistemu elektronskega obveščanja Ljubljanske borze, d.d., SEOnet.

Vizija

Biti vodilna trgovska veriga z živili in izdelki za dnevno rabo v gospodinjstvu (market program) v jugovzhodni Evropi.

Poslanstvo

Z našim poslovnim delovanjem ustvarjamo:

- koristi za potrošnike z odličnimi trgovskimi storitvami, visoko kakovostjo blaga in konkurenčnimi cenami,
- koristi za zaposlene z zagotavljanjem varnega in prijetnega delovnega okolja ter možnostjo osebnega in strokovnega razvoja,
- koristi za dobavitelje s sodelovanjem pri razvoju kakovostnih in izvirnih izdelkov ter zagotavljanjem možnosti rasti v Sloveniji in na tujih trgih,
- koristi za lastnike z zagotavljanjem dobičkonosne rasti poslovanja, povečevanjem poslovne učinkovitosti in povečevanjem tržne vrednosti podjetja,
- koristi za širše okolje z odgovornim odnosom do naravnega in družbenega okolja ter spoštovanjem poslovne etike in družbenih vrednot na vseh področjih delovanja.

Vrednote korporacijske kulture

Povezuje nas zaupanje in medsebojno spoštovanje. Naše vrednote so:

- o močno timsko delo,
- o odkritost v odnosih,
- o spodbujanje ustvarjalnosti,
- o motiviranje sodelavcev.

Nihče ne pozna želja kupcev bolj od nas. Naše vrednote so:

- o dosledno izobraževanje doma in v tujini,
- o stalen prenos znanja,
- o zagotavljanje osebne rasti in razvoja,
- o izjemna konkurenčnost kadrov.

Naše poslovanje je v vsakem trenutku in na vseh ravneh skrbno in pregledno. Naše vrednote so:

- o konkurenčnost kot temelj vsakega partnerstva,
- o dostopnost do ključnih informacij,
- o doslednost in poštenost.

Širimo se s čvrsto korporacijsko kulturo. Naše vrednote so:

- o usposabljanje ključnih kadrov za prevzem mednarodnih nalog,
- o razumevanje različnosti in prilagajanje lokalnemu okolju.

Strateške usmeritve

1. **OSTATI NAJVEČJI TRGOVEC V SLOVENIJI** - Ohraniti vodilni tržni delež v market programu v Sloveniji z:
 - izboljševanjem konkurenčnosti ponudbe,
 - razvojem maloprodajne mreže.
2. **POSTATI VODILNI TRGOVEC NA SOSEDNJIH TRGIH JV EVROPE** - Postati prvi ali drugi največji trgovec z market programom na trgih Hrvaške, Srbije ter Bosne in Hercegovine s:
 - strateškimi povezavami,
 - razvojem lastne maloprodajne mreže.
3. **VSTOPITI NA DRUGE TRGE JV EVROPE** - Vstopiti oziroma zagotoviti možnost vstopa na druge trge jugovzhodne Evrope, kjer obstaja potencial, postati eden od petih vodilnih trgovcev v market programu, z:
 - nakupi in najemi privlačnih lokacij,
 - razvojem maloprodajne mreže,
 - strateškimi povezavami.
4. **RAZVIJATI NEMARKET PROGRAME** - Razvijati nemarket programe in dopolnilne trgovske storitve, ki:
 - omogočajo izkoriščanje pozitivnih sinergij z market programom in/ali
 - predstavljajo zasnovo za razvoj drugega temeljnega trgovskega programa s potencialom rasti in dobičkonosnosti na ciljnih trgih na daljši rok,
 - spodbujajo razvoj dolgoročnih konkurenčnih prednosti.
5. **ZAGOTAVLJATI DOBIČKONOSNO POSLOVANJE** - Zagotavljati dobičkonosno poslovanje z:
 - ukrepi za ohranjanje trgovskih marž,
 - ukrepi za stroškovno racionalizacijo in povečevanje produktivnosti,
 - ukrepi za povečevanje produktivnosti investiranega kapitala.

Strateški cilji v številkah

Strateški cilji so postavljeni na podlagi Srednjeročnega gospodarskega načrta Skupine Mercator za obdobje 2008 - 2012, ki je bil sprejet v decembru leta 2007.

1. RAST ČISTIH PRIHODKOV TRGOVSKE DEJAVNOSTI

- a. povprečna letna nominalna rast v EUR: okoli 9 %

2. CILJNI TRŽNI DELEŽI

	2009	2010	2012
a. Slovenija	36 %	36 %	35 %
b. Hrvaška	7 %	12 %	15 %
c. Srbija	8 %	10 %	15 %
d. Bosna in Hercegovina	5 %	7 %	10 %
e. Črna gora	4 %	5 %	10 %
f. Makedonija	-	-	5 %
g. Bolgarija	-	1 %	3 %

3. NALOŽBE IN VIRI FINANCIRANJA NALOŽB

- a. letne naložbe v povprečni višini 220 - 260 mio EUR, financirane z lastnimi viri in dodatnim dolžniškim kapitalom,
- b. izdaja novega kapitala za izvedbo morebitnih večjih strateških povezav.

4. POSLOVNA USPEŠNOST IN UČINKOVITOST

- a. rast kosmatih denarnih tokov iz poslovanja mora biti v povprečju za 1 odstotno točko hitrejša od rasti čistih prihodkov iz prodaje,
- b. zagotavljati najmanj 1-odstotno povprečno letno rast ekonomske produktivnosti dela v obdobju 2008 - 2012,
- c. zagotavljati najmanj 1-odstotno povprečno letno rast produktivnosti investiranega kapitala v obdobju 2008 - 2012.

GOSPODARSKE RAZMERE V LETU 2008

Učinki globalne finančne krize neposredno vplivajo na dejavnost trgovine na drobno in debelo, v kateri na vseh trgih deluje Mercator. Ti učinki se kažejo v obliki postopnih sprememb v strukturi in obsegu potrošnje, v obliki inflacijskih pritiskov na vse vrste poslovnih stroškov in v obliki oteženega dostopa do novih virov financiranja ob visoki rasti stroškov financiranja. V tem okviru se kot ključno tveganje v letu 2009 pojavljata tveganje refinanciranja obstoječih kratkoročnih finančnih obveznosti in zapadlih delov dolgoročnih finančnih obveznosti ter tveganje padca realne kupne moči potrošnikov, s katerima se skupina aktivno ukvarja.

Začetek leta 2008 je zaznamovalo veliko nihanje medbančnih obrestnih mer Euribor, zaradi inflacijskih pritiskov in razmer na finančnih trgih, pojavili pa so se tudi pritiski na obrestne marže. Zaostrene razmere poslovanja na trgih poslovanja Mercatorja so se nadaljevale. Obdobju zviševanja cen hrane in goriv je sledil začetek ohlajanja globalnih gospodarstev, kar je dodatno zaostriло finančno krizo, ki je resnost in globino še jasneje pokazala v tretjem četrtletju leta 2008.

V Mercatorju smo se na zaostrene razmere poslovanja odzvali s še bolj intenzivnim razvojem izdelkov trgovske znamke, še posebej v cenovno najugodnejši generični liniji. Prav tako smo znižali marže številnim izdelkom ter s tem omejili in ublažili vpliv podražitev na potrošnike.

Kljub vsem negativnim pritiskom na poslovanje Mercatorja smo poslovali skladno z načrtom. S procesi notranje optimizacije smo pridobili manevrski prostor za izboljšanje konkurenčnega položaja na trgu v obliki nižjih cen in prilagoditve asortimana, ukrepi za optimizacijo poslovanja pa so ob hkratnem izkoriščanju ekonomij obsega omogočili, da smo negativne stroškovne pritiske uspešno kompenzirali.

• **Slovenija**

- Slovenija je v letu 2008 po prvih ocenah zabeležila manjšo gospodarsko rast (4,1 %) kot v letu 2007 (6,8 %). Na padec gospodarske rasti je vplivalo predvsem zmanjševanje gospodarskih aktivnosti v drugi polovici leta, ker je prišlo do pomembnejšega padanja izvoza blaga in obsega industrijske proizvodnje v predelovanih dejavnostih. V Sloveniji je povprečna letna inflacija v 2008 znašala 5,7 %. Na nivo povprečne inflacije je vplivala precej visoka inflacija v prvi polovici leta, v drugi polovici pa se je stopnja inflacije znižala. Decembra 2008 je bila medletna inflacija 2,1 %.

• **Hrvaška**

- Hrvaška je v letu 2008 po prvih ocenah dosegla nižjo gospodarsko rast (2,1 %) kot v letu 2007 (5,6 %). V letu 2008 je prišlo tudi do povišanja deficita v izmenjavi z inozemstvom, predvsem zaradi znižanja izvoza in odvisnosti hrvaške ekonomije od

turizma. Decembra 2008 je znašala inflacija 3,6 %. Prve tri kvartale leta 2008 je zaznamovala krepitev hrvaške kune v primerjavi z evrom, vendar je v decembru 2008 le-ta deprecirala na nivo iz začetka leta 2008. Povprečni letni devizni tečaj hrvaške kune v primerjavi z evrom je v letu 2008 znašal 7,2 (v letu 2007 7,3). Na dan 31.12.2008 je končni tečaj znašal 7,4 in je bil za 0,3 % višji od končnega tečaja v letu 2007.

• **Srbija**

- Srbija je po prvih ocenah dosegla 5,5-odstotno gospodarsko rast v letu 2008. Glavno gonilo gospodarske rasti predstavljajo transport, finančno posredništvo, kmetijstvo in trgovina. Decembra 2008 je znašala inflacija 6,8 %. Tudi srbski dinar se je v prvih treh kvartalih leta 2008 krepil v primerjavi z evrom, vendar pa je v zadnjem kvartalu le-ta močno depreciral. Povprečni letni devizni tečaj srbskega dinarja je v letu 2008 v primerjavi z evrom znašal 81,1 (v letu 2007 79,7). Na dan 31.12.2008 je končni tečaj znašal 89,4 in je bil za 7,8 % višji od končnega tečaja v letu 2007.

• **Bosna in Hercegovina**

- Kljub številnim političnim, ekonomskim in socialnim težavam je gospodarska rast v letu 2008 po zadnjih ocenah znašala 5,8 %. Decembra 2008 je znašala inflacija 3,2 %. Zaradi finančne krize se pričakuje zmanjšanje tujih direktnih investicij ter posledično zmanjšanje izvoza, ki bi vplival na nižje stopnje gospodarske rasti. Tečaj konvertibilne marke je fiksno vezan na evre.

• **Črna gora**

- Črna gora je v letu 2008 napravila nadaljnje korake k približevanju evropskim integracijam. Črnogorsko gospodarstvo je zaznamovala visoka stopnja gospodarske rasti, ki je znašala kar 8 %. K rasti sta največ pripomogli povečanje zasebne ter naložbene potrošnje. Po prvih ocenah je bila povprečna letna inflacija v letu 2008 8 %. V državi se uporablja valuta evro.

RAZVOJ IN INVESTICIJE

Leta 2008 smo v Skupini Mercator realizirali za 298.305 tisoč EUR naložb v osnovna sredstva, od tega 41 % za naložbe v tujini. Največ sredstev smo namenili gradnji nakupovalnih centrov in nakupom lokacij za nakupovalne centre in prodajalne za program tehnike. Vse več sredstev namenjamo prenovam že delujočih nakupovalnih centrov.

Investicije v dolgoročne finančne naložbe so v letu 2008 znašale 15.104 tisoč EUR in se nanašajo predvsem na realizacijo nakupa dodatnega 12-odstotnega lastniškega deleža družbe M - Rodić, d.o.o., s čimer je družba Mercator, d.d., postala imetnica 88 % lastniškega kapitala družbe M - Rodić, d.o.o., ter na nakup delnic družb Evolution, d.d., in Pekarna Grosuplje, d.d.

Pregled investicij

Država	Naložbe v osnovna sredstva 1-12 2008 (v tisoč EUR)	Naložbe v dolgoročne finančne naložbe 1-12 2008 (v tisoč EUR)	Skupaj (v tisoč EUR)	Struktura v %
Slovenija	176.261	4.333	180.594	57,6%
Srbija	29.776	10.765	40.541	12,9%
Hrvaška	55.946	0	55.946	17,9%
Bosna in Hercegovina	35.177	3	35.180	11,2%
Črna gora	1.144	0	1.144	0,4%
Makedonija	1	0	1	0,0%
Bolgarija	0	3	3	0,0%
SKUPAJ	298.305	15.104	313.409	100%

SLOVENIJA

- ✓ 23.1.2008 smo odprli **Mercator center Koper II**, ki ima 5.105 m² skupne površine in 203 parkirna mesta. Center vključuje hipermarket, tehnično prodajalno z vrtnim centrom in kava bar.
- ✓ 19.3.2008 smo odprli **hipermarket in Intersport v nakupovalnem centru Supernova na Rudniku** v Ljubljani. Hipermarket ima 5.983 m², Intersport pa 1.704 m² skupne površine. Za pridobitev obeh prodajaln je Mercator sklenil dolgoročno najemno pogodbo, tako da je bila Mercatorjeva investicija le gradbena finalizacija notranjih prostorov in nakup opreme.
- ✓ 13.6.2008 smo odprli prenovljen **Mercator center Ptuj**, ki ima 5.861 m² skupne površine in 254 parkirnih mest. Na izpraznjeno mesto tehnične prodajalne, ki smo jo

preselili v Trgovski Center Ptuj, smo za 1.389 m² razširili hipermarket. Preostalo razpoložljivo površino smo zapolnili s tremi najemniškimi lokali.

- ✓ 4.9.2008 smo odprli **prenovljen hipermarket v kletni etaži blagovnice Maximarket**. S tem smo dobili prodajalno z najvišjo kakovostjo ponudbe in nakupovalnega udobja v market programu. Hkrati je bilo prenovljeno tudi pročelje blagovnice Maximarket.
- ✓ 1.10.2008 smo odprli **Trgovski center Šentjernej**, ki ima 1.757 m² skupne površine in 103 parkirna mesta. V njem delujejo supermarket, Modiana ter dva najemniška lokala.
- ✓ 1.10.2008 smo v Ljubljani odprli **supermarket Poljanska**, ki ima 1.812 m² skupne površine in 95 parkirnih mest.
- ✓ 14.11.2008 smo odprli **Mercator center Postojna**, ki ima 12.024 m² skupne površine in 372 parkirnih mest, od tega 291 v parkirni hiši ob centru. Poleg standardne ponudbe centra (hipermarket, Intersport, Modiana, Beautique, tehnika, 22 najemniških lokalov) v kleti centra deluje kot samostojna prodajalna tudi Cash&Carry.

- ✓ 8.12.2008 smo odprli **hipermarket Šmartinska v Ljubljani** z 10 lokali dopolnilne ponudbe. Skupna površina objekta znaša 8.720 m². Kupcem je na razpolago 464 parkirnih mest, od tega 298 v garaži nad trgovsko etažo.

✓ Druga odprtja

Otvoritev novega supermarketa v Šmartnem in novih superet v Škocjanu in Benediktu, otvoritev Centra Tehnike in gradnje Sevnica in Centra Tehnike v Mercator Centru Maribor - Tabor, preselitev skladišča sadje zelenjave na preurejeno lokacijo Bohova v Mariboru.

TUJI TRGI

SRBIJA

- ✓ 20.3.2008 smo odprli **Mercator center Niš**, ki ima 21.459 m² skupne površine in 502 parkirni mesti, od tega je 220 pokritih parkirišč. V njem delujejo hipermarket, Intersport, Avenija mode, Beautique, tehnična prodajalna, restavracija in 57 lokalov dopolnilne dejavnosti, oddanih v podnajem. Za najem centra je družba Mercator - S d.o.o., sklenila dolgoročno najemniško pogodbo.
- ✓ 26.6.2008 smo v Beogradu v najetih prostorih odprli prvi **Roda Cash & Carry** z 9 lokali dopolnilne ponudbe, ki ima 15.081 m² skupne površine. Fizičnim osebam je v Cash & Carry-u na voljo 20 blagajn, pravnim pa 10. Posebna ponudba in pakiranja so namenjeni pravnim subjektom, ki lahko vse svoje potrebe zadovoljijo na enem mestu po najugodnejših cenah.
- ✓ 30.8.2008 smo odprli **Roda center Kragujevac**, ki ima 18.265 m² skupne površine in 394 parkirnih mest, od tega jih je 269 v pritličju objekta pod trgovsko etažo. V njem delujejo: hipermarket, Intersport, Modiana, Beautique, tehnična prodajalna in 61 lokalov dopolnilne dejavnosti, oddanih v podnajem. Center je Mercator pridobil z dolgoročno najemno pogodbo.
- ✓ 12.12.2008 smo odprli **Roda center Sremska Mitrovica**, ki ima 5.481 m² skupne površine in 89 parkirnih mest, od tega 34 v garaži - v delu pritličja. V njem delujejo: supermarket, tehnična prodajalna in 7 lokalov dopolnilne dejavnosti, oddanih v najem.
- ✓ Druga odprtja
Otvoritev novih supermarketov v Kuli, Smederovem, Kanjiži, superete v Paliću, treh prodajaln (Intersport, Modiana, Beautique) v blagovnici Sremska Mitrovica, Modiane Outlet v Novem Sadu, odprtje prenovljenega Intersporta, Avenije mode in Beautique-a v Mercator center Beograd, dveh superet v Novem Sadu in superete v Nišu.

HRVAŠKA

- ✓ 29.10.2008 smo odprli **Trgovski center Križevci**, ki ima 3.138 m² skupne površine in 130 zunanjih parkirnih mest. V njem delujejo supermarket, Intersport in 4 najemniškimi lokali.
- ✓ 25.11.2008 smo odprli **Trgovski center Labin**, ki ima 3.329 m² skupne površine in 124 parkirnih mest, in sicer vsa v garaži. V njem delujejo supermarket, Intersport, kava bar in 7 najemniških lokalov.

- ✓ 18.12. 2008 smo odprli **Trgovski center Koprivnica**, ki ima 4.526 m² skupne površine in 220 parkirnih mest, od tega 168 v garaži. V njem delujejo supermarket, Intersport, Modiana, kava bar in 13 najemniških lokalov.

✓ Druga odprtja

Otvoritev novih supermarketov v Poreču, Umagu, Pulju, Buzetu - Stari Grad, tehnične prodajalne v Zagrebu - Dubrava ter prenovljenih supermarketov v Dugi Resi, Senju, prenovljenega Intesporta in Modiane v Mercator center Zagreb I ter preurejene tehnične prodajalne v Mercator center Osijek.

BOSNA IN HERCEGOVINA

- ✓ 22.7.2008 smo odprli novozgrajeni **supermarket Čapljina** s 4 lokali dopolnilne ponudbe. Objekt ima 1.998 m² skupne površine in 66 zunanjih parkirnih mest.

- ✓ 2.12.2008 smo v najetih prostorih odprli **Mercator center Brčko**, ki ima 7.525 m² skupne površine in 199 parkirnih mest, od tega 66 v garaži. V njem delujejo: hipermarket, Intersport, Modiana, Beautique in 20 lokalov dopolnilne dejavnosti, oddanih v podnajem. Center je Mercator pridobil z dolgoročno najemno pogodbo.

- ✓ 5.12.2008 smo odprli **Trgovski center Bosanska Gradiška**, ki ima 3.318 m² skupne površine in 160 zunanjih parkirnih mest. V njem delujejo supermarket, Intersport, Modiana, drogerija Beautique in 9 podnajemniških lokalov z dopolnilno dejavnostjo.

✓ Druga odprtja

Otvoritev novih supermarketov v Senjaku, Kalesiji in Banja Luki.

V letu 2008 smo na vseh trgih aktivirali skupaj za 150.851 m² bruto trgovskih površin ter pridobili 306.199 m² zemljišč za nove trgovske objekte.

TRŽENJE

Tržni delež

Tržni deleži Skupine Mercator se na trgih Mercatorjevega delovanja v letu 2008 niso pomembneje spremenili glede na tržne deleže v letu 2007.

Tržni deleži Skupine Mercator na trgih Mercatorjevega delovanja v letu 2008

	Slovenija	Srbija	Hrvaška	BiH	Črna gora
Tržni delež	36,0%	8,0%	6,0%	2,0%	4,0 %

Vir: tržni delež v Sloveniji - merjenje tržnega deleža Mercatorja (raziskava Valicon), tržni delež na tujih trgih - različne tržne raziskave in ocene Mercatorja.

Trženjska strategija

S ponudbo dodane vrednosti za kupca in z zagotavljanjem sodobne in prijetne nakupne izkušnje želimo Mercator umestiti kot najbolj konkurenčnega ponudnika na trgu.

- ! Kupcem zagotavljati ponudbo, ki ustreza današnjemu, modernemu načinu življenja
- ! Skrbeti za okolje in zdravje
- ! Inovativnost pri ponudbi izdelkov in storitev

Spremenjene socialne in ekonomske razmere so nas vodile pri oblikovanju aktivnosti na področju trženja in nabave ter določanju prioritet, ki so naslednje:

- ! Skrb za kupca in prilagoditev novim trženjskim razmeram: intenzivno prilagajanje cen najbolj prodajanih izdelkov
- ! Nadgradnja sistema zvestobe
- ! Razvoj izdelkov trgovske znamke
- ! Prilagoditev asortimana in prodajnega prostora
- ! Racionalizacija stroškov pri izvajanju trženjskih aktivnosti, vendar ne na račun koristi za kupce
- ! Visok nivo storitev
- ! Družbena odgovornost

Ustvarjanje odnosov s kupci

Kupci so naše največje bogastvo

Zavedamo se, da so kupci naše največje bogastvo, zato se močno osredotočamo na njihove potrebe in želje. Sistem zvestobe - kartica Mercator Pika - nam omogoča preučevanje imetnikov kartice, nakupne navade in potrebe preostalih kupcev pa ugotavljamo s pomočjo trženjskih raziskav. Imetnikom kartice smo sledili s pripravo aktivnosti, ki temeljijo na racionalnih ugodnostih (bonitetni sistem, Posebni Pikini popusti, dvojne in trojne pike, akcija Pika na i ...) in aktivnosti z dodatno vrednostjo oziroma bolj čustveno komponento - različni dogodki in vsebina klubov (Uživajmo zdravo, Klub Maxi, M mobil).

Da bi naše kupce še bolje spoznali, smo v letu 2008 pričeli razvijati tudi še manjkajoče, a potrebne gradnike za oblikovanje akcijsko naravnane sistema preučevanja kupcev, ki nam bo omogočal izvajanje strategije upravljanja odnosov s kupci. Zato smo že opredelili cilje in strategijo upravljanja odnosov s kupci ter izvajamo proces izbire partnerja, ki nas bo na področju obdelave podatkov in pridobivanja znanja o naših kupcih tudi podprl.

Sistem zvestobe kartice Mercator Pika

Ob koncu leta 2008 beležimo na vseh trgih 1.271.837 imetnikov kartice Mercator Pika. V letu 2008 se je število imetnikov glede na stanje konec leta 2007 povečalo za 193.001.

Imetniki kartice Mercator Pika	Slovenija	Srbija	Hrvaška	BiH	Skupaj
na dan 31. 12. 2007	753.380	83.831	169.757	71.868	1.078.836
na dan 31. 12. 2008	836.851	129.017	213.418	92.551	1.271.837
novi imetniki v 2008	83.471	45.186	43.661	20.683	193.001

V Sloveniji je v letu 2008 delež v skupnih maloprodajnih prihodkih, realiziranih s kartico Mercator Pika, znašal 50,8 % (v letu 2007 49,7 %), skupaj na vseh trgih Mercatorjevega poslovanja pa 40,6 % (v letu 2007 43,8 %). Nižji delež prometa kot v letu 2007 je predvsem posledica upoštevanja poslovanja s kartico Mercator Pika v letu 2008 v družbi M-Rodić, d.o.o., kjer smo z aktivnostmi kartice pričeli v oktobru 2007. Delež prometa s kartico Mercator Pika v omenjeni družbi raste in znaša 12,0 %. V zadnjem trimesečju leta 2007 je, ko smo kartico v družbi uvedli, znašal 3,4 %.

Delež v skupnih prihodkih, realiziranih s kartico Mercator Pika

	Slovenija	Srbija	Hrvaška	BiH	Črna gora
na dan 31.12.2007	49,7 %	24,7 %	32,0 %	36,3 %	-
na dan 31.12.2008	50,8 %	15,44 %	29,6 %	32,6 %	-

V sodelovanju s partnerji v sistemu kartice Mercator Pika smo za imetnike kartice Mercator Pika vsak mesec pripravili mesečno akcijo **Posebni Pikini popusti** s ponudbo širokega nabora izdelkov in storitev po ugodnih cenah (do -50 %).

V letu 2008 smo izvedli 14 korporativnih akcij **Dvojne pike**, v decembru pa smo dve nedelji izvedli tudi akcijo **Trojne pike**.

V novembru 2008 smo na vseh trgih prešli na nov sistem podpore poslovanju kartice Mercator Pika. **Prenova sistema zvestobe kartice Mercator Pika** je vključevala zamenjavo POS terminalov na vseh prodajnih mestih Mercatorja, v franšizah in pri partnerjih, ki sprejemajo kartico Mercator Pika kot plačilno in bonitetno sredstvo. Sistemi podpore so se zamenjali tudi v Kontaktnem centru in Klubih Mercator na vseh trgih.

Prenovljeni sistem podpore poslovanju ohranja vse osnovne prednosti obstoječega sistema, zagotavlja poenostavitev postopkov, racionalizacijo stroškov, višjo raven storitev in nove možnosti za nadgradnjo programov zvestobe.

Prenovljeni sistem podpore poslovanja predstavlja novo osnovo prepoznavanja imetnika kartice Mercator Pika. Analiza nakupne košarice nam bo skupaj z ostalimi že znanimi podatki o imetniku kartice omogočila oblikovanje marketinških aktivnosti s posebno ponudbo, prilagojeno posameznim segmentom ali potrošnikom.

Klub Maxi

Namen kluba Maxi je združevati ljudi, ki radi nakupujejo, v umirjenem okolju blagovnice Maxi in jim je pomembna visoka kakovost ponudbe ter strokovna storitev. S klubom Maxi želimo doseči bolj prilagojen in poosebljen pristop do zvestih kupcev blagovnice Maxi. V letu 2008 smo nadgradili program zvestobe, ki je tako postal za člane kluba Maxi še bolj zanimiv, in prenovili celotno grafično podobo kluba.

M mobil

S storitvijo M mobil je Mercator kot prvi trgovec v Sloveniji v letu 2006 vstopil na trg mobilne telefonije.

Klub Uživajmo zdravo

Junija 2008 je minilo drugo leto obstoja kluba Uživajmo zdravo, ki je namenjen ljudem vseh starosti, ki jih druži ideja zdravega načina življenja. V letu 2008 so naši člani preko neposredne pošte prejeli 4 številke revije Uživajmo zdravo s posebnimi prilogami in 12 e-mesečnikov z aktualnimi novicami. Na spletnih straneh so na vprašanja članov že tretje leto odgovarjali strokovnjaki kluba, prav tako pa so se člani lahko udeleževali številnih nagradnih iger in si ogledali zanimive video vsebine, ki smo jih uvedli v letu 2008. Konec decembra 2008 je bilo v klub včlanjenih 42.340 članov, pri čemer smo v letu 2008 pridobili 25.728 novih članov. Član kluba Uživajmo zdravo v primerjavi z imetnikom

kartice Mercator Pika v povprečju na mesec potroši več, opravi večje število nakupov in v večji meri uporablja zeleno in zlato kartico Mercator Pika.

M Holidays

V okviru storitve M Holidays smo v letu 2008 tržili turistične aranžmaje v sodelovanju s turistično agencijo Kompas, d.d. Vsak mesec pripravljamo atraktivne ponudbe turističnih aranžmajev, ki jih predstavimo v Mercator Hipermarket letaku in na spletnih straneh www.mholidays.si. Mesečno pripravljamo tudi ugodne in zanimive ponudbe za imetnike kartice Mercator Pika. V letu 2008 smo poslovalnicam v sklopu Maximarketa in Mercator centra Šiška v Ljubljani dodali še poslovalnici v Novem mestu in Celju. V letu 2009 načrtujemo samostojno izvajanje turistične ponudbe in širitev lastnih turističnih poslovalnic.

Kontaktni center Mercator

Kontaktni center Mercator smo vzpostavili marca 2008 z namenom, da našim kupcem in imetnikom kartice Mercator Pika na enostaven, prijazen, hiter in učinkovit način posredujemo želene informacije in odgovore na različna vprašanja. Center je dostopen 24 ur na dan, njegova tehnologija pa omogoča dnevno spremljanje razlogov klica, prejete elektronske pošte in telefax sporočil ter pregled preteklih kontaktov s posameznim kupcem in imetnikom kartice Mercator Pika. Hkrati individualno obravnavamo želje, predloge in mnenja klicateljev. Center dnevno uspešno opravi v povprečju 1.000 kontaktov. Cilj delovanja centra je centralizacija interakcije s kupci in uporabniki storitev Mercatorja, tako v Sloveniji kot na tujih trgih. S tem namenom je v izvedbi projekt postavitve centraliziranega centra na tujih trgih; v letu 2009 bomo center vzpostavili na Hrvaškem, v Srbiji ter v Bosni in Hercegovini.

Mercator Spletna trgovina

V letu 2008 smo v spletni trgovini izvedli celovito analizo obstoječega stanja in pripravili Strategijo razvoja Mercator Spletne trgovine. Začeli smo tudi s pripravami za uvedbo spletne trgovine s tehničnimi izdelki. V letu 2008 je Mercator Spletna trgovina v primerjavi z letom 2007 zabeležila rast. Skupna rast prometa v letu 2008 je bila 42 %.

Mercatorjevo spletišče

O pomenu Mercatorjevega spletnega nastopa govorijo številke: v letu 2008 je spletna stran www.mercator.si zabeležila 1,2 mio obiskov. V letu 2008 je Mercator prejel priznanje Netko 2008 v kategoriji »Celovit spletni nastop organizacije«. Mercatorjev spletni nastop nenehno dopolnjujemo z uvedbo novih spletnih predstavitev. V letu 2009 bo tako zaživel Mercatorjev zaposlitveni portal, namenjen tako iskalcem zaposlitve kot tudi obstoječim zaposlenim.

Razvoj linij trgovske znamke

V letu 2008 smo v Skupini Mercator nadaljevali z uresničevanjem ciljev, in sicer:

- priprava strategij razvoja in nadgradnje vseh linij trgovske znamke v prihodnosti,
- dvig ugleda in prepoznavnosti ponudbe vseh linij trgovske znamke in pripravo različnih prodajno-pospeševalnih aktivnosti s ciljem dosega različnih ciljnih porabnikov,
- povečevanje števila izdelkov, vključenih v linije trgovske znamke,
- jasnost in fokus posameznih linij trgovske znamke ter graditev na posameznih linijah, ki predstavljajo tržni potencial,
- integracija lastne pekarnice, »Pekarne Grosuplje« v sistem naše maloprodajne mreže,
- rast deleža prodaje izdelkov trgovske znamke v skupni prodaji,
- spodbujanje nakupov z aktivnostmi pospeševanja prodaje in z inovativno komunikacijo,
- spremljanje trendov, prodaje, učinkovitosti komuniciranja ter vzpostavitev prednosti celovitega sistema monitoringa varnosti, kakovosti in ustreznosti izdelkov vseh linij trgovske znamke (gre za testiranje izdelkov v okviru internih fokusnih skupin ter eksterno testiranje na Biotehniški fakulteti in Zavodu za zdravstveno varstvo Kranj).

Izdelke trgovske znamke razvijamo v sklopu naslednjih linij:

Linija Mercator ... vključuje izdelke vsakodnevne rabe v gospodinjstvu in ponuja na trgu najboljše razmerje med ceno in kakovostjo.

- o Konec decembra 2008 je linija zajemala **486** izdelkov, od tega 324 izdelkov s prenovljeno embalažo z modro pasico in privlačnimi fotografijami.
- o Nadaljevali smo s prenovno embalaže izdelkov.
- o Najbolj privlačne izdelke smo vključevali v prodajno-pospeševalne aktivnosti 'multi packov'.

Popolna nega ... vključuje izdelke za osebno nego in je namenjena kupcem, ki kupujejo racionalno in želijo na področju kozmetike dobiti kakovostne izdelke po najboljših cenah.

- o Konec decembra 2008 je linija vključevala **53** izdelkov.
- o Oktobra 2008 smo razvili novo celostno grafično podobo izdelkov linije Popolna nega, ki se bodo v prihodnosti priključili liniji Mercator kot podlinija kozmetičnih izdelkov.

Generična linija ... vključuje izdelke vsakdanje rabe za cenovno najbolj občutljive kupce.

- o Konec decembra 2008 je bilo v linijo vključenih **28** izdelkov.
- o Še naprej slediti jasnemu cilju - najnižji ceni na trgu.

Linija Ambient ... vključuje predvsem izdelke za ureditev in polepšanje doma.

- o Konec decembra je linija vključevala **21** izdelkov (M-linija pa 84 izdelkov).
- o Nadgrajuje M-linijo, v katero vključujemo izdelke za dom.

Lumpi ... vključuje izdelke za otroke do 8. leta starosti

- o Konec decembra 2008 je bilo v linijo vključenih **238** izdelkov.
- o Pripravljamo novo podobo logotipa in lika, novi izdelki pa so pod nadzorom Zavoda za zdravstveno varstvo Kranj in Pediatrične klinike v Ljubljani.

Mizica, pogrni se! ... vključuje izdelke, ki so namenjeni vsem, ki živijo hitro, hkrati pa želijo svoj prosti čas posvetiti družini, športu in prijateljem.

- o Konec decembra 2008 je bilo v linijo vključenih **117** izdelkov.

Zdravo življenje ... vključuje izdelke, namenjene vsem, ki jim veliko pomeni zdrav način življenja in zdrava prehrana.

- o Konec decembra 2008 je bilo v linijo vključenih **83** izdelkov.
- o Cilj linije izdelkov je izpostaviti prednost prehranskih trditev za posamezne izdelke, ki ustrezajo vsaj enemu od kriterijev zdrave prehrane. Sekundarno sporočilo komunikacije je spodbujanje zdravega načina življenja, gibanja in ozaveščanje o pasteh modernega življenja.

Razvijamo tudi projekt »**5 na dan** – Obarvajmo življenje«, s katerim želimo pri kupcih spodbujati uživanje sadja in zelenjave. V letu 2008 smo izvajali stalne akcijske ponudbe in popuste na blagovno skupino za izbrano vrsto sadja ali zelenjave.

Nadaljujemo s ciljem izpostavitve in pospeševanja prodaje kruhov naše lastne pekarnice. Z 20. junijem 2008 smo obvezni asortima kruhov **Pekarne Grosuplje** za celotno maloprodajo vključili v seznam izdelkov trgovske znamke (konec decembra je bilo v Trgovsko znamko Mercator vključenih 46 izdelkov Pekarne Grosuplje).

Število izdelkov v trgovski znamki Mercator

Število izdelkov in delež prodaje izdelkov trgovske znamke Mercator v skupnih maloprodajnih prihodkih na dan 31. december 2008 in 31. december 2007

	2008		2007	
	Število izdelkov	Delež prodaje	Število izdelkov	Delež prodaje
Slovenija	2.293	15,0%	1.741	12,7%
Hrvaška *	536	4,3%	396	3,8%
Srbija *	391	0,7%	438	0,9%
Bosna in Hercegovina *	707	2,1%	621	1,7%

* Brez upoštevanja vseh vonjev, okusov, vrst, barv in krojev.

Projekti pospeševanja prodaje

Dolgoročni projekti pospeševanja prodaje

- V celotni regiji smo v letu 2008 še naprej izvajali projekta »Trajno nizka cena« in »Nacionalna košarica«.
- Nadaljevali smo z akcijo »Kupon TO!«, v okviru katere kupci, ki v torek kupijo izdelke v vrednosti 50 EUR ali več, prejmejo »Kupon TO!« za 10-odstotni popust pri nakupu naslednji torek.
- Zaradi inflacijskih pritiskov smo julija 2008 uvedli nov projekt pospeševanja prodaje »Zaklenjena cena«. V projekt je vključenih več kot 600 izdelkov, za katere zagotavljamo, da jim šest mesecev ne bomo povišali cene in s tem kupcem omogočamo, da se izognejo vsesplošnemu zvišanju cen.
- Oktobra 2008 smo začeli z novim programom zvestobe »Zberi in izberi darilo!«. Zvestobo kupcev smo tokrat nagrajevali z brezplačnimi izdelki priznane blagovne znamke Tognana. S tem smo kupcem želeli pokazati, da njihovi zvestobi v Mercatorju namenjamo veliko pozornosti.

Kratkoročni projekti pospeševanja prodaje

Celovito smo prenovili komunikacijo na področju oglaševanja pospeševalno-prodajnih aktivnosti. Glavni akterji oglasov so prodajalci, ki v interakciji s kupci na humoren način upodabljajo vsakodnevne prizore iz prodajaln. V enakem duhu smo prenovili tiskane oglase, gigant plakate in akcijske letake.

Med aktivnostmi smo izvajali **redne, hipermarket in cash & carry akcije**.

- Marca 2008 smo prenovili **Vodnik ugodnih nakupov v Mercatorju**. Glavne spremembe se nanašajo na opredelitev pogojev za vključevanje izdelkov v posamezne projekte (najmanjši odstotek znižanja cene glede na redno ceno) in način označevanja izdelkov na prodajnem mestu.
- Aprila 2008 smo uvedli aktivnost **Popust na blagovno skupino**, pri kateri nudimo potrošnikom od četrтка do nedelje vsaj 20-odstotni popust na celotno blagovno skupino. V akcijo so vključeni izdelki višjih vrednosti, ki se kupujejo na zalogo, zato predstavljajo za kupce močan motiv za obisk naših prodajaln ravno v času poteka akcije. Poleg povečanja prodaje akcijskih izdelkov je glavni cilj akcije pritegniti nove kupce v naše prodajalne in ponuditi zvestim kupcem dober razlog za ponovni obisk.
- Maja in junija 2008 smo izpeljali še posebno **prodajno akcijo ob evropskem prvenstvu v nogometu**.
- Intenzivno smo izvajali **vikend akcije sadja in zelenjave**. V okviru akcij Popust na blagovno skupino sadja in zelenjave ter **5 na dan** smo tedensko ponujali sveže sadje in zelenjavo po ugodnih cenah.
- Junija 2008 smo začeli s prodajno akcijo **»Vesele urice«**, ki kupcem v ponedeljkih in sredah med 9. in 11. ter med 14. in 17. uro omogoča nakup določenih izdelkov, blagovnih skupin in blagovnih znamk z vsaj 20-odstotnim popustom. Cilj akcije je povečati obisk na kritičnih lokacijah v času, ko je obisk sicer najslabši. Septembra smo akcijo ob ponedeljkih in sredah razširili na **vse hipermarkete**.

Ostale aktivnosti

Projekte pospeševanja prodaje smo izvajali tudi v okviru **nemarket programov**.

- **Program tehnike:** V letu 2008 smo zagotovili potrebno razpoznavnost programa Tehnike v očeh kupca na področju ponudbe tehnološko sodobnih in atraktivnih proizvodov ter vrhunskih storitev po konkurenčnih cenah, tako v Sloveniji kot na tujih trgih. Največ pozornosti smo namenili pospeševanju prodaje preko izvajanj pospeševalno prodajnih akcij.

- **Program tekstila in lepote:** Z namenom pospeševanja prodaje določenih sezonskih izdelkov – kolekcij smo izvedli različne redne sezonske aktivnosti. V štirih največjih prodajalnah smo ponudili storitev modnega svetovanja; storitev smo uvedli z namenom večanja ugleda in dodatne kvalitetne pomoči pri prodaji v teh enotah.
- V okviru parfumerij in drogerij **Beautique** smo z namenom povečanja prodaje izvedli redne akcije in dneve ličenj. S ciljem pridobivanja zvestih kupcev pa smo pripravili aktivnosti zvestobe na podlagi zbiranja žigov in pridobivanja nagrad.
- **Intersport:** Tekom leta smo izvajali številne akcije z namenom pospeševanja prodaje sezonsko aktualnih kategorij. Da bi celoviteje predstavili program INTERSPORT, smo izdali 5 programskih vodnikov in 3 programske kataloge. Kot pokrovitelj smo bili navzoči na množičnih športnih dogodkih in pri športnih dejavnostih, v katere se vključujejo rekreativci za kategorije nogomet, tek, kolesarjenje in smučanje. Dopolnjevali in aktualizirali smo tudi naš portal www.intersport.si

Aktivnosti pospeševanja prodaje, ki so se izkazale za uspešne, izvajamo tudi na tujih trgih. V letu 2008 smo se na vseh trgih usmerili predvsem v doseganje večje cenovne konkurenčnosti in lokalizacije vseh marketinških projektov.

PRODAJNI FORMATI

Obstoječi prodajni formati

Značilnost Mercatorjeve trgovske dejavnosti je razvejanost maloprodajne mreže z različnimi prodajnimi formati tako v okviru market programa kot v specializiranih prodajalnah tehničnega programa, programa tekstila in lepote ter športnega programa (Intersport).

47
enot

Mercator centri in nakupovalni centri

... so nakupovalna središča s široko ponudbo vseh Mercatorjevih programov, s ponudbo drugih atraktivnih najemnikov ter ponudbo komplementarnih storitev, s čimer kupcem ponujamo celovitost na enem mestu. Nahajajo se v večjih mestnih središčih.

Prodajalne Roda so prisotne samo na srbskem trgu. Prodajalne Roda skušajo vzdrževati percepcijo nizko cenovnega, konkurenčnega ponudnika s široko ponudbo blaga. Temu primerno sta prilagojena nivo storitev, ki je nižji kot v Mercator centrih in trženjski splet formata Roda, ki je osredotočen na nizke cene in je razširjen z več izdelki nižjega cenovnega razreda, ki niso prisotni v Mercatorjevih prodajalnah. Projekti pospeševanja prodaje so pretežno usmerjeni v izgrajevanje cenovne percepcije najugodnejšega ponudnika na trgu in v zagotavljanje najnižjih cen.

Formati market prodajaln

725
enot

Hipermarket se nahajajo v sklopu nakupovalnih centrov, kjer ljudje ne le opravljajo večje tedenske nakupe, ampak se tudi družijo in tako preživljajo svoj prosti čas.

Supermarketi in sosedske prodajalne se nahajajo v večjih stanovanjskih in poslovnih naseljih in so namenjene opravljanju dnevnih nakupov.

Prodajalne udobja se nahajajo v ožjih mestnih in poslovnih središčih večjih mest. Njihov programski splet je prilagojen potrebam sodobnega mestnega kupca, ki se vsakodnevno sooča s pomanjkanjem časa. Poudarek v ponudbi je na svežem programu ter široki ponudbi že pripravljene hrane.

Spletna prodajalna omogoča prihranek časa ter udobno nakupovanje.

Diskontne prodajalne pod znamko Hura! nudijo kupcem racionalno nakupovanje osnovnih izdelkov vsakdanje rabe v gospodinjstvih. Ponudba temelji na najboljšem razmerju med kakovostjo in ceno, pri čemer zagotavljamo najbolj konkurenčne cene na trgu.

Formati specializiranih prodajaln

397
enot

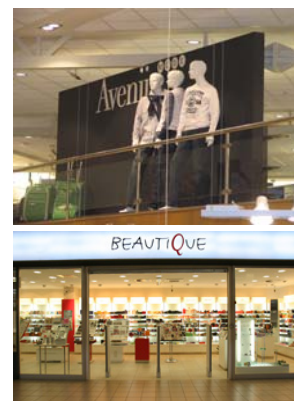
... razvijamo jih za namene dopolnilne dejavnosti naši osnovni dejavnosti trgovine na drobno z izdelki vsakdanje rabe v gospodinjstvu.

Tehnični program zajema gradbene centre, samostojne kombinirane tehnične prodajalne in prodajalne za dom.

Program tekstila in lepote zajema naslednje formate tekstilnih prodajaln, glede na velikost, širino ter nivo ponudbe:

- Avenijo mode,
- Modiano in
- Outlet prodajalne.
- Ponudbo lepotnega programa pa predstavljamo v okviru blagovne znamke Beautique (drogerije in parfumerije).

Intersport

Skupina Mercator je nosilec licence za Intersport, največje globalne verige s športnimi izdelki, in sicer na slovenskem, hrvaškem, bosanskem in srbskem trgu.

Prodajalne Intersport so kupcem na voljo tako v sklopu Mercator centrov kot tudi samostojno, t.i. City shop trgovine, ki se nahajajo v središčih največjih mest. V turističnih središčih pa razvijamo t.i. Ski&Resort trgovine.

Sestava maloprodajnih enot

Pregled sestave maloprodajnih enot Skupine Mercator po tipih prodajaln, posameznih programih in po posameznih trgih na dan 31. decembra 2008

DRUŽBA	SLOVENIJA	HRVAŠKA	SRBIJA	BIH	ČRNA GORA	SKUPINA MERCATOR		
DEJAVNOST	Število enot	Število enot	Število enot	Število enot	Število enot	Število enot	Bruto površina	Prodajna površina
Hipermarketi	19	13	11	4		47	251.846	157.962
Supermarketi	129	27	22	13	4	195	222.453	144.009
Superete	285	45	18	2	5	355	147.995	83.269
Samopostrežne prodajalne	73	17	7	-	2	99	15.585	8.725
Cash & Carry	11		2	-	-	13	34.995	23.227
Hura! diskonti	16		-	-	-	16	13.782	9.810
Skupaj market program	533	102	60	19	11	725	686.656	427.001
Program tehnike	101	14	5	-	-	120	161.012	89.072
Tehnični program	69	13	5	-	-	87	129.413	66.190
Pohištveni program	32	1	-	-	-	33	31.599	22.882
Program tekstila in lepote	99	29	17	9	0	154	68.610	56.895
Tekstilni program	82	29	10	6	-	127	65.459	54.371
Drogerije	17		7	3	-	27	3.152	2.523
Intersport	29	22	8	6	1	66	36.596	28.353
Gostinstvo	23	17	7	10	-	57	16.582	10.087
Skupaj specializirani programi	252	82	37	25	1	397	282.800	184.406
SKUPAJ	785	184	97	44	12	1.122	969.456	611.407
Franšizne prodajalne	217	86	-	-	-	303	54.988	35.378
SKUPAJ s franšiznimi prodajalnami	1.002	270	97	44	12	1.425	1.024.444	646.785

Poleg trgovskih lokalov, v katerih družbe Skupine Mercator in franšizni partnerji opravljajo trgovsko dejavnost, je na dan 31.12.2008 Skupina Mercator drugim poslovnim partnerjem oddajala v najem še 202.835 m² bruto prodajnih površin, pretežno v svojih trgovskih centrih, in sicer za opravljanje dopolnilnih trgovskih dejavnosti.

Razvoj novih prodajnih formatov

V letu 2008 sta v Ljubljani (v trgovskem centru Supernova v nakupovalnem središču na Rudniku ter na Šmartinski cesti) zaživela nova Mercatorjeva hipermarketa. Gre za implementacijo **novega koncepta hipermarketa**, katerega razvoj je bil prvič implementiran ob prenovi hipermarketa Ljubljana v Šiški.

Nov koncept hipermarketa je sodobno tehnološko opremljen ter je namenjen najzahtevnejšim kupcem, ki jim nudimo urejeno, atraktivno nakupovalno okolje, z visoko možnostjo izbire kvalitetnega blaga po primernih cenah. Kupcem poleg tega nudimo širok nabor dodatnih storitev, kar predstavlja konkurenčno prednost pred ostalimi trgovci.

V začetku septembra 2008 smo v Mercatorju odprli prodajalno novega prodajnega formata - **prodajalno udobja** - v blagovnici Maxi v centru Ljubljane. Koncept prodajalne udobja odlikuje atraktivno, prijetno, barvito in raznoliko nakupovalno okolje z razgibanim razporedom blagovnih skupin in prosto nakupovalno potjo ter izdelanim konceptom posameznih oddelkov s poudarkom na vizualnih elementih. Blagovnica Maxi je namenjena zahtevnejšim kupcem, kar se odraža v nakupovalnem okolju, pestrosti ponudbe, dodatnih storitvah ter novih oblikah promocije.

Razvoj novih tehnologij in storitev

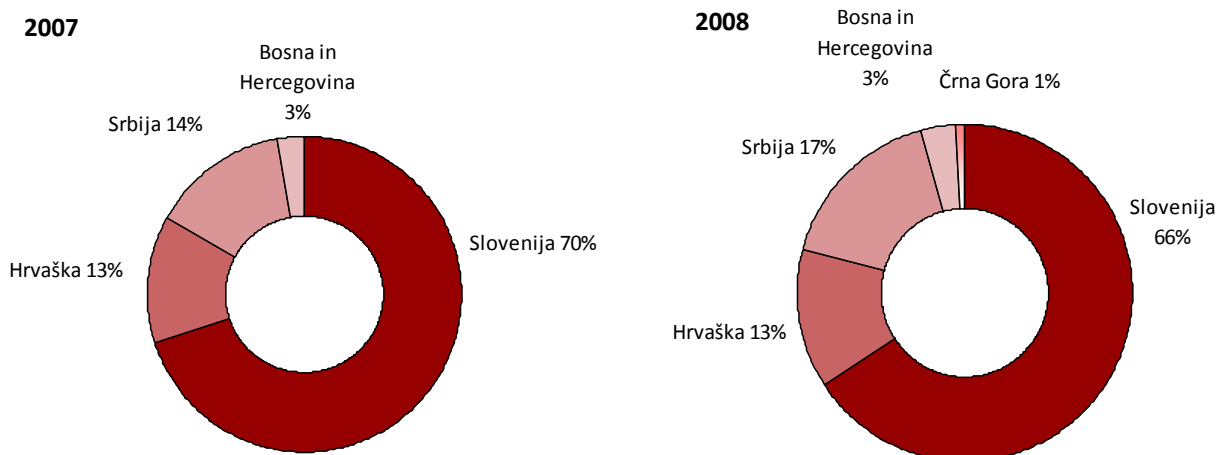
V letu 2008 smo:

- nadaljevali z uvajanjem novih tehnologij v naše prodajalne. **Tik-tak blagajne** smo umestili v 13 Mercatorjevih hipermarketov in 2 supermarketov, skupaj v Sloveniji in na Hrvaškem deluje že 112 samopostrežnih blagajn. Tik-tak blagajne postajajo med kupci vedno bolj priljubljene; delež nakupov opravljenih preko njih v poprečju dosega že 25 %.
- nadaljevali smo z uvajanjem **info kioskov** na blagovnih skupinah vino, sveže meso ter sveže sadje in zelenjava. Dodatno smo jih umeščali v hipermarkete v Sloveniji, projekt pa intenzivno poteka tudi na hrvaškem trgu. V Sloveniji potekajo intenzivne priprave za uvedbo kioskov na dveh novih blagovnih skupinah, in sicer žgane pijače ter kozmetika.
- pripravili projekt uvedbe **info terminalov** v največje Mercatorjeve centre, na katerih bodo kupcem dostopne informacije o ponudbi centra in hipermarketa, knjiga predlogov in pripomb ter akcijski letaki.
- nadaljevali z širjenjem **fotografskih storitev**; foto kotičke smo umestili v 16 prodajalnah.

PRODAJA

Skupina Mercator je v letu 2008 ustvarila 2.709 mio EUR čistih prihodkov iz prodaje, kar je za 10,8 % več kot v letu 2007.

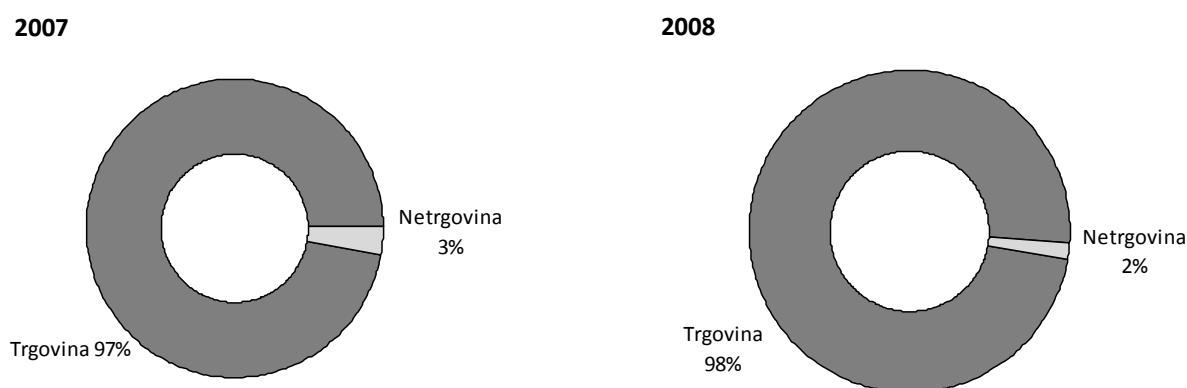
Čisti prihodki iz prodaje Skupine Mercator po območnih odsekih

V **Sloveniji** je Skupina Mercator v letu 2008 realizirala 1.782 mio EUR čistih prihodkov iz prodaje, kar je za 4,0 % več kot v letu 2007. Povečanje se nanaša predvsem na izvajanje intenzivnih marketinških aktivnosti ter na odprtja novih in prenovljenih maloprodajnih enot.

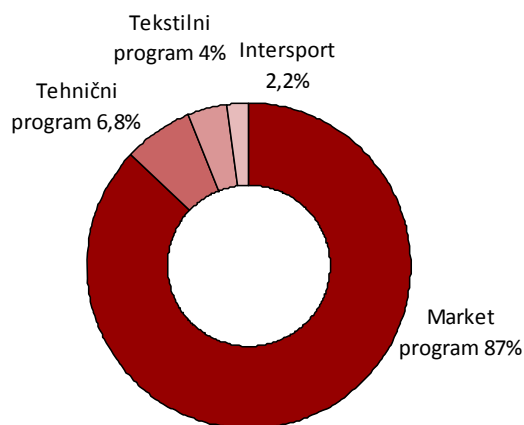
V **tujini** je bilo v letu 2008 realiziranih 927 mio EUR čistih prihodkov iz prodaje, kar je za 26,6 % več glede na leto 2007 in se nanaša predvsem na izvajanje intenzivnih marketinških aktivnosti, odprtje novih in prenovljenih maloprodajnih enot ter celoletno vključitev družbe Presoflex, d.o.o., na Hrvaškem.

Čisti prihodki iz prodaje Skupine Mercator po področnih odsekih

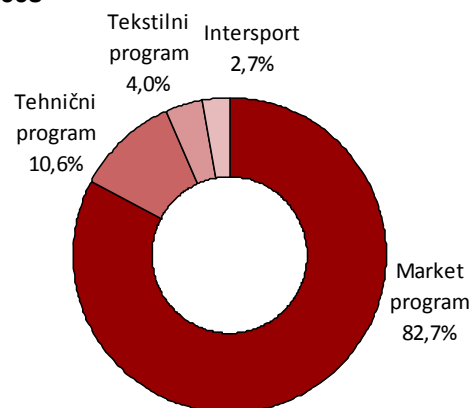

Skupina Mercator je v **trgovski dejavnosti** ustvarila 98,3 % čistih prihodkov iz prodaje, v **netrговski dejavnosti** pa 1,7 % vseh čistih prihodkov iz prodaje.

2007

2008

Skupina Mercator je v letu 2008 v trgovski dejavnosti realizirala največji delež čistih prihodkov iz prodaje v **market programu**, in sicer znaša delež 82,7 %, delež čistih prihodkov, realiziranih v ostalih **specializiranih trgovskih programih**, pa znaša 17,3 %.

UPRAVLJANJE Z BLAGOVNIMI SKUPINAMI IN ODNOSI Z DOBAVITELJI

Upravljanje z blagovnimi skupinami

V letu 2008 smo na področju upravljanja z blagovnimi skupinami redefinirali ključna področja dela predvsem zaradi spremenjenih tržnih razmer. Le-ta obsegajo cenovno konkurenčnost in cenovno percepcijo, promocijsko politiko ter upravljanje s prodajnim prostorom in prodajnimi formati.

Z novimi cilji cenovne politike se odzivamo na negativne ekonomske procese v svetu ter na trgih, kjer smo prisotni. Z izvajanjem aktivnosti se želimo kar najbolj prilagoditi potrebam naših kupcem, da bi čim manj občutili posledice neugodne ekonomske situacije. Naše aktivnosti so usmerjene v to, da si naši kupci še naprej lahko privoščijo kakovostne izdelke po sprejemljivih cenah ter tako ohranijo kakovost svojega bivanja. Poleg cen je pomembna tudi percepcija naših kupcev, zato smo se zavezali, da bomo s kupci še naprej odprto komunicirali in jim učinkovito predstavljali prednosti naše ponudbe v primerjavi s tekmeci. V ta namen smo pripravili splet aktivnosti za večjo prepoznavnost izdelkov s cenovno prednostjo na prodajnem mestu. Te zajemajo pripravo novega sistema označevanja, nov predlog pravil za izpostavitve promocij in izdelkov trgovske znamke ter

dolgoročnih projektov pospeševanja prodaje, s katerimi kupcem zagotavljamo najboljše razmerje med kakovostjo in ceno.

Nabava trgovskega blaga in odnosi z dobavitelji

V letu 2008 smo nadaljevali z aktivnostmi, osredotočenimi na izboljševanje ponudbe v naših maloprodajnih poslovalnicah ter prilagajali sortiment za specializirane veleprodajne kupce. Najbolj zahtevni kupci lahko prepoznajo naše najboljše sortimente v Mercator centru Ljubljana ter Mercator centru Rudnik in prenovljeni trgovini v Maximarketu, kjer smo ponudbo prilagodili našim najbolj zahtevnim kupcem. Ciljne blagovne skupine so bile še naprej v ospredju naših aktivnosti.

Na področju cenovne politike smo z vsemi ukrepi, ki jih imamo na razpolago, še naprej blažili negativne učinke, ki so jih prinašale najave sprememb cen izdelkov dnevne potrošnje mnogih naših dobaviteljev (zaradi rasti cen surovin in energije). Pritisk na dvigovanje cen dobaviteljev in s tem na inflacijo je bil izredno močan. O dvigih cen smo se z dobavitelji stalno pogajali, odlagali potrditve cenikov in iskali najboljše rešitve za naše kupce. Uvajali smo še bolj tržno zanimive in konkurenčne izdelke tako v redno ponudbo kot v različne oblike pospeševalno prodajnih akcij. Še naprej smo razvijali projekt Trajno nizke cene in uvedli nekatere nove kot npr. projekt Zaklenjene cene itd.

Z dobavitelji smo izvajali tudi številne aktivnosti za zmanjševanje pakirnih enot, uvajali polovične palete ter delovali na zmanjšanju zalog v celotni maloprodajni mreži. Zmanjševali smo neizdobave blaga in jih ohranjali na še sprejemljivem nivoju, ki omogoča poslovanje brez večjih negativnih učinkov.

Na področju trgovskih znamk smo še naprej izvajali mednarodne tenderje, kar pomeni, da smo po eni strani realizirali ustrezne nižje nabavne cene in tudi zamenjali nekonkurenčne dobavitelje. Širjenje izdelkov trgovske znamke na vse trge našega delovanja je bila ena naših pomembnih nalog.

Usklajevali smo tudi številne aktivnosti z dobavitelji za poslovanje v maloprodajni mreži na tujih trgih.

V družbi Poslovni sistem Mercator, d.d., smo v letu 2008 sprejeli interne akte (Kodeks urejanja odnosov z dobavitelji trgovskega blaga, delovno navodilo o poslovnem komuniciranju in delovno navodilo o uveljavljanju sprememb cen) kot ukrep dobre prakse za zagotavljanje skladnosti delovanja družbe z notranjimi in zunanjimi predpisi s področja varstva konkurence.

LOGISTIKA

Na področju logistike smo v letu 2008 nadaljevali z zagotavljanjem kakovostnih logističnih storitev za vse odjemalce.

V okviru izvajanja strateških programov za povečevanje konkurenčnosti smo nadaljevali z izvajanjem projekta **optimizacije logistične infrastrukture**, pri čemer so obdobje zaznamovale aktivnosti, ki so navedene v nadaljevanju:

V Sloveniji

Integracija in konsolidacija skladišč:

- izvedeni sta bili preusmeritvi distribucije zamrznjenega programa iz skladišča Ptuj v Naklo in market programa iz skladišča Šempeter v Ljubljano,
- skladišče Velenje je bilo preurejeno za potrebe področja tehnike, skladišče Šmartno ob Paki pa je bilo izpraznjeno z namenom prodaje,
- dejavnost skladišča sadje-zelenjava je bila z lokacije Tržaška 33, Maribor, preseljena v preurejeno skladišče Bohova,
- odprt je bil projekt »Pridobitev mednarodnega statusa AEO - pooblaščenega gospodarskega subjekta« za področje carinskih poenostavitev ter varstva in varnosti.

Aktivnosti za izgradnjo centralnega Mercatorjevega logističnega centra:

- izvedene so bile predstavitve novih tehnoloških rešitev,
- na podlagi analize prejetih tehnoloških rešitev so bile vsem trem ponudnikom dane zahteve za dopolnitev ponudb v smislu primerljivosti in zagotavljanja fizičnega pretoka blaga,
- ovrednotene so bile tri tehnično-tehnološke rešitve in izdelani izračuni ekonomske upravičenosti investicije.

Na tujih trgih

Aktivnosti za poenotenja logistične dejavnosti Skupine Mercator:

- v družbi Mercator - H, d.o.o., je bila sklenjena pogodba o najemu skladiščnih površin za market program v kompleksu »Poslovni park«, Sveta Nedelja,
- za družbo Mercator - B, d.o.o., je bil izdelan predlog začasne in dolgoročne rešitve logistike za oskrbo načrtovanih poslovalnic,
- v družbah Mercator - S, d.o.o., Mercator - BH, d.o.o., in Mercator - Mex, d.o.o., so potekali procesi poenotenja in optimiranja poslovanja logistike v obstoječih skladiščih.

ORGANIZACIJA IN KAKOVOST POSLOVANJA

V letu 2008 smo bili osredotočeni na organizacijski management, uvajanje novih in vzdrževanje obstoječih mednarodnih standardov kakovosti ter preprečevanje neskladnosti blaga in neskladnih poslovnih procesov. Nadaljevali smo z izvajanjem aktivnosti v okviru strateškega projekta splošne optimizacije poslovanja Skupine Mercator.

☒ Organizacijski management

Uveljavljene so bile organizacijske spremembe, nastale zaradi prenosa dejavnosti družbe Pekarna Grosuplje, d.d., v Mercator, d.d., izvedene so bile reorganizacije družb M-Rodić, d.o.o., Mercator - S, d.o.o., in Mercator - H, d.o.o. Uveljavljena je bila sprememba organizacijske strukture Mercator - Mex, d.o.o. Vključene so bile nove odvisne družbe: Mercator IP, d.o.o., Mercator - B, e.o.o.d. in M - BL, d.o.o., Banja Luka. Izvedene so bile priprave za prenos dejavnosti maloprodaje in veleprodaje iz družbe M - Rodić, d.o.o., na družbo Mercator - S, d.o.o. V skladu z novo podjetniško kolektivno pogodbo je bil revidiran katalog delovnih mest. Ažurno je bila vzdrževana elektronska zbirka organizacijskih predpisov - Mercator standardi.

☒ Standardi kakovosti

Izvedene so bile vse načrtovane zunanje presoje sistema vodenja kakovosti ISO 9001 v družbah Mercator, d.d., Mercator - H, d.o.o., Mercator - BH, d.o.o. in QWeb v Mercator, d.d. Izvedene so bile vse načrtovane notranje presoje. Usposobljeni so novi notranji presojevalci za izvajanje presoj po standardih ISO 9001, ISO 14001 in ISO 22000.

V družbi Mercator, d.d., je uvedeno elektronsko izdajanje in vodenje evidence preventivnih in korektivnih ukrepov. Vzpostavljena je aplikacija za brezpapirno obvladovanje neskladnosti, priporočil in pohval. Pripravljena je idejna rešitev za vzpostavitev elektronskega registra pogodb. Sodelovali smo tudi na projektu optimizacije pospeševalno-prodajnih akcij (PPA).

V družbi Mercator, d.d., smo izvajali projekt varovanja okolja po zahtevah standarda ISO 14001 in projekt zagotavljanja varne hrane po zahtevah standarda ISO 22000. V družbi M-Rodić, d.o.o., smo izvajali projekt kakovosti po zahtevah standarda ISO 9001.

☒ Interne kontrole v poslovalnicah

Spremljali smo zakonodajne spremembe na področju procesa pretoka blaga in storitev v trgovinski dejavnosti, obveščali uporabnike o zahtevah, jim svetovali in uvajali te spremembe v interne standarde. Na področju zakonodajnih zahtev, predvsem zavajajočega oglaševanja, smo intenzivno sodelovali z nadzornimi organi v povezavi prilagoditve oglaševanja novim zakonodajnim zahtevam.

Izvajali smo redne in izredne interne kontrole v poslovalnicah, koordinirali inšpekcijske preglede, odpoklice blaga ter vršili usposabljanja. V okviru Trgovinske zbornice Slovenije in Ministrstva za gospodarstvo smo sodelovali pri izdelavi nove verzije Smernic dobrih higienskih navad na načelih HACCP sistema v trgovinski dejavnosti in izdelavi Navodil za sledljivost živil v trgovini ter njihov umik/odpoklic.

V letu 2008 smo delovali na področju izdelave novih standardov ali izdelave novih verzij že obstoječih ter izdelave poslovnika standarda ISO 22000, s ciljem certificiranja v letu 2009.

Izvedena so bila usposabljanja za izvajanje notranjega nadzora na načelih HACCP sistema, zakonodajnih zahtev, Mercatorjeve šole za poslovanje in prenosa znanj trenerske mreže na trgih v tujini. Prav tako smo nadaljevali koordinacijo delovanja internih kontrol v Skupini Mercator. Na novih trgih so bile izvedene tudi izredne kontrole v družbah M - Rodić, d.o.o., in Mercator - BH, d.o.o.

Strateški projekt splošne optimizacije poslovanja

V okviru izvajanja **strateškega projekta splošne optimizacije poslovanja** Skupine Mercator smo v letu 2008 delovali na povečanju učinkovitosti in znižanju stroškov poslovanja:

- zaključili smo nadgradnjo in internacionalizacijo orodij za načrtovanje prožnega razporejanja delovnega časa v prodajalnah. Razvili smo bazni nabor orodij za upravljanje zalog v prodajalnah v Sloveniji in na Hrvaškem ter orodja za optimiranje frekvenc dostav v prodajalnah v Sloveniji.
- zaključili smo skupinsko usposabljanje uporabnikov za delo z orodji za načrtovanje prožnega razporejanja delovnega časa v prodajalnah na Hrvaškem in učinkovito upravljanje zalog v prodajalnah v Sloveniji in na Hrvaškem. Iz naslova teh ukrepov smo v Sloveniji zaključili individualna izobraževanja, na Hrvaškem pa dva vala obiskov v prodajalnah, kjer smo izvajali individualna svetovanja.
- za vsako prodajalno smo določili cilje, ki jih mora doseči iz naslova povečanja učinkovitosti in znižanja stroškov, upoštevajoč sinergije vseh projektov, ki se izvajajo. V ta namen smo pripravili priročnik o izvajanju in spremljanju obiskov v prodajalnah, ki smo ga tudi implementirali.
- v družbah M-Rodić, d.o.o., in Mercator-S, d.o.o., smo skladno s standardi Skupine Mercator uredili matične podatke o artiklih in blagovnih skupinah. Nato smo v treh prodajalnah izvajali pilotske projekte avtomatskega naročanja blaga.
- v sistemu centralizirane nabave netrgovskega blaga in storitev smo implementirali standard porabe blaga iz ekonomata v prodajalnah v Sloveniji in na Hrvaškem in realizirali prihranke na več blagovnih skupinah, med katerimi izstopa področje marketinških storitev.
- na projektu Upravljanja s stroški varovanja okolja smo izvajali aktivnosti povezane z vzpostavljanjem sistema spremljanja učinkov poslovanja na okolje.

INFORMACIJSKA PODPORA

Skladno s strateškim projektom prenove informacijskega sistema smo v letu 2008 izvajali aktivnosti:

- v okviru projekta **prenove informacijskega sistema podpornih funkcij** smo nadgradili obstoječe module programske rešitve SAP, uspešno uvedli nove module, zaključili širitev uporabe osnovnih SAP modulov v invalidsko podjetje Mercator IP, d.o.o., ter izvedli širitev uporabe osnovnih SAP modulov v družbah Mercator - H, d.o.o., in Mercator - BH, d.o.o.
- v okviru projekta **prenove informacijskega sistema blagovnega poslovanja** smo nadaljevali s pripravami na uvedbo programske rešitve G.O.L.D., uvedbo modula G.O.L.D. STOCK ter integracijo trgovskega POS sistema z G.O.L.D.-om.
- na ostalih področjih:
 - izvedli smo prenovu in nadgradnjo **sistema zvestobe Mercator Pika**, komunikacijskega omrežja ter sistema za procesiranje transakcij.
 - v okviru **podpore projektom splošne optimizacije poslovanja Skupine Mercator** smo uvedli sistem za izdelavo naročil s pomočjo razdelilnikov, sistem za avtomatsko naročanje, sistem poročanja o optimizaciji frekvenc dostav v Sloveniji, sistem poročanja o zalogah in avtomatskem naročanju v maloprodaji v Sloveniji in Hrvaški ter razširili sistem fleksibilnega razporejanja delovnega časa na Hrvaškem.
 - v okviru **podpore vodenju in odločanju** smo razvili dodatna poročila za program upravljanja z blagovnimi skupinami in pristopili k projektu Integralno podatkovno skladišče blagovnega poslovanja (vključitev podatkov iz Hrvaške in Srbije).
 - v okviru **podpore maloprodaji, proizvodnji in gostinstvu** smo nadaljevali z vsebinsko nadgradnjo POS trgovskih sistemov, poenotenjem informacijske podpore ter širitvijo samopostrežnih blagajn v Sloveniji in na Hrvaškem.
 - v okviru **področja infrastrukture in varnosti** smo izvedli pripravo infrastrukturnega okolja za G.O.L.D. ter nadaljevali s prenovu komunikacijskega omrežja.

FINANČNO UPRAVLJANJE

☒ Obveznosti iz financiranja

Obveznosti iz financiranja so se v Skupini Mercator v letu 2008 glede na stanje konec leta 2007 povečale za 23,8 %, kar je predvsem posledica povečane investicijske dinamike v letu 2008.

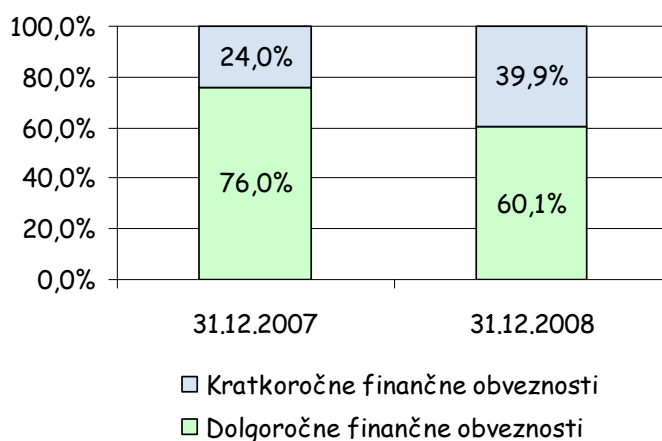
☑ **Kapitalska sestava**

Skupina Mercator je konec leta 2008 dosegla kapitalsko sestavo z razmerjem 1 : 1,22 (konec leta 2007 je bilo razmerje 1 : 1,16) med lastniškim kapitalom, ki obsega računovodsko izkazani lastniški kapital in dolgoročne rezervacije, ter dolžniškim kapitalom, ki obsega dolgoročne in kratkoročne obveznosti iz financiranja ter dolgoročne obveznosti iz finančnega najema.

☑ **Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev**

Na dan 31. decembra 2008 je dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev z dolgoročnimi viri v Skupini Mercator znašala 81,3 %. Ta kazalnik se je glede na konec leta 2007 nekoliko poslabšal, kar je posledica povečanja kratkoročnih virov financiranja v strukturi virov.

☑ **Razmerje med kratkoročnimi in dolgoročnimi finančnimi obveznostmi**

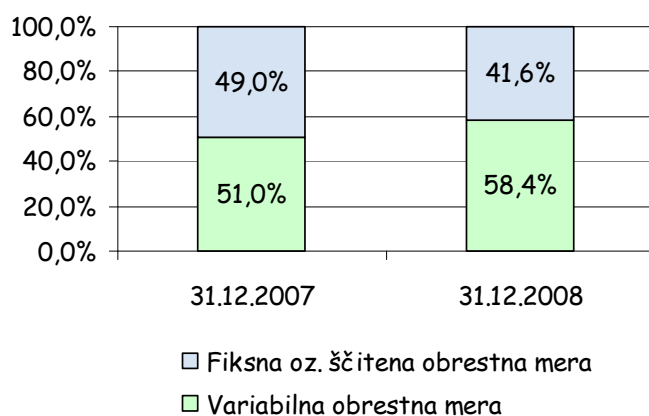
Delež kratkoročnih finančnih obveznosti se je v primerjavi z letom 2007 povečal, predvsem na račun zmanjšanja deleža novih dolgoročnih posojil, saj je bila dostopnost dolgoročnih virov financiranja v letu 2008 omejena zaradi globalne finančne krize.

☑ **Pridobivanje virov financiranja**

- V letu 2008 smo v Mercatorju sklepali predvsem kratkoročna bilateralna posojila ter pogodbe za dolgoročne finančne najeme. V letu 2008 smo sklenili 10 pogodb za finančni najem za objekte v Sloveniji.
- V drugi polovici leta 2008 smo v Mercatorju zaznali pritiske na povečevanje obrestnih marž, kar je predvsem posledica zmanjšanja likvidnosti poslovnih bank in povečanja nezaupanja na medbančnem trgu, kar je povzročilo, da so poslovne banke prenesle višje stroške medbančnih posojil na realni sektor. Poleg tega pa se je zmanjšala razpoložljivost dolgoročnih virov financiranja, kar je posledica vplivov finančne krize na bančni trg.

- Kot vse bolj pomembno obliko financiranja naložb smo zlasti v tujini nadaljevali z uporabo dolgoročnega poslovnega najema trgovskih objektov, ki jih za Mercator gradijo lokalni nepremičninski partnerji.

☒ **Razmerje med variabilnimi in fiksnimi oz. ščitenimi finančnimi obveznostmi Skupine Mercator**

☒ **Razpoložljivi likvidnostni viri na dan 31.12.2008**

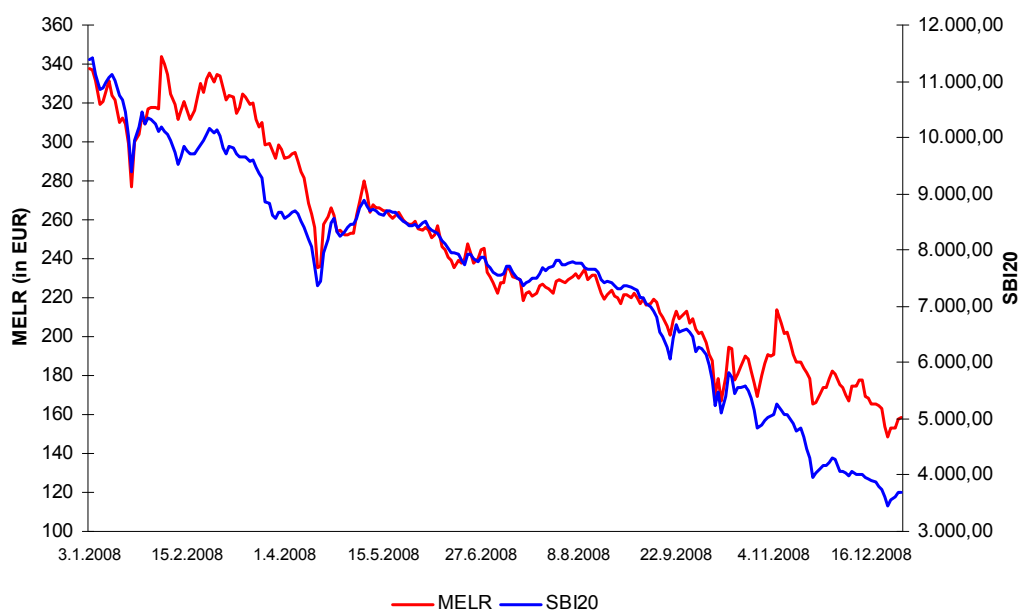
Na dan 31.12.2008 so imele družbe Skupine Mercator na razpolago naslednje likvidnostne vire:

v tisoč EUR	31.12.2008
Denar in denarni ustrezniki	45.870
Depoziti dani bankam	18.669
Nečrpana odobrena revolving posojila	49.886
Skupaj	114.425

MERCATORJEVA DELNICA IN LASTNIŠKA STRUKTURA

Mercatorjeva delnica

- ✓ **Osnovni kapital družbe Poslovni sistem Mercator, d.d.**, je na dan 31. decembra 2008 razdeljen na 3.765.361 delnic. Nominalna vrednost posamezne delnice znaša 41,73 EUR.
- ✓ Delnice družbe Poslovni sistem Mercator, d.d., so uvrščene v **Borzno kotacijo - prva kotacija Ljubljanske borze, d.d.**, pod oznako **MELR**.
- ✓ Mercatorjeva delnica je bila v letu 2008 ena izmed petih najprometnejših delnic na ljubljanski borzi s 5,6 % prometa delnic borze.
- ✓ Skladno z določbami Zakona o trgu vrednostnih papirjev in Pravili Ljubljanske borze vrednostnih papirjev, d.d., je družba **redno obveščala javnost o rezultatih poslovanja in drugih pomembnih dogodkih**.
- ✓ **Gibanje enotnega tečaja delnice MELR v letu 2008 v primerjavi z gibanjem indeksa SBI20**

☑ Najpomembnejši podatki za delničarje

	31.12.2008	31.12.2007	Indeks
Število delnic vpisanih v sodni register	3.765.361	3.765.361	100,0
Tržna kapitalizacija na dan 31.12. (v EUR)	595.228.267	1.261.395.935	47,2
Tržna cena delnice na dan 31.12. (v EUR)	158,08	335,00	47,2
Knjigovodska vrednost delnice na dan 31.12. (v EUR)	209,79	183,46	114,3
Najnižji tečaj (v EUR)	148,29	217,82	68,1
Najvišji tečaj (v EUR)	343,58	419,00	82,0
Povprečni tehtani tečaj delnic brez svežnjev in aplikacij (v EUR)	243,37	321,70	75,7
Osnovna čista dobičkonosnost navadne delnice (v EUR)	8,6	9,5	90,7
Multiplikator dobička (P/E)	18,3	35,2	52,0
Kapitalski donos (v %)	-52,81	57,38	-92,0
Dividendni donos (v %)	1,27	1,88	67,5
Skupni donos (v %)	-51,54	59,26	-87,0

Tržna kapitalizacija je izračunana kot zmnožek števila delnic vpisanih v sodni register na dan 31.12. ter tržne cene delnice na dan 31.12.

Osnovna čista dobičkonosnost navadne delnice je izračunana kot razmerje med čistim poslovnim izidom družbe Poslovni sistem Mercator, d.d., ter tehtanim povprečnim številom navadnih delnic v opazovanem obdobju brez lastnih delnic.

Knjigovodska vrednost delnice je izračunana kot razmerje med vrednostjo kapitala družbe Poslovni sistem Mercator, d.d., na dan 31.12. ter tehtanim povprečnim številom navadnih delnic v opazovanem obdobju brez lastnih delnic.

Multiplikator dobička je izračunan kot razmerje med tržno ceno delnice na dan 31.12. in čistim dobičkom na delnico.

Kapitalski donos je izračunan kot razmerje med tržno ceno delnice na dan 31.12. v opazovanem obdobju in tržno ceno delnice na dan 31.12. v predhodnem obdobju.

Dividendni donos je izračunan kot razmerje med izplačano dividendo na delnico in tržno ceno delnice na dan 31.12.

☑ Dividendna politika

Nadzorni svet družbe Poslovni sistem Mercator, d.d., je na svoji redni seji 17. aprila 2007 sprejel dividendno politiko družbe za obdobje 2007 - 2010. Na podlagi sprejete dividendne politike bosta nadzorni svet in uprava v letih 2007 - 2010 predlagala Skupščini delničarjev v izplačilo dividende v naslednjih bruto višinah:

- 4,00 EUR na delnico v letu 2007,
- 4,25 EUR na delnico v letu 2008,
- 4,50 EUR na delnico v letu 2009,
- 4,75 EUR na delnico v letu 2010.

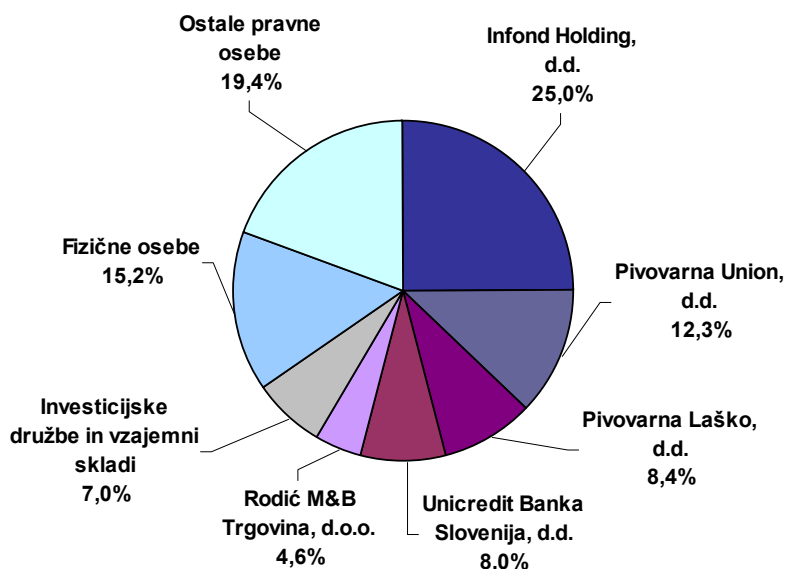
O dejanski višini dividend pa bo Skupščina delničarjev odločala za vsako poslovno leto posebej. Sprejeta dividendna politika glede na razvojne, davčne in druge dejavnike pomeni ustrezen kompromis med dividendnimi donosi lastnikov ter uporabo čistega dobička za financiranje investicijskih načrtov družbe, kar bo na eni strani omogočilo dolgoročno maksimiziranje koristi lastnikov, na drugi strani pa dolgoročno rast in razvoj Skupine Mercator.

Na 14. redni Skupščini delničarjev 26. avgusta 2008 je bil sprejet sklep o izplačilu dividend v vrednosti 4,25 EUR na delnico.

Lastniška struktura

✓ V delniški knjigi družbe Poslovni sistem Mercator, d.d., je bilo 31. decembra 2008 vpisanih **17.304 delničarjev**, kar pomeni, da se je število delničarjev družbe glede na stanje 31. decembra 2007 zmanjšalo za 191.

✓ Lastniška struktura družbe Poslovni sistem Mercator, d.d., je bila na dan 31. decembra 2008 naslednja:

✓ Največji delničarji

Deset največjih delničarjev družbe je imelo na dan 31. decembra 2008 v lasti **69,38 %** podjetja.

Največji delničarji	Država	delnice	%
1 Infond Holding, d.d.	Slovenija	941.301	25,00%
2 Pivovarna Union, d.d.	Slovenija	464.390	12,33%
3 Pivovarna Laško, d.d.	Slovenija	317.498	8,43%
4 Unicredit Banka Slovenija, d.d.	Slovenija	301.195	8,00%
5 Rodić M&B Trgovina, d.o.o.	Srbija	174.517	4,63%
6 NFD 1 Delniški investicijski sklad, d.d.	Slovenija	107.211	2,85%
7 Radenska, d.d.	Slovenija	96.952	2,57%
8 Hypo bank, d.d.	Slovenija	77.967	2,07%
9 Smallcap World Fund	ZDA	69.933	1,86%
10 KLM Naložbe, d.d.	Slovenija	61.490	1,63%
Skupaj		2.612.454	69,38%

✓ Tuji delničarji

Na dan 31. decembra 2008 je delež tujih investitorjev v družbi Poslovni sistem Mercator, d.d., znašal **12,24 %** in se je v primerjavi s koncem leta 2007 zmanjšal za 1,08 odstotne točke.

☒ Delnice v lasti članov uprave

Na dan 31. decembra 2008

Ime in priimek	Število delnic	Delež
Ziga Debeljak	1.100	0,0292%
Vera Aljančič Falež	30	0,0008%
Mateja Jesenek	1.000	0,0266%
Peter Zavrl	60	0,0016%
SKUPAJ	2.190	0,0582%

☒ Delnice v lasti članov nadzornega sveta

Na dan 31. decembra 2008

Predsednik nadzornega sveta	Število delnic	Delež
1. Robert Šega	0	0,0000%
Člani nadzornega sveta (predstavniki kapitala)		
2. Matjaž Božič	0	0,0000%
3. Dušan Mohorko	0	0,0000%
4. Kristjan Sušinski	0	0,0000%
5. Mateja Vidnar	0	0,0000%
Člani nadzornega sveta (predstavniki delavcev)		
6. Ksenija Bračič	0	0,0000%
7. Jože Cvetek	2.000	0,0531%
8. Dragica Derganc	0	0,0000%
9. Jelka Žekar	400	0,0106%
10. Ivica Župetič	0	0,0000%
SKUPAJ	2.400	0,0637%

☒ Lastne delnice

Na dan 31.12.2008 je imela družba Poslovni sistem Mercator, d.d., v lasti 42.381 lastnih delnic, v skupni vrednosti 3.250 tisoč EUR. Družba Poslovni sistem Mercator, d.d., v letu 2008 ni kupovala niti prodajala lastnih delnic.

☒ Možne pomembnejše spremembe v lastniški strukturi

Skupina delničarjev Pivovarna Laško, d.d., Pivovarna Union, d.d., Radenska, d.d., in Infond Holding, d.d., so dne 8.12.2008 s sporočilom za javnost sporočile, da nameravajo začeti postopek prodaje do 1.820.141 delnic (48,339 %) družbe Mercator, d.d.

UPRAVLJANJE S TVEGANJI

Vloga, načela in organizacija sistema

V Mercatorju je za aktivno delovanje na področju upravljanja tveganj organiziran Svet za upravljanje s tveganji Skupine Mercator, v okviru katerega poteka sistematičen proces upravljanja s tveganji.

Zaradi potrebe po tem, da tveganja spremljamo in obdelujemo z vidika več strokovnih področij, so v podporo Svetu za upravljanje s tveganji oblikovani posamezni odbori za upravljanje s tveganji, ki pokrivajo tri glavna področja tveganj, in sicer:

- ☒ poslovna tveganja,
- ☒ tveganja delovanja,
- ☒ finančna tveganja.

Proces upravljanja s tveganji

V Skupini Mercator smo se v letu 2008 odločili za **pre novo procesa upravljanja s tveganji**.

V ta namen smo:

- izvedli novo razvrstitev in identifikacijo tveganj,
- izvedli analize občutljivosti, kako določeno tveganje ob morebitnem nastanku vpliva na kosmati denarni tok iz poslovanja,
- opredelili mejno vrednost za določanje ključnih tveganj ter
- opredelili ukrepe za obvladovanje tveganj.

Cilj prenove procesov je kvantifikacija izpostavljenosti Skupine Mercator posameznim identificiranim tveganjem na osnovi analize občutljivosti, ki pove, za koliko odstotkov se zmanjša kosmati denarni tok poslovanja na ravni Skupine Mercator oz. posamezne družbe ob morebitnem nastanku določenega dogodka, ki ga analiziramo v okviru tveganj. Ocene izpostavljenosti Mercatorja posameznim vrstam tveganj so pripravljene glede na stopnjo verjetnosti ter oceno škode v primeru, da pride do določenih dogodkov. Tveganja smo razvrstili po stopnji vpliva na kosmati denarni tok iz poslovanja ter določili mejno vrednost za sprejemljivo tveganje. V skladu z opredeljeno politiko smo na podlagi ocene pripravili konkretne predloge za upravljanje s posameznimi tveganji, ki so že implementirani v vsakdanje odločanje in poslovanje na posamičnih področjih. Sprejeti ukrepi so osnova za planiranje procesov notranje revizije v smislu izvajanja letne revizije sprejetih ukrepov za obvladovanje tveganj s strani sveta za upravljanje s tveganji.

Opredelitev ključnih tveganj

Kot ključna tveganja smo opredelili tveganja, katerih vpliv na kosmati denarni tok iz poslovanja je višji od 1 % celotnega načrtovanega kosmatega denarnega toka iz poslovanja Skupine Mercator oziroma posamezne družbe in za katere še nimamo sprejetih ukrepov oziroma še niso zavarovani na način, da bi to tveganje obvladovali, ob tem pa je verjetnost realizacije takšnih tveganj zmerna ali visoka. Verjetnosti so bile izračunane na podlagi analize zgodovinskih podatkov ter pričakovanj o pogostosti posameznih dogodkov v naslednjem letu. Pri analizi so bili upoštevani različni vplivi in dejavniki, ki so bili prilagojeni posamezni vrsti tveganj.

Tveganjem, ki so ugotovljena kot ključna, posvečamo največjo pozornost ter izvajamo sprejete ukrepe za obvladovanje tveganj, ki ali minimizirajo škodo ob nastanku dogodka ali znižujejo stopnjo verjetnosti nastanka dogodka ter tako tveganje spreminjajo v sprejemljivo.

Posebno pozornost smo namenili spremembam gospodarskih okoliščin in njihovim vplivom na posameznih področjih tveganj. Osredotočili smo se predvsem na obvladovanje kreditnega tveganja s sprotnim nadziranjem slabih plačnikov, plačilno-sposobnostnega tveganja z zagotavljanjem zadostne likvidnostne rezerve, poslovnih tveganj z izvajanjem konkurenčne ponudbe ter izvajali vse aktivnosti za izboljšanje učinkovitosti poslovnih procesov.

Poslovna tveganja

Poslovna tveganja so povezana s samim poslovanjem podjetja in njegovo osnovno dejavnostjo. Poslovnih tveganj se podjetje zaveda in jih zavestno sprejema ter obvladuje bolje od konkurence, kar posledično omogoča, da podjetje realizira ekonomski dobiček.

UKREPI ZA ZNIŽEVANJE RAVNI TVEGANOSTI KLJUČNIH TVEGANJ

Skupina tveganj	Ključna tveganja	Način obvladovanja
TVEGANJE ZMANJŠANJA KUPNE MOČI	Tveganje zmanjšanja kupne moči	Investicije v cene (znižanje marž) pri nekaterih najbolj prodajanih artiklih, prilagoditev asortimana (večja ponudba trgovske znamke, širitev generične linije, namenjene cenovno najbolj občutljivim kupcem), racionalizacija poslovanja in iskanje dodatnih notranjih rezerv.
TVEGANJA NEOPTIMALNEGA TRŽENSKEGA SPLETA IN VPLIVOV KONKURENČNEGA OKOLJA	Tveganje nedoseganja rasti denarnega toka zaradi povečanja konkurence	Redno spremljanje konkurenčnosti cen in načrtov potencialnih trgovcev, dosledno upoštevanje nakupnih navad, sprememb v življenjskih slogih in povratnih informacij s strani kupcev, razvoj linij trgovske znamke Mercator, prilagajanje poslovnih aktivnosti specifikam trga, nadaljnje izvajanje optimizacije poslovanja.
TVEGANJA INVESTICIJ IN RAZVOJA TEHNOLOGIJ	Tveganje, povezano z odmiki realizacije čistih prihodkov investicij od planov	Preverjanje napovedanih prometov, boljša izbira asortimentov izdelkov, ustrezne politike cen in ustreznih kadrov.

Finančna tveganja

Finančna tveganja so tveganja, ki lahko negativno vplivajo na sposobnost ustvarjanja finančnih prihodkov, obvladovanja finančnih odhodkov, ohranjanja vrednosti finančnih sredstev ter obvladovanja finančnih obveznosti.

UKREPI ZA ZNIŽEVANJE RAVNI TVEGANOSTI KLJUČNIH TVEGANJ

Skupina tveganj	Ključna tveganja	Način obvladovanja
KREDITNA TVEGANJA	Kreditno tveganje veleprodaje	Pridobivanje prvovrstnih zavarovanj od kupcev s slabšo boniteto, sproten nadzor slabih plačnikov ter poostreitev omejevanja izpostavljenosti posameznim kupcem, zmanjšanje števila dni zamude, ko se aktivira blokada nadaljnjih nakupov, aktivnejši postopki pri izterjavi terjatev, izvajanje medsebojnih in verižnih kompenzacij s kupci.
	Kreditno tveganje Pika kartice	Aktivnejše izvajanje postopka izterjatve terjatev ter sprotno nadziranje slabih plačnikov in izdelava scoring modela za določanje začetnih limitov na kartici Mercator Pika.
PLAČILNOSPOSOBNOSTNA TVEGANJA	Likvidnostno tveganje	Zagotavljanje zadostne likvidnostne rezerve za poravnavanje obveznosti do dobaviteljev, kompenzacije s kupci in dobavitelji, aktivnejše izvajanje postopka izterjatve terjatev, optimizacija obsega nabavnih naročil, iskanje alternativnih virov financiranja.
	Tveganje refinanciranja	Skupini Mercator v letu 2009 zapade v plačilo 413 mio EUR finančnih obveznosti, zato smo že konec leta 2008 s poslovnimi bankami pričeli dogovore o refinanciranju obstoječih finančnih obveznosti, ki zapadejo v plačilo v letu 2009.
VALUTNA TVEGANJA	Valutno tveganje	Spremljanje makroekonomskih gibanj, prilagajanje poslovanja, zavarovanja z izvedenimi finančnimi instrumenti.

Tveganja delovanja

Tveganja delovanja so povezana z izvajanjem in nadziranjem poslovnih procesov in aktivnosti v Skupini Mercator ter porabo in stroški, ki nastajajo tekom izvajanja poslovnih procesov.

UKREPI ZA ZNIŽEVANJE RAVNI TVEGANOSTI KLJUČNIH TVEGANJ

Skupina tveganj	Ključna tveganja	Način obvladovanja
STRATEŠKA TVEGANJA	Tveganje izgube ugleda	Izvajanje kvalitetne in ažurne komunikacije z vsemi interesnimi skupinami.
TVEGANJA RAZVOJA IN INVESTICIJ	Tveganje projektiranja	Redno nadziranje izvajanja projekta.
NEZGODNA IN STROŠKOVNA TVEGANJA	Tveganje stroškovne učinkovitosti poslovanja	Nadaljevanje z izvajanjem programa optimizacije poslovanja.
TVEGANJA VARNE HRANE	Roki uporabnosti	Stalno in sprotno preverjanje rokov uporabnosti izdelkov. Zagotoviti ustrezno informacijsko podporo, ki bo zagotavljala spremljanje rokov uporabnosti s ciljem obvladovanja procesa sledljivosti in bistveno zmanjšanje stroškov dela.
OKOLJSKA TVEGANJA	Električna energija	Ciljno merjenje in spremljanje rabe električne energije, energetsko učinkovito načrtovanje objektov ter analize energetskega stanja.
KADROVSKA TVEGANJA	Zdravje zaposlenih - absentizem	Ozaveščanje zaposlenih za zdravo življenje ter izobraževanje in usposabljanje
	Pomanjkanje kadra	Razvoj politike zaposlovanja tujcev, prilagajanje plačnega sistema razmeram na trgu dela in individualni uspešnosti zaposlenih pri delu in popolna deregulacija poklica prodajalec.
	Kadrovsko informacijski sistemi	Testiranje sistema pred uporabo, izdelava ustreznih navodil in pravilnikov, izobraževanje in usposabljanje odgovornih delavcev.
PRAVNA TVEGANJA	Poslovna skrivnost	Dosledno upoštevanje določil internega Pravilnika o varovanju poslovne skrivnosti, sprejeli pa bomo tudi Pravilnik o varovanju poslovne skrivnosti na trgih Hrvaške, Srbije ter Bosne in Hercegovine.
	Zahtevki delavcev	Vodenje konstruktivnega dialoga z zaposlenimi
	Tveganje skladnosti delovanja na področju varstva konkurence	Oblikovanje internih aktov za urejanje področja varstva konkurence; izobraževanje o osnovah konkurenčnega prava ter uveljavljenih dobrih praksah pri komuniciranju in uveljavljanju odnosov z dobavitelji.
PROJEKTNATA TVEGANJA	Optimizacija logistične infrastrukture	Spremljanje projekta in izdelava rezervnega scenarija za posamezne faze projekta.

Uprava ocenjuje, da je na dan 31.12.2008 ob upoštevanju trenutnih predpostavk o razvoju dejavnikov gospodarskega okolja v letu 2009 celovita izpostavljenost Skupine Mercator poslovnim, finančnim tveganjem in tveganjem delovanja na **zmerni ravni**.

Ob tem je potrebno poudariti, da obstaja velika negotovost v zvezi z:

- nadaljnjim razvojem in učinki globalne finančne krize,
- nadaljnjimi učinki zmanjšanja gospodarske aktivnosti oziroma recesije ter
- bodočim makroekonomskim položajem držav Zahodnega Balkana.

Če bi prišlo do pomembne negativne spremembe pri zgoraj navedenih ključnih dejavnikih zunanjega poslovnega okolja glede na trenutno pričakovano stanje, bi izpostavljenost Skupine Mercator:

- tveganju doseganja načrtovanih prihodkov iz prodaje, zaradi kupne moči,
- tveganju refinanciranja kratkoročnih finančnih obveznosti,

- valutnim tveganjem, še zlasti v Srbiji in na Hrvaškem,
- in/ali morebitnim drugim tveganjem

lahko kljub ukrepom za obvladovanje tveganj postala visoka.

Uprava bo zato vsako četrtoletje posodobila oceno izpostavljenosti tveganjem glede na razvoj dejavnikov gospodarskega okolja in o tem sproti poročala v medletnih poročilih.

ANALIZA USPEŠNOSTI POSLOVANJA

Poslovanje v letu 2008

Kljub zaostrenim pogojem poslovanja v letu 2008 je Skupina Mercator uresničila vse ključne načrtovane cilje.

Leto 2008 je bilo z vidika okoliščin poslovanja težavno. V prvi polovici leta je na poslovanje vplivala visoka stopnja inflacije, v drugi polovici leta pa razmere globalne finančne krize, kar je negativno vplivalo tako na strukturo in obseg potrošnje kot tudi na stroške poslovanja in financiranja. Finančno poslovanje Skupine Mercator je bilo kljub zaostritvi razmer v bančnem sektorju nemoteno, sodelovanje z bančnimi partnerji pa normalno.

Tudi v letu 2008 smo sledili načrtani Mercatorjevi strategiji rasti in zagotavljanja položaja vodilnega trgovca z živili in podobnim blagom v regiji jugovzhodne Evrope. V skladu s strategijo vstopa na trg Bolgarije smo ustanovili Mercator-B, e.o.o.d., Sofija. V Bosni in Hercegovini smo ustanovili družbo M - BL, d.o.o., Banja Luka. Z namenom skupnega nastopa na nabavnem trgu Hrvaške se je nabavnemu združenju na Hrvaškem Mercator-Plodine pridružila še trgovska veriga Billa, družbe so skupaj registrirale družbo Mercator-Plodine-Billa, d.o.o. V letu 2008 se je k družbi Mercator-H, d.o.o., pripojila družba Presoflex, d.o.o., Hrvaška. V Srbiji smo na podlagi pogodbe o strateški povezavi na področju trgovske dejavnosti med Holdingom Rodić M&B in Mercator, d.d., realizirali nakup dodatnega 12-odstotnega lastniškega deleža družbe M - Rodić, d.o.o., Novi Sad.

Družba Poslovni sistem Mercator, d.d., je v letu 2008 prevzela dejavnost družbe Pekarna Grosuplje, d.d., skupaj z zaposlenimi. Poleg tega je družba Poslovni sistem Mercator, d.d., v letu 2008 kupila 100-odstotni lastniški delež družbe Naše vezi, d.o.o., Štanjel, ter jo preimenovala v družbo Mercator IP, invalidsko podjetje, d.o.o., Ljubljana.

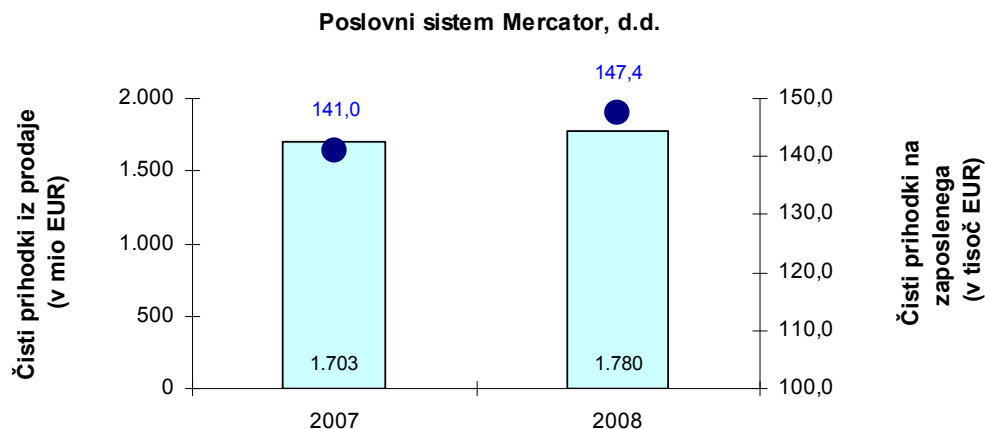
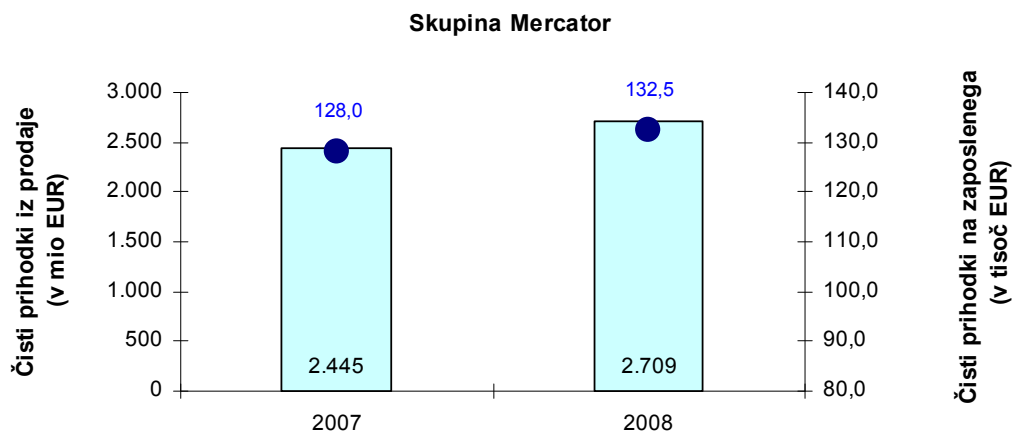
Analiza poslovanja

V analizo so vključeni podatki za Skupino Mercator in družbo Poslovni sistem Mercator, d.d., komentar pa je osredotočen na skupino. Družba Poslovni sistem Mercator, d.d., opravlja dvojno vlogo v okviru skupine: je obvladujoča družba, ki ima v lasti vse lastniške deleže odvisnih družb skupine, hkrati pa je tudi operativna družba, ki izvaja trgovsko in druge dejavnosti v Sloveniji. Zaradi tega uporaba računovodskih izkazov družbe Poslovni sistem Mercator, d.d., za ekonomsko analizo poslovanja Skupine Mercator ni ustrezna; za takšno analizo je smiselno uporabiti le konsolidirane računovodske izkaze, ki prikazujejo poslovno uspešnost Skupine Mercator kot enovitega gospodarskega subjekta.

☑ Prodaja in produktivnost

Ustvarjeni čisti prihodki iz prodaje Skupine Mercator v letu 2008 v višini 2.708.560 tisoč EUR so presegli ustvarjene v letu 2007 za 10,8 %, načrtovane za leto 2008 pa presegajo za 3,1 %.

Družba Poslovni sistem Mercator, d.d., je v letu 2008 ustvarila 1.780.222 tisoč EUR čistih prihodkov iz prodaje, kar je za 4,6 % več prihodkov kot v letu 2007 ter za 0,4 % več od načrtovanih prihodkov za leto 2008.

Prihodki, ustvarjeni na tujih trgih, vedno več prispevajo k rasti prihodkov celotne skupine. V letu 2008 je Skupina Mercator ustvarila 34,2 % vseh prihodkov na tujih trgih, kar je za 4,3 odstotnih točk več kot v letu 2007, ko je skupina na tujih trgih ustvarila 29,9 % vseh prihodkov. Na rast prihodkov na tujih trgih je pomembno vplivalo izvajanje intenzivnih marketinških aktivnosti, odprtje novih in prenovljenih maloprodajnih enot ter vključitev družbe Presoflex, d.o.o., na Hrvaškem v Skupino Mercator.

Čisti prihodki na zaposlenega iz ur Skupine Mercator so v letu 2008 presegli ustvarjene v letu 2007 za 3,5 %. Družba Poslovni sistem Mercator, d.d., je v letu 2008 ustvarila za 4,6 % več čistih prihodkov na zaposlenega iz ur kot v letu 2007.

Podrobnejši pregled prodaje po programih, trgih in formatih je prikazan v poglavju Prodaja.

☑ Stroški prodanih proizvodov

Stroški prodanih proizvodov Skupine Mercator, ki vključujejo proizvodjalne stroške, nabavno vrednost prodanega blaga in materiala ter druge poslovne odhodke, za Skupino Mercator v letu 2008 znašajo 2.026.629 tisoč EUR, kar je za 12,4 % več kot v letu 2007 ter za 4,7 % več, kot je bilo načrtovano za leto 2008. Porast stroškov je predvsem posledica povečanega obsega poslovanja ter splošnega dviga nabavnih cen prodanih proizvodov.

☑ Kosmati poslovni izid iz prodaje

Kosmati poslovni izid iz prodaje Skupine Mercator znaša v letu 2008 681.931 tisoč EUR ter za 39.487 tisoč EUR oziroma za 6,1 % presega ustvarjenega v letu 2007.

Delež kosmatega poslovnega izida iz prodaje v čistih prihodkih iz prodaje Skupine Mercator v letu 2008 znaša 25,2 %, kar je manj kot v letu 2007, ko je delež kosmatega poslovnega izida iz prodaje v čistih prihodkih iz prodaje znašal 26,3 %.

Zmanjševanje deleža kosmatega poslovnega izida iz prodaje v čistih prihodkih iz prodaje je predvsem posledica zniževanja marž ter sprememb v strukturi prodaje trgovskih programov in v geografski strukturi prodaje.

☑ Stroški prodajanja in splošnih dejavnosti

Stroški prodajanja in splošnih dejavnosti Skupine Mercator znašajo v letu 2008 614.868 tisoč EUR, kar je za 7,1 % več kot v letu 2007.

Delež stroškov prodajanja in splošnih dejavnosti v čistih prihodkih iz prodaje Skupine Mercator v letu 2008 znaša 22,7 %, kar je manj kot v letu 2007, ko je delež znašal 23,5 %.

Rast stroškov je nižja od rasti prihodkov, kar je posledica intenzivnega izvajanja strateških projektov optimizacije poslovnih procesov, optimizacije logistične infrastrukture in upravljanja z blagovnimi skupinami.

☑ **Poslovni izid iz poslovanja**

Skupina Mercator je v letu 2008 realizirala 100.327 tisoč EUR poslovnega izida iz poslovanja, kar je za 8.992 tisoč EUR oziroma 9,8 % več kot v letu 2007, načrtovanega za leto 2008 pa presega za 10,8 %. Povečanje glede na leto 2007 izhaja iz višjih ustvarjenih čistih prihodkov, izboljšanja stroškovne učinkovitosti ter višjih drugih poslovnih prihodkov.

Družba Poslovni sistem Mercator, d.d. je v letu 2008 realizirala 76.860 tisoč EUR poslovnega izida iz poslovanja, kar je za 9.783 tisoč EUR oziroma 14,6 % več kot v letu 2007 in za 19,8 % več, kot je bilo načrtovano za leto 2008.

☑ **Finančni prihodki in odhodki**

Kot posledica povečevanja zadolževanja in dviga obrestnih mer na trgu se je povečeval tudi neto finančni izid.

v 000 EUR	Skupina Mercator		Poslovni sistem Mercator, d.d.	
	2007	2008	2007	2008
Finančni prihodki iz obresti	14.075	17.779	3.650	7.550
Finančni odhodki iz obresti	-51.724	-72.245	-33.932	-50.173
Drugi neto finančni prihodki	788	4.132	8.049	6.490
Finančni izid	-36.861	-50.334	-22.233	-36.132

Finančni prihodki iz obresti Skupine Mercator znašajo v letu 2008 17.779 tisoč EUR, kar je za 26,3 % več kot v letu 2007. Finančni prihodki se nanašajo predvsem na prihodke od rednih in zamudnih obresti iz financiranja.

Finančni odhodki iz obresti Skupine Mercator znašajo v letu 2008 72.245 tisoč EUR in se nanašajo predvsem na odhodke od rednih obresti posojil poslovnih bank in finančnega najema. Glede na leto 2007 so porasli za 39,7 %, kar je predvsem posledica višjih obrestnih mer in višjega obsega zadolžitve.

Na finančne odhodke so pomembnejše kot v preteklih letih vplivale tečajne razlike v Srbiji, kjer se je tečaj RSD/EUR ob koncu leta 2008 glede na preteklo leto poslabšal kar za 7,8 %.

Drugi neto finančni prihodki Skupine Mercator v letu 2008 znašajo 4.132 tisoč EUR kar je za 3.344 tisoč EUR več kot v letu 2007.

☑ Poslovni izid obračunskega obdobja

Skupina Mercator je v letu 2008 realizirala 40.761 tisoč EUR čistega poslovnega izida, kar je za 7 % manj kot v letu 2007, ter presega načrtovanega za leto 2008 za 0,5 %.

Družba Poslovni sistem Mercator, d.d., je v letu 2008 realizirala 32.139 tisoč EUR čistega poslovnega izida, kar je za 9,3 % manj kot v letu 2007, ter presega načrtovanega za leto 2008 za 5,7 %. Poslabšanje poslovnega izida je predvsem posledica višjih stroškov financiranja.

☑ Kosmati denarni tok iz poslovanja pred najemninami Skupine Mercator

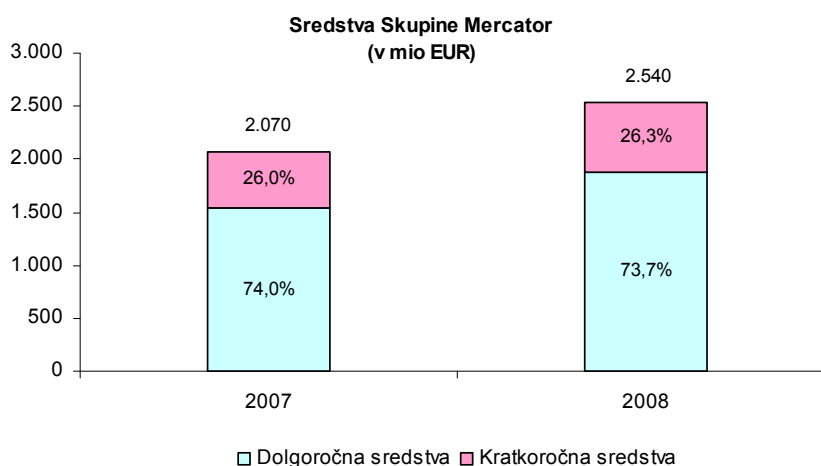
Kosmati denarni tok iz poslovanja pred najemninami Skupine Mercator znaša v letu 2008 198.158 tisoč EUR, kar je za 15,4 % več glede na leto 2007, in presega načrtovanega za leto 2008 za 5,9 %.

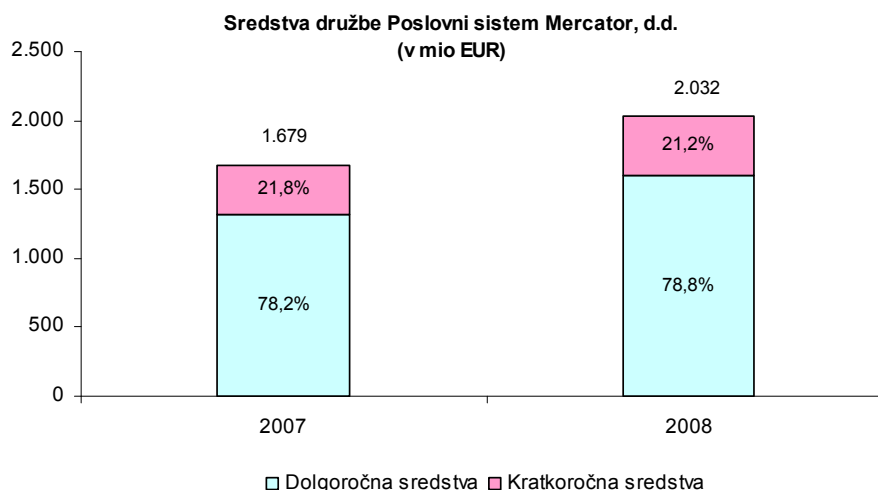
Kosmati denarni tok iz poslovanja pred najemninami je za 4,6 odstotnih točk prehitel rast prihodkov, kar kaže na visoko finančno moč ter povečano poslovno učinkovitost.

Podrobnejši pregled izračuna kosmatega denarnega toka iz poslovanja je prikazan v računovodskem poročilu v izkazu denarnih tokov. Stroški najemnim Skupine Mercator v letu 2008 znašajo 21.385 tisoč EUR (v letu 2007 9.735 tisoč EUR).

☑ Struktura sredstev

Bilančna vsota Skupine Mercator znaša na dan 31.12.2008 2.540.122 tisoč EUR, kar je za 22,7 % več, kot je znašalo stanje konec leta 2007.

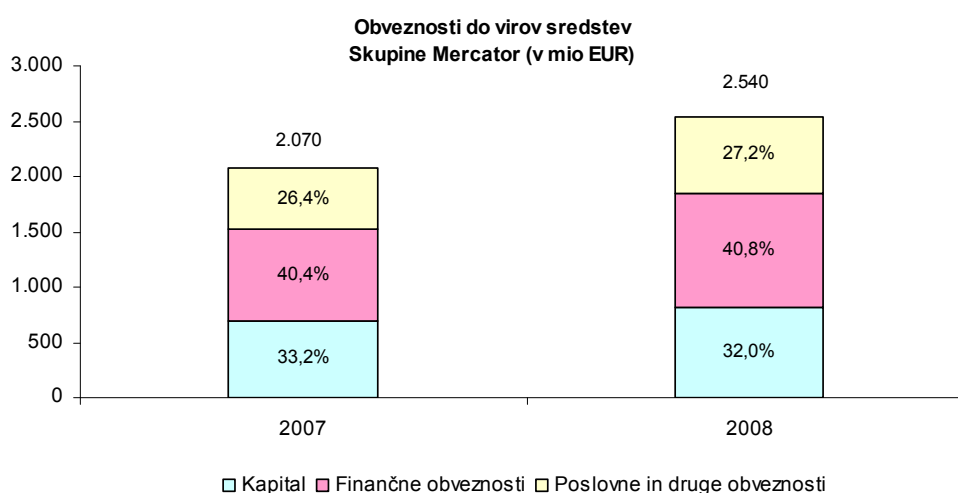

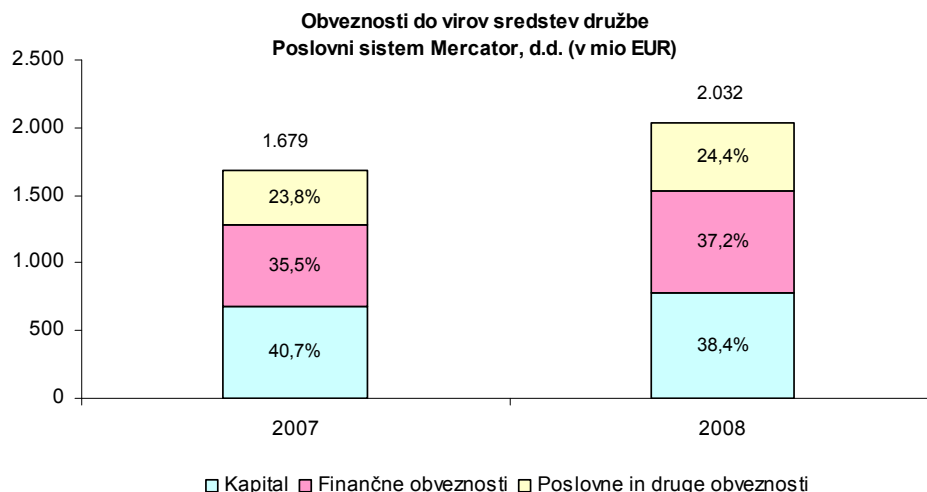

Sprememba vrednosti **dolgoročnih sredstev Skupine Mercator** na dan 31.12.2008 glede na stanje na dan 31.12.2007 je predvsem posledica naložb, amortizacije, odprodaje poslovno nepotrebnih osnovnih sredstev, odprodaje finančnih naložb in tečajnih razlik. Vrednost osnovnih sredstev na dan 31.12.2008 znaša 1.859.722 tisoč EUR, kar je za 24,1 % več, kot znaša stanje konec leta 2007. Skupina Mercator je zaradi prevrednotenja osnovnih sredstev na njihovo pošteno vrednost v letu 2008 pripoznala okrepitev osnovnih sredstev v višini 184.971 tisoč EUR.

Sprememba vrednosti **kratkoročnih sredstev Skupine Mercator** se na dan 31.12.2008 glede na stanje na dan 31.12.2007 v višini 128.907 tisoč EUR nanaša na povečanje vrednosti zalog in poslovnih ter drugih terjatev. Pomembno se je povečal obseg denarja in depozitov pri bankah, kar je posledica aktivnosti za omejevanje likvidnostnih tveganj.

☒ **Kapital in obveznosti do virov sredstev**

Skupina Mercator je na dan 31.12.2008 dosegla **kapitalsko sestavo** z razmerjem 1 : 1,22 (konec leta 2007 je bilo razmerje 1 : 1,16) med lastniškim kapitalom, ki obsega računovodsko izkazani lastniški kapital in dolgoročne rezervacije, ter dolžniškim kapitalom, ki obsega dolgoročne in kratkoročne obveznosti iz financiranja.

Kapital Skupine Mercator je konec leta 2008 znašal 814.101 tisoč EUR in se je glede na stanje konec leta 2007 povečal za 18,3 %. Neto povečanje se nanaša predvsem na povečanje iz naslova realiziranega čistega poslovnega izida v letu 2008, povečanje iz naslova okrepitve zemljišč in zgradb, povečanje iz naslova tečajnih razlik pri prevedbi računovodskih izkazov tujih družb v predstavitveno valuto, zmanjšanje iz naslova spremembe poštenih vrednosti izpeljanih finančnih instrumentov, zmanjšanje iz naslova obveznosti za izplačilo dividend ter druga zmanjšanja kapitala.

Poslovne in druge obveznosti Skupine Mercator so se v primerjavi z začetkom leta 2008 povečale za 115.063 tisoč EUR, kar je predvsem posledica povečanja obsega poslovanja in obsežne investicijske dejavnosti.

Finančne obveznosti Skupine Mercator so se v primerjavi z začetkom leta 2008 povečale za 199.008 tisoč EUR oziroma 23,8 %. V strukturi finančnih obveznosti predstavljajo dolgoročne finančne obveznosti 60,1 %, kratkoročne pa 39,9 % vseh obveznosti.

Uprava in Nadzorni svet družbe ocenjujeta, da je bilo poslovanje Skupine Mercator v letu 2008 uspešno in v skladu z načrtanimi srednjeročnimi strateškimi usmeritvami.

Pregled pomembnejših finančnih kazalnikov

	Skupina Mercator		Poslovni sistem Mercator, d.d.	
	2007	2008	2007	2008
Kazalniki dobičkonosnosti				
Čista dobičkonosnost kapitala	6,8%	5,6%	5,6%	4,5%
Čista dobičkonosnost prihodkov	1,8%	1,5%	2,1%	1,8%
Kosmati poslovni izid / čisti prihodki	26,3%	25,2%	27,0%	26,6%
Kazalniki finančne strukture				
Finančne obveznosti / lastniški kapital	1,22	1,27	0,87	0,97
Delež kapitala in dolgoročnih rezervacij v pasivi	34,9%	33,3%	42,5%	39,8%
Delež finančnih obveznosti v pasivi	40,4%	40,8%	35,5%	37,2%
Delež poslovnih obveznosti v pasivi	23,5%	23,6%	20,8%	20,9%
Kazalniki produktivnosti in sposobnosti ustvarjanja denarnih tokov				
Stroški dela na zaposlenega iz ur (tisoč EUR)	14,4	14,2	17,4	17,6
Čisti prihodki / stroški dela	8,9	9,3	8,1	8,4
Prihodki na zaposlenega iz ur (tisoč EUR)	128,0	132,5	141,0	147,4
Dodana vrednost na zaposlenega iz ur (tisoč EUR)	22,9	22,8	26,2	27,3
Delež poslovnih stroškov v čistih prihodkih	23,0%	22,1%	23,3%	22,8%
Kosmati denarni tok iz poslovanja pred najemninami/ čisti prihodki	7,0%	7,3%	6,5%	7,0%

Pregled poslovanja družb Skupine Mercator

Podatki so v tisoč EUR, na dan 31.12.2008.

		Poslovni sistem Mercator, d.d. Slovenija				
		lastniški kapital	781.041			
		čisti poslovni izid	32.139			
		čisti prihodki iz prodaje	1.780.222			
		št. zaposlenih po stanju	12.737			
TRGOVINA						
Mercator - H, d.o.o. Hrvaška		Mercator - S, d.o.o. Srbija		M - Rodič, d.o.o. Srbija		
lastniški kapital		241.045	lastniški kapital	79.483	lastniški kapital	152.512
čisti poslovni izid		3.580	čisti poslovni izid	-4.097	čisti poslovni izid	10.246
čisti prihodki iz prodaje		360.728	čisti prihodki iz prodaje	115.981	čisti prihodki iz prodaje	345.343
št. zaposlenih po stanju		3.347	št. zaposlenih po stanju	1.009	št. zaposlenih po stanju	2.664
Mercator - BH, d.o.o. Bosna in Hercegovina		Mercator - Mex, d.o.o. Črna gora		Mercator Makedonija, d.o.o. Makedonija		
lastniški kapital		42.020	lastniški kapital	5.682	lastniški kapital	-116
čisti poslovni izid		-2.520	čisti poslovni izid	-333	čisti poslovni izid	-119
čisti prihodki iz prodaje		91.573	čisti prihodki iz prodaje	21.175	čisti prihodki iz prodaje	0
št. zaposlenih po stanju		1.183	št. zaposlenih po stanju	292	št. zaposlenih po stanju	0
M-BL, d.o.o. Bosna in Hercegovina		Mercator-B, e.o.o.d. Bolgarija		Investment International, d.o.o. Makedonija		
lastniški kapital		30.186	Družba še ne izvaja poslovne dejavnosti.		Družba ne izvaja poslovne dejavnosti.	
čisti poslovni izid		-17				
čisti prihodki iz prodaje		0				
št. zaposlenih po stanju		2				
M.COM, d.o.o. Slovenija						
Družba še ne izvaja poslovne dejavnosti.						
NETRGOVINA						
Pekarna Grosuplje, d.d. Slovenija		Eta, d.d. Slovenija		Mercator - Emba, d.d. Slovenija		
lastniški kapital		13.000	lastniški kapital	7.876	lastniški kapital	6.441
čisti poslovni izid		375	čisti poslovni izid	669	čisti poslovni izid	188
čisti prihodki iz prodaje		1.738	čisti prihodki iz prodaje	20.923	čisti prihodki iz prodaje	18.791
št. zaposlenih po stanju		0	št. zaposlenih po stanju	204	št. zaposlenih po stanju	124
Belpana, d.o.o. Hrvaška		Mercator - Optima, d.o.o. Slovenija		Interier, d.o.o. Slovenija		
lastniški kapital		658	lastniški kapital	2.224	lastniški kapital	2.007
čisti poslovni izid		-132	čisti poslovni izid	260	čisti poslovni izid	-77
čisti prihodki iz prodaje		0	čisti prihodki iz prodaje	2.931	čisti prihodki iz prodaje	868
št. zaposlenih po stanju		0	št. zaposlenih po stanju	22	št. zaposlenih po stanju	17
M-Nepremičnine, d.o.o. Slovenija		Mercator-IP, d.o.o. Slovenija		Evolution, d.d. Slovenija		
lastniški kapital		3.972	lastniški kapital	-154	lastniški kapital	3.791
čisti poslovni izid		57	čisti poslovni izid	-143	čisti poslovni izid	-111
čisti prihodki iz prodaje		478	čisti prihodki iz prodaje	193	čisti prihodki iz prodaje	125
št. zaposlenih po stanju		0	št. zaposlenih po stanju	34	št. zaposlenih po stanju	

DRUŽBENA ODGOVORNOST

Družbeno odgovorno ravnanje v Mercatorju je preraslo sistem komunikacijskega upravljanja z vrednotami družbe in njenih deležnikov in predstavlja realno vrednost podjetja, s katero upravljamo in jo razvijamo v celotnem spektru korporativnega upravljanja.

Sponzorstva, donacije in vključevanje v humanitarne akcije

Na področju družbene odgovornosti Skupina Mercator upošteva strategijo celovitega družbeno odgovornega delovanja, katerega pomemben del so tudi sponzorstva, donacije in vključevanje v humanitarne akcije.

Osrednja humanitarna akcija

Z vsakoletno osrednjo Mercatorjevo akcijo želimo v Sloveniji doseči pomembno izboljšanje na določenem področju. V letu 2008 smo akcijo **Okolju prijazen sosed** posvetili ozaveščanju o skrbi za okolje in njegovi ohranitvi. Slovenskim gospodinjstvom smo podarili trajne nakupovalne vrečke in poudarjali, da lahko vsak posameznik z majhnimi spremembami navad veliko prispeva k boljšemu odnosu do okolja in narave. Naši kupci in širša javnost so akcijo zelo dobro sprejeli, uporaba trajne nakupovalne vrečke pa je postala gesta za manjšo porabo plastičnih vrečk in za ohranitev okolja.

Donacije in sponzorstva

V Sloveniji je Mercator tradicionalno doniral na področju zdravstva in socialne varnosti ter sponzoriral številne športne in kulturne dejavnosti in prireditve. Med drugimi smo darovali Zdravstvenemu domu v Kranju, Zdravstvenemu domu Adolfa Drolca v Mariboru, Interni kliniki UKC v Ljubljani, Zavodu Varna pot, kupili smo defibrilatorje za vse naše trgovske centre, donirali družinam z zelo slabim socialnim položajem. Na področju izobraževanja pa smo med drugim podprli Slovenski festival znanosti in festival za tretje življenjsko obdobje, tradicionalno smo nagradili tudi zlate maturante. Z našo pomočjo delujejo številni športni klubi in zveze, prispevali smo sredstva za odhod naših športnikov na Olimpijado v Peking, z Evropo Donno smo tekli za naprave za odkrivanje raka, podprli smo projekt UNICEF Slovenije proti nasilju v šolah in Pikin festival za otroke, kot generalni sponzor smo omogočili največji jesenski športni dogodek v Ljubljani, tj. Ljubljanski maraton.

Mercator tradicionalno omogoča tudi kulturne prireditve: Zlati abonma v Cankarjevem domu in teden Slovenske drame v Kranju, odmevne razstave v Mestnem muzeju, Mednarodnem grafičnem in likovnem centru ter razstavo slovenskih impresionistov v Narodni galeriji, podprli smo Borštnikovo srečanje in festival Lent, Mercator je odkupil vrhunsko kreacijo Ruski metulj, kostumografa Alana Hranitelja in sponzoriral razstavo v Narodnem muzeju, bil je glavni sponzor mednarodnega festivala Mesto žensk, prejel je

Trubarjevo priznanje Narodne univerzitetne knjižnice za pomemben prispevek k varovanju in ohranjanju nacionalne pisne kulturne dediščine.

Na Hrvaškem je Mercator osrednjo donacijo namenil nakupu ultrazvočne naprave Specialistični bolnišnici za kronične otroške bolezni v Gornji Bistri, z Mercatorjevo pomočjo je potekala humanitarna akcija »Petrova trudionica«, namenjena izboljšanju pogojev dela v zagrebški porodnišnici, zbirali smo tudi sredstva za obnovo Doma za nepreskrbljene otroke, sponzorirali smo športne klube in mlade športnike, sodelovali smo v projektu proti kajenju v oddaji Latinica, donirali za socialno šibke družine in za izgradnjo rehabilitacijskega centra v Veliki Gorici. Z našo pomočjo sta na Olimpijske igre v Peking odpotovali dve hrvaški športnici. Tudi letos smo sponzorirali gledališče Ulysses na Brionih.

V Srbiji so bila Mercatorjeva sredstva namenjena Domu za otroke in mladino v Nišu, Univerzitetni knjižnici niške univerze, Študentskemu kulturnemu centru v Nišu, Lutkarskemu gledališču Niš, Galeriji Matice srpske, Zmajevim otroškim igram, pomagali smo nadarjenim študentom z donacijo fondu Aleksandra II za izobraževanje, donirali smo za ogrožene romske družine in socialno ogrožene družine. Naša sredstva so prejeli tudi številni športni klubi in organizatorji Evropskega mladinskega košarkarskega turnirja. Ob odprtju naše trgovine v Kragujevcu smo donirali Prvi gimnaziji v Kragujevcu in CTG aparat bolnišnici v Kragujevcu. Ob odprtju Roda Centra v Sremski Mitrovici smo opremili telovadnico lokalne osnovne šole, sponzorirali pa smo tudi Olimpijski komite Srbije in tako pomagali srbskim športnicam in športnikom ob udeležbi na olimpijadi.

V Bosni in Hercegovini je Mercator doniral »Socijalni pedagoški životni zajednici« v Bihaču, otroškemu vrtcu iz Čapljine, Združenju mater hendikepiranih otrok iz Tuzle, Domu za otroke in mladino v Kiseljaku, Združenju distrofikov iz Sarajeva, programu Women's Health Empowerment - Sarajevo, Domu za starejše v Goraždu, Združenju paraplegikov in obolelih za otroško paralizo, Osnovni šoli Tušanj v Tuzli, štipendirali smo štiri mlade športnice v Sarajevu in Tuzli ter sponzorirali košarkarski klub SPARS iz Mostarja. Ob odprtjih novih prodajaln smo donirali lokalnim skupnostim, donacije pa smo namenili tudi starejšim občanom in družinam s slabšim socialnim položajem v Mostarju, Čapljini in Tuzli.

V Črni gori smo sponzorstva in donacije namenili projektom za otroke, bili smo sponzor akcije „Nosi čelado“, sredstva smo namenili tudi kot pomoč socialno ogroženim in bolnikom, projektom za ozaveščanje potrošnikov in za športne dejavnosti; med drugimi kot sponzor rokometnega kluba Budućnost in košarkarskega turnirja v Hercegu Novem.

Skupaj smo v letu 2008 v okviru dejavnosti širšega družbenega pomena finančno podprli preko 1.800 projektov ali organizacij.

Skrb za okolje

✓ Skladno z zakonodajnimi in tržnimi zahtevami ter zahtevami naših kupcev v Skupini Mercator **sledimo načelom trajnostne trgovine**. Trudimo se, da bi bile naše lastne aktivnosti trajnostne, obenem pa spodbujamo naše dobavitelje k trajnostni proizvodnji in naše kupce k trajnostni potrošnji.

✓ Med aktivnosti zmanjševanja porabe surovin in energije smo v letu 2008 vključili naslednje:

- Za potrebe **vzpostavitve sistema ravnanja z okoljem** skladno s standardom ISO 14001 v Mercator, d.d., smo izvedli preliminarno oceno stanja, katere namen je bil analizirati trenutno stanje sistemskih elementov na področju ravnanja z okoljem in zbrati osnovne informacije o vplivih na okolje.
- V sodelovanju z družbo za **ravnanje z odpadno embalažo** Slopak smo ločeno zbrali 12.115 ton odpadne embalaže in poskrbeli za njeno ustrezno predelavo in odstranjevanje.
- V sodelovanju z družbo za ravnanje z **odpadno električno in elektronsko opremo** Zeos smo ločeno zbrali 194 ton odpadne električne in elektronske opreme in poskrbeli za njeno ustrezno predelavo in odstranjevanje.
- V sodelovanju s podjetjem Biotera smo ločeno zbrali več kot 3.900 ton **bioloških odpadkov**, ki so bili naknadno uporabljeni za proizvodnjo električne energije v bioplinarni.
- Na večje maloprodajne lokacije smo **vpeljali ločeno zbiranje odpadnega pisarniškega papirja ter izrabljenih kartuš in tonerjev** in tako zmanjšali količine nastalih komunalnih odpadkov in dodatno obremenjevanje odlagališč odpadkov.
- 31.5.2008 se je zaključil **evropski projekt SARA** (demonstracijski projekt v okviru Eco-buildings - energetske demonstracijske iniciative Evropske komisije), ki je trajal štiri leta. Vsa izhodišča za izgradnjo energetske učinkovitega objekta v okviru projekta SARA so bila implementirana pri obnovi in razširitvi objekta Mercator center Ljubljana.
- S ciljem **optimizacije razsvetljave in zmanjšanjem stroškov za razsvetljavo** v objektih smo izdelali navodilo za režim razsvetljave v obvladujoči družbi.
- Pričeli smo pripravljati smernice za **optimalno osvetljevanje** trgovskih objektov, s katerimi bomo zadostili tudi Uredbi o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaženja okolja.
- S ciljem zmanjševanja stroškov ogrevanja in hlajenja smo začeli pripravljati **priročnik za zmanjševanje stroškov ogrevanja in hlajenja**.
- Pripravili smo študije o uporabi **alternativnih sistemov in drugih energetske varčnih tehnologijah** za izbrane novogradnje, obenem pa smo spremljali in ocenjevali energetske učinkovitost že izvedenih ukrepov.

- Novembra 2008 smo vsem slovenskim gospodinjstvom **podarili nosilne vrečke za večkratno uporabo**.

- Kot gesto podpore iniciativam, ki želijo **zmanjšati svetlobno onesnaževanje**, smo 17.9.2008 od 21.50 do 22. ure ugasnili večje luči v petnajstih največjih Mercator centrih po Sloveniji.
- S Holdingom Slovenskih Elektrarn smo **sodelovali v razvojno usmerjeni vseslovenski akciji "Energija si"**. Filozofija blagovne znamke "Energija si" je povezovanje in sodelovanje različnih partnerjev s ciljem spodbujanja učinkovite rabe energije.

Razvoj zaposlenih

Pregled števila zaposlenih

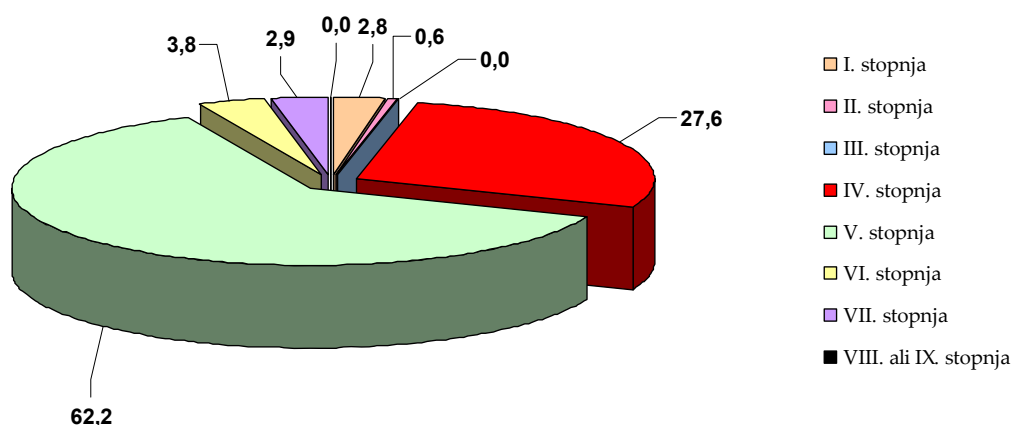
Na dan 31.12.2008 je bilo v Skupini Mercator zaposlenih **21.636** delavcev, od tega **39,3 %** na tujih trgih. V obvladujoči družbi Poslovni sistem Mercator, d.d., je bilo zaposlenih **12.737** oziroma **58,9 %** vseh zaposlenih.

V letu 2008 se je število zaposlenih v Skupini Mercator povečalo za 3,6 %, predvsem zaradi prehoda zaposlenih iz družbe Presoflex, d.o.o., v družbo Mercator - H, d.o.o., na Hrvaškem, prevzema dejavnosti maloprodaje v Bosni in Hercegovini ter otvoritev novih prodajaln na vseh trgih poslovanja.

Pregled števila zaposlenih

	2007		2008	
	Število zaposlenih iz ur	Število zaposlenih na dan 31.12.	Število zaposlenih iz ur	Število zaposlenih na dan 31.12.
Poslovni sistem Mercator, d.d.	12.076	12.607	12.075	12.737
Tgovina doma	12.076	12.607	12.075	12.737
Mercator - H, d.o.o.	2.401	2.887	3.055	3.347
Presoflex, d.o.o.	237	476	-	-
Mercator - S, d.o.o.	601	730	992	1.009
M - Rodič, d.o.o.	2.557	2.590	2.675	2.664
Mercator - BH, d.o.o.	603	702	980	1.183
M - BL, d.o.o.	-	-	1	2
Mercator Makedonija, d.o.o.	0	0	0	0
Mercator - Mex, d.o.o.	0	289	277	292
Mercator - B, e.o.o.d.	-	-	0	0
Trgovina tujina	6.398	7.674	7.979	8.497
Skupaj trgovina	18.474	20.281	20.054	21.234
Pekarna Grosuplje, d.d.	245	240	2	0
Belpana, d.o.o.	0	0	0	0
Eta, d.d.	208	214	194	204
Mercator Emba, d.d.	118	120	123	124
M - Nepremičnine, d.o.o.	-	-	0	0
Mercator Optima, d.o.o.	20	20	19	22
M Hotel, d.o.o.	35	0	-	-
Interier, d.o.o.	0	18	18	17
Mercator IP, d.o.o.	-	-	28	34
Evolution, d.d.	-	-	1	1
Netrgovina	625	612	384	402
SKUPINA MERCATOR	19.099	20.893	20.438	21.636

Struktura po izobrazbi

Zdravstveni absentizem

Celotna stopnja bolniške odsotnosti v **Skupini Mercator** je v letu 2008 znašala 5,3 %, od tega v breme družb 2,9 % in v breme zdravstvenih zavodov 2,4 %. Zaposleni so bili na bolniški odsotnosti skupaj 2.295.537 ur.

V družbi **Poslovni sistem Mercator, d.d.**, je celotna stopnja bolniške odsotnosti v obravnavanem obdobju znašala 6,2 %, od tega v breme družbe 3,5 % in v breme zdravstvenega zavoda 2,7 %. Zaposleni so bili na bolniški odsotnosti skupaj 1.603.442 ur.

Zaposlovanje invalidov

Skupina Mercator zaposluje 897 invalidov, od tega je 840 invalidov zaposlenih v obvladujoči družbi, 52 v netrgovski dejavnosti ter 5 na trgih v tujini.

Delež invalidov v obvladujoči družbi znaša 6,6 %. Delež, ki ga zahteva kvotni sistem zaposlovanja invalidov v trgovski dejavnosti, je bistveno nižji in znaša 2,0 %.

Mercator

Mercatorjevo invalidsko podjetje je v letu 2008 pričelo s prvimi dejavnostmi. Je lastnik blagovne znamke Dvorec Trebnik, ki zajema proizvodnjo in prodajo naravne kozmetike in drugih bioizdelkov. S pridobitvijo soglasja s strani ministrstva je v septembru 2008 začelo tudi s servisiranjem gasilnikov. V prihodnje načrtuje širitev poslovanja ter razvoj novih dejavnosti.

Odnos do zaposlenih

Razvoj ključnih kadrov

- ✓ V Sloveniji smo v okviru sistema razvoja ključnih kadrov **ocenjevali kompetence ključnih sodelavcev** po metodi 360 stopinj. V projekt je bilo vključenih 1.800 zaposlenih, ki so se o svojih ocenah pogovarjali s svojimi neposrednimi vodji na letnih razgovorih. Sistem postopoma prenašamo na vse trge.
- ✓ Izvajamo različne oblike **izobraževanj za managerje**: novembra 2008 smo začeli z izvajanjem **delavnic poslovnega izpopolnjevanja za vodilne delavce** na področjih vodenja, komuniciranja, javnega nastopanja in medkulturne občutljivosti. Delavnice so razdeljene na štiri module in se bodo zaključile novembra 2009. Vključenih je 93 udeležencev.
- ✓ V mesecu aprilu in novembru smo organizirali **kolegije ključnih kadrov**, ki se jih je udeležilo skupaj okrog 3.500 ključnih sodelavcev. Organizirani so bili v petih skupinah v Sloveniji.

- ✓ V 2. **Mednarodno poslovno akademijo Mercator**, ki se je začela oktobra 2008 in se bo zaključila maja 2009, je vključenih 30 udeležencev, in sicer 24 iz Slovenije ter po 2 iz Hrvaške, Bosne in Hercegovine in Srbije.

Izobraževanje in usposabljanje

- ✓ **Trenersko mrežo** predstavljajo naši najboljši prodajalci in mesarji, katerih poslanstvo je **prenos strokovnega znanja novim zaposlenim**. V Skupini Mercator smo promovirali skupaj 272 trenerjev, ki delujejo v okviru kompetenčnih centrov.
- ✓ Za 781 poslovođij z vseh programov smo organizirali 27 skupin **Mercatorjeve šole za poslovođje**, ki so trajale skupaj 30.747 ur.
- ✓ V okviru strateškega projekta **Prenova sistema zvestobe** smo usposobili prek 4.400 blagajnikov z vseh trgov.
- ✓ V Skupini plačujemo šolnino 531 zaposlenim, ki študirajo na dodiplomskih in podiplomskih študijskih programih.
- ✓ Na **delovne prakse** smo v letu 2008 v Skupini Mercator sprejeli 846 dijakov z različnih srednjih šol.

Kadrovanje in zaposlovanje

- ✓ S 1. januarjem 2008 se je s prevzemom družbe Pekarna Grosuplje, d.d., obvladujoči družbi pridružilo 231 sodelavcev, družba Mercator - H, d.o.o., je v celoti pripojila družbo Presoflex, d.o.o, in z njo prevzela še preostalih 476 zaposlenih, družba Mercator - BH, d.o.o., pa je prevzela 188 zaposlenih iz družbe Omega, d.o.o.
- ✓ Z različnimi načini kadrovanja poskušamo zmanjšati **pomanjkanje operativnega kadra** (predvsem prodajalcev, mesarjev, pekov in kuharjev) v večjih mestih in nekaterih obalnih regijah na vseh trgih Skupine Mercator. V Sloveniji poskušamo položaj delno reševati z **zaposlovanjem tujcev** in s sodelovanjem z **agencijami za posredovanje kadrov**.
- ✓ Pri iskanju kandidatov za zaposlitev uporabljamo poleg kadrovskih oglasov tudi **novejše pristope kadrovanja**: objave na posebnih kadrovskih plakatih v trgovinah, radijske kadrovske oglase, članke v reviji Mesec in časopisu Finance, promocijska pisma Zoisovim štipendistom in izbranim diplomantom, predavanja za brezposelne na Zavodu za zaposlovanje. V okviru **projekta »Zaposleni zaposlujemo«** smo zaposlili 89 novih sodelavcev. Za študente družboslovnih fakultet pa smo razpisali nagradni natečaj za diplomska in magistrska dela.

- ✓ V obvladujoči družbi smo standardizirali proces sprejema novih sodelavcev ter izdelali **navodila za kadrovanje in ureditev nastopa dela**.
- ✓ Družba **Mercator - BH, d.o.o.**, se je uvrstila **med 25 najbolj zaželenih delodajalcev** v Bosni in Hercegovini.

Motivacija in nagrajevanje

- ✓ S 1.3.2008 smo v družbi Poslovni sistem Mercator, d.d., **povišali plače** zaposlenim v obliki inflacijskega dodatka k osnovni plači v razponu od 3 do 7 %. S 1.5.2008 smo zvišali osnovne plače za 1 % in skladno s Kolektivno pogodbo dejavnosti trgovine Slovenije preoblikovali inflacijski dodatek. S 1.8.2008 smo inflacijski dodatek v celoti prenesli v osnovne plače. **Plače smo dodatno dvignili** za tista delovna mesta, kjer le-te niso več dosegale novih dogovorjenih najnižjih osnovnih plač za posamezne tarifne skupine, vse skladno z omenjeno kolektivno pogodbo.
- ✓ V letu 2008 je v Skupini Mercator na različnih ravneh **napredovalo** 3.596 zaposlenih, od tega v Sloveniji 505 ključnih kadrov.
- ✓ **Motivacijskega treninga** na Voglu se je v obravnavanem obdobju udeležilo 12 skupin zaposlenih, od tega 5 skupin poslovodij s trgov v tujini, 6 skupin poslovodij iz Slovenije, 1 skupino pa so oblikovali sodelavci interne kontrole.
- ✓ Za zaposlene iz obvladujoče družbe, ki so dosegli **delovni jubilej** 10, 20 ali 30 let delovne dobe, smo organizirali 9 **priložnostih prireditve**.
- ✓ Vplačali smo 11.663 premij **prostovoljnega kolektivnega pokojninskega zavarovanja** za zaposlene iz slovenskih družb Skupine Mercator v višini 5.165.699,33 EUR.
- ✓ V božično-novoletnem času smo zaposlenim izplačali **dodatne prejemke**, ki so v povprečju znesli 85 % mesečne neto plače zaposlenega. Vsi zaposleni so prejeli **novoletna darila**, 3.905 otrok zaposlenih iz Slovenije, Srbije in Črne gore pa še **darila za Dedka Mraza**.
- ✓ Zaključili smo drugi **natečaj za Naj šefa** za leto 2008 in izbrali 16 najboljših šefov v obvladujoči družbi in Mercator - BH, d.o.o.

Dialog z zaposlenimi

- ✓ V Skupini Mercator so vodje na vseh trgih in na vseh ravneh opravili **letne razgovore** s svojimi sodelavci. Letos prvič tudi v družbi Mercator - Mex, d.o.o. Od skupaj 21.178 načrtovanih letnih razgovorov smo jih opravili 16.930 (79,9 %).

- ✓ V letu 2008 je v Sloveniji izšlo 7 števil **internega časopisa**, na Hrvaškem, v Bosni in Hercegovini ter v Srbiji po 4 in v Črni gori 2. Podoba slovenske izdaje je prenovljena.

- ✓ Novembra 2008 smo izdali **Priročnik za novozaposlene**, ki ga ob zaposlitvi prejmemjo vsi novi sodelavci iz obvladujoče družbe.

- ✓ **Dneva odprtih vrat pri predsedniku uprave** obvladujoče družbe se je udeležilo 16 zaposlenih. V ostalih družbah Skupine Mercator se je **podobnih srečanj pri vodstvu družb** udeležilo 36 zaposlenih.
- ✓ Preko **elektronske oglasne deske** obveščamo zaposlene iz obvladujoče družbe o vseh pomembnejših informacijah, tudi tistih, ki jih posredujemo javnim medijem.
- ✓ V obvladujoči družbi so organizirani redni **sestanki vodstva z reprezentativnima sindikatoma in svetom delavcev**.

Medkulturno - organizacijski razvoj

- ✓ 14.6.2008 se je na letališču pri Postojni odvijal osrednji Mercatorjev praznik, **30. Dan Mercatorja**. Zbralo se je več kot 26.000 zaposlenih skupaj s svojimi družinskimi člani.

- ✓ V začetku aprila nam je Sekcija managerk pri Združenju Manager podelila bronastega konjička, ki simbolizira **managerkam prijazno podjetje**.
- ✓ V mesecu oktobru 2008 smo v trgovskih družbah Skupine Mercator **merili organizacijsko klimo in zadovoljstvo zaposlenih**, in sicer s prenovljenim, enostavnejšim vprašalnikom kot prejšnja leta. **Odzivnost v Skupini** je bila **37,1-odstotna**, kar je za 1,7 odstotne točke več kot v letu 2007. Rezultati so v povprečju višji kot lansko leto, in sicer za 0,3 odstotne točke. Povprečna **ocena splošnega zadovoljstva za Skupino znaša 3,6** (na lestvici od 1 do 5).

- ✓ Decembra smo že tretje leto zapored organizirali **prostovoljno pomoč režijskih sodelavcev** v maloprodaji, logistiki in Cash&Carry enotah. Udeležilo se jo je 1.168 sodelavcev.

- ✓ **Planinsko društvo Mercator** ima že več kot 319 članov in je v letu 2008 organiziralo 13 pohodov, ki se jih je udeležilo skupaj 720 pohodnikov. 26. 9. 2008 smo v Čačku ustanovili sekcijo Planinsko društvo Mercator.

Varnost in zdravje zaposlenih

- ✓ Iz sredstev **Ustanove Humanitarne fundacije Mercator** smo v letu 2008 namenili humanitarno pomoč 158 prosilcem v skupnem znesku 95.424,40 EUR.
- ✓ Uprava je Ustanovi Humanitarni fundaciji Mercator namenila še dodatnih 53.984,00 EUR za **pomoč pri odpravljanju škode, nastale zaradi elementarnih nesreč**, in tako pomagala še dodatnim 148 zaposlenim.
- ✓ Z namenom **zmanjševanja absentizma** smo v obvladujoči družbi pripravili predlog projekta "**Promocija zdravja v Mercator, d.d.**".
- ✓ V Skupini Mercator smo imeli v obravnavanem obdobju 734 **poškodb pri delu** (0,9 odstotne točke več kot v letu 2007), zaradi katerih je bilo izgubljenih 104.225 delovnih dni. Najpogostejše poškodbe so ureznine in padci.
- ✓ Pripravili smo **plakata Pravilno dvigovanje bremen in Nekaj splošnih napotkov za obvladovanje stresa**, ki smo jih izobesili na oglasne deske v organizacijskih enotah Mercator, d.d.
- ✓ Izdali smo **zloženko z vajami za zdrav hrbet**, ki so jo prejeli vsi zaposleni in upokoјenci družbe Poslovni sistem Mercator, d.d.
- ✓ Organizirali smo prvo **srečanje z Mercatorjevimi pooblaščenimi zdravniki** in imenovali njihovega koordinatorja.
- ✓ V letu 2008 smo z "**Lumpi paketom**" obdarili 316 novorojenčkov zaposlenih v obvladujoči družbi.

Komuniciranje s kupci

- Po osmih letih izdajanja **revije Mesec** smo junija izdali prvo številko v prenovljeni oblikovni podobi, z osveženim vsebinskim konceptom in dodanimi stranmi. Vsebino smo želeli še bolj približati svojim kupcem, zato smo zgodbe zgradili na vsakodnevnih situacijah in bomo našim kupcem omogočali več možnosti vključevanja in sodelovanja. Poleg tega je spremenjen tudi način distribucije, ki zdaj poteka preko Dela in Slovenskih Novic, kupci pa se preko spletne strani lahko naročijo tudi na direktno distribucijo po gospodinјstvih.
- Februarja 2008 smo že drugo leto zapored podelili priznanja **Naj prodajalec** po izboru naših kupcev. Prejeli smo več kot 15.000 glasovnic kupcev iz Slovenije,

Hrvaške ter Bosne in Hercegovine, na podlagi katerih je priznanja prejelo 14 prodajalk oziroma prodajalcev.

- **Kontaktni center** od marca omogoča komunikacijo z imetniki kartice Mercator Pika in kupci na najvišjem nivoju. Odzivnost na klice je takojšnja, komunikacija je prijazna in učinkovita. Z imetniki kartice Mercator Pika gradimo topel in prijazen odnos, saj želimo, da so naši kupci deležni največje pozornosti.
- Na komercialni televiziji poteka serija kuharskih oddaj **Desetka**, ki je nastala s pomočjo našega sponzorstva. Koncept oddaje temelji na pripravi družinskega kosila za štiri osebe, s sestavinami v skupni vrednosti 10 EUR.

PRIČAKOVANE GOSPODARSKE RAZMERE IN NAČRTI ZA LETO 2009

Pričakovane gospodarske razmere v letu 2009

Zunanje okoliščine poslovanja bodo v letu 2009 zelo zahtevne. Zaostrene gospodarske razmere kot posledica globalne finančne krize bodo imele negativne vplive na strukturo in obseg potrošnje, hkrati pa bo inflacijski pospešek iz leta 2008 povzročal pritiske na določene stroške poslovanja. Zaradi razmer na finančnih trgih bo dostop do dolgoročnih virov financiranja za razvojne projekte še vedno omejen, pritiski na obrestne marže pa kljub padajočim referenčnim obrestnim meram še naprej visoki, kar bo povzročalo nadaljevanje visokih stroškov financiranja. Hkrati se bodo zaradi negotovega makroekonomskega položaja povečevala valutna tveganja v državah Zahodnega Balkana.

V letu 2009 se na vseh trgih delovanja pričakuje zmanjšanje gospodarske rasti ter nižjo stopnjo inflacije kot posledico ekonomskih dogajanj na svetovnih trgih.

- o Na slovenskem trgu se pričakuje v letu 2009 1,1-odstotno gospodarsko rast ob 1,1-odstotni inflaciji.
- o V Srbiji se pričakuje 1-odstotno gospodarsko rast, povprečna inflacija naj bi znašala 8,5 %. Do konca leta se pričakuje nadaljnja oslabitev srbskega dinarja napram evru.
- o Na Hrvaškem se pričakuje negativna gospodarska rast v višini -1,6 % ter inflacija 3,8 %. Do konca leta se pričakuje ohranitev tečaja hrvaške kune napram evru.
- o V Bosni in Hercegovini se pričakuje gospodarska rast v višini 2,5 %, inflacija naj bi bila 3,2 %.
- o V Črni gori se v letu 2009 pričakuje relativno visoka gospodarska rast v višini 5 %, inflacija pa naj bi se umirila na 5 %.

Kot največje makroekonomsko tveganje v letu 2009 ocenjujemo možnost nadaljevanja upadanja gospodarske rasti, ki je predvsem posledica negativnih dogajanj na svetovnih

finančnih trgih. V Mercatorju pričakujemo, da se bo medbančna obrestna mera - 6M Euribor v letu 2009 gibala med 2 % in 3 %. V Mercatorju pričakujemo, da bo povprečni 6-mesečni Euribor v letu 2009 bistveno nižji kot v letu 2008, toda na drugi strani pričakujemo, da bodo poslovne banke zvišale obrestne pribitke nad Euriborju, pri čemer bo učinek na zniževanje obrestnih mer manjši, kot bo znašal padec vrednosti Euriborja.

V Mercatorju smo pri pripravi načrtov poslovanja za leto 2009 oblikovali in upoštevali dva sklopa ukrepov za omejevanje negativnih učinkov spremenjenih gospodarskih okoliščin.

- a) Ukrepi za povečevanje konkurenčnosti ponudbe za potrošnike, ki so namenjeni dodatnemu izboljšanju razmerja med kakovostjo in cenovno ugodnostjo izdelkov in storitev z namenom prilagajanja vse večji racionalnosti potrošnikov zaradi zmanjšanja njihove realne kupne moči. Ti ukrepi bodo obsegali spremembe na področju asortimana in cenovne politike ter nadgradnjo sistema zvestobe. Skupina Mercator namerava v tem okviru v marže v letu 2009 investirati ca. 11 mio EUR, od tega Mercator v Sloveniji kar 8 mio EUR, kar ustreza znižanju povprečne marže na letni ravni za 0,4 odstotne točke glede na leto 2008.
- b) Ukrepi poslovne racionalizacije, ki so namenjeni povečevanju učinkovitosti delovanja skupine v okviru pričakovanih gospodarskih razmer. Ti ukrepi obsegajo stroškovno racionalizacijo na vseh področjih delovanja, omejitev obsega investicij na raven, ki jo skupina lahko financira z lastnimi viri, ter poglobitev aktivnosti obvladovanja tveganj.

V času zaostrenih razmer na finančnih trgih ter gospodarske recesije bomo v letu 2009 večjo pozornost namenili aktivnemu upravljanju s finančnimi tveganji, predvsem zmanjševanju kreditnega tveganja, plačilno-sposobnostnega tveganja in valutnega tveganja.

V okviru obvladovanja **kreditnega tveganja** bomo aktivneje izvajali postopke izterjatve terjatev ter sprotno nadzirali slabe plačnike.

V okviru obvladovanja **plačilno-sposobnostnega tveganja** oziroma tveganja refinanciranja bomo skrbeli za zagotavljanje zadostne likvidnostne rezerve za poravnavanje obveznosti do dobaviteljev, dogovarjali se bomo za refinanciranje obstoječih finančnih obveznosti, ki zapadejo v letu 2009, čim več obveznosti in terjatev bomo poravnali s kompenzacijami, ohranjali dnevne stike z največjimi kupci s ciljem aktivnejše izterjave zapadlih terjatev ter optimizirali obseg nabavnih naročil. Nadaljevali bomo tudi z iskanjem alternativnih virov financiranja.

V okviru obvladovanja **valutnega tveganja** na tujih trgih bomo nadaljevali s spremljanjem makroekonomskega ozadja gibanja deviznih tečajev ter ostale s tem povezane makroekonomske dejavnike in njihove trende. Izbira ukrepov za zmanjševanje valutnega tveganja bo odvisna od njihove primernosti oziroma izvedljivosti, narave izpostavljenosti, načrtovanega poslovanja Mercatorja ter predvidenih ekonomskih učinkov.

Načrti za leto 2009

V letu 2009 nameravamo v Skupini Mercator izvajati naslednje aktivnosti za uresničevanje zastavljenih strateških usmeritev.

1. NAJVEČJI TRGOVEC V SLOVENIJI

- ✓ Nadaljevali bomo s **širjenjem maloprodajne mreže** v Sloveniji z vlaganji v nove prodajne zmogljivosti ter prenove obstoječih trgovin. V osnovna sredstva bomo investirali 72 mio EUR.
- ✓ V znižanje cen bomo v Sloveniji investirali 8 mio EUR.
- ✓ Na področju **upravljanja odnosov s kupci** bomo vzpostavili sistem, ki bo na prodajnem mestu omogočal zbiranje podatkov o nakupih kupca do nivoja izdelka, kar bo osnova za urejeno podatkovno skladišče in s tem centralno vodenje marketinških aktivnosti.
- ✓ Obstoječo **Mercator Spletno trgovino** bomo prenovili v smislu optimizacije poslovanja, logistike in nakupnega procesa, kot novost pa bomo uvedli tehnično spletno trgovino.
- ✓ Kot prvi trgovec v širši regiji bomo kupcem in imetnikom kartice Mercator Pika 24 ur na dan nudili na brezplačni telefonski številki **080 20 80** odgovore na različna vprašanja, pripombe in mnenja. Za to bodo skrbeli sodelavci iz **Kontaktne centra Mercator**.
- ✓ Na področju **klubov in storitev** bomo pripravljali še bolj ugodno in ciljno pripravljeno ponudbo za člane klubov (Maxi in Uživajmo zdravo) in uporabnike storitev (M mobil in M holidays) s tesnejšim sodelovanjem s priznanimi znamkami dobaviteljev. Ustanovili bomo tudi Klub Lumpi za starše dojenčkov, malčkov in otrok, starih do 10 let. Klub bo staršem nudil koristne informacije o prehrani, zdravju in prostočasnih aktivnostih za otroke.
- ✓ V letu 2009 bo **tržno komuniciranje** usmerjeno na sporočanje cenovne konkurenčnosti, ki jo bomo povezali s komunikacijo 60-letnice Mercatorja, skrb za okolje oziroma trajnostni razvoj ter inovativnost izdelkov in storitev.
- ✓ Na področju **pospeševanja prodaje in trgovske znamke** bomo izvajali aktivnosti za povečanje zvestobe in zaupanja v izdelke vseh linij trgovske znamke z zagotavljanjem kakovosti in cenovne konkurenčnosti izdelkov ter z razvojem novih izdelkov; z različnimi oblikami pospeševanja prodaje bomo pri kupcih povečevali zavest o širini in konkurenčnosti Mercatorjeve ponudbe ter spodbujali rast prodaje v vseh formatih prodajaln; krepili bomo konkurenčno prednost Mercatorja s povezovanjem prodajno-pospeševalnih aktivnosti med različnimi formati ter v sklopu različnih storitev (klubi, turizem, telefonija in drugo).

2. VODILNI TRGOVEC NA SOSEDNJIH TRGIH JV EVROPE

- ✓ Odprli oziroma začeli bomo graditi nove maloprodajne enote na tujih trgih. V osnovna sredstva načrtujemo investirati 83 mio EUR.
- ✓ V znižanje cen bomo na tujih trgih investirali 3 mio EUR.
- ✓ Nadaljevali bomo s prilagajanjem trženjskih aktivnosti regionalnim in lokalnim potrebam ter širjenjem zvestobe s kartico Mercator Pika.
- ✓ Storitve Kontaktnega centra Mercator bomo implementirali na trge Hrvaške, Srbije ter Bosne in Hercegovine.
- ✓ Pričeli bomo z ustanovitvijo določenih klubov in storitev na tujih trgih.
- ✓ Širili bomo poslovanje v okviru družbe M - Mex, d.o.o., Črna gora.
- ✓ Širili bomo poslovanje v Bosni in Hercegovini, kjer bo družba M - BL, d.o.o., s sedežem v Banji Luki začela z upravljanjem MC Banja Luka in drugih enot v regiji Republike Srbije.

3. VSTOP NA DRUGE TRGE JV EVROPE

- ✓ Ob koncu leta 2009 načrtujemo začetek poslovanja prvega Mercatorjevega hipermarketa na trgu Bolgarije. Investicije so načrtovane v višini 3 mio EUR.

4. RAZVOJ NEMARKET PROGRAMOV

- ✓ V nove zmogljivosti nemarket programa bomo investirali 8,7 mio EUR, od tega največji del v razvoj tehnične trgovine.
- ✓ Iskali bomo še večje sinergijske učinke nemarket programa z market programom.

5. DOBIČKONOSNO POSLOVANJE

- ✓ Kljub pričakovanim težkim gospodarskim razmeram bomo stremeli k izboljšanju poslovne učinkovitosti.
- ✓ Nadaljevali bomo z razvojnimi načrti in kljub globalni finančni krizi izvedli za več kot 150 mio EUR investicij, kar ustreza lastnim virom, načrtovanim za leto 2009.
- ✓ Zagotavljali bomo rast prihodkov, v Sloveniji za 2 % ter v tujini za 11 %, na ravni skupine za 5 %.
- ✓ Izboljšali bomo upravljanje z obratnim kapitalom in nadaljevali z dezinvestiranjem nepotrebnega poslovnega in finančnega premoženja.
- ✓ Povečevali bomo sposobnost ustvarjanja denarnih tokov. S tem bomo krepili finančno moč in razvojne sposobnosti skupine.
- ✓ Zaradi obsežnih investicij v marže in rasti stroškov financiranja bo načrtovani čisti poslovni izid kljub ukrepom poslovne racionalizacije za približno 25 % nižji kot v letu 2008.

RAČUNOVODSKO POROČILO

Računovodsko poročilo Skupine Mercator

Konsolidirana bilanca stanja

v tisoč EUR	Pojasnilo	31.12.2008	31.12.2007
SREDSTVA			
Dolgoročna sredstva			
Nepremičnine, naprave in oprema	15	1.771.963	1.402.398
Naložbene nepremičnine	17	9.563	16.476
Neopredmetena sredstva	16	78.196	80.253
Odložene terjatve za davek	20	8.380	8.686
Terjatve do kupcev in druge terjatve	22	333	453
Depoziti dani bankam	22	51	67
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	18	4.824	24.235
		1.873.310	1.532.568
Kratkoročna sredstva			
Zaloge	21	272.391	246.783
Terjatve do kupcev in druge terjatve	22	329.123	253.550
Depoziti dani bankam	22	18.618	7.948
Terjatve za odmerjeni davek		809	764
Izpeljani finančni instrumenti	19	-	5.771
Denar in denarni ustrezniki	23	45.870	23.089
		666.811	537.905
Skupaj sredstva		2.540.121	2.070.473
KAPITAL			
	24		
Večinski kapital		812.092	685.938
Vpoklicani kapital		157.129	157.129
Kapitalske rezerve		198.848	198.848
Lastne delnice		(3.250)	(3.250)
Rezerve iz dobička		267.640	243.309
Rezerva za pošteno vrednost		188.751	68.078
Preneseni čisti poslovni izid		-	-
Čisti poslovni izid poslovnega leta		24.682	26.047
Prevedbena rezerva		(21.708)	(4.223)
Kapital manjšinskih lastnikov		2.008	2.258
Celotni kapital		814.100	688.196
OBVEZNOSTI			
Dolgoročne obveznosti			
Poslovne in druge obveznosti	28	2.271	855
Finančne obveznosti	26	622.787	635.457
Odložene obveznosti za davek	20	52.496	18.550
Dolgoročne rezervacije	27	31.415	35.228
		708.969	690.090
Kratkoročne obveznosti			
Poslovne in druge obveznosti	28	599.933	486.286
Obveznosti za odmerjeni davek		724	4.782
Finančne obveznosti	26	412.797	201.119
Izpeljani finančni instrumenti	19	3.598	-
		1.017.052	692.187
Skupaj obveznosti		1.726.021	1.382.277
Skupaj kapital in obveznosti		2.540.121	2.070.473

Konsolidirani izkaz poslovnega izida

v tisoč EUR	Pojasnilo	2008	2007
Prihodki iz prodaje	9	2.708.560	2.445.258
Nabavna vrednost prodanega blaga in proizvodni stroški prodanih proizvodov	11	(2.026.629)	(1.802.814)
Kosmati poslovni izid iz prodaje		681.931	642.444
Stroški prodajanja	11	(504.555)	(468.537)
Stroški splošnih dejavnosti	11	(110.313)	(105.612)
Drugi poslovni prihodki	10	33.264	23.041
Poslovni izid iz poslovanja		100.327	91.336
Finančni prihodki	13	28.701	25.103
Finančni odhodki	13	(79.035)	(61.964)
Neto finančni odhodki		(50.334)	(36.861)
Poslovni izid pred obdavčitvijo		49.993	54.475
Davek	14, 20	(9.232)	(10.661)
Poslovni izid obračunskega obdobja		40.761	43.814
Čisti poslovni izid večinskega lastnika		40.846	43.755
Čisti poslovni izid manjšinskega lastnika		(85)	59
Osnovni in prilagojeni dobiček na delnico v EUR	25	11,0	11,8

Konsolidirani izkaz gibanja kapitala

v tisoč EUR	Vpoklicani kapital	Kapitalske rezerve	Lastne delnice	Rezerve iz dobička	Rezerva za pošteno vrednost	Preneseni čisti poslovni izid	Čisti poslovni izid poslovnega leta	Prevedbena rezerva	Večinski kapital	Manjšinski kapital	Skupaj
Stanje 1. januarja 2007	157.126	193.298	(4.900)	148.701	50.343	56.106	-	6.301	606.975	40.905	647.880
Prevrednotenje nepremičnin	-	-	-	-	(1.838)	4.578	-	-	2.740	-	2.740
Sprememba poštene vrednosti varovanja denarnih tokov pred tveganjem	-	-	-	(1.806)	5.772	-	-	-	3.966	-	3.966
Sprememba poštene vrednosti za prodajo razpoložljivih fin. sredstev	-	-	-	-	13.801	-	-	-	13.801	-	13.801
Druge spremembe kapitala (Pojasnilo št. 24)	-	-	-	16.998	-	15.832	-	-	32.830	(35.471)	(2.641)
Tečajne razlike	-	-	-	-	-	-	-	(10.524)	(10.524)	(266)	(10.790)
Skupaj prihodki (odhodki), ki se neposredno pripoznajo v kapitalu	-	-	-	15.192	17.735	20.410	-	(10.524)	42.813	(35.737)	7.076
Poslovni izid obračunskega obdobja	-	-	-	-	-	-	43.755	-	43.755	59	43.814
Celotni prihodki (odhodki), pripisani lastnikom kapitala	-	-	-	15.192	17.735	20.410	43.755	(10.524)	86.568	(35.678)	50.890
Prodaja lastnih delnic	-	5.550	1.650	-	-	-	-	-	7.200	-	7.200
Izplačilo dividend	-	-	-	-	-	(14.805)	-	-	(14.805)	-	(14.805)
Razporeditev dobička po sklepu uprave / ns	-	-	-	17.708	-	-	(17.708)	-	-	-	-
Razporeditev dobička po sklepu skupščine	3	-	-	61.708	-	(61.711)	-	-	-	-	-
Prezemi družb	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.857	1.857
Nakupi manjšinskih deležev	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(4.826)	(4.826)
Stanje 31. decembra 2007	157.129	198.848	(3.250)	243.309	68.078	-	26.047	(4.223)	685.938	2.258	688.196

Konsolidirani izkaz gibanja kapitala (nadaljevanje)

v tisoč EUR	Vpoklicani kapital	Kapitalske rezerve	Lastne delnice	Rezerve iz dobička	Rezerva za pošteno vrednost	Preneseni čisti poslovni izid	Čisti poslovni izid poslovnega leta	Prevedbena rezerva	Večinski kapital	Manjšinski kapital	Skupaj
Stanje 1. januarja 2008	157.129	198.848	(3.250)	243.309	68.078	-	26.047	(4.223)	685.938	2.258	688.196
Prilagoditev:											
Uskladitev po MRS 8.44*	-	-	-	-	(1.248)	(3.905)	-	-	(5.153)	(8)	(5.161)
Stanje 1. januarja 2008 (prilagojeno)	157.129	198.848	(3.250)	243.309	66.830	(3.905)	26.047	(4.223)	680.785	2.250	683.035
Prevrednotenje nepremičnin	-	-	-	-	181.223	-	-	-	181.223	72	181.295
Prodaja in amortizacija prevrednotenih nepremičnin	-	-	-	-	(4.124)	4.124	-	-	-	-	-
Sprememba poštene vrednosti varovanja denarnih tokov pred tveganjem	-	-	-	-	(9.369)	-	-	-	(9.369)	-	(9.369)
Sprememba poštene vrednosti za prodajo razpoložljivih fin. sredstev	-	-	-	-	(13.489)	-	-	-	(13.489)	-	(13.489)
Odtujitev za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev	-	-	-	-	(3.997)	-	-	-	(3.997)	-	(3.997)
Odloženi davki	-	-	-	-	(28.323)	(740)	-	-	(29.063)	(6)	(29.069)
Tečajne razlike	-	-	-	-	-	-	-	(17.485)	(17.485)	(2)	(17.487)
Skupaj prihodki (odhodki), ki se neposredno pripoznajo v kapitalu	-	-	-	-	121.921	3.384	-	(17.485)	107.820	64	107.884
Poslovni izid obračunskega obdobja	-	-	-	-	-	-	40.846	-	40.846	(85)	40.761
Celotni prihodki (odhodki), pripisani lastnikom kapitala	-	-	-	-	121.921	3.384	40.846	(17.485)	148.666	(21)	148.645
Izplačilo dividend	-	-	-	-	-	(15.823)	-	-	(15.823)	-	(15.823)
Razporeditev dobička po sklepu uprave / ns	-	-	-	16.164	-	-	(16.164)	-	-	-	-
Razporeditev dobička po sklepu skupščine	-	-	-	8.167	-	17.880	(26.047)	-	-	-	-
Nakupi manjšinskih deležev	-	-	-	-	-	(1.536)	-	-	(1.536)	(221)	(1.757)
Stanje 31. decembra 2008	157.129	198.848	(3.250)	267.640	188.751	-	24.682	(21.708)	812.092	2.008	814.100

*Opomba: komentar se nahaja v pojasnilu 24 (Kapital)

Konsolidirani izkaz denarnih tokov

v tisoč EUR	Pojasnilo	2008	2007
Denarni tokovi pri poslovanju			
Poslovni izid obračunskega obdobja		40.761	43.814
Prilagoditve:			
Davek	14	9.232	10.661
Amortizacija nepremičnin, naprav in opreme	15	82.467	69.971
Amortizacija naložbenih nepremičnin	17	262	367
Amortizacija neopredmetenih sredstev	16	11.325	10.753
Dobiček pri odtujitvi in prevrednotenje nepremičnin, naprav in opreme		(8.895)	(3.923)
Sprememba rezervacij in drugih razmejitev	22, 27, 28	(7.431)	4.503
Dobički pri odtujitvi in oslabitve za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev	13	(5.347)	(10.521)
Slabo ime pripoznano neposredno v izkaz poslovnega izida	10	(67)	(1.228)
Prejemki iz obresti	13	(17.779)	(14.075)
Izdatki za obresti	13	72.245	51.724
Kosmati denarni tok iz poslovanja		176.773	162.046
Sprememba zalog		(25.608)	(15.145)
Sprememba poslovnih in drugih terjatev		(63.075)	(48.550)
Sprememba poslovnih in drugih obveznosti		110.949	116.356
		199.039	214.707
Izdatki za obresti	13	(72.245)	(51.724)
Izdatki za davke	14	(7.997)	(9.957)
Denar ustvarjen pri poslovanju		118.797	153.026
Denarni tokovi pri naložbenju			
Izdatki za prevzem odvisnih družb brez pridobljenih denarnih sredstev		(15.105)	(37.639)
Izdatki za nakup nepremičnin, naprav in opreme	15	(288.531)	(158.085)
Izdatki za nakup neopredmetenih sredstev	16	(9.774)	(6.765)
Izdatki za nakup za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev	18	-	(2.881)
Izdatki za kratkoročne depozite dane bankam		(15.138)	(7.272)
Prejemki pri odtujitvi odvisnih družb brez odtujenih denarnih sredstev	8	-	8.972
Prejemki pri odtujitvi nepremičnin, naprav in opreme	15	16.618	18.920
Prejemki pri odtujitvi neopredmetenih sredstev	16	46	82
Prejemki od odtujitve za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev		7.268	10.146
Prejemki iz obresti	13	17.779	14.075
Prejete dividende	13	68	483
Prejemki od dolgoročnih depozitov danih bankam		136	-
Denar, uporabljen pri naložbenju		(286.633)	(159.964)
Denarni tokovi pri financiranju			
Prejemki (izdatki) pri prejetih posojilih		207.147	27.421

Izdatki za dividende delničarjev	(15.647)	(14.761)
Denar, ustvarjen pri financiranju	191.500	12.660
Neto povečanje denarja in denarnih ustreznikov	23.664	5.722
Denar in denarni ustrezniki na začetku leta	23.089	18.035
Tečajne razlike	(883)	(668)
Denar in denarni ustrezniki na koncu leta	45.870	23.089

23

Pojasnila h konsolidiranim računovodskim izkazom

1. Poročajoča družba

Poslovni sistem Mercator, d.d., (v nadaljevanju Mercator, d.d.) je družba s sedežem v Sloveniji. Naslov registriranega sedeža je Ljubljana, Dunajska cesta 107. Konsolidirani računovodski izkazi Skupine Mercator za leto, ki se je končalo dne 31. decembra 2008, vključujejo družbo Mercator, d.d., in njene odvisne družbe (skupaj v nadaljevanju 'Skupina Mercator'). Skupina Mercator opravlja predvsem dejavnost trgovine na drobno in na debelo z izdelki široke porabe.

2. Podlaga za sestavitev

(a) Izjava o skladnosti

Konsolidirani računovodski izkazi so sestavljeni v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), kot jih je sprejela EU, in v skladu z zahtevami Zakona o gospodarskih družbah.

Uprava družbe je računovodske izkaze potrdila dne 9.2.2009.

(b) Podlaga za merjenje

Konsolidirani računovodski izkazi so pripravljeni ob upoštevanju izvirne vrednosti, razen v spodnjih primerih, kjer se upošteva poštena vrednost:

- izpeljani finančni instrumenti,
- za prodajo razpoložljiva finančna sredstva,
- nepremičnine po modelu prevrednotenja.

Metode, uporabljene pri merjenju poštene vrednosti, so opisane v pojasnilu št. 4.

(c) Funkcijska in predstavitvena valuta

Priloženi konsolidirani računovodski izkazi so sestavljeni v EUR, torej v funkcijski valuti družbe Poslovni sistem Mercator, d.d. Vse računovodske informacije, predstavljene v EUR, so zaokrožene na tisoč enot.

(d) Uporaba ocen in presoje

Poslovodstvo mora pri sestavi računovodskih izkazov v skladu z MSRP podati ocene, presoje in predpostavke, ki vplivajo na uporabo računovodskih usmeritev in na izkazane vrednosti sredstev, obveznosti, prihodkov ter odhodkov. Dejanski rezultati lahko od teh ocen odstopajo.

Ocene in navedene predpostavke se stalno pregledujejo. Popravki računovodskih ocen se pripoznajo za obdobje, v katerem se ocene popravijo, ter za vsa prihodnja leta, na katera popravek vpliva.

Podatki o pomembnih ocenah negotovosti in odločilnih presojah, ki jih je poslovodstvo pripravilo v procesu izvrševanja računovodskih usmeritev in ki najbolj vplivajo na zneske v računovodskih izkazih, so opisane v nadaljevanju.

(i) Dobro ime

Skupina vsako leto ob sestavitvi računovodskih izkazov naredi preizkus slabitve dobrega imena. Nadomestljiva vrednost denar ustvarjajoče enote je določena na osnovi izračunov vrednosti pri

uporabi. Izračuni uporabljajo projekcije denarnih tokov, ki temeljijo na sprejetih načrtih poslovanja s strani uprave za naslednje leto in na ekstrapolaciji stopenj rasti za vsa naslednja obdobja. Uprava je določila bruto maržo na osnovi preteklega poslovanja in njihovih pričakovanj o razvoju trga. Uporabljena diskontna stopnja temelji na tržnih stopnjah, ki so prilagojene tako, da odražajo specifična tveganja, povezana s poslovnimi enotami.

(ii) Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva

Med dolgoročnimi finančnimi naložbami v kapital drugih družb, razvrščenimi med za prodajo namenjena finančna sredstva, ima skupina tudi takšne, ki jih ni mogla ovrednotiti po pošteni vrednosti. Delnice teh družb ne kotirajo na borzi. Skupina ocenjuje, da bi bili stroški vrednotenja teh dolgoročnih finančnih naložb v kapital drugih družb po pošteni vrednosti previsoki, ocena pa ne bi pomembno vplivala na pravilnost računovodskih izkazov, zato so vrednotene po nabavni vrednosti.

(iii) Poslovne in druge terjatve

Ocena temelji na predpostavki, da bodo terjatve poplačane v izkazani višini. Popravki vrednosti terjatev so oblikovani na osnovi uvedenih sodnih postopkov in izkušenj iz preteklih let. Skupina v prihodnjem obdobju ne pričakuje dogodkov, ki bi pomembno vplivali na oceno vrednosti.

(iv) Zaloge

Knjigovodske vrednosti zalog v materialno pomembnih zneskih ustrezajo njihovi iztržljivi vrednosti. Popravki vrednosti zalog so oblikovani na osnovi izkušenj iz preteklih let. Skupina v prihodnjem obdobju ne pričakuje dogodkov, ki bi pomembno vplivali na oceno vrednosti.

(v) Dolgoročne rezervacije

Knjigovodske vrednosti dolgoročnih rezervacij odražajo sedanjo vrednost izdatkov, ki bodo potrebni za poravnavo obvez. Ocene so podali strokovnjaki oz. vrednosti izhajajo iz izvirne dokumentacije. Negotov je izid in obdobje, v katerem bodo zaključeni sodni postopki, v zvezi s katerimi so bile oblikovane dolgoročne rezervacije. Sicer pa skupina v prihodnjem obdobju ne pričakuje dogodkov, ki bi pomembno vplivali na oceno vrednosti.

Dolgoročne rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade so oblikovane za ocenjene obveznosti izplačil odpravnin ob upokojitvi in jubilejnih nagrad kot rezultat dolgoletnega službovanja zaposlenih, na dan bilance stanja, diskontirano na sedanjo vrednost. Obveznosti so bile oblikovane za pričakovana izplačila. Pri izračunu obveznosti je bila upoštevana pričakovana rast plač od dneva izračuna do upokojitve posameznega zaposlenega ter fluktuacija zaposlenih. Rast plač je sestavljena iz kariernega napredovanja in s tem povečane plačne inflacije. Za izračun sedanje vrednosti obveznosti je bila uporabljena diskontna obrestna mera, ki je enaka tržni donosnosti na podjetniške obveznice izdajateljev z visoko boniteto, izdane v evrih. Skupina v prihodnjem obdobju ne pričakuje dogodkov, ki bi pomembno vplivali na oceno vrednosti.

(vi) Odloženi davki

Odloženi davki so izračunani na podlagi začasnih razlik po metodi obveznosti po bilanci stanja z uporabo davčne stopnje, ki bo veljala v naslednjem obračunskem obdobju. Ob morebitni spremembi davčne stopnje se bodo ustrezno spremenile tudi terjatve in obveznosti iz naslova odloženih davkov. Skupina v prihodnjem obdobju ne pričakuje dogodkov, ki bi pomembno vplivali na oceno vrednosti.

3. Pomembne računovodske usmeritve

Spodaj opredeljene računovodske politike so družbe v skupini dosledno uporabile za vsa obdobja, ki so predstavljena v priloženih konsolidiranih računovodskih izkazih.

Skupina je skladno z MRS 8.44 prilagodila začetno stanje kapitala na dan 1.1.2008 za naknadno ugotovljene spremembe računovodskih postavk, za katere se ni dalo ugotoviti na katero obdobje se nanašajo. Učinek popravka je evidentiran na prenesenem čistem poslovnem izidu in rezervi za pošteno vrednost (pojasnilo 24).

Skupina je v računovodskih izkazih za poslovno leto 2008 zaradi spremembe načina zajemanja določenih postavk bilance stanja ter prihodkov in odhodkov v letu 2008, izvedla določene reklasifikacije primerljivih podatkov za leto 2007.

(a) Podlaga za konsolidacijo

(i) Odvisne družbe

Odvisne družbe so podjetja, ki jih obvladuje skupina. Obvladovanje obstaja, ko ima skupina zmožnost odločati o finančnih in poslovnih usmeritvah podjetja za pridobivanje koristi iz njegovega delovanja. Pri ocenjevanju vpliva se upošteva obstoj in učinek potencialnih glasovalnih pravic, ki jih je trenutno moč uveljaviti ali zamenjati. Računovodski izkazi odvisnih družb so vključeni v konsolidirane računovodske izkaze od datuma, ko se obvladovanje začne, do datuma, ko se preneha. Računovodske usmeritve odvisnih družb so bile po potrebi spremenjene oz. prilagojene usmeritvam skupine.

(ii) Prevzemi s strani družb, ki so pod skupnim upravljanjem

Poslovne združitve, ki nastanejo na podlagi prenosov deležev v družbah, ki so pod skupnim upravljanjem družbenika, ki obvladuje skupino, se obračunavajo, kot da bi do prevzema prišlo na začetku najzgodnejše primerjave primerjalnega obdobja ali, če kasneje, na dan, ko je prišlo do skupnega upravljanja; zaradi tega se primerjave prenovijo. Prevzeta sredstva in obveznosti se pripoznajo po knjigovodski vrednosti, ki je že prej zapisana v konsolidiranih računovodskih izkazih obvladujoče družbe. Sestavni deli kapitala prevzete družbe se dodajo sorodnim sestavnim delom kapitala skupine, z izjemo osnovnega kapitala prevzete družbe, ki se pripozna kot del delniške premije. Denarni vložek, vplačan pri prevzemu, se pripozna neposredno v postavki kapitala.

(iii) Posli izvzeti iz konsolidacije

Stanja, nerealizirani dobički in izgube, ki izhajajo iz poslov znotraj skupine, so pri sestavi konsolidiranih računovodskih izkazov izločena. Nerealizirani dobički iz poslov s skupaj obvladovanimi podjetji se izločijo le do obsega deleža skupine v tem podjetju. Nerealizirane izgube se izločijo na enak način kot dobički pod pogojem, da ne obstaja dokaz o oslabitvi.

(b) Tuja valuta

(i) Posli v tuji valuti

Posli, izraženi v tuji valuti, se preračunajo v ustrezno funkcijsko valuto družb znotraj skupine po menjalnem tečaju na dan posla. Denarna sredstva in obveznosti, izražena v tuji valuti na dan bilance stanja, se preračunajo v funkcijsko valuto po takrat veljavnem menjalnem tečaju. Pozitivne ali negativne tečajne razlike so razlike med odplačno vrednostjo v funkcijski valuti na začetku obdobja, popravljeno za višino učinkovitih obresti in plačil med obdobjem, kot tudi odplačno vrednost v tuji valuti, preračunano po menjalnem tečaju na koncu obdobja. Nedenarna sredstva in obveznosti, izražena v tuji valuti in izmerjena po pošteni vrednosti, se pretvorijo v funkcijsko valuto po menjalnem tečaju na dan, ko je določena višina poštene vrednosti. Tečajne razlike se pripoznajo v izkazu poslovnega izida, kar pa ne velja za razlike, ki nastanejo pri

preračunu kapitalskih inštrumentov, razvrščenih kot na razpolago za prodajo, za nefinančne obveznosti, ki so določena kot varovanje pred tveganjem, ali za denarnotokovno varovanje pred tveganji, ki se pripoznajo neposredno v kapitalu.

(ii) Podjetja v tujini

Sredstva in obveznosti podjetij v tujini, vključno z dobrim imenom in popravkom poštene vrednosti ob pridobitvi, se preračunajo v EUR po menjalnem tečaju, ki velja na dan bilance stanja. Prihodki in odhodki podjetij v tujini, razen podjetij v hiperinflacijskih gospodarstvih, se preračunajo v EUR po povprečnih tečajih v obdobju.

Tečajne razlike, ki nastanejo pri preračunu, se neposredno pripoznajo v kapitalu. Od dneva prehoda na MSRP dalje se te spremembe pripoznajo v prevedbeni rezervi. Pri odtujitvi podjetja v tujini (delni ali celotni) se obravnavan znesek v prevedbeni rezervi prenese v izkaz poslovnega izida.

(c) Finančni inštrumenti

(i) Neizpeljani finančni inštrumenti

Neizpeljani finančni inštrumenti vključujejo naložbe v kapital in dolžniške vrednostne papirje, poslovne in druge terjatve, denarna sredstva in njihove ustreznike, prejeta in dana posojila ter poslovne in druge obveznosti.

Neizpeljani finančni inštrumenti se na začetku pripoznajo po njihovi pošteni vrednosti. Po začetnem pripoznanju se neizpeljani finančni inštrumenti izmerijo na način, ki je opredeljen v nadaljevanju.

Stroški posla se pripoznajo med odhodki v izkazu poslovnega izida. Izjema so naložbe v kapital, kjer stroški posla povečujejo pošteno vrednost finančnega inštrumenta.

Denarna sredstva in njihovi ustrezniki obsegajo denar v blagajni in vloge na vpogled. Prekoračitve na tekočem računu pri banki, ki jih je mogoče poravnati na poziv in so sestavni del vodenja denarnih sredstev v skupini, so v izkazu finančnega izida vključene med sestavine denarnih sredstev in njihovih ustreznikov.

Obračunavanje finančnih prihodkov in odhodkov je opisano v točki 3(o).

Finančna sredstva na razpolago za prodajo

Naložbe skupine v kapitalne vrednostnice in določene dolžniške vrednostne papirje so razvrščene kot finančna sredstva, ki so na razpolago za prodajo. Po začetnem pripoznanju so te naložbe izmerjene po pošteni vrednosti, spremembe poštene vrednosti – z izjemo izgub zaradi oslabitve (glej točko 3(i)(i)) ter pozitivnih in negativnih tečajnih razlik pri finančnih sredstvih na razpolago za prodajo (glej točko 3(b)(i)) - pa so pripoznane neposredno v kapitalu. Ko se pripoznanje naložbe odpravi, se s tem povezani dobiček ali izguba prenese v poslovni izid.

Med finančnimi sredstvi na razpolago za prodajo ima skupina tudi takšne, ki jih ni mogla ovrednotiti po pošteni vrednosti. Delnice teh družb ne kotirajo na borzi. Skupina ocenjuje, da bi bili stroški vrednotenja teh finančnih sredstev po pošteni vrednosti previsoki, ocena pa ne bi pomembno vplivala na pravilnost računovodskih izkazov.

Ostalo

Ostali neizpeljani finančni inštrumenti so merjeni po odplačni vrednosti z uporabo metode učinkovitih obresti, zmanjšani za znesek izgub zaradi oslabitve.

(ii) Izpeljani finančni inštrumenti

Skupina uporablja izpeljane finančne inštrumente za varovanje pred izpostavljenostjo pred valutnim in obrestnim tveganjem. Vgrajene izpeljane finančne inštrumente je treba ločiti od gostiteljske pogodbe in obračunati kot izpeljani finančni inštrument, samo če gospodarske značilnosti in tveganja vgrajenega izpeljanega finančnega inštrumenta niso tesno povezani z gospodarskimi značilnostmi in tveganji gostiteljske pogodbe, če poseben inštrument z enakimi določbami kot vgrajeni izpeljani finančni inštrument zadošča opredelitvi izpeljanega finančnega inštrumenta ter če se sestavljeni inštrument ne izmeri po pošteni vrednosti skozi poslovni izid.

Izpeljani finančni inštrumenti se na začetku pripoznajo po pošteni vrednosti; stroški, povezani s poslom, se pripoznajo v poslovnem izidu ob njihovem nastanku. Po začetnem pripoznanju se izpeljani finančni inštrumenti merijo po pošteni vrednosti, pripadajoče spremembe pa se obravnavajo kot je opisano v nadaljevanju.

Varovanje denarnega toka pred tveganji

Spremembe poštene vrednosti izpeljanega finančnega inštrumenta, ki je določen za varovanje denarnega toka pred tveganji, so pripoznane neposredno v kapitalu, toda le pod pogojem, da je varovanje uspešno. V kolikor je varovanje neuspešno, se spremembe poštene vrednosti izkažejo v poslovnem izidu.

Če inštrument za varovanje pred tveganji ne izpolnjuje več sodil za obračunavanje varovanja pred tveganji, če le-ta preneha veljati ali se proda, odpove ali izkoristi, se varovanje pred tveganji preneha obračunavati. Nabrani dobiček ali izguba, ki je pripoznan(a) v kapitalu, ostane pripoznan(a) v kapitalu, dokler ne pride do napovedanega posla. V kolikor je nefinančno sredstvo predmet varovanja pred tveganji, se v kapitalu pripoznan znesek prenese med knjigovodsko vrednost sredstva, in sicer po njegovem pripoznanju. V ostalih primerih se znesek, ki je pripoznan v kapitalu, prenese v izkaz poslovnega izida v obdobju, v katerem sredstvo, varovano pred tveganji, vpliva na poslovni izid.

(iii) Osnovni kapital

Navadne delnice

Navadne delnice so sestavni del osnovnega kapitala. Dodatni stroški, ki jih je mogoče neposredno pripisati izdaji navadnih delnic in delniških opcij, so izkazani kot znižanje kapitala, pri čemer se ne upoštevajo učinki na kapital.

Odkup lastnih delnic (lastne delnice)

Ob odkupu lastnih delnic, ki se izkazujejo kot del osnovnega kapitala, se znesek plačanega nadomestila vključno s stroški, ki se neposredno nanašajo na odkup, brez morebitnih davčnih učinkov pripozna kot sprememba v kapitalu. Odkupljene delnice se izkazujejo kot lastne delnice in se odštejejo od kapitala. Ob prodaji lastnih delnic ali njihovi naknadni ponovni izdaji se prejeti znesek izkaže kot povečanje kapitala in tako dobljeni presežek ali manjko pri transakciji se prenese na kapitalske rezerve.

(d) Nepremičnine, naprave in oprema

(i) Izkazovanje in merjenje

Nepremičnine, naprave in oprema se ob začetnem pripoznanju ovrednotijo po nabavni vrednosti, povečani za stroške, ki jih je mogoče neposredno pripisati njihovi usposobitvi za nameravano uporabo.

Za vrednotenje zemljišč in zgradb skupina uporablja model prevrednotenja. Prikazane poštene vrednosti temeljijo na periodičnih, vendar vsaj triletnih ocenah zunanjega neodvisnega ocenjevalca, zmanjšanih za amortizacijo. Povečanja knjigovodske vrednosti iz prevrednotenja

zemljišč in zgradb se izkažejo v povečanju presežka iz prevrednotenja v kapitalu. Slabitve predhodno okrepljenih sredstev neposredno zmanjšujejo vrednost oblikovanega presežka iz prevrednotenja v kapitalu, sicer se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Amortizacija, ki temelji na prevrednoteni vrednosti sredstev, in amortizacija, ki temelji na nabavni vrednosti sredstev, bremeni stroške. Življenjska doba in preostanek vrednosti nepremičnin se letno presoja s strani interne komisije strokovnjakov na osnovi dogodkov, ki kažejo na potrebo po ponovnem ovrednotenju določenega sredstva.

Naprave in oprema so vrednotene po modelu nabavne vrednosti. Nabavna vrednost naprav in opreme je zmanjšana za kumulativni popravek vrednosti zaradi amortizacije.

Stroški v lastnem okvirju izdelanega sredstva zajemajo stroške materiala, neposredne stroške dela in ostale stroške, ki jih je mogoče neposredno pripisati usposobitvi sredstva za nameravano uporabo, ter stroške razgradnje in odstranitve opredmetenega osnovnega sredstva ter obnovitev mesta, na katerem se je to sredstvo nahajalo. Nabavljene računalniške programe, ki pomembno prispevajo k funkcionalnosti sredstev, je treba usredsteviti kot del te opreme. Stroški izposojanja v zvezi z nabavo ali izgradnjo zadevnih sredstev se izkažejo v poslovnem izidu ob njihovem nastanku.

Dobiček oziroma izguba ob odsvojitvi nepremičnin, naprav in opreme je razlika med prihodki iz odsvojitve sredstva in njegovo knjigovodsko vrednostjo. Skupina pripozna dobiček v izkazu poslovnega izida med drugimi poslovnimi prihodki, izgubo pa med stroški splošnih dejavnosti. Ob prodaji prevrednotenega sredstva skupina zneske, ki so izkazani v presežku iz prevrednotenja, prenese med zadržane dobičke.

(ii) Prerazporeditve k naložbenim nepremičninam

Če se lastniško uporabljena nepremičnina spremeni v naložbeno nepremičnino, se ta nepremičnina izmeri po njeni nabavni vrednosti in prerazporedi k naložbenim nepremičninam. Skupina naložbene nepremičnine vrednoti po modelu nabavne vrednosti. Kot naložbene nepremičnine razvršča samo nepremičnine, ki so samostojne zgradbe in v celoti dane v najem. Samo del objekta, oddan v najem, se ne razporedi med naložbene nepremičnine, ker ga ni mogoče prodati ločeno in ker se ostali pomemben del objekta uporablja pri prodaji ali proizvodnji blaga.

(iii) Kasnejši stroški

Stroški zamenjave nekega dela nepremičnin, naprav in opreme se pripoznajo v knjigovodski vrednosti tega sredstva, če je verjetno, da bo imela skupina bodoče gospodarske koristi, povezane z delom tega sredstva in je pošteno vrednost mogoče zanesljivo izmeriti. Pripoznanje knjigovodske vrednosti zamenjanega dela se odpravi. Vsi ostali stroški (kot npr. dnevno servisiranje) so pripoznani v poslovnem izidu kot odhodki, takoj ko do njih pride.

(iv) Amortizacija

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti vsakega posameznega opredmetenega sredstva. Najeta sredstva v obliki finančnega najema se amortizirajo ob upoštevanju trajanja najema in dobe koristnosti, razen če je precej gotovo, da bo skupina do konca trajanja najema postala lastnica najetega sredstva. Zemljišča se ne amortizirajo.

Skupina za del amortizacije, ki se nanaša na okrepitev osnovnih sredstev, sproti odpravlja oblikovan presežek iz prevrednotenja med zadržane dobičke.

Ocenjene dobe koristnosti za tekoče in primerljivo obdobje so naslednje:

- zgradbe 20 - 40 let,
- naprave in oprema 3 -15 let.

Metode amortiziranja, dobe koristnosti in preostale vrednosti se ponovno pregledajo na dan poročanja.

(e) Neopredmetena sredstva

(i) Dobro ime

Dobro ime (slabo ime) nastane ob prevzemu odvisnih družb, pridruženih podjetij ter skupnih podvigov.

Prevzemi od vključno dneva prehoda na MSRP dalje

Pri prevzemih, izvedenih dne 1. januarja 2006 ali kasneje, se dobro ime nanaša na presežek oz. razliko med stroškom nabave in deležem Skupine v čisti pošteni vrednosti ugotovljenih sredstev, obveznosti ter pogojnih obveznosti prevzete družbe. Če je presežek negativen (slabo ime), se leta neposredno pripozna v izkazu poslovnega izida.

(ii) Nakup manjšinskih deležev

Dobro ime, ki se pojavi pri nabavi manjšinskih deležev v odvisnih družbah, predstavlja presežek oz. razliko med stroški dodatne naložbe in knjigovodsko vrednost sredstev, ki so bila nabavljena na dan izmenjave.

Kasnejše merjenje

Dobro ime je izkazano po nabavni vrednosti, zmanjšani za morebitno nabrano izgubo zaradi oslabitve.

(iii) Ostala neopredmetena sredstva

Ostala neopredmetena sredstva, ki jih je pridobila skupina in katerih dobe koristnosti so omejene, so izkazana po nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in nabrane izgube zaradi oslabitve.

(iv) Kasnejši stroški

Kasnejši izdatki v zvezi z neopredmetenimi sredstvi so usredstveni le v primerih, ko povečujejo bodoče gospodarski koristi, ki izhajajo iz sredstva, na katero se izdatki nanašajo. Vsi ostali stroški, vključno z blagovnimi znamkami, so pripoznani v poslovnem izidu kot odhodki, takoj ko do njih pride.

(v) Amortizacija

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti neopredmetenih sredstev (razen dobrega imena). Obračunavati se začne, ko je sredstvo na razpolago za uporabo. Ocenjene dobe koristnosti za tekoče in primerljivo leto so naslednje:

- patenti, licence in blagovne znamke 5-10 let.

(f) Naložbene nepremičnine

Naložbene nepremičnine so nepremičnine, posedovane, da bi prinašale najemnino ali povečevale vrednost dolgoročne naložbe ali pa oboje, ne pa za prodajo v rednem poslovanju, uporabo v proizvodnji ali pri dobavi blaga ali storitev za pisarniške namene.

Skupina razvršča kot naložbene nepremičnine samo nepremičnine, ki so samostojne zgradbe in v celoti dane v najem. Samo del objekta, oddan v najem se ne razporedi med naložbene nepremičnine, ker ga ni mogoče prodati ločeno in ker se ostali pomemben del objekta uporablja pri proizvodnji ali dobavljanju blaga ali storitev (npr. hipermarket znotraj nakupovalnega centra). Naložbene nepremičnine se vodijo po modelu nabavne vrednosti. Amortizacija se obračuna na osnovi linearne metode, tako da se nabavna vrednost sredstev razporedi na njihove preostale vrednosti v pričakovanih življenjskih dobah, ki so enake kot za nepremičnine, naprave in opremo.

Če se uporaba nepremičnine spremeni v tej meri, da zahteva prerazvrstitev med opredmetena osnovna sredstva, se izmeri njena poštena vrednost. Pozitivna razlika se pripozna v presežku iz prevrednotenja, negativna pa v izkazu poslovnega izida.

(g) Najeta sredstva

Najem, pri katerem skupina prevzame vse pomembne oblike tveganja in koristi, povezane z lastništvom sredstva, se obravnava kot finančni najem. Po začetnem pripoznanju je najeto sredstvo izkazano v znesku, ki je enak pošteni vrednosti, ali, če je ta nižja, sedanji vrednosti najmanjše vsote najemnin. Po začetnem pripoznanju se sredstvo obračunava v skladu z računovodskimi usmeritvami, ki veljajo za takšna sredstva.

Ostali najemi se obravnavajo kot poslovni najemi. Najeta sredstva se ne pripoznajo v bilanci stanja Skupine.

(h) Zaloge

Zaloge se vrednotijo po izvirni vrednosti ali čisti iztržljivi vrednosti, in sicer po manjši izmed njiju. Metode obračunavanja nabavne vrednosti in stroškov:

- metoda FIFO za trgovsko blago
- metoda tehtanih povprečnih nabavnih cen za surovine in embalažo; stroški zalog vsebujejo nabavno vrednost, stroške izdelave in pretvarjanja in druge stroške, ki se pojavljajo pri spravljajanju zalog na njihovo sedanje mesto in v njihovo sedanje stanje; pri dokončanih proizvodih in nedokončani proizvodnji stroški vsebujejo tudi ustrezen delež posrednih proizvodnih stroškov ob normalni uporabi proizvodnih sredstev.

Čista iztržljiva vrednost je ocenjena prodajna cena, dosežena v rednem poslovanju, zmanjšana za ocenjene stroške dokončanja in ocenjene stroške prodaje.

Ocena iztržljive vrednosti zalog se opravi najmanj enkrat letno, in sicer po stanju na dan izdelave letnih računovodskih izkazov Skupine.

Odpisi in delni odpisi poškodovanih, pretečenih, neuporabnih zalog se opravljajo redno med letom po posameznih postavkah. Konec leta pa se zaloge po stanju na dan 31.12. prevrednotijo po skupinah sorodnih ali povezanih postavk glede na njihovo starost oziroma zastarelost. Popravljajo se pavšalno glede na izkušnje iz preteklih let.

(i) Oslabitev sredstev

(i) Finančna sredstva

Skupina na datum poročanja oceni vrednost finančnega sredstva, da presodi, ali obstaja kako objektivno znamenje oslabitve sredstva. Za finančno sredstvo se šteje, da je oslabiljeno, če obstajajo objektivni dokazi, iz katerih je razvidno, da je zaradi enega ali več dogodkov prišlo do zmanjšanja pričakovanih bodočih denarnih tokov iz naslova tega sredstva.

Izguba zaradi oslabitve v zvezi s finančnim sredstvom, izkazanim po odplačni vrednosti, se izračuna kot razlika med neodpisano vrednostjo sredstva in pričakovanimi bodočimi denarnimi tokovi, razobrestenimi po izvorni veljavni obrestni meri. Izguba zaradi oslabitve v zvezi s finančnim sredstvom, razpoložljivim za prodajo, se izračuna glede na njegovo trenutno pošteno vrednost.

Pri pomembnih finančnih sredstvih se ocena oslabitve izvede posamično. Ocena oslabitve preostalih finančnih sredstev se izvede skupinsko glede na njihove skupne značilnosti pri izpostavljenosti tveganjem.

Izgube zaradi oslabitve skupina izkaže v poslovnem izidu obdobja. Morebitno nabrano izgubo v zvezi s finančnim sredstvom, ki je na razpolago za prodajo, ki je bila pripoznana neposredno v kapitalu, se prenese na poslovni izid.

Izguba zaradi oslabitve se odpravi, če je odpravo izgube zaradi oslabitve mogoče nepristransko povezati z dogodkom, ki je nastal po pripoznanju oslabitve. Pri finančnih sredstvih, izkazanih po odplačni vrednosti, in finančnih sredstvih, razpoložljivih za prodajo, ki so dolgovni inštrumenti, se odprava izgube zaradi oslabitve izkaže v poslovnem izidu. Odpravo finančnih sredstev, namenjenih za prodajo, ki so lastniški vrednostni papirji, skupina izkazuje neposredno v kapitalu.

(ii) Nefinančna sredstva

Skupina ob vsakem datumu poročanja preveri preostalo knjigovodsko vrednost nefinančnih sredstev Skupine razen naložbenih nepremičnin, zalog in odloženih terjatev za davke z namenom, da ugotovi, ali so prisotni znaki oslabitve. Če takšni znaki obstajajo, se oceni nadomestljiva vrednost sredstva. Ocena oslabitve dobrega imena in neopredmetenih sredstev z nedoločeno dobo koristnosti, ki še niso na voljo za uporabo, se izvede enkrat letno pred sestavo zaključnega računa.

Nadomestljiva vrednost sredstva ali denar ustvarjajoče enote je njena vrednost pri uporabi ali poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje, in sicer tista, ki je višja. Pri določanju vrednosti sredstva pri uporabi se pričakovani prihodnji denarni tokovi diskontirajo na njihovo sedanjo vrednost z uporabo diskontne mere pred obdavčitvijo, ki odraža sprotne tržne ocene časovne vrednosti denarja in tveganja, ki so značilna za sredstvo. Za namene preizkusa oslabitve se sredstva združijo v najmanjše skupine sredstev, ki ustvarjajo denarne pritoke iz trajne uporabe, veliki meri neodvisnih od tistih iz drugih sredstev ali skupin sredstev (denar ustvarjajoče enote). Za potrebe preizkusa oslabitve se dobro ime, pridobljeno v poslovni združitvi, razporedi na denar ustvarjajoče enote, za katere se pričakuje, da bodo pridobile koristi od sinergij združitve.

Oslabitev sredstva ali denar ustvarjajoče enote se pripozna v primeru, ko njegova knjigovodska vrednost presega njegovo nadomestljivo vrednost. Slabitev se izkaže v poslovnem izidu. Izguba, ki se pri denar ustvarjajoči enoti pripozna zaradi oslabitve, se razporedi tako, da se najprej zmanjša knjigovodska vrednost dobrega imena, razporejenega na denar ustvarjajočo enoto, nato

pa na druga sredstva enote (skupine enot) sorazmerno s knjigovodsko vrednostjo vsakega sredstva v enoti.

Izguba zaradi oslabitve dobrega imena se ne odpravlja. V zvezi z drugimi sredstvi pa skupina izgube zaradi oslabitve v preteklih obdobjih na datum bilance stanja ovrednoti in tako ugotovi, če je prišlo do zmanjšanja izgube ali ta celo več ne obstaja. Izguba zaradi oslabitve se odpravi, če je prišlo do spremembe ocen, na podlagi katerih skupina določi nadomestljivo vrednost sredstva. Izguba zaradi oslabitve sredstva se odpravi do višine, do katere povečana knjigovodska vrednost sredstva ne preseže knjigovodske vrednosti, ki bi bila ugotovljena po odštetu amortizacijskega odpisa, če pri sredstvu v prejšnjih letih ne bi bila pripoznana izguba zaradi oslabitve.

(j) Zasluzki zaposlenih

(i) Drugi dolgoročni zasluzki zaposlenih – rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade

Skupina je v bilanci stanja pripoznala dolgoročne rezervacije iz naslova bodočih obveznosti do zaposlenih za jubilejne nagrade, ki so izračunane v skladu s kolektivno pogodbo dejavnosti, in zakonsko določene odpravnine ob upokojevanju zaposlenih. Spremembe v rezervacijah za odpravnine in jubilejne nagrade se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Podlaga za oblikovanje rezervacij so aktuarski izračuni, ki se preverjajo letno. Aktuarski dobički oz. izgube so posledica učinkov sprememb dejstev, ki vplivajo na aktuarski izračun (npr. sprememba zakonodaje) ali pa sprememb aktuarskih predpostavk.

(ii) Kratkoročni zasluzki zaposlenih

Obveze za kratkoročne zasluzke zaposlenih se merijo brez diskontiranja in se izkažejo med odhodki, ko je delo zaposlenega v zvezi z določenim kratkoročnim zaslužkom opravljeno.

Obveznost se izkaže v višini, za katero se pričakuje plačilo v obliki prejemkov, izplačljivih v dvanajstih mesecih po preteku obdobja opravljanja dela, ali programa delitve dobička, če ima skupina sedanjo pravno ali posredno obvezo za takšna plačila zaradi preteklega opravljanja dela zaposlene osebe in je obveznost mogoče zanesljivo izmeriti.

(k) Rezervacije

Rezervacije se pripoznajo, če ima skupina zaradi preteklega dogodka pravne ali posredne obveze, ki jih je mogoče zanesljivo oceniti in je verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi. Skupina rezervacije določi z diskontiranjem pričakovanih prihodnjih denarnih tokov po meri pred obdavčitvijo, ki odraža obstoječe ocene časovne vrednosti denarja in po potrebi tudi tveganja, ki so značilna za obveznost.

(i) Kočljive pogodbe

Rezervacija za stroške kočljive pogodbe se pripozna, ko neizogibni stroški izpolnjevanja pogodbenih obveznosti po tej pogodbi presegajo pričakovane gospodarske koristi, ki jih je skupina deležna na osnovi pogodbe. Rezervacije se merijo po sedanji vrednosti pričakovanih stroškov prekinitve pogodbe oziroma pričakovanih stroškov nadaljevanja pogodbenega razmerja, in sicer po nižji od obeh. Preden skupina oblikuje rezervacijo, izkaže morebitne izgube iz oslabitve vrednosti sredstev, ki so povezana s pogodbo.

(l) Prihodki

(i) Prihodki iz prodaje, blaga, proizvodov in materiala

Prihodki iz prodaje blaga, proizvodov in materiala se pripoznajo po pošteni vrednosti prejetega poplačila ali terjatve iz tega naslova, in sicer zmanjšani za vračila, rabate za nadaljnjo prodajo in

količinske popuste. Prihodki se izkažejo, ko je kupec prevzel vse pomembne oblike tveganja in koristi, povezanih z lastništvom sredstva, ko obstaja gotovost glede poplačljivosti kupnine in z njo povezanih stroškov ali možnosti vračila blaga, proizvodov in materiala, ko skupina preneha z nadaljnjim odločanjem o prodanih količinah in ko je višino prihodkov mogoče zanesljivo izmeriti.

Prenos tveganj in koristi je odvisen od posameznih določil kupoprodajne pogodbe. Pri prodaji blaga na debelo se prenos praviloma izvede potem, ko je blago prispelo v kupčevo skladišče, vendar pa pri nekaterih mednarodnih pošiljkah do prenosa pride ob naložitvi blaga na transportno sredstvo.

(ii) Prihodki iz opravljenih storitev

Prihodki iz opravljenih storitev se v izkazu poslovnega izida pripoznajo glede na stopnjo dokončanosti posla na datum poročanja. Stopnja dokončanosti se oceni s pregledom opravljenega dela.

(iii) Prihodki od najemnin

Prihodki od najemnin se pripoznajo med prihodki enakomerno med trajanjem najema. Dani popusti in bonitete v zvezi z najemom se pripoznajo kot sestavni del skupnih prihodkov od najemnin.

(m) Državne podpore

Vse vrste državnih podpor se v začetku pripoznajo v računovodskih izkazih kot odloženi prihodki, ko obstaja sprejemljivo zagotovilo, da bo skupina podpore prejela in da bo izpolnila pogoje v zvezi z njimi. Državne podpore, prejete za kritje stroškov, se pripoznajo strogo dosledno kot prihodki v obdobjih, v katerih nastajajo zadevni stroški, ki naj bi jih le-te nadomestile. S sredstvi povezane državne podpore se v izkazu poslovnega izida pripoznajo strogo dosledno med drugimi prihodki iz poslovanja v dobi koristnosti posameznega sredstva.

(n) Finančni najemi

Plačila iz naslova finančnega najema se pripoznajo med odhodki enakomerno med trajanjem najema. Prejeti popusti in bonitete v zvezi z najemom se pripoznajo kot sestavni del skupnih odhodkov od najemnin.

Najmanjša vsota najemnin se razporedi med finančne odhodke in zmanjšanje neporavnane dolga. Finančni odhodki se razporedijo na obdobja med trajanjem najema, da se dobi stalna obrestna mera za preostalo stanje dolga za vsako obdobje.

(o) Finančni prihodki in finančni odhodki

Finančni prihodki obsegajo prihodke od obresti od naložb, prihodke od dividend, prihodke od odsvojitve za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev in dobičke od inštrumentov za varovanje pred tveganjem, ki se pripoznajo v poslovnem izidu. Prihodki iz obresti se pripoznajo v poslovnem izidu ob njihovem nastanku z uporabo metode efektivne obrestne mere. Prihodki od dividend se v izkazu poslovnega izida pripoznajo na dan, ko je uveljavljena pravica Skupine do plačila.

Finančni odhodki obsegajo stroške izposojanja, izgube zaradi oslabitve vrednosti finančnih sredstev in izgube od inštrumentov za varovanje pred tveganjem, ki se pripoznajo v izkazu

poslovnega izida. Stroški izposojanja se v izkazu poslovnega izida pripoznajo po metodi efektivnih obresti. Dobički in izgube iz tečajnih razlik se izkažejo v čistem znesku.

(p) Davek iz dobička

Davek iz dobička oziroma izgube poslovnega leta obsega odmerjeni in odloženi davek. Davek iz dobička se izkaže v izkazu poslovnega izida, razen v tistem delu, v katerem se nanaša na postavke, ki se izkazujejo neposredno v kapitalu in se zato izkazuje med postavkami kapitala.

Odmerjeni davek je davek, za katerega se pričakuje, da bo plačan od obdavčljivega dobička za poslovno leto ob uporabi davčnih stopenj, uveljavljenih ali v bistvu uveljavljenih na datum poročanja, in morebitne prilagoditve davčnih obveznosti v povezavi s preteklimi poslovnimi leti.

Odloženi davek se izkazuje po metodi obveznosti po bilanci stanja, pri čemer se upoštevajo začasne razlike med knjigovodsko vrednostjo sredstev in obveznosti za potrebe finančnega poročanja in zneski za potrebe davčnega poročanja. Naslednje začasne razlike niso upoštevane:

- začetno pripoznanje sredstev ali obveznosti v poslu, kjer ne gre za poslovne združitve in ki ne vpliva niti na računovodski niti na obdavčljivi dobiček in razlike v zvezi z naložbami v odvisna podjetja in skupaj obvladovana podjetja v tisti višini, za katero obstaja verjetnost, da ne bodo odpravljene v predvidljivi prihodnosti,
- ob začetnem pripoznanju dobrega imena.

Odložena obveznost za davek se izkaže v višini, v kateri se pričakuje, da ga bo potrebno plačati ob odpravi začasnih razlik, na podlagi zakonov, uveljavljenih ali v bistvu uveljavljenih na datum poročanja.

Skupina pobota odložene terjatve in obveznosti za davek, če ima zakonsko izvršljivo pravico pobotati pripoznane odmerjene terjatve in obveznosti za davek in če se nanašajo na davek iz dobička, ki pripada isti davčni oblasti v zvezi z isto obdavčljivo enoto, ali različnimi obdavčljivimi enotami, ki nameravajo bodisi poravnati odmerjene obveznosti za davek in terjatve za davek z razliko bodisi hkrati povrniti terjatve in poravnati obveznosti.

Odložena terjatev za davek se pripozna v obsegu, za katerega obstaja verjetnost, da bo na razpolago prihodnji obdavčljivi dobiček, v breme katerega bo v prihodnje mogoče uporabiti odloženo terjatev. Odložene terjatve za davek se zmanjšajo za znesek, za katerega ni več verjetno, da bo mogoče uveljaviti davčno olajšavo, povezano s sredstvom.

(q) Čisti dobiček na delnico

Skupina izkazuje osnovno dobičkonosnost delnice tako, da deli dobiček oziroma izgubo, ki pripada navadnim delničarjem, s tehtanim povprečnim številom navadnih delnic v poslovnem letu. Skupina nima prednostnih delnic niti navadnih delnic, ki bi predstavljale zamenljive obveznice in delniške opcije, zato ne izračunava popravljenega dobička in popravljenega dobičkonosnosti delnice.

(r) Sistem zvestobe kupcev

Skupina svojim kupcem izdaja kreditne in plačilne kartice Mercator Pika, s katerimi na osnovi nakupov zbirajo bonitetne pike. Bonitetni krog traja šest mesecev. Prvi bonitetni krog v letu traja od 1. februarja do 31. julija, drugi bonitetni krog pa od 1. avgusta do 31. januarja naslednjega

leta. V bonitetnem obdobju kupci zbirajo bonitetne pike. V odvisnosti od zneska opravljenih nakupov in posledično od števila zbranih pik, si lahko pridobijo 3 do 6 % popust. Skupina med letom na osnovi pridobljenih bonitetnih pik razmejuje potencialne popuste, na osnovi izkušenj iz preteklih bonitetnih obdobj pa prihodke zaradi neunovčenja bonitetnih pik. Kljub temu, da je drugo bonitetno obdobje zaključeno 31. januarja naslednjega leta, skupina na ta način zagotavlja, da izkazani prihodki ustrezajo odhodkom, ki so bili potrebni za njihovo realizacijo (pojasnilo 9).

(s) Novi standardi in pojasnila, ki še niso stopili v veljavo

Številni novi standardi, dopolnitve standardov in pojasnila za leto, ki se je končalo na dan 31. decembra 2008, še ne veljajo in jih skupina pri pripravi konsolidiranih računovodskih izkazov ni upoštevala:

- Prenovljeni MRS 23 *Stroški izposojanja* (v veljavi od 1. januarja 2009) Prenovljeni standard ne dajejo več možnosti pripoznavanja stroškov izposojanja kot odhodkov in zahteva, da podjetje stroške izposojanja, ki jih je mogoče pripisati neposredno nakupu, gradnji ali proizvodnji sredstva v pripravi, usredstvi kot del nabavne vrednosti zadevnega sredstva.

Prenovljeni MRS 23 bo skupina morala pričeti uporabljati pri pripravi računovodskih izkazov za poslovno leto 2009, kar bo predstavljalo spremembo v računovodskih usmeritvah skupine. Skladno s prehodnimi določbami bo skupina prenovljeni MRS 23 uporabila pri tistih sredstvih, pri katerih se usredstvenje stroškov izposojanja prične na dan, ko sprememba stopi v veljavo ali pozneje.

- Dopolnila k MSRP 2 *Plačilo z delnicami* (v veljavi od 1. januarja 2009) Dopolnilo natančneje določa pojem odmerni pogoji in uvedba koncepta neodmernih (nezajamčenih) pogojev. Neodmerni pogoji se morajo odražati v poštenu vrednosti na dan podelitve, nezmožnost izpolnitve neodmernih pogojev pa se obravnava kot preklc.

Dopolnila k MSRP 2 nimajo pomembnega vpliva na poslovanje skupine, saj le-ta nima sistema ugodnosti v obliki deležev.

- Spremenjen MSRP 3 *Poslovne združitve* (v veljavi od 1. julija 2009) Obseg spremenjenega standarda je dopolnjen in definicija pojma 'posel' razširjen. Dopolnjen standard zajema tudi številne druge spremembe, med drugim:
 - o vsi sestavni deli plačila, ki jih prenese prevzemnik so pripoznani in izmerjeni po poštenu vrednosti na datum prevzema, vključno zneski, katerih plačilo je odvisno od prihodnjih dogodkov.
 - o naknadne spremembe zneskov, katerih plačilo je odvisno od prihodnjih dogodkov, se pripoznajo v poslovnem izidu.
 - o stroški prenosa, z izjemo stroškov izdaje delnic ter stroškov izdaje dolgovnega inštrumenta, se obravnavajo kot odhodek na dan nastanka.
 - o prevzemnik se lahko odloči, da bo neobvladujoč delež izmeril po poštenu vrednosti na datum prevzema (celotna vrednost goodwilla), ali po sorazmernem deležu poštene vrednosti opredeljivih sredstev in dolgov prevzetega

Dopolnjen MSRP 3 za poslovanje skupine ni pomemben, saj skupina nima takšnih deležev v družbah, na katere bi omenjeno dopolnilo lahko vplivalo.

- Dopolnila k MRS 1 *Predstavitev računovodskih izkazov* (v veljavi od 1. januarja 2009) Dopolnjen standard zahteva, da se podatki v računovodskih izkazih združijo na podlagi skupnih značilnosti ter uvaja 'izkaz celotnega dobička'. Postavke stroškov in odhodkov, kot tudi sestavine ostalega celotnega dobička so prikazani bodisi v izkazu celotnega dobička (ki v enem samem izkazu zajema izkaz uspeha ter vse nelastniške spremembe v kapitalu), ali dveh ločenih izkazih (izkaz uspeha ter izkaz celotnega dobička).

Skupina bo za računovodske izkaze 2009 uporabila dva ločena izkaza.

- Dopolnilo k MRS 27, *Konsolidirani in ločeni računovodski izkazi* (v veljavi od 1. januarja 2009) Spremembe se nanašajo na ukinitve definicije "naložbena metoda" ki jo trenutno navaja MRS 27; namesto tega se vse dividende odvisnega podjetja, skupaj obvladovanega podjetja ali pridruženega podjetja pripoznajo kot prihodek v posameznih računovodskih izkazih naložbenika, ko se uveljavi pravica do izplačila dividende.

V računovodskih izkazih družbe bo dopolnilo imelo vpliv, ker bodo dividende pripoznane že prej in ne šele ob izplačilu.

- Dopolnila k MRS 32 *Finančni instrumenti: razkrivanje*, in MRS 1, *Predstavitev računovodskih izkazov* (v veljavi od 1. januarja 2009)
Dopolnila uvajajo izjemo od načela, ki se praviloma uporablja v sklopu MRS 32 v zvezi z razvrščanjem instrumentov kot lastniški kapital; sprememba namreč omogoča, da se določeni prodajljivi instrumenti, ki jih družba izda in običajno razvrsti kot obveznost, razvrstijo kot lastniški kapital, toda le če izpolnjujejo določene pogoje.

Dopolnila za skupino niso pomembna, saj v preteklosti ni izdala prodajljivih instrumentov.

- Dopolnilo k MRS 39, *Finančni instrumenti: Pripoznavanje in merjenje* (v veljavi od 1. julija 2009) Dopolnjen standard podrobneje opisuje uporabo obstoječih načel, ki določajo ali lahko posebne oblike tveganja denarnih tokov ali deli denarnih tokov odražajo razmerja varovanja pred tveganji. Da bi se odražalo razmerje varovanja pred tveganji, je potrebno tveganja ali dele ločeno pripoznati in izmeriti; vendar pa inflacije ne moremo določiti, razen v omejenih okoliščinah.

Skupina še ni zaključila analize učinka tega dopolnila.

- OPMSRP 13 *Programi zvestobe kupcev* (v veljavi od 1. julija 2008) se nanaša na računovodstvo podjetij, ki izvajajo ali so drugače udeležena v programih zvestobe kupcev. Nanaša se na tiste programe zvestobe kupcev, v katerih ti pridobijo pravico do nagrade, kot na primer brezplačno ali cenovno ugodnejše blago ali storitve.

Ne pričakujemo, da bo imel OPMSRP 13, ki ga bo skupina morala upoštevati pri pripravi izkazov za poslovno leto 2009, vpliv na računovodske izkaze.

- OPMSRP 15 *Pogodbe za gradnjo nepremičnin* (v veljavi od 1. januarja 2009) podrobneje določa, da so prihodki, ki izhajajo iz pogodb o gradnji nepremičnin pripoznani glede na stopnjo dokončanosti pogodbene dejavnosti v naslednjih primerih:
 - pogodba ustreza opredelitvi pogodbe o gradbenih delih skladno z MRS 11.3;
 - pogodba velja zgolj za izvedbo storitev v skladu z IAS 18 (npr. družbi ni potrebno dobavljati gradbene materiale); in
 - pogodba je namenjena prodaji blaga, prihodki pa se pripoznajo sproti med gradnjo v skladu z določili MRS 18.14.

V vseh ostalih primerih se prihodki pripoznajo takrat, ko so izpolnjeni vsi pogoji pripoznanja prihodkov kot to določa MRS 18.14 (npr. po končani gradnji ali po dobavi).

Pojasnilo OPMSRP 15 za skupino ni pomembno, saj le-ta ne izvaja storitev gradnje nepremičnin in ne razvija nepremičnin za prodajo.

- OPMSRP 16 *Varovanje čistih finančnih naložb v podjetje v tujini pred tveganjem* (v veljavi od 1. oktobra 2008) Pojasnilo podrobneje določa vrsto tveganja, pred katerim se je potrebno zavarovati, katera družba v Skupini sme posedovati postavko varovano pred tveganjem,

pojasnjuje ali metoda konsolidacije vpliva na učinkovitost varovanja, kot tudi obliko, ki jo instrument varovanja zavzame, pa vse do zneskov, ki se ob ukinitvi poslovanja v tujini prerazvrstijo iz kapitala v poslovni izid.

Skupina še ni zaključila analize učinka tega novega pojasnila.

- OPMSRP 17 *Izplačila nedenarnih sredstev lastnikom* (v veljavi od 15. julija 2009) Pojasnilo velja za enostranska izplačila nedenarnih sredstev lastnikom. V skladu s pojasnilom se obveznost izplačila dividende pripozna, ko je dividenda ustrezno odobrena in ni več predmet presoje podjetja, ter se izmeri po pošteni vrednosti izplačanega sredstva. Knjigovodska vrednost dividende se ponovno izmeri na dan poročanja, sprememba knjigovodske vrednosti pa se pripozna.

Ker pojasnilo velja le od dneva uporabe dalje, le-to ne bo vplivalo na računovodske izkaze za obdobja pred datumom sprejema pojasnila. Prav tako se pojasnilo nanaša na bodoče dividende, ki bodo predmet presoje uprave/družbenikov, zato ni mogoče oceniti učinek tega.

4. Določanje poštene vrednosti pri poslovnih združitvah

Poštene vrednosti posameznih skupin sredstev za potrebe merjenja oziroma poročanja je skupina določila po metodah, ki so opisane v nadaljevanju. Kjer so potrebna dodatna pojasnila v zvezi s predpostavkami za določitev poštenih vrednosti, so ta navedena v razčlenitvah k posameznim postavkam sredstev oziroma obveznosti Skupine.

(a) Nepremičnine, naprave in oprema

Poštena vrednost nepremičnin, naprav in opreme iz poslovnih združitvev je njihova tržna vrednost. Tržna vrednost nepremičnin je enaka ocenjeni vrednosti, po kateri bi se lahko nepremičnina na dan cenitve in po ustreznem trženju izmenjala v premišljenem poslu med voljnim prodajalcem in voljnim kupcem, pri čemer so stranke dobro obveščene in ravnajo razumno, neprisiljeno in neodvisno (arm's length transaction). Naprave in oprema se vrednotijo po nabavni vrednosti.

(b) Neopredmetena sredstva

Poštena vrednost patentov in blagovnih znamk, pridobljenih pri poslovnih združitvah, temelji na ocenjeni diskontirani bodoči vrednosti licenčnin, katerih plačilo zaradi lastništva patenta oziroma blagovne znamke ne bo potrebno. Poštena vrednost ostalih neopredmetenih sredstev se določi kot sedanja vrednost ocenjenih bodočih denarnih tokov, za katere se pričakuje, da bodo izhajali iz njihove uporabe in morebitne prodaje.

(c) Naložbene nepremičnine

Poštena vrednost v poslovnih združitvah temelji na tržni vrednosti, ki je enaka ocenjeni vrednosti, po kateri bi se lahko nepremičnina na dan cenitve in po ustreznem trženju izmenjala v premišljenem poslu med voljnim prodajalcem in voljnim kupcem, pri čemer so stranke dobro obveščene in ravnajo razumno, neprisiljeno in neodvisno (arm's length transaction).

Če ni mogoče določiti trenutnih cen na aktivnem trgu, se vrednost naložbene nepremičnine oceni s pomočjo skupne vrednosti pričakovanih denarnih tokov iz oddajanja nepremičnine v najem. Donos, ki odseva posebna tveganja, je vključen v izračun vrednosti nepremičnine na osnovi diskontiranih neto denarnih tokov na letni ravni.

Kjer je primerno, je pri vrednotenju potrebno upoštevati tudi tip najemnikov, ki so trenutno nastanjeni v naložbeni nepremičnini oziroma so nosilci obveznosti po najemni pogodbi ali pa bi v primeru oddaje v najem te nepremičnine najverjetneje postali njeni najemniki, in splošno sliko njihove kreditne sposobnosti, nadalje razporeditev obveznosti za vzdrževanje in zavarovanje nepremičnine med Skupino in najemnikom ter preostalo življenjsko dobo naložbene nepremičnine. Ko se ob pregledu ali obnovi najemne pogodbe pričakuje, da bo prišlo do naknadnih povečanj najemnine zaradi vrnitve v prvotno stanje, šteje, da so bila vsa obvestila in po potrebi tudi povratna obvestila posredovana v veljavni obliki in pravočasno.

(d) Zaloge

Poštena vrednost zalog v poslovnih združitvah se določi na podlagi njihove pričakovane prodajne vrednosti pri rednem poslovanju, zmanjšane za ocenjene stroške dokončanja in prodaje ter primeren pribitek glede na količino dela, vloženega v dokončanje posla in prodajo zalog.

(e) Naložbe v lastniške in dolžniške vrednostne papirje

Poštena vrednost finančnih sredstev po pošteni vrednosti skozi poslovni izid, finančnih naložb v posesti do zapadlosti v plačilo in za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev se v poslovnih združitvah določa glede na ponujeno nakupno ceno na datum poročanja. Poštena vrednost finančnih naložb v posesti do zapadlosti v plačilo se določa samo za potrebe poročanja.

(f) Poslovne in druge terjatve

Poštena vrednost poslovnih in drugih terjatev razen nedokončanih gradbenih del se v poslovnih združitvah izračuna kot sedanja vrednost prihodnjih denarnih tokov, razobrestenih po tržni obrestni meri na datum poročanja.

(g) Izpeljani inštrumenti

Poštena vrednost rokovnih poslov je enaka njihovi ponujeni tržni ceni na datum poročanja, če je ta na voljo. Če ta ni na voljo, se poštena vrednost določi kot razlika med pogodbeno vrednostjo rokovnega posla in trenutno ponujeno vrednostjo rokovnega posla ob upoštevanju preostale dospelosti posla z obrestno mero brez tveganja (na podlagi državnih obveznic).

Poštena vrednost obrestne zamenjave temelji na ponudbah borznih posrednikov. Primernost teh ponudb se določa z metodo diskontiranih bodočih čistih denarnih tokov ob upoštevanju dospelosti posameznega posla in z uporabo tržnih obrestnih mer za podobne instrumente na datum vrednotenja.

(h) Neizpeljane finančne obveznosti

Poštena vrednost se za potrebe poročanja izračuna na podlagi sedanje vrednosti bodočih izplačil glavnice in obresti, diskontirani po tržni obrestni meri na datum poročanja. V zvezi z deležem obveznosti iz naslova zamenljivih obveznic se tržna obrestna mera določa s primerjavo s podobnimi obveznostmi, ki jih ni mogoče zamenjati v kapital. Pri finančnih najemih se tržna obrestna mera določi s primerjavo s podobnimi najemnimi pogodbami.

5. Upravljanje s finančnimi tveganji

(a) Pregled tveganj

Skupina spremlja različne vrste finančnih tveganj, kot so obrestno tveganje, valutno tveganje, kreditno tveganje in plačilno-sposobnostno tveganje, katerim je pri svojem delovanju izpostavljena. Celotna dejavnost upravljanja s tveganji se v družbi osredotoča na nepredvidljivost finančnih trgov in skuša minimizirati potencialne negativne učinke na finančno uspešnost družbe. Skupina uporablja izpeljane finančne inštrumente za zavarovanje izpostavljenosti določenim tveganjem.

Z upravljanjem s tveganji se v Skupini ukvarja posebno telo, Svet za upravljanje s tveganji Skupine Mercator. Svet izdeluje ocene izpostavljenosti tveganjem in načela za celostno upravljanje s tveganji, kakor tudi politike upravljanja za posamezna področja. Skupina je vpeljala temeljito politiko upravljanja s tveganji, ki pokriva različne vrste tveganj. Politika je sestavljena iz analize izpostavljenosti Skupine tveganjem, določitve višine tveganja in ukrepov za zmanjševanje tveganja. Spodaj je naveden kratek povzetek politike upravljanja s finančnimi tveganji.

(i) Kreditno tveganje

Kreditno tveganje predstavlja možnost, da bodo terjatve do kupcev in drugih poslovnih partnerjev, ki so nastale zaradi odloženega plačila, poplačane delno oziroma sploh ne bodo poplačane. V Skupini Mercator smo kreditna tveganja ocenjevali na naslednjih dveh segmentih poslovanja, in sicer prodaja na odloženo plačilo pri veleprodajnih kupcih in plačilo na odlog pri imetnikih plačilno-kreditne kartice Mercator Pika. S ciljem obvladovanja kreditnega tveganja veleprodaje pridobivamo prvovrstna zavarovanja od kupcev s slabšo boniteto, sprotno nadzorujemo slabe plačnike ter poostreno omejujemo izpostavljenost posameznim kupcem, zmanjšali smo število dni zamude, uvedli smo aktivnejše postopke pri izterjavi terjatev, izvajamo medsebojne in verižne kompenzacije s kupci. S ciljem obvladovanja kreditnega tveganja Pika kartice aktivneje izvajamo postopek izterjatve terjatev ter sprotno nadzorujemo slabe plačnike. V letu 2009 bomo izdelali nov sistem za dodelitev limitov imetnikom plačilne Mercator Pika kartice.

(ii) Plačilno-sposobnostno tveganje

Skupina aktivno upravlja s plačilno-sposobnostnim tveganjem preko:

- delovanja centraliziranega sistema upravljanja z denarnimi sredstvi;
- statistično podprtega planiranja denarnih tokov;
- dnevnega stika z največjimi veleprodajnimi kupci, kar poveča predvidljivost denarnih tokov;
- delovanja centraliziranega sistema zbiranja denarnih sredstev ("cash-pooling").

V Skupini Mercator smo zaradi poslabšanih pogojev na finančnem trgu ter zmanjšane likvidnosti finančnih inštitucij v drugi polovici leta 2008 ocenili povišanje plačilno-sposobnostnega tveganja. Pojavlja se namreč novo tveganje, in sicer, da banke ne bi bile sposobne refinancirati vseh obstoječih finančnih obveznosti, ki jih imajo nefinančna podjetja do poslovnih bank. Kot odgovor na to tveganje smo poleg aktivnosti, ki so še prej bile izvajane za obvladovanje plačilno-sposobnostnega tveganja, organizirano in sistematično pristopili dogovarjanju za refinanciranje obstoječih finančnih obveznosti, pospeševanju kompenzacij s kupci in dobavitelji, aktivnejšem izvajanju postopka izterjatve terjatev, optimizaciji obsega nabavnih naročil ter iskanju alternativnih virov financiranja.

(iii) Tržna tveganja

Obrestno tveganje

Obrestno tveganje Skupine izvira iz finančnih obveznosti. Finančne obveznosti izpostavljajo Skupino obrestnemu tveganju denarnega toka.

Obrestno tveganje, ki izvira iz možnosti rasti stroškov financiranja pri virih, vezanih na spremenljivo obrestno mero, družba ustrezno centralno obvladuje. Politika o upravljanju z obrestnim tveganjem zajema analize povečanja izpostavljenosti v primeru neto najemanja novih virov po variabilni obrestni meri, zavarovanje dela finančnih obveznosti z ustreznimi izvedenimi finančnimi instrumenti in možnost izdaje dolga po fiksni obrestni meri.

Valutno tveganje

Delovanje Skupine Mercator v mednarodnem okolju povzroča tudi izpostavljenost valutnemu tveganju. Z valutnim tveganjem se Skupina Mercator srečuje na trgih Srbije in Hrvaške, izpostavljenost tveganju se je po oceni na teh dveh trgih povečala.

Skupina ima v primeru povečanja tveganja, pripravljeno splošno politiko upravljanja s tem tveganjem, ki predvideva dva koraka, in sicer:

- stalno preverjanje makroekonomskega ozadja gibanja obravnavanega deviznega tečaja ter ostalih s tem povezanih makroekonomskih dejavnikov in trendov.
- prilagajanje poslovanja na podlagi splošnih trendov ter pričakovanj v smeri neizpostavljanja valutnemu tveganju.

Skupina se bo v primeru povečanega tveganja glede na ocenjeno višino izpostavljenosti odločala o ustreznih ukrepih, seveda po predhodni analizi ter ob upoštevanju "cost-benefit" načela. Vrsta ukrepa bo odvisna od njegove primernosti oziroma izvedljivosti, narave izpostavljenosti, začrtanega poslovanja družbe in predvidenih ekonomskih učinkov.

(b) Obvladovanje kapitala

Politika Skupine je usmerjena k doseganju ustreznega obsega kapitala, ki lahko zagotovi zaupanje investitorjev, upnikov in trga ter vzdržuje prihodnji razvoj dejavnosti. Uprava zato tekoče spremlja donosnost kapitala in kapitalsko sestavo.

Ciljna kapitalska sestava Skupine je v razmerju 1 : 1,5 med lastniškim kapitalom na eni strani in dolgoročnimi rezervacijami, ter dolžniškim kapitalom na drugi strani.

Dividendna politika je sprejeta za obdobje do 2010, o dejanski višini dividend v vsakem poslovnem letu odloča skupščina delničarjev.

Družba Poslovni sistem Mercator, d.d. ima v lastni 42.381 lastnih delnic. Lastnih delnic v letu 2008 ni kupovala niti prodajala.

(c) Računovodsko obračunavanje izpeljanih finančnih inštrumentov

Skupina ima sklenjene pogodbe o zamenjavi obrestnih mer izključno za namene zavarovanja in izpolnjujejo vse kriterije za to. Sklenjeni inštrumenti so namenjeni za varovanje denarnega toka in so zelo učinkoviti pri uravnavanju denarnih tokov iz naslova prejetih posojil.

Ob sklenitvi transakcije Skupina dokumentira odnos med izpeljanimi inštrumenti in zavarovanimi kategorijami, kakor tudi njen cilj pri upravljanju s tveganjem in strategijo za izvedbo različnih transakcij zavarovanja. Ta proces vključuje povezavo vseh izpeljanih finančnih inštrumentov s portfeljem posojil oz. z določenimi posojili.

Skupina prav tako dokumentira svojo oceno, tako ob sklenitvi transakcije kot tudi kasneje, ali so izpeljani finančni inštrumenti, ki se uporabljajo za zavarovanje, učinkoviti pri uravnavanju denarnega toka iz naslova prejetih posojil.

Skupina izpeljane finančne inštrumente uporablja za zavarovanje in jih na začetku pripozna po pošteni vrednosti. Če je varovanje uspešno, pripozna spremembe poštene vrednosti neposredno v kapitalu, sicer pa v poslovnem izidu tekočega obdobja. Metoda za pripoznanje dobička ali izgube, ki iz tega izvira, je neodvisna od oblike postavke, ki je zavarovana.

(d) Ocena poštene vrednosti

Poštena vrednost pogodb o zamenjavi obrestnih mer je bila izračunana kot sedanja vrednost ocenjenih bodočih denarnih tokov in prikazana kot rezerva iz varovanja pred tveganjem v kapitalu. Izračun sprememb poštene vrednosti vsakega inštrumenta je ocenjen na četrtletni osnovi in pripoznan v izkazu poslovnega izida, če zavarovana transakcija vpliva na izkaz poslovnega izida.

6. Davčna politika

(a) Slovenija

Davčni izkazi družbe Poslovni sistem Mercator, d.d., in družb Skupine Mercator v Sloveniji so pripravljeni v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja in Zakonom o davku od dohodkov pravnih oseb.

V letu 2008 se je v nekaterih določbah spremenil Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb. Novosti, ki so upoštevane pri obračunu davka od dohodkov pravnih oseb za leto 2008, so:

- spremembe v zvezi z davčnim odtegljajem,
- investicijska olajšava,
- obresti med povezanimi osebami,
- širitev upravičencev pri dajanju donacij.

Stopnja davka od dohodkov pravnih oseb je 22 %. Davčna osnova družbe je dobiček kot presežek prihodkov nad odhodki po Zakonu o davku od dohodkov pravnih oseb, pri čemer se kot osnova za pripoznavanje v davčnem obračunu še vedno priznavajo prihodki in odhodki, prikazani v izkazu poslovnega izida, ugotovljeni na osnovi zakona ali računovodskih standardov.

V letu 2008 je ponovno uveljavljena investicijska olajšava iz naslova vlaganj v opremo in neopredmetena dolgoročna sredstva, vendar v zanemarljivem znesku za družbo Mercator, d.d.

Družba Mercator, d.d. je v letu 2008 oblikovala in odpravljala odložene davke iz naslednjih naslovov:

- razlik med poslovno in davčno amortizacijo,
- oblikovanih popravkov terjatev,
- oblikovanih popravkov zalog,
- oblikovanih rezervacij,
- prevrednotenj izvedenih finančnih inštrumentov,
- prevrednotenj na višjo vrednost (okrepitev) osnovnih sredstev,

- osnovnih sredstev, katerih nabavna vrednost ne presega 500 EUR in je doba koristnosti nad enim letom,
- prevrednotenj za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev.

Družba mora zagotavljati dokumentacijo o transfernih cenah, s tem, da je splošna dokumentacija lahko enotna za skupino povezanih oseb kot celoto.

(b) Srbija

Davčni izkazi družb Mercator – S, d.o.o., in M – Rodić, d.o.o., so pripravljeni v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja in zakonom o davku na dobiček za podjetja (»Zakon o porezu na dobit preduzeća«).

Stopnja davka od dobička je 10%.

Družbe pri obračunu davka od dobička lahko upoštevajo naslednje davčne olajšave:

- investicijska olajšava v višini 20% od investiranega zneska v tekočem letu;
- olajšava za novozaposlene, ki so bili v tekočem letu sprejeti v delovno razmerje za nedoločen čas.

Družbi Mercator – S, d.o.o., in M – Rodić, d.o.o., sta v letu 2008 oblikovali obveznosti za odloženi davek iz naslova razlik med amortizacijo, izračunano za poslovne namene, in davčno amortizacijo, ki se obračunava izključno za namene davčne bilance.

(c) Hrvaška

Davčni izkazi družbe Mercator – H, d.o.o., so pripravljeni v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja in zakonom o davku na dobiček.

Davčna osnova je dobiček ugotovljen po računovodskih predpisih, zmanjšan ali povečan za davčno priznane ali nepriznane stroške. Družba lahko davčno osnovo med drugim zmanjša tudi za prihodke od dividend ali deleža v dobičku drugih družb in za amortizacijo, ki v predhodnih obdobjih ni bila priznana kot odhodek.

Stopnja davka od dobička je 20%.

Družba Mercator – H, d.o.o. je v letu 2008 oblikovala obveznosti za odložene davke iz naslova prevrednotenj osnovnih sredstev.

(d) Bosna in Hercegovina

Davčni izkazi družbe Mercator – BH, d.o.o. so pripravljeni v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja in zakonom o davku od dobička (»Zakon o porezu na dobit«).

Stopnja davka od dobička je 10%.

Družba Mercator – BH, d.o.o. je v letu 2008 oblikovala obveznosti za odložene davke iz naslova prevrednotenj osnovnih sredstev.

7. Poročanje po odsekih

Za potrebe poročanja po odsekih je Skupina Mercator opredelila področne in območne odseke, upoštevajoč različne sklope dejavnosti ali storitev, ki jih opravljajo družbe skupine, in geografska območja, na katerih se poslovne dejavnosti izvajajo.

Pri prodaji blaga, proizvodov in storitev med odseki se uporabljajo tržne cene.

Primarna oblika poročanja - področni odseki

Skupina Mercator je razdeljena na dva glavna področna odseka:

- trgovina, ki je sestavljena iz maloprodaje in veleprodaje živilskega blaga, tekstila, tehničnega in športnega blaga. Trgovina z živilskim blagom predstavlja osnovno dejavnost Skupine Mercator,
- netrgovina, ki jo predstavlja proizvodnja hrane, gostinstvo in druge storitve.

v tisoč EUR	Trgovina		Netrgovina		Izločitve med odseki		Skupina	
	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007
Prihodki od prodaje zunaj Skupine	2.684.406	2.413.567	24.154	31.691	-	-	2.708.560	2.445.258
Prihodki od prodaje med odseki	2.620	7.073	21.622	46.519	(24.242)	(53.592)	-	-
Prihodki od prodaje odseka	2.687.026	2.420.640	45.776	78.210	(24.242)	(53.592)	2.708.560	2.445.258
Poslovni izid iz poslovanja	97.863	78.011	2.464	3.430	-	-	100.327	91.336
Finančni prihodki							28.701	25.103
Finančni odhodki							(79.035)	(61.964)
Neto finančni odhodki							(50.334)	(36.861)
Poslovni izid pred obdavčitvijo							49.993	54.475
Davek							(9.232)	(10.661)
Poslovni izid obračunskega obdobja							40.761	43.814
Sredstva	2.534.135	2.074.940	68.749	58.031	(62.763)	(62.498)	2.540.121	2.070.473
Obveznosti	1.708.185	1.369.484	26.491	25.419	(8.655)	(12.626)	1.726.021	1.382.277
Naložbe v osnovna sredstva	291.789	164.481	6.516	2.589		(2.220)	298.305	164.850
Amortizacija nepremičnin, naprav in opreme ter naložbenih nepremičnin	78.888	66.023	3.841	4.315	-	-	82.729	70.338
Amortizacija neopredmetenih sredstev	11.176	10.638	149	115	-	-	11.325	10.753
Odprava oslabitve nepremičnin, naprav in opreme	3.676	-	-	-	-	-	3.676	-

Sekundarna oblika poročanja - območni odseki

Čeprav se področni odseki Skupine upravljajo centralizirano, delujejo na dveh glavnih območjih:

- Slovenija, kjer je sedež matične družbe, ki je prav tako največja poslovna enota. Področja delovanja v Sloveniji so: trgovina (maloprodaja in veleprodaja), proizvodnja hrane, gostinstvo in storitve,
- tujina, kamor spadajo Hrvaška, Srbija, Bosna in Hercegovina ter Črna gora. Področje delovanja v teh državah je trgovina.

v tisoč EUR	Prihodki iz prodaje zunaj Skupine		Sredstva		Naložbe v osnovna sredstva	
	2008	2007	2008	2007	2008	2007
Slovenija	1.781.921	1.713.261	1.528.347	1.212.565	176.262	84.360
Srbija	453.569	344.090	390.125	356.034	29.776	31.844
Hrvaška	360.504	319.781	462.103	412.768	55.946	43.032
Bosna in Hercegovina	91.573	68.126	150.023	80.616	35.177	5.614
Črna gora	20.993	-	9.523	8.490	1.144	-
Skupina	2.708.560	2.445.258	2.540.121	2.070.473	298.305	164.850

8. Nakupi odvisnih družb ter manjšinskih deležev

Poslovne združitve

Na dan 3.4.2008 je skupina pridobila 100-odstotni lastniški delež v družbi Evolution, proizvodnja in trgovina, d.d., Izola. Pri vključitvi družbe v konsolidirane računovodske izkaze je bilo ugotovljeno dobro ime v višini 234 tisoč EUR.

Prevzem družbe Evolution, d.d., je imel naslednji vpliv na sredstva in obveznosti Skupine Mercator na dan prevzema:

v tisoč EUR	Pojasnilo	Knjigovodske vrednosti		Prilagoditve na pošteno vrednost	Pripoznanne vrednosti ob prevzemu
		prevzete družbe	Prejete		
Nepremičnine, naprave in oprema	15	530		4.277	4.807
Neopredmetena sredstva	16	396		-	396
Terjatve do kupcev in druge terjatve		36		-	36
Denar in denarni ustrezniki		6		-	6
Finančne obveznosti		(427)		-	(427)
Poslovne in druge obveznosti		(29)		-	(29)
Odložene obveznosti za davek	20	-		(941)	(941)
Neto razpoznavna sredstva in obveznosti		512		3.336	3.848
Dobro ime	16				234
Kupnina					4.082
Pridobljena denarna sredstva					(6)
Izdatki za nakup družbe brez pridobljenih denarnih sredstev					4.076

Skupina Mercator je kupila družbo Evolution, d.d., z namenom pridobitve nepremičnine za izgradnjo trgovskega centra v Izoli in ne za opravljanje poslovne dejavnosti družbe.

Na dan 13.5.2008 je skupina pridobila 100-odstotni lastniški delež družbe Naše vezi, d.o.o., Štanjel, ki se je preimenovala v Mercator IP, invalidsko podjetje, d.o.o., Ljubljana. Pri vključitvi družbe v konsolidirane računovodske izkaze je bilo ugotovljeno dobro ime v višini 128 tisoč EUR.

Prevzem družbe Mercator IP, d.o.o., je imel naslednji vpliv na sredstva in obveznosti Skupine Mercator na dan prevzema:

v tisoč EUR	Pojasnilo	Knjigovodske vrednosti		Prilagoditve na pošteno vrednost	Pripoznane vrednosti ob prevzemu
		prevzete družbe			
Nepremičnine, naprave in oprema	15	6	-		6
Terjatve do kupcev in druge terjatve		1	-		1
Denar in denarni ustrezniki		15	-		15
Finančne obveznosti		(27)	-		(27)
Poslovne in druge obveznosti		(11)	-		(11)
Rezervacije	27	(17)	-		(17)
Neto razpoznavna sredstva in obveznosti		(33)	-		(33)
Dobro ime	16				128
Kupnina					95
Pridobljena denarna sredstva					(15)
Izdatki za nakup družbe brez pridobljenih denarnih sredstev					80

Na dan 13.2.2008 je skupina ustanovila družbo Mercator – B, e.o.o.d., Bolgarija, z vplačilom osnovnega kapitala v višini 3 tisoč EUR.

Na dan 4.9.2008 je skupina ustanovila družbo M - BL, d.o.o., Bosna in Hercegovina, z vplačilom osnovnega kapitala v višini 3 tisoč EUR.

Nakupi manjšinskih deležev

Skupina je v letu 2008 na podlagi pogodbe o strateški povezavi na področju trgovske dejavnosti med Holdingom Rodić M&B in Mercator, d.d. z dne 19. oktobra 2006, z denarnimi sredstvi realizirala nakup dodatnega 12 % lastniškega deleža družbe, v višini 10.765 tisoč EUR. Družba Mercator, d.d., ima v letu 2009 obveznost kupiti, družba Rodić M & B Trgovina, d.o.o., pa obveznost prodati še preostalih 12 % lastniškega deleža družbe M - Rodić, d.o.o. Na podlagi sklenjenega dogovora bosta partnerja ceno oblikovala v letu 2009, odvisna pa bo od več ekonomskih in pravnih elementov. Ker ta terminska pogodba za nakup predstavlja finančno obveznost v skladu z MRS 32, je skupina pripoznala obveznost v višini 10.202 tisoč EUR kot najboljšo oceno sedanje odpoklicne vrednosti. Spremembe te ocene sedanje vrednosti se pripoznajo v izkazu poslovnega izida.

Skupina je v letu 2007 z denarnimi sredstvi izvedla nakup 51 % lastniškega deleža družbe Mercator Mex, d.o.o. Pri tem se je zavezala, da bo v letu 2013 od družbe Mex, d.o.o., odkupila še dodatni 19 % lastniški delež družbe Mercator - Mex, d.o.o. Cena bo oblikovana v času nakupa, odvisna pa bo od več ekonomskih elementov. Ker ta terminska pogodba za nakup predstavlja finančno obveznost v skladu z MRS 32, je skupina pripoznala obveznost v višini 562 tisoč EUR

kot najboljšo oceno sedanje odpoklicne vrednosti. Spremembe te ocene sedanje vrednosti se pripoznajo v izkazu poslovnega izida.

V letu 2008 je Skupina Mercator kupila dodatni 1,6-odstotni delež v družbi Pekarna Grosuplje, d.d., v višini 157 tisoč EUR ter tako povečala svoje lastništvo od 98,4 % na 100,0 %. Skupina je pripoznala zmanjšanje manjšinskega kapitala v višini 224 tisoč EUR in prihodke od slabega imena v višini 67 tisoč EUR. Kot posledica nakupa deleža v Pekarni Grosuplje, d.d., se je Skupini za enak odstotek povečal tudi delež v družbi Belpana, d.o.o., zaradi česar je pripoznala zmanjšanje manjšinskega kapitala v višini 12 tisoč EUR in dobro ime v višini 5 tisoč EUR.

9. Prihodki

Analiza prihodkov po kategorijah

v tisoč EUR	2008	2007
Prihodki od prodaje blaga	2.473.151	2.231.365
Prihodki od prodaje storitev	214.240	186.397
Prihodki od prodaje proizvodov	25.471	30.863
Prihodki od prodaje materiala	421	350
Odhodki za dane cassasconte in naknadne popuste	(4.723)	(3.717)
Skupaj	2.708.560	2.445.258

Prihodki od prodaje blaga so zmanjšani tudi za popuste, dane kupcem, imetnikom Mercator Pika kartice. V letu 2008 so bili v sistemu zvestobe kupcev izplačani popusti v višini 29.040 tisoč EUR, oz. 3,73 % od nakupov z Mercator Pika karticami.

10. Drugi poslovni prihodki

v tisoč EUR	2008	2007
Dobiček pri prodaji nepremičnin, naprav in opreme	6.997	6.589
Prihodki od odprave rezervacij	6.957	4.033
Slabo ime pripoznano neposredno v izkazu poslovnega izida (Pojasnilo 8)	67	1.228
Odprava oslabitve nepremičnin	3.676	-
Drugi poslovni prihodki	15.567	11.191
Skupaj	33.264	23.041

Slabo ime v višini 67 tisoč EUR, ki je bilo pripoznano neposredno v izkaz poslovnega izida leta 2008, je nastalo zaradi dokupa deleža v družbi Pekarna Grosuplje, d.d.

11. Stroški po naravnih vrstah

v tisoč EUR

	2008	2007
Amortizacija nepremičnin, naprav in opreme	82.467	69.971
Amortizacija neopredmetenih sredstev	11.325	10.753
Amortizacija naložbenih nepremičnin	262	367
Stroški dela	290.107	275.050
Stroški materiala	94.644	80.360
Stroški storitev	172.692	171.231
Stroški dolgoročnih rezervacij	2.029	1.090
Drugi stroški	12.006	15.440
Izgube pri prodaji nepremičnin, naprav in opreme	1.778	2.636
Sprememba vrednosti zalog*	(18.557)	(6.498)
Drugi poslovni odhodki	3.996	3.373
Nabavna vrednost prodanega blaga	1.988.748	1.753.190
Skupaj stroški prodanih proizvodov, prodajanja in splošnih dejavnosti	2.641.497	2.376.963

*Na spremembo vrednosti zalog je predvsem vplivala sprememba metodologije obračuna stroškov prodanih proizvodov, saj se od 1.1.2008 zaloge obrata Pekarne Grosuplje obračunavajo kot trgovsko blago.

Med stroški storitev skupina v letu 2008 izkazuje stroške revizije v višini 296 tisoč EUR. Revizijske hiše, ki so opravljale revizijo, za skupino niso opravljale svetovalnih storitev.

12. Stroški dela

v tisoč EUR

	2008	2007
Plače	213.284	198.885
Stroški pokojninskega zavarovanja	18.210	16.342
Stroški zdravstvenega zavarovanja	15.253	14.215
Drugi stroški dela	43.360	45.608
Skupaj	290.107	275.050
Število zaposlenih na dan 31.12.	21.636	20.893

Povprečno število zaposlenih v Skupini tekom leta (izračunano na podlagi realiziranih ur) znaša 20.438 (2007: 19.577).

13. Finančni prihodki in odhodki

Pripoznani v izkazu poslovnega izida

v tisoč EUR	2008	2007
Prihodki iz obresti	17.779	14.075
Dobički pri odtujitvi za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev	6.886	10.086
Pozitivne tečajne razlike	2.555	-
Prejete dividende	68	483
Drugi finančni prihodki	1.413	459
Finančni prihodki	28.701	25.103
Odhodki od obresti	(72.245)	(51.724)
Izgube pri odtujitvi in oslabitev za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev	(1.539)	(48)
Popravek vrednosti kratkoročnih terjatev	(3.726)	(9.895)
Negativne tečajne razlike	-	(22)
Drugi finančni odhodki	(1.525)	(275)
Finančni odhodki	(79.035)	(61.964)
Neto finančni odhodki pripoznani v izkazu poslovnega izida	(50.334)	(36.861)

Slabitev za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev, ki je vključena med finančne odhodke, znaša 1.527 tisoč EUR, opravljena pa je bila zaradi znižanja borzne cene delnic v lasti skupine. Celotno zmanjšanje poštene vrednosti delnic znaša 15.016 tisoč EUR, od česar je bila za 13.489 tisoč EUR odpravljena predhodno oblikovana rezerva za pošteno vrednost v kapitalu.

Pozitivne tečajne razlike v višini 2.555 tisoč EUR izvirajo iz poslovnih terjatev in obveznosti v tujih valutah. Tečajne razlike, vezane na finančna sredstva in obveznosti, so izkazane med prihodki in odhodki iz obresti ter v neto znesku predstavljajo odhodek v višini 5.520 tisoč EUR.

Pripoznani neposredno v kapitalu (neto)

v tisoč EUR	2008	2007
Tečajne razlike pri konsolidaciji	(17.487)	(10.789)
Sprememba poštene vrednosti varovanja denarnih tokov pred tveganjem	(8.613)	3.966
Sprememba poštene vrednosti za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev	(10.519)	13.801
Odtujitev za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev	(3.118)	-
Finančni (odhodki) prihodki pripoznani neposredno v kapitalu	(39.737)	6.978
Nanašajo se na:		
Večinskega lastnika	(39.735)	7.244
Manjšinske lastnike	(2)	(266)
Finančni (odhodki) prihodki pripoznani neposredno v kapitalu		
Pripoznani v:		
Rezervi za pošteno vrednost	(22.250)	19.573
Rezervah iz dobička	-	(1.806)
Prevedbeni rezervi	(17.487)	(10.789)
Skupaj	(39.737)	6.978

14. Davki

v tisoč EUR

	2008	2007
Odmerjeni davek	7.997	9.957
Odloženi davek (Pojasnilo 20)	1.235	704
Davek	9.232	10.661

Davčna obveznost družb Skupine Mercator znaša za leto 2008 7.997 tisoč EUR.

Uskladitev odhodka za davek in zmnožka računovodskega dobička z ustrezno davčno stopnjo

v tisoč EUR

	2008	2007
Poslovni izid obračunskega obdobja	40.761	43.814
Davek	(9.232)	10.661
Poslovni izid pred obdavčitvijo	49.993	54.475
Davek obračunan po davčni stopnji 22% (2007: 23%)	10.998	12.529
Povečanje (zmanjšanje) prihodkov za davčne namene	(3.155)	(418)
Zmanjšanje (povečanje) odhodkov za davčne namene	3.632	2.248
Davčne olajšave	(2.243)	(3.698)
Davek	9.232	10.661

V kapitalu so bile v letu pripoznane naslednje vrednosti odloženega davka:

v tisoč EUR

	2008	2007
Rezerva za pošteno vrednost:		
Nepremičnine, naprave in oprema	(32.934)	949
Prevrednotenje za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev	2.970	(3.893)
Odtujitev za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev	879	-
Razlika med davčno in poslovno amortizacijo	756	-
Preneseni čisti poslovni izid:		
Odtujitev in amortizacija nepremičnin	(861)	-
Odpravnine in jubilejne nagrade	-	3.834
Zmanjšanja davčne stopnje	121	221
Skupaj	(29.069)	1.111

15. Nepremičnine, naprave in oprema

v tisoč EUR	Zemljišča in zgradbe	Proizvajalna oprema	Pisarniška in druga oprema	OS v pridobivanju	Skupaj
Stanje 1. januarja 2007					
Nabavna vrednost	1.441.429	158.679	156.908	129.454	1.886.470
Popravek vrednosti	(355.155)	(115.260)	(112.244)	-	(582.659)
Knjigovodska vrednost	1.086.274	43.419	44.664	129.454	1.303.811
Leto, ki se je končalo 31. decembra 2007					
Začetna knjigovodska vrednost	1.086.274	43.419	44.664	129.454	1.303.811
Učinek tečajnih razlik	(7.294)	(483)	(397)	(651)	(8.825)
Povečanja ob prevzemu družb	39.295	130	2.649	3.322	45.396
Investicije	-	-	-	158.085	158.085
Prenosi	141.435	14.356	21.113	(182.720)	(5.816)
Odtujitev odvisne družbe	(5.915)	(244)	(80)	-	(6.239)
Odtujitve	(13.522)	(156)	(365)	-	(14.043)
Amortizacija	(40.297)	(12.370)	(17.304)	-	(69.971)
Končna knjigovodska vrednost	1.199.977	44.651	50.280	107.490	1.402.398
Stanje 31. decembra 2007					
Nabavna vrednost	1.595.519	165.919	177.841	107.490	2.046.769
Popravek vrednosti	(395.542)	(121.268)	(127.561)	-	(644.371)
Knjigovodska vrednost	1.199.977	44.651	50.280	107.490	1.402.398
Leto, ki se je končalo 31. decembra 2008					
Začetna knjigovodska vrednost	1.199.977	44.651	50.280	107.490	1.402.398
Učinek tečajnih razlik	(19.045)	(1.080)	(1.405)	(1.148)	(22.678)
Povečanja ob prevzemu družb	4.788	19	6	-	4.813
Investicije	123.155	15	2.878	162.472	288.520
Prenosi*	94.945	20.233	31.337	(139.360)	7.155
Odtujitve	(9.356)	(352)	(1.041)	-	(10.749)
Amortizacija	(48.414)	(13.879)	(20.174)	-	(82.467)
Prevrednotenje	184.971	-	-	-	184.971
Končna knjigovodska vrednost	1.531.021	49.607	61.881	129.454	1.771.963
Stanje 31. decembra 2008					
Nabavna vrednost	2.048.978	181.122	199.224	129.454	2.558.778
Popravek vrednosti	(517.957)	(131.515)	(137.343)	-	(786.815)
Knjigovodska vrednost	1.531.021	49.607	61.881	129.454	1.771.963

* Nanašajo se predvsem na premike med skupinami. Končno stanje se nanaša na prenos naložbenih nepremičnin med opredmetena osnovna sredstva v višini 6.609 tisoč EUR, prenos vlaganj v tuja osnovna sredstva iz neopredmetenih med opredmetena osnovna sredstva v višini 1.261 tisoč EUR, prenos med neopredmetena dolgoročna sredstva, v višini -155 tisoč EUR in na druge premike v višini -560 tisoč EUR. Predobjmi so vključeni med osnovna sredstva v pridobivanju v višini 13.349 tisoč EUR.

Povečanje vrednosti nepremičnin, naprav in opreme iz naslova vključitve novih družb v višini 4.813 tisoč EUR se nanaša na vključitev družb Evolution, d.d., Mercator IP, d.o.o., in Mercator – B, d.o.o., v konsolidirane računovodske izkaze.

Investicije v nepremičnine, naprave in opremo v višini 288.520 tisoč EUR se nanašajo na izgradnjo novih trgovskih objektov in nakup zemljišč v Sloveniji v višini 115.695 tisoč EUR, prenovo trgovskih objektov v Sloveniji v višini 26.667 tisoč EUR, naložbe v logistiko v Sloveniji v višini 2.633 tisoč EUR, ostale naložbe v trgovski dejavnosti v Sloveniji v višini 14.968 tisoč EUR, izgradnjo novih trgovskih objektov in nakup zemljišč na Hrvaškem v višini 47.121 tisoč EUR, prenovo trgovskih objektov na Hrvaškem v višini 5.039 tisoč EUR, ostale naložbe v trgovski dejavnosti na Hrvaškem v višini 3.736 tisoč EUR, izgradnjo novih trgovskih objektov in nakup zemljišč v Srbiji v višini 23.402 tisoč EUR, ostale naložbe v trgovski dejavnosti v Srbiji v višini 6.373 tisoč EUR, izgradnjo novih trgovskih objektov in nakup zemljišč v Bosni in Hercegovini v višini 28.970 tisoč EUR, ostale naložbe v trgovski dejavnosti v Bosni in Hercegovini v višini 6.207 tisoč EUR, naložbe v Črni gori v višini 1.144 tisoč EUR ter naložbe v netrgovski dejavnosti v višini 6.565 tisoč EUR.

Odtujitve nepremičnin, naprav in opreme v višini 10.749 tisoč EUR se nanašajo na odprodajo poslovno nepotrebne premoženja.

Vsa zemljišča in zgradbe Skupine so bila ovrednotena v letu 2008, razen zemljišč in zgradb, ki se nanašajo na trgovske objekte pripojene odvisne družbe Presoflex, d.o.o., ki so bila ovrednotena na dan 31.7.2007. Cenitev je bila opravljena na osnovi poštene tržne vrednosti, ki jo je ugotovil neodvisni pooblaščen cenilec nepremičnin.

Učinek prevrednotenja v letu 2008 skupaj znaša 184.971 tisoč EUR.

v tisoč EUR

Okrepitev	181.295
Odprava oslabitve	3.676
Skupaj	184.971

v tisoč EUR

Zemljišče	143.564
Zgradbe in zunanja ureditev	41.407
Skupaj	184.971

Amortizacija nepremičnin, naprav in opreme v višini 82.467 tisoč EUR je med stroške prodanih proizvodov vključena v višini 1.685 tisoč EUR, med stroške prodajanja v višini 75.185 tisoč EUR in med stroške splošnih dejavnosti v višini 5.597 tisoč EUR.

Finančne obveznosti na dan 31.12.2008 niso zavarovane z zemljišči in zgradbami.

Če bi bila zemljišča in zgradbe prikazane po nabavni vrednosti, bi bile vrednosti naslednje:

v tisoč EUR	2008	2007
Nabavna vrednost	1.664.753	1.478.400
Popravek vrednosti	(365.245)	(317.024)
Knjigovodska vrednost	1.299.508	1.161.376

Knjigovodska vrednost nepremičnin, naprav in opreme v finančnem najemu znaša 162.022 tisoč EUR (2007: 122.471 tisoč EUR) in se nanaša na zemljišča in zgradbe.

16. Neopredmetena sredstva

v tisoč EUR	Dobro ime	Blagovne znamke, materialne pravice in licence	Skupaj
Stanje 1. januarja 2007			
Nabavna vrednost	9.885	92.832	102.717
Popravek vrednosti in oslabitev	-	(16.039)	(16.039)
Knjigovodska vrednost	9.885	76.793	86.678
Leto, ki se je končalo 31. decembra 2007			
Začetna knjigovodska vrednost	9.885	76.793	86.678
Učinek tečajnih razlik	52	(2.906)	(2.854)
Povečanja ob prevzemu družbe	8.045	767	8.812
Investicije	-	6.765	6.765
Zmanjšanja med letom	-	(82)	(82)
Oslabitev	(8.313)	-	(8.313)
Amortizacija	-	(10.753)	(10.753)
Končna knjigovodska vrednost	9.669	70.584	80.253
Stanje 31. decembra 2007			
Nabavna vrednost	9.669	96.531	106.200
Popravek vrednosti in oslabitev	-	(25.947)	(25.947)
Knjigovodska vrednost	9.669	70.584	80.253
Stanje 1. januarja 2008			
Prilagoditev začetnega obračunavanja za poslovno združitev:			
- prevzem družbe Presoflex, d.o.o.,	4.540	-	4.540
- prevzem družbe Interier, d.o.o.	(1.629)	-	(1.629)
Stanje 1. januarja 2008 (prilagojeno)	12.580	70.584	83.164
Leto, ki se je končalo 31. decembra 2008			
Začetna knjigovodska vrednost	12.580	70.584	83.164
Učinek tečajnih razlik	(6)	(3.022)	(3.028)
Povečanje ob prevzemu družb	367	396	763
Investicije	-	9.774	9.774
Odtujitve	-	(46)	(46)
Prenos	-	(1.106)	(1.106)
Amortizacija	-	(11.325)	(11.325)
Končna knjigovodska vrednost	12.941	65.255	78.196
Stanje 31. decembra 2008			
Nabavna vrednost	12.941	93.994	106.935
Popravek vrednosti in oslabitev	-	(28.739)	(28.739)
Knjigovodska vrednost	12.941	65.255	78.196

Neopredmetena sredstva v pridobivanju na dan 31.12.2008 znašajo 3.863 tisoč EUR.

Neopredmetena sredstva na dan 31.12.2008 obsegajo 28.837 tisoč EUR (2007: 26.208 tisoč EUR) pravic, patentov, licenc, blagovnih znamk in vložkov v programsko opremo, 36.418 tisoč EUR (2007: 44.376 tisoč EUR) pravic do najemnih razmerij v družbi M - Rodić, d.o.o., ter 12.941 tisoč EUR (2006: 9.669 tisoč EUR) dobrega imena.

Prilagoditev začetnega obračunavanja za poslovno združitev v skupni višini 2.911 tisoč EUR se nanaša na prilagoditev začasnih poštenih vrednosti pripisanih opredeljivim sredstvom in obveznostim prevzetih podjetij Presoflex, d.o.o., in Interier, d.o.o., v letu 2007. V letu 2007 je bilo pripoznano začasno izračunano dobro ime za prevzeti podjetji Presoflex, d.o.o., in Interier, d.o.o. Na osnovi centve premoženja na pošteno vrednost je bil narejen dokončni izračun dobrega imena, zato je bila izvršena prilagoditev v znesku 2.911 tisoč EUR.

Povečanje neopredmetenih sredstev, ki je nastalo s prevzemi ali nakupi lastniških deležev, se nanaša na dobro ime, ugotovljeno pri prevzemu družbe Evolution, d.d., v višini 234 tisoč EUR, dobro ime, ugotovljeno pri prevzemu družbe Mercator IP, d.o.o., v višini 128 tisoč EUR, dobro ime pri povečanju posrednega lastniškega deleža v družbi Belpana, d.o.o., v višini 5 tisoč EUR ter vključitev neopredmetenih sredstev prevzete družbe Evolution, d.d., v višini 396 tisoč EUR.

Dobro ime v višini 1.618 tisoč EUR, ki je nastalo v preteklih letih, se nanaša na prevzem družb Era Tornado, d.o.o, Hrvaška, in Trgohit, d.o.o., Hrvaška v letu 2005. Dobro ime v višini 10.430 tisoč EUR, ki se nanaša na prevzem družbe Presoflex, d.o.o, Hrvaška, v letu 2007, je bilo prilagojeno zaradi prilagoditve začasnega začetnega obračunavanja poslovne združitve v skladu z določitvijo poštenih vrednosti.

Dobro ime v višini 457 tisoč EUR, ki se nanaša na prevzem družbe Interier, d.o.o., v letu 2007, je bilo prilagojeno zaradi prilagoditve začasnega začetnega obračunavanja poslovne združitve v skladu z določitvijo poštenih vrednosti.

Preostalo dobro ime v višini 436 tisoč EUR se nanaša na prevzem družb Evolution, d.d., in Mercator IP, d.o.o., v letu 2008 ter različne nakupe manjšinskih deležev v 2008 in preteklih letih.

Amortizacija neopredmetenih sredstev v višini 11.325 tisoč EUR je bila med stroške prodanih proizvodov vključena v višini 51 tisoč EUR, med stroške prodajanja v višini 7.314 tisoč EUR in med stroške splošnih dejavnosti v višini 3.960 tisoč EUR.

Preizkušanje oslabitve dobrega imena

Dobro ime v višini 1.618 tisoč EUR, ki je nastalo v letu 2005 pri prevzemu družb Era Tornado, d.o.o., in Trgohit, d.o.o., na Hrvaškem je razporejeno na denar ustvarjajoče enote Skupine, opredeljene glede na prodajni format, ter je bilo na dan 31.12.2008 preizkušano glede oslabitve.

Dobro ime v višini 10.430 tisoč EUR, ki se nanaša na prevzem družbe Presoflex, d.o.o., Hrvaška, je razporejeno na denar ustvarjajoče enote Skupine, opredeljene glede na prodajni format, ter je bilo na dan 31.12.2008 preizkušano glede oslabitve.

Preostalo dobro ime v višini 893 tisoč EUR, ki se nanaša na različne manjše transakcije ni bilo razporejeno na denar ustvarjajoče enote Skupine in ni bilo oslajljeno.

Razporeditev in oslabitev dobrega imena je prikazana v naslednji tabeli:

v tisoč EUR	Prilagoditev začetnega obračunavanja			Razporedite v na DUE	Ugotovljeno v letu 2008	31.12.2008
	31.12.2007		Tečajne razlike			
Hipermarketi	1.122	-	(5)	-	-	1.117
Supermarketi	363	-	(1)	9.726	-	10.088
Marketi	123	-	-	704	-	827
Druge prodajalne	16	-	-	-	-	16
Nerazporejeno	8.045	2.911	-	(10.430)	367	893
Skupaj	9.669	2.911	(6)	-	367	12.941

Pri preizkušanju oslabitve dobrega imena, ki se nanaša na prevzem družb Era Tornado, d.o.o., in Trgohit, d.o.o., je nadomestljiva vrednost denar ustvarjajoče enote določena na osnovi izračunov vrednosti pri uporabi. Izračuni temeljijo na projekcijah denarnih tokov, ki so bili izdelani na podlagi sprejetih načrtov poslovanja za naslednje leto, in projicirani naprej na podlagi ustreznih predpostavk. Glavne uporabljene predpostavke pri izračunih vrednosti pri uporabi so: stopnja rasti prihodkov v višini 2 % in diskontna stopnja v višini 9 %. Bruto marža je določena na osnovi preteklega poslovanja, strukture prodaje in svojih pričakovanj o razvoju trga. Uporabljena diskontna stopnja temelji na tržnih stopnjah, ki so prilagojene tako, da odražajo specifična tveganja povezana s poslovnimi enotami.

Ugotovljeno je bilo, da nadomestljiva vrednost denar ustvarjajočih enot presega njihovo knjigovodsko vrednost vključno z dobrim imenom, zato dobro ime ni bilo oslabiljeno.

Pri preizkušanju oslabitve dobrega imena, ki se nanaša na prevzem družbe Presoflex, d.o.o., je nadomestljiva vrednost denar ustvarjajoče enote določena na osnovi izračunov vrednosti pri uporabi. Izračuni temeljijo na projekcijah denarnih tokov, ki so bili izdelani na podlagi sprejetih načrtov poslovanja za naslednje leto, in projicirani naprej na podlagi ustreznih predpostavk. Glavne uporabljene predpostavke pri izračunih vrednosti pri uporabi so: stopnja rasti prihodkov v višini 3 % in diskontna stopnja v višini 9 %. Bruto marža je določena na osnovi preteklega poslovanja, strukture prodaje in svojih pričakovanj o razvoju trga. Uporabljena diskontna stopnja temelji na tržnih stopnjah, ki so prilagojene tako, da odražajo specifična tveganja povezana s poslovnimi enotami.

Ugotovljeno je bilo, da nadomestljiva vrednost denar ustvarjajočih enot presega njihovo knjigovodsko vrednost vključno z dobrim imenom, zato dobro ime ni bilo oslabiljeno.

17. Naložbene nepremičnine

v tisoč EUR

	2008	2007
Stanje 1. januarja	16.476	13.094
Investicije	11	4.262
Prenos iz nepremičnin, naprav in opreme	(6.609)	-
Odtujitve	(53)	(513)
Amortizacija	(262)	(367)
Stanje 31. decembra	9.563	16.476
Končna vrednost		
Nabavna vrednost	13.362	20.428
Popravek vrednosti	(3.799)	(3.952)
Knjigovodska vrednost	9.563	16.476

Ocenjena poštena vrednost naložbenih nepremičnin na dan 31.12.2008 znaša 10.144 tisoč EUR (2007: 17.347 tisoč EUR).

V zvezi z naložbenimi napremičninami so bili v izkazu poslovnega izida pripoznani naslednji zneski:

v tisoč EUR	2008	2007
Prihodki od najemnin	626	701
Neposredni stroški, ki izvirajo iz naložbenih nepremičnin in ustvarjajo prihodke od najemnin	(548)	(671)
Skupaj	78	30

Amortizacija v višini 262 tisoč EUR je bila v celoti vključena med stroške prodajanja.

18. Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva

v tisoč EUR	2008	2007
Stanje 1. januarja	24.235	5.387
Povečanje ob prevzemu družb	-	705
Nakupi delnic in deležev	-	2.881
Sprememba poštene vrednosti	(15.016)	18.148
Tečajne razlike	(4)	3
Prodaje	(4.391)	(2.889)
Stanje 31. decembra	4.824	24.235

Sprememba poštene vrednosti v višini 15.016 tisoč EUR se nanaša na znižanje poštene vrednosti delnic na njihovo borzno ceno na dan 31.12.2008. Za zmanjšanje v višini 13.489 tisoč EUR se je odpravila rezerva za pošteno vrednost v kapitalu, preostalih 1.527 tisoč EUR pa je bilo vključenih med finančne odhodke.

Med za prodajo razpoložljivimi finančnimi sredstvi ima skupina tudi takšne, ki jih ni mogla ovrednotiti po poštenu vrednosti, zato so ovrednotene po nabavni vrednosti.

v tisoč EUR	2008	2007
Naložbe v delnice in deleže v bankah:		
Gorenjska banka, d.d.	-	4.326
Naložbe v delnice in deleže v zavarovalnicah:		
Zavarovalnica Triglav, d.d.	2.199	15.676
Naložbe v banke in zavarovalnice	2.199	20.002
Naložbe v delnice in deleže v ostala podjetja	2.625	4.233
Skupaj	4.824	24.235
Od tega:		
Finančna sredstva, vrednotena po nabavni vrednosti	1.193	1.652
Finančna sredstva, vrednotena po poštenu vrednosti	3.631	22.583
Skupaj naložbe v delnice in deleže	4.824	24.235

Skupina na dan 31.12.2008 ne poseduje finančnih sredstev po poštenu vrednosti skozi poslovni izid in finančnih naložb v posesti do zapadlosti v plačilo.

19. Izpeljani finančni instrumenti

v tisoč EUR

	2008	2007
Sredstva		
Pogodbe o zamenjavah obrestnih mer	-	3.833
Pogodbe o obrestnih ovratnicah	-	1.938
Skupaj	-	5.771
Obveznosti		
Pogodbe o zamenjavah obrestnih mer	(3.157)	-
Pogodbe o obrestnih ovratnicah	(441)	-
Skupaj	(3.598)	-

Knjigovodske vrednosti izpeljanih finančnih instrumentov so enake poštenim vrednostim.

Znesek posojil, zaščiteneh pred tveganjem obrestne mere, je na dan 31.12.2008 znašal 350.000 tisoč EUR, pri čemer so se na ta dan fiksirane obrestne mere gibale med 3,62 % in 3,79 %, relevantne variabilne obrestne mere, tj. 3m in 6m Euribor pa so znašale 2,89 % oziroma 2,97%.

Skupina na dan 31.12.2008 nima sklenjenih izpeljanih finančnih instrumentov namenjenih za varovanje poštene vrednosti pred tveganjem.

Razen pogodb o zamenjavah obrestnih mer in obrestnih ovratnic Skupina Mercator na dan 31.12.2008 ni posedovala drugih izpeljanih finančnih instrumentov.

20. Odloženi davki

Odloženi davki so izračunani na podlagi začasnih razlik po metodi obveznosti po bilanci stanja z uporabo davčne stopnje veljavne v posamezni državi Skupine Mercator.

Gibanje odloženih davkov je naslednje:

v tisoč EUR

	2008	2007
Na začetku leta – neto odložene terjatve (obveznosti) za davek	(9.864)	(10.639)
Prilagoditev začetnega obračunavanja	(3.635)	-
Na začetku leta – prilagojeno	(13.499)	(10.639)
Tečajne razlike	149	88
Povečanje za prevzem družbe	(941)	-
Sprememba v izkazu poslovnega izida	(1.235)	(704)
Sprememba v kapitalu	(29.069)	1.111
Sprememba v obveznostih	479	268
Odtujitev odvisne družbe	-	12
Na koncu leta – neto odložene terjatve (obveznosti) za davek	(44.116)	(9.864)

Prilagoditev začetnega obračunavanja v višini 3.635 tisoč EUR se nanaša na oblikovanje odloženih obveznosti za davek iz naslova prilagoditev začasnih poštenih vrednosti sredstev prevzetih podjetij Presoflex, d.o.o., in Interier, d.o.o.

Odložene terjatve in obveznosti za davek se nanašajo na naslednje kategorije:

Odložene obveznosti za davek

v tisoč EUR	Prevrednotenje nepremičnin, naprav in opreme	Prevrednotenje za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev	Amortizacija nepremičnin naprav in opreme pod 500 EUR	Razlika med davčno priznana in poslovno amortizacijo	Skupaj
Stanje 31. decembra 2007	11.550	3.856	823	2.321	18.550
Prilagoditev začetnega obračunavanja	3.635	-	-	-	3.635
Stanje 1. januarja 2008 (prilagojeno)	15.185	3.856	823	2.321	22.185
Tečajne razlike	(23)	-	-	(126)	(149)
Povečanje za prevzem družbe	941	-	-	-	941
Sprememba v izkazu poslovnega izida	115	-	85	45	245
Sprememba v kapitalu	33.270	(3.807)	-	290	29.753
Sprememba v obveznostih	(688)	-	-	209	(479)
Stanje 31. decembra 2008	48.800	49	908	2.739	52.496

Odložene terjatve za davek

v tisoč EUR	Rezervacije, ki niso priznane za davčne namene	Popravki vrednosti poslovnih terjatev	Popravki vrednosti zaloga trgovskega blaga	Razlika med davčno in poslovno amortizacijo	Prevred. za prod. razpol. sred. in izpelj. fin. inštr.	Drugo	Skupaj
Stanje 31. decembra 2007	4.262	2.429	248	753	-	994	8.686
Sprememba v izkazu poslovnega izida	(544)	(611)	(113)	369	222	(313)	(990)
Sprememba v kapitalu	(77)	-	-	-	761	-	684
Stanje 31. decembra 2008	3.641	1.818	135	1.122	983	681	8.380

Družbe v Skupini so v letu 2008 pripoznale tako obveznosti kot tudi terjatve za odložene davke. Oblikovane obveznosti za odložene davke (preko poslovnega izida) zmanjšujejo davčno osnovo družb v letu 2008, medtem ko jo oblikovane terjatve za odloženi davek povečujejo. Odložene terjatve in obveznosti za davek niso pobotane v bilanci stanja.

21. Zaloge

v tisoč EUR	2008	2007
Material	6.812	5.577
Nedokončana proizvodnja	3.187	4.030
Dokončani proizvodi	1.519	1.518
Trgovsko blago	276.298	249.608
Zmanjšanje: popravek vrednosti zalog	(15.425)	(13.950)
Skupaj	272.391	246.783

Zaloge surovin, materiala in trgovskega blaga so 31. decembra 2008 znašale 272.391 tisoč EUR in so se v primerjavi s stanjem na začetku leta povečale za 10,4 %, kar je predvsem posledica odprtja novih maloprodajnih enot in rasti obsega poslovanja.

Odprava odpisa zalog ni možna, razen če niso bile te zaloge prodane.

22. Terjatve do kupcev in druge terjatve

v tisoč EUR	2008	2007
Terjatve do kupcev in drugih partnerjev	305.785	237.261
Odloženi stroški	6.080	1.125
Nezaračunani prihodki	7.215	8.494
Depoziti dani bankam	18.669	8.015
Dana posojila	10.376	7.123
Skupaj terjatve do kupcev in druge terjatve	348.125	262.018
Od tega dolgoročne terjatve do kupcev in druge terjatve	384	520

Skupina Mercator na dan 31.12.2008 ne izkazuje terjatev do povezanih oseb.

Dani depoziti v višini 18.669 tisoč EUR (2007: 8.015 tisoč EUR) se nanašajo na kratkoročne depozite v bankah.

Dana posojila v višini 10.376 tisoč EUR (2007: 7.123 tisoč EUR) se nanašajo na kratkoročna dana posojila podjetjem, ki so gradila trgovske objekte Kruševac in Niš v višini 8.724 tisoč EUR, ter dolgoročna dana posojila zaposlenim iz preteklih let. Posojila za izgradnjo trgovskih objektov so zavarovana s hipoteko na te objekte. Efektivne obrestne mere na dan bilance stanja za dana posojila znašajo 5,29%.

Knjigovodske vrednosti vseh terjatev do kupcev in drugih terjatev v materialno pomembnih zneskih ustrezajo njihovi pošteni vrednosti. Terjatve in posojila so vrednotena po odplačni vrednosti.

Višina popravka terjatev je na dan 31.12.2008 znašala 31.202 tisoč EUR (2007: 30.587 tisoč EUR). Gibanje popravka poslovnih terjatev je prikazano v pojasnilu 29 (Finančni instrumenti).

23. Denar in denarni ustrezniki

v tisoč EUR

	2008	2007
Denar v bankah in blagajnah	45.870	23.089

Denarna sredstva v višini 45.870 tisoč EUR predstavljajo denarna sredstva v bankah, denar na poti (dnevni iztržki maloprodajnih poslovnih enot), gotovino v blagajni ter devizne akreditive.

24. Kapital

Vpoklicani kapital

Osnovni kapital družbe Mercator, d.d., znaša 157.128.514,53 EUR in je razdeljen na 3.765.361 navadnih imenskih kosovnih delnic.

Odobreni kapital

S sklepom 13. skupščine delničarjev družbe Poslovni sistem Mercator, d.d., lahko uprava po predhodnem soglasju nadzornega sveta v petih letih po vpisu sprememb statuta v sodni register osnovni kapital poveča do 20 % osnovnega kapitala, vpisanega na dan sprejema sklepa na 13. redni skupščini delničarjev družbe Poslovni sistem Mercator, d.d., z izdajo novih delnic, pri čemer lahko izključi prednostno pravico do novih delnic pod naslednjimi pogoji:

- da se novo izdane delnice uporabijo za pridobitev delnic ali deležev drugih podjetij ali poslovnih sredstev v okviru izvedbe strateških povezav,
- da izključitev prednostne pravice potrdi nadzorni svet družbe,
- da uprava pred izdajo novih delnic delničarje seznani z razlogi za njihovo izdajo in z razlogi za izključitev prednostne pravice, ki jih objavi na borznem sistemu obveščanja,
- da v okviru izvedbe posamezne strateške povezave posamezni prejemnik novo izdanih delnic ali skupina povezanih prejemnikov novo izdanih delnic ne pridobi več kot 10 % osnovnega kapitala družbe,
- da neodvisni finančni svetovalec izda pozitivno mnenje o pravičnosti izdaje novih delnic z vidika delničarjev in družbe, uprava pa z njim seznani delničarje z objavo na borznem sistemu obveščanja najkasneje v roku 30 dni od sklenitve zavezujočega dogovora o izdaji novih delnic.

Pogojno povečanje kapitala

Skupščina delničarjev družbe Poslovni sistem Mercator, d.d., lahko sprejme sklep o pogojnem povečanju kapitala zaradi razlogov, ki so naštet v 46. členu statuta družbe, pri čemer navedena možnost do sedaj še ni bila realizirana.

Lastne delnice

Družba Poslovni sistem Mercator, d.d., je imela na dan 31.12.2008 v lasti 42.381 lastnih delnic v višini 3.250 tisoč EUR.

Rezerve

Rezerve skupine sestavljajo kapitalske, rezerve iz dobička, rezerva za pošteno vrednost ter prevedbena rezerva. Nobene od navedenih vrst rezerv ni možno uporabiti za izplačilo dividend in drugih udeležb v dobičku.

Kapitalske rezerve, ki na dan 31.12.2008 znašajo 198.848 tisoč EUR se v letu 2008 niso spremenile.

Rezerve iz dobička, ki na dan 31.12.2008 znašajo 267.640 tisoč EUR sestavljajo zakonske rezerve in druge rezerve iz dobička.

Skupina ima na dan 31.12.2008 oblikovane zakonske rezerve v višini 13.389 tisoč EUR. Kapitalske in zakonske rezerve (vezane rezerve) se v presežnem znesku lahko uporabijo za povečanje osnovnega kapitala iz sredstev družbe in za kritje čiste izgube poslovnega leta ter kritje prenesene čiste izgube, če se hkrati ne uporabijo rezerve iz dobička za izplačilo dobička delničarjem.

Skupina Mercator je imela na dan 31.12.2008 v lasti 42.381 lastnih delnic v višini 3.250 tisoč EUR. Skladno z določbami Mednarodnih standardov računovodskega poročanja je rezerva za lastne delnice izkazana v okviru rezerv iz dobička.

Druge rezerve iz dobička na dan 31.12.2008 znašajo 251.001 tisoč EUR. Sestavljajo jih preostanki zadržanih dobičkov preteklih let in prerazporejeni dobiček tekočega leta. Uporabijo se lahko za katerekoli namene, razen za izkazano rezervo za lastne deleže v okviru drugih rezerv iz dobička.

Prevedbena rezerva se je v letu 2008 zmanjšala za 17.485 tisoč EUR, kar se nanaša na zmanjšanje iz naslova valutnih razlik, ki so nastale pri vključevanju računovodskih izkazov odvisnih podjetij v tujini v konsolidirane računovodske izkaze.

Rezerva za pošteno vrednost, ki na dan 31.12.2008 znaša 188.751 tisoč EUR vsebuje presežek iz prevrednotenja nepremičnin, ki so vrednotene po modelu prevrednotenja, spremembe poštene vrednosti naložb, razpoložljivih za prodajo in spremembe vrednosti učinkovitega ščitenja denarnega toka.

Spremembe rezerve za pošteno vrednost so prikazane spodaj:

	Rezerva za pošteno vrednost nepremičnin	Rezerva za pošteno vrednost za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev	Rezerva za pošteno vrednost izpeljanih fin. instrumentov	Skupaj
Stanje 1. januarja 2008	47.651	14.656	5.771	68.078
Uskladitev po MRS 8.44	(1.248)	-	-	(1.248)
Stanje 1. januarja 2008 (prilagojeno)	46.403	14.656	5.771	66.830
Prevrednotenje nepremičnin	181.223	-	-	181.223
Prodaja in amortizacija prevrednotenih nepremičnin	(4.124)	-	-	(4.124)
Sprememba poštene vrednosti varovanja denarnih tokov pred tveganjem	-	-	(9.369)	(9.369)
Sprememba poštene vrednosti za prodajo razpoložljivih fin. sredstev	-	(13.489)	-	(13.489)
Odtujitev za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev	-	(3.997)	-	(3.997)
Odloženi davki	(32.928)	3.849	756	(28.323)
Stanje 31. decembra 2008	190.574	1.019	(2.842)	188.751

Dividende

Skupščina delničarjev je sprejela sklep, da se v letu 2008 izplačajo dividende v skupnem znesku 16.003 tisoč EUR (2007: 14.805 tisoč EUR) oz. 4,25 EUR bruto na delnico (2007: 4 EUR bruto na delnico). Predlagano izplačilo dividend za leto 2009 znaša 16.944 tisoč EUR (4,5 EUR na delnico), kar mora potrditi skupščina delničarjev.

Skladno z MRS 8.44 je skupina začetno stanje kapitala na dan 1.1.2008 prilagodila v višini 5.161 tisoč EUR za naknadno ugotovljene spremembe računovodskih postavk, ki so nastale v preteklih obdobjih in jih ni bilo mogoče zanesljivo razporediti na posamezna obdobja. Prilagoditev se nanaša na popravke vrednotenja zalog iz preteklih let v višini 1.864 tisoč EUR, oslabitev terjatev do imetnikov plačilne kartice Pika iz preteklih let v višini 1.086 tisoč EUR, popravek knjiženja interne proizvodnje iz preteklih let v višini 292 tisoč EUR, uskladitev odloženih obveznosti za davek iz naslova prevrednotenja nepremičnin v preteklih letih v višini 1.248 tisoč EUR in ugotovitve davčnih inšpekcij za pretekla leta v višini 671 tisoč EUR.

Preneseni čisti poslovni izid se je zmanjšal za 1.536 tisoč EUR zaradi dokupa dodatnega 12% lastniškega deleža v družbi M - Rodić, d.o.o. Znesek se nanaša na razliko med ocenjeno vrednostjo obveznosti pripoznano v skladu z MRS 32 in dejansko vrednostjo odkupa.

25. Dobiček na delnico

Osnovni čisti dobiček na delnico se izračuna z delitvijo čistega dobička, ki pripada delničarjem, s tehtanim povprečnim številom navadnih delnic, ki so v prometu med letom, pri čemer se izključi povprečno število lastnih delnic.

	2008	2007
Poslovni izid, ki pripada delničarjem (v tisoč EUR)	40.846	43.755
Tehtano povprečje števila navadnih delnic	3.722.980	3.711.066
Osnovni čisti dobiček na delnico (v EUR)	11,0	11,8

Tehtano število navadnih delnic:

	2008	2007
Izdane navadne delnice na dan 1.1.	3.765.361	3.765.361
Učinek lastnih delnic	(42.381)	(54.295)
Tehtano povprečje števila navadnih delnic 31.12.	3.722.980	3.711.066

Tehtano število navadnih delnic je izračunano po naslednjem obrazcu:

(št. nav. delnic na začetku obd. + št. dodatnih navadnih delnic v obd.) X množitelj čas.tehtanja

Množitelj časovnega tehtanja predstavlja število oz. delež dni, ko se delnice uveljavljajo, t.j. od dneva, ko so denarna sredstva zapadla v plačilo.

Ker skupina nima prednostnih delnic ali obveznic, ki bi jih bilo možno pretvoriti v delnice, je popravljeni dobiček na delnico enak osnovnemu dobičku na delnico.

26. Finančne obveznosti

v tisoč EUR

	2008	2007
Dolgoročne finančne obveznosti		
Bančna posojila	430.268	462.314
Finančni najem	155.417	117.639
Obveznice	36.540	36.540
Posojila drugih podjetij	-	60
Druge finančne obveznosti*	562	18.904
Skupaj	622.787	635.457
Kratkoročne finančne obveznosti		
Bančna posojila	256.904	88.472
Posojila drugih podjetij	1.528	2.082
Kratkoročni del finančnega najema	6.605	4.832
Kratkoročni del dolgoročnih bančnih posojil	137.558	105.733
Kratkoročni del drugih finančnih obveznosti*	10.202	-
Skupaj	412.797	201.119
Skupaj finančne obveznosti	1.035.584	836.576

*Druge finančne obveznosti se nanašajo na obveznosti iz naslova termenskega nakupa 12% lastniškega deleža družbe M – Rodić, d.o.o., in termenskega nakupa 19% lastniškega deleža družbe Mercator – Mex, d.o.o.

Družba Poslovni sistem Mercator, d.d., je v letu 2004 izdala 265.400 obveznic v nominalni vrednosti 100 EUR na obveznico. Obveznice so prosto prenosljive v skladu z vsakokrat veljavnimi predpisi in s pravili poslovanja KDD. Obrestujejo se s fiksno obrestno mero v višini 4,80 % na leto. Obresti dospevajo v plačilo vsako leto za nazaj, 27. septembra do dospelja obveznice. Nominalna vrednost dospe v plačilo v celoti ob dospelju obveznice, to je 27. septembra 2011.

Skupina na dan 31.12.2008 izkazuje finančne obveznosti iz naslova izdanih obveznic v skupni vrednosti 36.540 tisoč EUR.

Efektivne obrestne mere na dan bilance stanja:

	EUR	
	2008	2007
Bančna posojila	4,19%	5,40%
Druga posojila	4,80%	5,50%

Skupina na dan 31.12.2008 nima v zastavi nepremičnin.

Variabilne obrestne mere v glavnem predstavljajo obrestne mere, vezane na Euribor. Fiksne obrestne mere se v glavnem nanašajo na posojila domačih bank s fiksno nominalno obrestno mero in na izdane obveznice. Finančne obveznosti so ščitene z izpeljanimi finančnimi inštrumenti, in sicer z obrestnimi zamenjavami in obrestnimi ovraticami.

Finančni najem

Obveznosti v zvezi s finančnim najemom – plačila najmanjše najemnine:

v tisoč EUR	2008	2007
Manj kot eno leto	12.029	11.805
Več kot eno leto in manj kot pet let	50.399	47.034
Več kot pet let	139.143	124.107
Skupaj	201.571	182.946
Prihodnje obremenitve v zvezi s finančnimi najemi	39.549	60.475
Sedanja vrednost obveznosti v zvezi s finančnimi najemi	162.022	122.471

Sedanja vrednost obveznosti v zvezi s finančnim najemom je razčlenjena takole:

v tisoč EUR	2008	2007
Manj kot eno leto	6.605	4.832
Več kot eno leto in manj kot pet let	31.017	22.021
Več kot pet let	124.400	95.618
Skupaj	162.022	122.471

Knjigovodske vrednosti vseh finančnih obveznosti se približujejo njihovim poštenim vrednostim. Delež dolgoročnih finančnih obveznosti v celotnih finančnih obveznostih je na dan 31.12.2008 znašal 60 % (76 % na dan 31.12.2007).

27. Dolgoročne rezervacije

v tisoč EUR	Rezervacije v zvezi z denacionali- zacijskimi zahtevki	Prejete tožbe	Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	Druge rezervacije	Skupaj
Stanje 31. decembra 2007	1.948	11.533	20.051	1.696	35.228
Povečanje ob prevzemu družbe	-	-	-	17	17
Povečanje	-	1.968	2.453	977	5.398
Odprava	-	(3.946)	-	-	(3.946)
Črpanje	(5)	(70)	(2.594)	(2.543)	(5.212)
Tečajne razlike	-	(8)	(62)	-	(70)
Stanje 31. decembra 2008	1.943	9.477	19.848	147	31.415

Rezervacije v zvezi z denacionalizacijskimi zahtevki

Denacionalizacijski zahtevki se nanašajo na potencialne obveznosti, izhajajoče iz Zakona o denacionalizaciji.

Prejete tožbe

Rezervacije za prejete tožbe so se v letu 2008 na osnovi strokovnega mnenja odgovornega odvetnika odpravile za 3.946 tisoč EUR. Na osnovi prejetih tožbenih zahtevkov in mnenja pravne stroke je skupina v letu 2008 oblikovala dodatne dolgoročne rezervacije v skupnem znesku 1.968 tisoč EUR.

Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade

Na dan 31.12.2008 znaša vrednost rezervacij za odpravnine in jubilejne nagrade 19.848 tisoč EUR. Rezervacije so se v primerjavi s preteklim letom povečale za 2.453 tisoč EUR. Razlika je izkazana med drugimi poslovnimi odhodki tekočega poslovnega leta. V letu 2008 so bile v breme oblikovanih dolgoročnih rezervacij izplačane odpravnine in jubilejne nagrade v skupnem znesku 2.594 tisoč EUR.

Druge rezervacije

Povečanje drugih rezervacij v višini 17 tisoč EUR se nanaša na vključitev rezervacij ob prevzemu družbe Mercator IP, d.o.o.

Druge rezervacije so se povečale iz naslova oblikovanja rezervacij za izboljšanje delovnih pogojev invalidov v skupnem znesku 977 tisoč EUR. V letu 2008 smo v celoti počrpali rezervacije za izboljšanje delovnih pogojev invalidov v skupnem znesku 2.160 tisoč EUR, in sicer smo z oblikovanimi rezervacijami nadomestili izpad prihodkov zaradi večje bolniške odstonosti zaposlenih invalidov. Preostali znesek zmanjšanja v višini 383 tisoč EUR se nanaša na črpanje rezervacij v družbi Mercator – H, d.o.o.

28. Poslovne in druge obveznosti

v tisoč EUR

	2008	2007
Poslovne obveznosti	524.932	421.251
Obveznosti do socialnega zavarovanja in davki	34.860	34.372
Druge obveznosti	9.888	2.964
Vnaprej vračunani stroški	13.901	15.693
Odloženi prihodki	18.623	12.861
Skupaj	602.204	487.141

Skupina na dan 31. decembra 2008 ne izkazuje poslovnih obveznosti do članov nadzornega sveta, do članov uprave družb in ostalih zaposlenih pa izkazuje obveznosti iz naslova obračunanih še neizplačanih osebnih prejemkov za leto 2008.

29. Finančni inštrumenti

Kreditno tveganje

Knjigovodske vrednosti finančnih sredstev predstavljajo največjo izpostavljenost kreditnemu tveganju. Največja izpostavljenost kreditnemu tveganju na dan poročanja:

v tisoč EUR

	2008	2007
Terjatve do kupcev in druge terjatve	319.080	246.880
Depoziti dani bankam	18.669	8.015
Dana posojila	10.376	7.123
Skupaj	348.125	262.018

Terjatve do kupcev izhajajo predvsem iz veleprodaje blaga, materiala in storitev ter prodaje blaga fizičnim osebam imetnikom kartice Mercator Pika. Tako veleprodajni kot tudi maloprodajni kupci so razpršeni, tako da ni večje izpostavljenosti posameznemu kupcu. Skupina izvaja tudi stalen nadzor nad slabimi plačniki in preverja boniteto vseh veleprodajnih in maloprodajnih kupcev.

Ukrepi, ki jih podjetje predvideva ob morebitnem povečanju tveganj, so predvsem pridobitev ustreznih zavarovanj, poostreitev nadzora slabih plačnikov, aktivnejši postopki pri izterjavi terjatev in po potrebi oblikovanje strokovne bonitetne službe, ki bi sistematizirano vrednotila in spremljala kreditno tveganje.

Največja izpostavljenost terjatev do kupcev in drugih terjatev kreditnemu tveganju po geografskih območjih na dan poročanja:

v tisoč EUR	2008	2007
Slovenija	254.813	188.815
Srbija	55.219	36.153
Hrvaška	28.613	31.446
Bosna in Hercegovina	8.622	5.176
Črna gora	858	428
Skupaj	348.125	262.018

Največja izpostavljenost terjatev do kupcev in drugih terjatev kreditnemu tveganju glede na vrsto kupcev na dan poročanja:

v tisoč EUR	2008	2007
Maloprodajni partnerji	75.711	66.265
Veleprodajni in ostali partnerji	272.414	195.753
Skupaj	348.125	262.018

Skupina je v razred maloprodajnih partnerjev uvrstila terjatve do fizičnih oseb iz naslova nakupov v maloprodajnih enotah družbe s kartico Mercator Pika, v razred veleprodajnih in ostalih partnerjev pa vse terjatve iz naslova blaga, materiala in storitev do pravnih oseb ter terjatve do zaposlenih in države.

Zavarovanja terjatev do kupcev in drugih terjatev (v bruto zneskih, brez popravkov terjatev):

v tisoč EUR	2008	2007
Zavarovane terjatve	27.948	60.653
Nezavarovane terjatve	351.379	231.952
Skupaj	379.327	292.605

Popravki terjatev

Analiza starosti terjatev do kupcev in drugih terjatev na dan poročanja:

	Bruto vrednost 2008	Popravek 2008	Bruto vrednost 2007	Popravek 2007
v tisoč EUR				
Nezapadle	331.146	-	212.566	-
Zapadle 0-60 dni	20.498	4.601	44.807	1.435
Zapadle 61-74 dni	2.243	1.161	2.414	792
Zapadle 75-89 dni	1.422	1.422	2.054	568
Zapadle več kot 90 dni	24.018	24.018	30.764	27.792
Skupaj	379.327	31.202	292.605	30.587

Gibanje popravka terjatev do kupcev in drugih terjatev:

v tisoč EUR

Stanje 1. januarja

Učinek tečajnih razlik

Povečanje za popravek novo vključenih družb

Oblikovanje popravkov vrednosti v letu

(Izterjane odpisane terjatve v letu)

(Dokončen odpis terjatev)

(Zmanjšanje oblikovanega popravka vrednosti v letu)

(Zmanjšanje za popravek odtujenih odvisnih družb)

Stanje 31. decembra

	2008	2007
Stanje 1. januarja	30.587	23.155
Učinek tečajnih razlik	(293)	24
Povečanje za popravek novo vključenih družb	-	1.345
Oblikovanje popravkov vrednosti v letu	4.370	10.790
(Izterjane odpisane terjatve v letu)	(58)	(1.071)
(Dokončen odpis terjatev)	(2.422)	(2.058)
(Zmanjšanje oblikovanega popravka vrednosti v letu)	(982)	(1.489)
(Zmanjšanje za popravek odtujenih odvisnih družb)	-	(109)
Stanje 31. decembra	31.202	30.587

Likvidnostno tveganje

V nadaljevanju je prikazana zapadlost obveznosti:

31. december 2008

	Knjigo- vodska vrednost	Pogodbeni denarni tokovi	1 leto ali manj	1-2 leti	2-5 let	Več kot 5 let
v tisoč EUR						
Neizpeljane obveznosti						
Bančna posojila	824.730	860.853	411.639	173.609	238.215	37.390
Obveznice	36.540	41.802	1.754	1.754	38.294	-
Posojila drugih podjetij	1.528	1.532	528	-	-	1.004
Finančni najem	162.022	201.564	12.029	12.428	37.964	139.143
Druge finančne obveznosti	10.764	10.764	10.202	-	562	-
Poslovne in druge obveznosti	602.204	602.204	602.204	-	-	-
Skupaj	1.637.788	1.718.719	1.038.356	187.791	315.035	177.537

31. december 2007

	Knjigo- vodska vrednost	Pogodbeni denarni tokovi	1 leto ali manj	1-2 leti	2-5 let	Več kot 5 let
v tisoč EUR						
Neizpeljane obveznosti						
Bančna posojila	656.519	738.439	223.992	187.217	256.532	70.698
Obveznice	36.540	41.803	1.769	1.769	38.265	-
Posojila drugih podjetij	2.142	4.803	2.355	171	2.144	133
Finančni najem	122.471	159.805	10.947	15.694	23.958	109.206
Druge finančne obveznosti	18.904	18.904	-	18.457	447	-
Poslovne in druge obveznosti	487.141	487.141	487.141	-	-	-
Skupaj	1.323.717	1.450.895	726.204	223.308	321.346	180.037

Naslednja tabela prikazuje obdobja v katerih se pričakuje denarne tokove v zvezi z izpeljanimi finančnimi instrumenti, ki predstavljajo varovanje denarnega toka pred tveganjem in njihov vpliv na poslovni izid.

2008

v tisoč EUR	Knjigo- vodska vrednost	Pričakovani denarni tok	6 mesecev ali manj	6-12 mesecev	1-5 let	Nad 5 let
Pogodbe o obrestnih zamenjavah in obrestnih ovratnicah:						
Sredstva	-	1.948	1.948	-	-	-
Obveznosti	(3.598)	(11.976)	(2.605)	(5.385)	(3.986)	-

2007

v tisoč EUR	Knjigo- vodska vrednost	Pričakovani denarni tok	6 mesecev ali manj	6-12 mesecev	1-5 let	Nad 5 let
Pogodbe o obrestnih zamenjavah in obrestnih ovratnicah:						
Sredstva	5.771	5.771	1.235	698	3.838	-

Valutno tveganje

Izpostavljenost valutnemu tveganju

Izpostavljenost skupine valutnemu tveganju je bila naslednja:

31. december 2008

v tisoč EUR	EUR	HRK*	RSD*	BAM*
Terjatve do kupcev in druge terjatve	255.671	28.613	55.219	8.622
Finančne obveznosti	(1.017.177)	-	(9.331)	(9.076)
Poslovne in druge obveznosti	(404.088)	(61.438)	(91.947)	(44.731)
Izpostavljenost bilance stanja	(1.165.594)	(32.825)	(46.059)	(45.185)
Valutne terminske pogodbe	-	-	-	-
Nezaščitena izpostavljenost	(1.165.594)	(32.825)	(46.059)	(45.185)

* HRK (hrvaška kuna), RSD (srbski dinar), BAM (konvertibilna marka).

Skupina Mercator nima sklenjenih izpeljanih finančnih inštrumentov za varovanje pred valutnim tveganjem (valutne terminske pogodbe) na dan 31.12.2008.

31. december 2007

v tisoč EUR	EUR	HRK	RSD	BAM
Terjatve do kupcev in druge terjatve	176.394	39.837	37.365	5.361
Finančne obveznosti	(836.576)	-	-	-
Poslovne in druge obveznosti	(487.141)	(53.223)	(78.921)	(6.898)
Izpostavljenost bilance stanja	(1.147.323)	(13.386)	(41.556)	(1.537)
Valutne terminske pogodbe	-	-	-	-
Nezaščitena izpostavljenost	(1.147.323)	(13.386)	(41.556)	(1.537)

V obdobju so veljali naslednji pomembni devizni tečaji:

enot valute za 1 EUR	Povprečni devizni tečaj		Devizni tečaj na dan poročanja	
	2008	2007	2008	2007
HRK	7,224	7,337	7,356	7,331
RSD	81,119	79,749	89,372	82,874
BAM	1,956	1,956	1,956	1,956

Analiza občutljivosti

5-odstotno povečanje vrednosti evra glede na navedene valute na dan 31.12. bi povečalo (zmanjšalo) čisti poslovni izid in kapital za spodaj navedene vrednosti. Analiza predpostavlja, da vse ostale spremenljivke, predvsem obrestne mere, ostanejo nespremenjene. Analiza je pripravljena na enak način za leto 2007.

v tisoč EUR	Čisti	
	poslovni izid	Kapital
31. december 2008		
HRK	(8.563)	(11.478)
RSD	(4.264)	(11.047)
BAM	(1.288)	(3.438)
31. december 2007		
HRK	(637)	(9.562)
RSD	(1.979)	(10.630)
BAM	(73)	(2.003)

5-odstotno zmanjšanje vrednosti evra glede na navedene valute na dan 31.12. bi imelo enak učinek v nasprotni smeri, ob predpostavki, da vse ostale spremenljivke ostanejo nespremenjene.

Tveganje spremembe obrestne mere

Izpostavljenost

Izpostavljenost tveganju spremembe obrestne mere Skupine je bila naslednja:

v tisoč EUR	2008	2007
Finančni inštrumenti po fiksni obrestni meri		
Finančna sredstva	19.751	7.445
Finančne obveznosti	(80.733)	(76.826)
	(60.982)	(69.381)
Finančni inštrumenti po variabilni obrestni meri		
Finančna sredstva	9.294	-
Finančne obveznosti	(954.851)	(759.750)
	(945.557)	(759.750)

Analiza občutljivosti poštene vrednosti finančnih instrumentov po fiksni obrestni meri

Skupina nima finančnih instrumentov po fiksni obrestni meri, opredeljenih po poštenu vrednosti skozi poslovni izid, in izpeljanih finančnih instrumentov, opredeljenih za ščitenje poštene vrednosti pred tveganjem. Sprememba obrestne mere na dan poročanja tako ne bi vplivala na čisti poslovni izid.

Analiza občutljivosti denarnega toka pri instrumentih z variabilno obrestno mero

Sprememba obrestne mere za 100 bazičnih točk na dan poročanja bi povečala (zmanjšala) čisti poslovni izid za spodaj navedene vrednosti. Analiza predpostavlja, da vse spremenljivke, predvsem devizni tečaji, ostanejo nespremenjene. Analiza je pripravljena na enak način za leto 2007.

v tisoč EUR	Čisti poslovni izid	
	povečanje za 100 bt	zmanjšanje za 100 bt
31. december 2008		
Inštrumenti po variabilni obrestni meri	(9.563)	9.563
Pogodba o zamenjavi obrestnih mer	2.815	(3.500)
Variabilnost denarnega toka (neto)	(6.748)	6.063
31. december 2007		
Inštrumenti po variabilni obrestni meri	(7.597)	7.597
Pogodba o zamenjavi obrestnih mer	3.500	(2.952)
Variabilnost denarnega toka (neto)	(4.097)	4.645

Poštene vrednosti

Poštene vrednosti sredstev in obveznosti ter knjigovodske vrednosti prikazane v bilanci stanja:

v tisoč EUR	31.12.2008		31.12.2007	
	knjigovodska vrednost	poštena vrednost	knjigovodska vrednost	poštena vrednost
Izpeljani finančni instrumenti	(3.598)	(3.598)	5.771	5.771
Terjatve do kupcev in druge terjatve	348.125	348.125	262.018	262.018
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	4.824	4.824	24.235	24.235
Denar in denarni ustrezniki	45.870	45.870	23.089	23.089
Bančna posojila s fiksno obrestno mero	(32.434)	(32.434)	(40.286)	(40.286)
Bančna posojila z variabilno obrestno mero	(792.296)	(792.296)	(616.233)	(616.233)
Obveznice	(36.540)	(35.392)	(36.540)	(37.161)
Posojila drugih podjetij	(1.528)	(1.528)	(2.142)	(2.142)
Druge finančne obveznosti	(10.764)	(10.764)	(18.904)	(18.904)
Finančni najem	(162.022)	(162.022)	(122.471)	(122.471)
Poslovne in druge obveznosti	(602.204)	(602.204)	(487.141)	(487.141)

30. Poslovni najem

Obveznosti v zvezi s poslovnim najemom (Skupina kot najemjemalec) – plačila najmanjše najemnine:

v tisoč EUR	2008	2007
Manj kot eno leto	18.415	6.990
Več kot eno leto in manj kot pet let	73.025	27.844
Več kot pet let	155.701	80.079
Skupaj	247.141	114.913

31. Obveze v zvezi z naložbami

Pogodbeno dogovorjene naložbe v opredmetena osnovna sredstva, ki na dan bilance stanja še niso pripoznane v računovodskih izkazih:

v tisoč EUR	2008	2007
Nepremičnine, naprave in oprema	26.651	21.615

32. Pogojne obveznosti

v tisoč EUR	2008	2007
Vrednostni boni	5.828	2.070
Blago, prevzeto v konsignacijo	937	3.733
Dane garancije	11.498	11.042
Ostalo	8.434	8.889
Skupaj	26.697	25.734

Skupina na dan 31.12.2008 nima v zastavi nepremičnin.

Iz naslova pogojnih obveznosti se ne pričakuje nastanek kakršnihkoli materialnih obveznosti, razen tistih, za katere so bile oblikovane rezervacije (Pojasnilo 27).

Davčni organi lahko kadarkoli v petih oz. desetih letih po poteku leta, v katerem je treba odmeriti davek, preverijo poslovanje družb Skupine, kar lahko povzroči nastanek dodatne obveznosti plačila davka, zamudnih obresti in kazni iz naslova davka od dohodkov pravnih oseb ali drugih davkov in dajatev. Družbe Skupine niso seznanjene z okoliščinami, ki bi lahko povzročile morebitno pomembno obveznost iz tega naslova.

Vrhovno sodišče Republike Slovenije je v konkretnem kolektivnem delovnem sporu odločilo, da je v kolektivni pogodbi dejavnosti gostinstva in turizma določena spodnja meja povračila stroškov na delo in z dela, hkrati pa je v tarifni prilogi kolektivne pogodbe izrecno določena dejanska višina povračila stroškov v zgornji višini davčno neobdavčenih zneskov (v skladu z davčno uredbo), to je v višini 100%. Na podlagi te odločitve je bilo sproženih več individualnih delovnih sporov za povrnitev razlike prevoznih stroškov za obdobje do 31.12.2006. Nižja sodišča so sledila odločitvi Vrhovnega sodišča Republike Slovenije in priznavala povrnitev razlike prevoznih stroškov do 100%. Stališče družbe Mercator, d.d., je, da takšna odločitev ni ustrezna, ker je bilo v kolektivni pogodbi dejavnosti in podjetniški kolektivni pogodbi jasno določeno, da se povrnejo

prevozni stroški v višini 60%. Zaradi tega je družba vložila ustavne pritožbe na ustavno sodišče. Za vse obstoječe tožbene zahteve je družba Mercator, d.d., na dan 31.12.2008 oblikovala ustrezne rezervacije. Obseg in verjetnost morebitnih dodatnih obveznosti, ki bi izvirale iz tega naslova, na dan 31.12.2008 ni bilo mogoče zanesljivo oceniti, zaradi česar družba Mercator, d.d., iz tega naslova ni oblikovala dodatnih rezervacij.

33. Posli s povezanimi osebami

Povezane osebe skupine predstavlja vodstveno osebje. V vodstveno osebje spadajo člani uprav, nadzornih svetov in zaposleni po individualnih pogodbah v družbah Skupine Mercator.

V letu 2008 je skupina, upravam, nadzornim svetom in drugim delavcem po individualnih pogodbah o zaposlitvi izplačala prejemke v naslednjih bruto vrednostih:

v tisoč EUR	2008		2007	
	znesek	število prejemnikov	znesek	število prejemnikov
Člani uprave in poslovodstev družb Skupine Mercator	2.811	14	2.335	14
- osnovne plače	1.311		1.651	
- drugi prejemki iz delovnega razmerja	1.500		684	
Člani nadzornega sveta družbe Mercator, d.d.	213	10	431	10
Drugi delavci na podlagi individualnih pogodb v družbah Skupine Mercator	7.993	123	7.875	103
Skupaj	11.017	147	10.641	127

Člani nadzornih svetov in neizvršni člani upravnih odborov odvisnih družb Skupine Mercator za svoje delo ne prejemajo nikakršnih plačil.

Bruto prejemki drugih delavcev po individualnih pogodbah o zaposlitvi obsegajo bruto vrednost osnovnih plač, nagrad za uspešno delo, bonitet in drugih prejemkov iz delovnega razmerja. Bruto prejemki članov uprave, nadzornega sveta in delavcev z individualnimi pogodbami o zaposlitvi predstavljajo 3,8 % celotnih stroškov dela (leta 2007: 3,9 %).

34. Odvisne družbe

Odvisne družbe Skupine Mercator so našteje spodaj. Sedež imajo v Sloveniji, na Hrvaškem, v Srbiji, Bosni in Hercegovini, Makedoniji, Črni gori in Bolgariji. Prikazan je lastniški delež, uporabljen za pripravo konsolidiranih računovodskih izkazov.

Družba	Lastniški delež	
	2008	2007
Trgovske družbe na tujih trgih		
Mercator - H, d.o.o. (Hrvaška)	99,9%	99,9%
Presoflex, d.o.o. (Hrvaška), (pripojena 1.1.2008)	-	99,9%
Mercator - BH, d.o.o. (Bosna in Hercegovina)	100,0%	100,0%
M - BL, d.o.o. (Bosna in Hercegovina), (vključena od 4.9.2008)	100,0%	-
Mercator - S, d.o.o. (Srbija)	100,0%	100,0%
M - Rodić, d.o.o. (Srbija)*	100,0%	100,0%
Mercator Makedonija, d.o.o.e.l. (Makedonija)	100,0%	100,0%
Investment International, d.o.o.e.l. (Makedonija)	100,0%	100,0%
Mercator - Mex, d.o.o. (Črna gora)**	70,0%	70,0%
Mercator - B, e.o.o.d (Bolgarija), (vključena od 13.2.2008)	100,0%	-
Netrgovske družbe		
Mercator - Emba, d.d.	100,0%	100,0%
Eta, d.d.	100,0%	100,0%
Pekarna Grosuplje, d.d.	100,0%	98,4%
Belpana, d.o.o. (Hrvaška)	99,9%	98,4%
Mercator - Optima, d.o.o.	100,0%	100,0%
M.COM, d.o.o.	100,0%	100,0%
Interier, d.o.o.	97,6%	97,6%
Evolution, d.d. (vključena od 3.4.2008)	100,0%	-
Mercator IP, d.o.o. (vključena od 13.5.2008)	100,0%	-
M nepremičnine, d.o.o. (vključena od 1.1.2008)	100,0%	-

*Mercator, d.d., je na dan 31.12.2008 lastnik 88-odstotnega deleža v družbi M – Rodić, d.o.o., za namene konsolidacije pa se upošteva 100-odstotni delež, zaradi priznanja finančne obveznosti, ki izhaja iz pogodbene obveznosti za skupaj preostalega 12-odstotnega deleža.

**Mercator, d.d., je na dan 31.12.2008 lastnik 51-odstotnega deleža v družbi Mercator Mex, d.o.o., za namene konsolidacije pa se upošteva 70-odstotni delež, zaradi priznanja finančne obveznosti, ki izhaja iz pogodbene obveznosti za skupaj 19-odstotnega deleža.

V letu 2008 so se v strukturi Skupine zgodile naslednje spremembe:

- Dne 1.1.2008 je družba Mercator – H, d.o.o., pripojila družbo Presoflex, d.o.o., Hrvaška.
- Dne 3.4.2008 je Poslovni sistem Mercator, d.d., postal lastnik 100,0 % deleža družbe Evolution, proizvodnja in trgovina, d.d.
- Dne 13.5.2008 je Poslovni sistem Mercator, d.d., postal lastnik 100,0 % deleža družbe Naše vezi, d.o.o., ki se je 17.6.2008 preimenovala v Mercator IP, invalidsko podjetje, d.o.o.
- Dne 4.6.2008 je družba Poslovni sistem Mercator, d.d., pridobila dodatni 12-odstotni lastniški delež družbe M-Rodić, d.o.o., Novi Sad.
- Dne 13.2.2008 je družba Poslovni sistem Mercator, d.d., ustanovila družbo Mercator – B, e.o.o.d., Sofija.
- Dne 4.9.2008 je družba Poslovni sistem Mercator, d.d., ustanovila družbo M - BL, d.o.o., Banja Luka.

- Dne 1.10.2008 je bila v sodni register vpisana delitev družbe Mercator – Emba, d.d.; ustanovljena je bila družba M - nepremičnine, d.o.o., na katero je družba Mercator-Emba, d.d., prenesla nepremično premoženje po delitvenem načrtu z dne 20.6.2008.
- V letu 2008 je Poslovni sistem Mercator, d.d., pridobil dodatni 1,6-odstotni delež v družbi Pekarna Grosuplje, d.d.

35. Dogodki po datumu bilance stanja

Dne 1.1.2009 je družba Mercator – S, d.o.o., prevzela dejavnost družbe M – Rodić, d.o.o.; priponitev je načrtovana tekom leta 2009.

Izjava posloводства

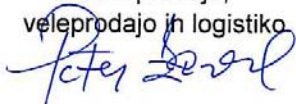
Uprava potrjuje računovodske izkaze Skupine Mercator za leto končano na dan 31. decembra 2008, na straneh od 94 do 99 in pojasnila h konsolidiranim računovodskim izkazom na straneh od 100 do 151.

Uprava potrjuje, da so bile pri izdelavi računovodskih izkazov dosledno uporabljene ustrezne računovodske usmeritve, da so bile računovodske ocene izdelane po načelu previdnosti in dobrega gospodarjenja in da računovodski izkazi predstavljajo resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja družbe in izidov njenega poslovanja za leto 2008.

Uprava je odgovorna tudi za ustrezno vodenje računovodstva, za sprejem ustreznih ukrepov za zavarovanje premoženja in drugih sredstev ter potrjuje, da so računovodski izkazi skupaj s pojasnili, izdelani na podlagi predpostavke o nadaljnjem poslovanju družbe ter v skladu z veljavno zakonodajo in Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija.

Davčne oblasti lahko kadarkoli v petih letih po poteku leta, v katerem je treba davek odmeriti, preverijo poslovanje družbe, kar lahko povzroči nastanek dodatne obveznosti plačila davka, zamudnih obresti in kazni iz naslova davka od dohodkov pravnih oseb ali drugih davkov in dajatev. Uprava družbe ni seznanjena z okoliščinami, ki bi lahko povzročile morebitno pomembno obveznost iz tega naslova.

Peter Zavrl,
član uprave za
maloprodajo,
veleprodajo in logistiko

Mateja Jesenek,
članica uprave za
trženje in nabavo

Vera Aljancič Falež,
članica uprave za
kadre, organizacijo,
pravne in splošne
zadeve

Žiga Debeljak,
predsednik uprave

Ljubljana, 9.2. 2009

Poročilo neodvisnega revizorja

Delničarjem družbe Poslovni sistem Mercator, d.d., Ljubljana

Revidirali smo priložene skupinske računovodske izkaze družbe Poslovni sistem Mercator, d.d., in njenih odvisnih družb (Skupine Mercator), ki vključujejo skupinsko bilanco stanja na dan 31. decembra 2008, skupinski izkaz poslovnega izida, skupinski izkaz gibanja kapitala in skupinski izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne opombe.

Odgovornost posloводства za računovodske izkaze

Posloводство je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh skupinskih računovodskih izkazov v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija. Ta odgovornost vključuje: vzpostavitev, delovanje in vzdrževanje notranjega kontroliranja, povezanega s pripravo in pošteno predstavitvijo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, izbiro in uporabo ustreznih računovodskih usmeritev ter pripravo računovodskih ocen, ki so utemeljene v danih okoliščinah.

Revizorjeva odgovornost

Naša naloga je izraziti mnenje o teh skupinskih računovodskih izkazih na podlagi revizije. Revizijo smo opravili v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja. Ti standardi zahtevajo od nas izpolnjevanje etičnih zahtev ter načrtovanje in izvedbo revizije za pridobitev sprejemljivega zagotovila, da računovodski izkazi ne vsebujejo pomembno napačne navedbe.

Revizija vključuje izvajanje postopkov za pridobitev revizijskih dokazov o zneskih in razkritjih v računovodskih izkazih. Izbrani postopki so odvisni od revizorjeve presoje in vključujejo tudi ocenjevanje tveganj napačne navedbe v računovodskih izkazih zaradi prevare ali napake. Pri ocenjevanju teh tveganj prouči revizor notranje kontroliranje, povezano s pripravljanjem in poštenim predstavljanjem računovodskih izkazov družbe, da bi določil okoliščinam ustrezne revizijske postopke, ne pa, da bi izrazil mnenje o uspešnosti notranjega kontroliranja družbe. Revizija vključuje tudi ovrednotenje ustreznosti uporabljenih računovodskih usmeritev in utemeljenosti računovodskih ocen posloводства kot tudi ovrednotenje celotne predstavitve računovodskih izkazov.

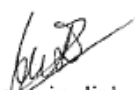
Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje.

Mnenje

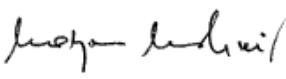
Po našem mnenju so skupinski računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih poštena predstavitev skupinskega finančnega stanja Skupine Mercator na dan 31. decembra 2008 ter skupinskega poslovnega izida in skupinskih denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska Unija.

Poročilo o drugih zakonskih in regulativnih zahtevah

V skladu z zahtevo zakona o gospodarskih družbah (ZGD - 1) potrjujemo, da so informacije v poslovnem poročilu skladne s priloženimi računovodskimi izkazi.

Danilo Bukovec, univ. dipl. ekon.
pooblaščen revizor

KPMG SLOVENIJA,
podjetje za revidiranje, d.o.o.

Marjan Mahnič, univ. dipl. ekon.
pooblaščen revizor
partner

Ljubljana, 19. februar 2009

KPMG Slovenija, d.o.o.

Računovodsko poročilo družbe Poslovni sistem Mercator, d.d.

Bilanca stanja

v tisoč EUR	Pojasnilo	31.12.2008	31.12.2007
SREDSTVA			
Dolgoročna sredstva			
Nepremičnine, naprave in oprema	14	1.002.958	750.898
Naložbene nepremičnine	16	9.563	16.477
Neopredmetena sredstva	15	11.159	9375
Odložene terjatve za davek	20	8.430	8.543
Izpeljani finančni instrumenti	19	-	5.771
Terjatve do kupcev in druge terjatve	22	261	322
Depoziti, dani bankam	22	51	67
Naložbe v kapital podjetij v skupini	17	564.019	505.187
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	18	4.213	21.951
		1.600.654	1.318.591
Kratkoročna sredstva			
Zaloge	21	180.819	167.234
Terjatve do kupcev in druge terjatve	22	234.630	192.769
Depoziti, dani bankam	22	15.700	-
Terjatve za odmerjeni davek		541	-
Denar in denarni ustrezniki	23	-	288
		431.690	360.291
Skupaj sredstva		2.032.344	1.678.882
KAPITAL			
	24		
Vpoklicani kapital		157.129	157.129
Kapitalske rezerve		198.848	198.848
Lastne delnice		(3.250)	(3.250)
Rezerve iz dobička		235.459	214.979
Rezerva za pošteno vrednost		173.341	94.915
Preneseni čisti poslovni izid		3.444	2.705
Čisti poslovni izid poslovnega leta		16.070	17.709
		781.041	683.035
OBVEZNOSTI			
Dolgoročne obveznosti			
Poslovne in druge obveznosti	28	2.271	855
Finančne obveznosti	26	411.959	425.465
Odložene obveznosti za davek	20	39.055	15.953
Dolgoročne rezervacije	27	27.222	30.233
		480.507	472.506
Kratkoročne obveznosti			
Poslovne in druge obveznosti	28	423.490	349.139
Obveznosti za odmerjeni davek		-	4.201
Finančne obveznosti	26	343.708	170.001
Izpeljani finančni instrumenti	19	3.598	-
		770.796	523.341
Skupaj obveznosti		1.251.303	995.847
Skupaj kapital in obveznosti		2.032.344	1.678.882

Izkaz poslovnega izida

v tisoč EUR	Pojasnilo	2008	2007
Prihodki iz prodaje	8	1.780.222	1.702.734
Nabavna vrednost prodanega blaga in proizvodjalni stroški prodanih proizvodov in drugi poslovni odhodki	10	(1.306.955)	(1.243.402)
Kosmati poslovni izid iz prodaje		473.267	459.332
Stroški prodajanja	10	(337.755)	(326.746)
Stroški splošnih dejavnosti	10	(79.211)	(80.863)
Drugi poslovni prihodki	9	20.559	15.354
Poslovni izid iz poslovanja		76.860	67.077
Finančni prihodki	12	16.410	18.390
Finančni odhodki	12	(52.543)	(40.622)
Neto finančni odhodki		(36.133)	(22.232)
Poslovni izid pred obdavčitvijo		40.727	44.845
Davek	13, 20	(8.588)	(9.428)
Poslovni izid obračunskega obdobja		32.139	35.417
Osnovni in prilagojeni dobiček na delnico v EUR	25	8,6	9,5

Izkaz gibanja kapitala

v tisoč EUR	Vpoklicani kapital	Kapitalske rezerve	Lastne delnice	Rezerve iz dobička	Rezerva za pošteno vrednost	Preneseni čisti poslovni izid	Čisti poslovni izid poslovnega leta	Skupaj
Stanje 1. januarja 2007	157.126	193.298	(4.900)	74.767	76.794	110.623	9.691	617.399
Prevrednotenje nepremičnin	-	-	-	-	(1.346)	1.837	-	491
Sprememba poštene vrednosti varovanja denarnih tokov pred tveganjem	-	-	-	(1.806)	5.772	-	-	3.966
Sprememba poštene vrednosti za prodajo razpoložljivih fin. sredstev	-	-	-	-	15.501	-	-	15.501
Druge spremembe kapitala (Pojasnilo št. 24)	-	-	-	16.998	-	866	-	17.864
Skupaj prihodki (odhodki), ki se neposredno pripoznajo v kapitalu	-	-	-	15.192	19.927	2.703	-	37.822
Poslovni izid obračunskega obdobja	-	-	-	-	-	-	35.417	35.417
Celotni prihodki (odhodki), pripisani lastnikom kapitala	-	-	-	15.192	19.927	2.703	35.417	73.239
Prodaja lastnih delnic	-	5.550	1.650	-	-	-	-	7.200
Izplačilo dividend	-	-	-	-	-	(14.805)	-	(14.805)
Razporeditev dobička po sklepu uprave / ns	-	-	-	17.708	-	9.691	(27.399)	-
Razporeditev dobička po sklepu skupščine	3	-	-	107.310	(1.806)	(105.507)	-	-
Stanje 31. decembra 2007	157.129	198.848	(3.250)	214.979	94.915	2.705	17.709	683.035

Izkaz gibanja kapitala (nadaljevanje)

v tisoč EUR	Vpoklicani kapital	Kapitalske rezerve	Lastne delnice	Rezerve iz dobička	Rezerva za pošteno vrednost	Preneseni čisti poslovni izid	Čisti poslovni izid poslovnega leta	Skupaj
Stanje 1. januarja 2008	157.129	198.848	(3.250)	214.979	94.915	2.705	17.709	683.035
Prevrednotenje nepremičnin	-	-	-	-	133.897	-	-	133.897
Prodaja in amortizacija prevrednotenih nepremičnin	-	-	-	-	(3.914)	3.914	-	-
Sprememba poštene vrednosti varovanja denarnih tokov pred tveganjem	-	-	-	-	(9.369)	-	-	(9.369)
Odtujitev za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev	-	-	-	-	(3.996)	-	-	(3.996)
Sprememba poštene vrednosti za prodajo razpoložljivih fin. sredstev	-	-	-	-	(12.329)	-	-	(12.329)
Sprememba poštene vrednosti naložb v kapital odvisnih podjetij	-	-	-	-	(3.390)	-	-	(3.390)
Odloženi davki	-	-	-	-	(22.473)	(650)	-	(23.123)
Skupaj prihodki (odhodki), ki se neposredno pripoznajo v kapitalu	-	-	-	-	78.426	3.264	-	81.690
Poslovni izid obračunskega obdobja	-	-	-	-	-	-	32.139	32.139
Celotni prihodki (odhodki), pripisani lastnikom kapitala	-	-	-	-	78.426	3.264	32.139	113.829
Izplačilo dividend	-	-	-	-	-	(15.823)	-	(15.823)
Razporeditev dobička po sklepu uprave / ns	-	-	-	16.070	-	-	(16.070)	-
Razporeditev dobička po sklepu skupščine	-	-	-	4.411	-	13.298	(17.709)	-
Stanje 31. decembra 2008	157.129	198.848	(3.250)	235.459	173.341	3.444	16.070	781.041

Predlog uporabe bilančnega dobička

Ugotovljeni bilančni dobiček leta 2008 sestoji iz naslednjih elementov:

Čisti poslovni izid leta 2008

Oblikovanje drugih rezerv iz dobička po sklepu uprave in nadzornega sveta

Preneseni čisti poslovni izid

32.139.264,30

16.069.632,15

3.443.862,28

Bilančni dobiček poslovnega leta

19.513.494,43

Predlog uporabe bilančnega dobička, ki je 31. decembra 2008 znašal 19.513.494,43 EUR, je naslednji:

- del bilančnega dobička v znesku 16.944.124,50 EUR se uporabi za izplačilo dividend v bruto vrednosti 4,50 EUR na navadno delnico,
- preostanek bilančnega dobička v znesku 2.569.369,93 EUR se razporedi v druge rezerve iz dobička.

Za predlagano izplačilo dividend je upoštevano 3.765.361 navadnih delnic, ki so bile na dan 31.12.2008 vpisane v sodni register.

Izkaz denarnih tokov

v tisoč EUR	Pojasnilo	2008	2007
Denarni tokovi pri poslovanju			
Poslovni izid obračunskega obdobja		32.139	35.417
Prilagoditve:			
Davek	13	8.588	9.428
Amortizacija nepremičnin, naprav in opreme	14	46.668	41.278
Amortizacija naložbenih nepremičnin	16	262	358
Amortizacija neopredmetenih sredstev	15	3.070	2.326
Dobiček pri odtujitvi nepremičnin, naprav in opreme		(2.266)	(3.101)
Sprememba rezervacij in drugih razmejitev		(7.802)	5.529
Dobički od naložb v kapital odvisnih podjetij	12	-	(6.216)
Dobički pri odtujitvi za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev		(5.887)	(8.231)
Prejemki iz obresti	12	(7.550)	(3.650)
Izdatki za obresti	12	50.173	33.932
Kosmati denarni tok iz poslovanja		117.395	107.070
Sprememba zalog	21	(13.585)	(5.005)
Sprememba poslovnih in drugih terjatev		(41.885)	(34.706)
Sprememba kratkoročnih danih predujmov		75.541	90.106
Sprememba poslovnih in drugih obveznosti		137.466	157.465
		117.395	107.070
Izdatki za obresti	12	(50.173)	(33.932)
Izdatki za davke	13	(7.420)	(8.889)
Denar ustvarjen pri poslovanju		79.873	114.644
Denarni tokovi pri naložbenju			
Izdatki za prevzem odvisnih družb	17	(70.360)	(46.829)
Izdatki za nakup nepremičnin, naprav in opreme		(163.782)	(79.935)
Izdatki za nakup neopredmetenih sredstev	15	(5.962)	(4.593)
Izdatki za nakup za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev	18	-	(2.576)
Izdatki za dane depozite bankam		(16.662)	-
Prejemki pri odtujitvi odvisnega podjetja	17	-	16.791
Prejemki pri odtujitvi nepremičnin, naprav in opreme		8.984	10.459
Prejemki pri odtujitvi neopredmetenih sredstev	15	3	1
Prejemki od odtujitve za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev		7.233	10.146
Prejemki iz obresti	12	7.550	3.650
Prejete dividende	12	65	1.614
Prejemki od danih depozitov bankam	12	76	698
Denar, uporabljen pri naložbenju		(232.855)	(90.574)

Denarni tokovi pri financiranju

Prejemki (izdatki) pri prejetih posojilih

168.341 (11.514)

Izdatki za dividende delničarjev

(15.647) (14.761)

Denar, ustvarjen pri financiranju**152.694 (26.275)****Neto (zmanjšanje) povečanje denarja in denarnih ustreznikov****(288) (2.205)**

Denar in denarni ustrezniki na začetku leta

288 2.493

Denar in denarni ustrezniki na koncu leta**23****-****288**

Pojasnila k računovodskim izkazom

1. Poročajoča družba

Poslovni sistem Mercator, d.d., (v nadaljevanju Mercator, d.d.) je družba s sedežem v Sloveniji. Naslov registriranega sedeža je: Ljubljana, Dunajska cesta 107. Družba Mercator, d.d., je obvladujoča družba skupine povezanih podjetij v Sloveniji, Srbiji, na Hrvaškem, v Bosni in Hercegovini, Črni gori, Makedoniji in Bolgariji. Družba ima dvojno nalogo, v pretežni meri opravlja dejavnost trgovine in izvaja različne koncernske naloge za družbe v skupini.

2. Podlaga za sestavitev

(a) Izjava o skladnosti

Računovodski izkazi družbe Mercator, d.d., so sestavljeni v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), kot jih je sprejela EU, in v skladu z zahtevami Zakona o gospodarskih družbah.

Uprava družbe je računovodske izkaze potrdila dne 9.2.2009.

(b) Podlaga za merjenje

Računovodski izkazi so pripravljeni ob upoštevanju izvirne vrednosti, razen v spodnjih primerih, kjer se upošteva poštena vrednost:

- izpeljani finančni instrumenti,
- naložbe v kapital odvisnih podjetij,
- za prodajo razpoložljiva finančna sredstva,
- nepremičnine po modelu prevrednotenja.

Metode, uporabljene pri merjenju poštene vrednosti, so opisane v Pojasnilu št. 4.

(c) Funkcijska in predstavitvena valuta

Priloženi računovodski izkazi so sestavljeni v EUR, torej v funkcijski valuti družbe. Vse računovodske informacije, predstavljene v EUR, so zaokrožene na tisoč enot.

(d) Uporaba ocen in presoje

Posloводство mora pri sestavi računovodskih izkazov v skladu z MSRP podati ocene, presoje in predpostavke, ki vplivajo na uporabo računovodskih usmeritev in na izkazane vrednosti sredstev, obveznosti, prihodkov ter odhodkov. Dejanski rezultati lahko od teh ocen odstopajo.

Ocene in navedene predpostavke se stalno pregledujejo. Popravki računovodskih ocen se pripoznajo za obdobje, v katerem se ocene popravijo, ter za vsa prihodnja leta, na katera popravek vpliva.

Podatki o pomembnih ocenah negotovosti in odločilnih presojah, ki jih je posloводство pripravilo v procesu izvrševanja računovodskih usmeritev in ki najbolj vplivajo na zneske v računovodskih izkazih, so opisani v nadaljevanju.

(i) Naložbe v kapital podjetij v skupini

Družba svoje naložbe v kapital podjetij v skupini vrednoti po poštenu vrednosti. Vrednotenje opravi enkrat letno na dan 31.12. Za oceno poštene vrednosti uporablja metodo diskontiranih bodočih denarnih tokov, pri čemer upošteva tveganja, ki so specifična za posamezni trg.

(ii) Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva

Med dolgoročnimi finančnimi naložbami v kapital drugih družb, razvrščenimi med za prodajo namenjena finančna sredstva, ima družba tudi takšne, ki jih ni mogla ovrednotiti po pošteni vrednosti. Delnice teh družb ne kotirajo na borzi. Družba ocenjuje, da bi bili stroški vrednotenja teh dolgoročnih finančnih naložb v kapital drugih družb po pošteni vrednosti previsoki, ocena pa ne bi pomembno vplivala na pravilnost računovodskih izkazov, zato so vrednotene po nabavni vrednosti.

(iii) Poslovne in druge terjatve

Ocena temelji na predpostavki, da bodo terjatve poplačane v izkazani višini. Popravki vrednosti terjatev so oblikovani na osnovi uvedenih sodnih postopkov in izkušenj iz preteklih let. Družba v prihodnjem obdobju ne pričakuje dogodkov, ki bi pomembno vplivali na oceno vrednosti.

(iv) Zaloge

Knjigovodske vrednosti zalog v materialno pomembnih zneskih ustrezajo njihovi iztržljivi vrednosti. Popravki vrednosti zalog so oblikovani na osnovi izkušenj iz preteklih let. Družba v prihodnjem obdobju ne pričakuje dogodkov, ki bi pomembno vplivali na oceno vrednosti.

(v) Dolgoročne rezervacije

Knjigovodske vrednosti dolgoročnih rezervacij odražajo sedanjo vrednost izdatkov, ki bodo potrebni za poravnavo obvez. Ocene so podali strokovnjaki oz. vrednosti izhajajo iz izvirne dokumentacije. Negotov je izid in obdobje, v katerem bodo zaključeni sodni postopki, v zvezi s katerimi so bile oblikovane dolgoročne rezervacije. Sicer pa družba v prihodnjem obdobju ne pričakuje dogodkov, ki bi pomembno vplivali na oceno vrednosti.

Dolgoročne rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade so oblikovane za ocenjene obveznosti izplačil odpravnin ob upokojitvi in jubilejnih nagrad kot rezultat dolgoletnega službovanja zaposlenih, na dan bilance stanja, diskontirano na sedanjo vrednost. Obveznosti so bile oblikovane za pričakovana izplačila. Pri izračunu obveznosti je bila upoštevana pričakovana rast plač od dneva izračuna do upokojitve posameznega zaposlenega ter fluktuacija zaposlenih. Rast plač je sestavljena iz kariernega napredovanja in s tem povečane plačne inflacije. Za izračun sedanje vrednosti obveznosti je bila uporabljena diskontna obrestna mera, ki je enaka tržni donosnosti na podjetniške obveznice izdajateljev z visoko boniteto, izdane v evrih. Družba v prihodnjem obdobju ne pričakuje dogodkov, ki bi pomembno vplivali na oceno vrednosti.

(vi) Odloženi davki

Odloženi davki so izračunani na podlagi začasnih razlik po metodi obveznosti po bilanci stanja z uporabo davčne stopnje, ki bo veljala v naslednjem obračunskem obdobju. Ob morebitni spremembi davčne stopnje se bodo ustrezno spremenile tudi terjatve in obveznosti iz naslova odloženih davkov. Družba v prihodnjem obdobju ne pričakuje dogodkov, ki bi pomembno vplivali na oceno vrednosti.

3. Pomembne računovodske usmeritve

Spodaj opredeljene računovodske politike je družba dosledno uporabila za vsa obdobja, ki so predstavljena v priloženih računovodskih izkazih.

Družba je v računovodskih izkazih za poslovno leto 2008 zaradi spremembe načina zajemanja določenih postavk bilance stanja ter prihodkov in odhodkov v letu 2008, izvedla določene reklasifikacije primerljivih podatkov za leto 2007.

(a) Tuja valuta

(i) Posli v tuji valuti

Posli, izraženi v tuji valuti, se preračunajo v EUR po menjalnem tečaju na dan posla. Denarna sredstva in obveznosti, izražena v tuji valuti na dan bilance stanja, se preračunajo v EUR po takrat veljavnem menjalnem tečaju. Pozitivne ali negativne tečajne razlike so razlike med odplačno vrednostjo v funkcijski valuti na začetku obdobja, popravljeno za višino efektivnih obresti in plačil med obdobjem, kot tudi odplačno vrednost v tuji valuti, preračunano po menjalnem tečaju na koncu obdobja. Nedenarna sredstva in obveznosti, izražene v tuji valuti in izmerjene po pošteni vrednosti, se pretvorijo v EUR po menjalnem tečaju na dan, ko je določena višina poštene vrednosti. Tečajne razlike se pripoznajo v izkazu poslovnega izida, kar pa ne velja za razlike, ki nastanejo pri preračunu kapitalskih inštrumentov, razvrščenih kot na razpolago za prodajo, za nefinančne obveznosti, ki so določene kot varovanje pred tveganjem, ali za denarnotokovna varovanja pred tveganji, ki se pripoznajo neposredno v kapitalu.

(b) Finančni inštrumenti

(i) Neizpeljani finančni inštrumenti

Neizpeljani finančni inštrumenti vključujejo naložbe v kapital in dolžniške vrednostne papirje, poslovne in druge terjatve, denarna sredstva in njihove ustreznike, prejeta in dana posojila ter poslovne in druge obveznosti.

Neizpeljani finančni inštrumenti se na začetku pripoznajo po njihovi pošteni vrednosti. Po začetnem pripoznanju se neizpeljani finančni inštrumenti izmerijo na način, ki je opredeljen v nadaljevanju.

Stroški posla se pripoznajo med odhodki v izkazu poslovnega izida. Izjema so naložbe v kapital, kjer stroški posla povečujejo pošteno vrednost finančnega inštrumenta.

Denarna sredstva in njihovi ustrezniki obsegajo denar v blagajni in vloge na vpogled. Prekoračitve na tekočem računu pri banki, ki jih je mogoče poravnati na poziv in so sestavni del vodenja denarnih sredstev v družbi Mercator, d.d., so v izkazu finančnega izida vključene med sestavine denarnih sredstev in njihovih ustreznikov.

Obračunavanje finančni prihodkov in odhodkov je opisano v točki 3 (o).

Finančna sredstva na razpolago za prodajo

Naložbe družbe Mercator, d.d., v kapitalske vrednostnice so razvrščene kot finančna sredstva, ki so na razpolago za prodajo. Po začetnem pripoznanju so te naložbe izmerjene po pošteni vrednosti, spremembe poštene vrednosti – z izjemo izgub zaradi oslabitve (glej točko 3 (h) (i)) ter pozitivnih in negativnih tečajnih razlik pri finančnih sredstvih na razpolago za prodajo (glej točko 3 (a) (i)) – pa so pripoznane neposredno v kapitalu. Ko se pripoznanje naložbe odpravi, se s tem povezani dobiček ali izguba prenese v poslovni izid.

Med finančnimi sredstvi na razpolago za prodajo ima družba Mercator, d.d., tudi takšne, ki jih ni mogla ovrednotiti po pošteni vrednosti. Delnice teh družb ne kotirajo na borzi. Družba ocenjuje, da bi bili stroški vrednotenja teh finančnih sredstev po pošteni vrednosti previsoki, ocena pa ne bi pomembno vplivala na pravilnost računovodskih izkazov.

Ostalo

Ostali neizpeljani finančni inštrumenti so merjeni po odplačni vrednosti z uporabo metode efektivnih obresti, zmanjšani za znesek izgub zaradi oslabitve.

(ii) Izpeljani finančni inštrumenti

Družba Mercator, d.d., uporablja izpeljane finančne inštrumente za varovanje pred izpostavljenostjo valutnim in obrestnim tveganjem. Vgrajene izpeljane finančne inštrumente je treba ločiti od gostiteljske pogodbe in obračunati kot izpeljani finančni inštrument, samo če gospodarske značilnosti in tveganja vgrajenega izpeljanega finančnega inštrumenta niso tesno povezani z gospodarskimi značilnostmi in tveganji gostiteljske pogodbe, če poseben inštrument z enakimi določbami kot vgrajeni izpeljani finančni inštrument zadošča opredelitvi izpeljanega finančnega inštrumenta ter če se sestavljeni inštrument ne izmeri po pošteni vrednosti skozi poslovni izid.

Izpeljani finančni inštrumenti se na začetku pripoznajo po pošteni vrednosti; stroški povezani s poslom se pripoznajo v poslovnem izidu ob njihovem nastanku. Po začetnem pripoznanju se izpeljani finančni inštrumenti merijo po pošteni vrednosti, pripadajoče spremembe pa se obravnavajo kot je opisano v nadaljevanju.

Varovanje denarnega toka pred tveganji

Spremembe poštene vrednosti izpeljanega finančnega inštrumenta, ki je določen za varovanje denarnega toka pred tveganji, so pripoznane neposredno v kapitalu, toda le pod pogojem, da je varovanje uspešno. V kolikor je varovanje neuspešno, se spremembe poštene vrednosti izkažejo v poslovnem izidu.

Če inštrument za varovanje pred tveganji ne izpolnjuje več sodil za obračunavanje varovanja pred tveganji, če le-ta preneha veljati ali se proda, odpove ali izkoristi, se varovanje pred tveganji preneha obračunavati. Nabrani dobiček ali izguba, ki je pripoznan(a) v kapitalu, ostane pripoznan(a) v kapitalu, dokler ne pride do napovedanega posla. V kolikor je nefinančno sredstvo predmet varovanja pred tveganji, se v kapitalu pripoznan znesek prenese med knjigovodsko vrednost sredstva, in sicer po njegovem pripoznanju. V ostalih primerih se znesek, ki je pripoznan v kapitalu, prenese v izkaz poslovnega izida v obdobju, v katerem sredstvo varovano pred tveganji vpliva na poslovni izid.

(iii) Osnovni kapital

Navadne delnice

Navadne delnice so sestavni del osnovnega kapitala. Dodatni stroški, ki jih je mogoče neposredno pripisati izdaji navadnih delnic in delniških opcij, so izkazani kot znižanje kapitala, pri čemer se ne upoštevajo učinki na kapital.

Odkup lastnih delnic (lastne delnice)

Ob odkupu lastnih delnic, ki se izkazujejo kot del osnovnega kapitala, se znesek plačanega nadomestila vključno s stroški, ki se neposredno nanašajo na odkup, brez morebitnih davčnih učinkov pripozna, kot sprememba v kapitalu. Odkupljene delnice se izkazujejo kot lastne delnice in se odštejejo od kapitala. Ob prodaji lastnih delnic ali njihovi naknadni ponovni izdaji se prejeti znesek izkaže kot povečanje kapitala in tako dobljeni presežek ali manjko pri transakciji se prenese na kapitalske rezerve.

(c) Nepremičnine, naprave in oprema

(i) Izkazovanje in merjenje

Nepremičnine, naprave in oprema se ob začetnem pripoznanju ovrednotijo po nabavni vrednosti, povečani za stroške, ki jih je mogoče neposredno pripisati njihovi usposobitvi za nameravano uporabo.

Za vrednotenje zemljišč in zgradb družba Mercator, d.d., uporablja model prevrednotenja. Prikazane poštene vrednosti temeljijo na periodičnih, vendar vsaj triletnih ocenah zunanjega neodvisnega ocenjevalca, zmanjšanih za amortizacijo. Povečanja knjigovodske vrednosti iz prevrednotenja zemljišč in zgradb se izkažejo v povečanju presežka iz prevrednotenja v kapitalu. Slabitve predhodno okrepljenih sredstev neposredno zmanjšujejo vrednost oblikovanega presežka iz prevrednotenja v kapitalu, sicer se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Amortizacija, ki temelji na prevrednoteni vrednosti sredstev, in amortizacija, ki temelji na nabavni vrednosti sredstev, bremeni stroške. Življenjska doba in preostanek vrednosti nepremičnin se letno presoja s strani interne komisije strokovnjakov na osnovi dogodkov, ki kažejo na potrebo po ponovnem ovrednotenju določenega sredstva.

Naprave in oprema so vrednotena po modelu nabavne vrednosti. Nabavna vrednost naprav in opreme je zmanjšana za kumulativni popravek vrednosti zaradi amortizacije.

Stroški v lastnem okvirju izdelanega sredstva zajemajo stroške materiala, neposredne stroške dela in ostale stroške, ki jih je mogoče neposredno pripisati usposobitvi sredstva za nameravano uporabo, ter stroške razgradnje in odstranitve opredmetenega osnovnega sredstva ter obnovitev mesta, na katerem se je to sredstvo nahajalo. Nabavljene računalniške programe, ki pomembno prispevajo k funkcionalnosti sredstev, je treba usredsteviti kot del te opreme. Stroški izposojanja v zvezi z nabavo ali izgradnjo zadevnih sredstev se izkažejo v poslovnem izidu ob njihovem nastanku.

Dobiček oziroma izguba ob odsvojitvi nepremičnin, naprav in opreme je razlika med prihodki iz odsvojitve sredstva in njegovo knjigovodsko vrednostjo. Družba jo pripozna v izkazu poslovnega izida. Ob prodaji prevrednotenega sredstva družba Mercator, d.d., zneske, ki so izkazani v presežku iz prevrednotenja, prenese med prenesene zadržane dobičke.

(ii) Prerazporeditve k naložbenim nepremičninam

Če se lastniško uporabljena nepremičnina spremeni v naložbeno nepremičnino, se ta nepremičnina izmeri po njeni nabavni vrednosti in prerazporedi k naložbenim nepremičninam. Družba Mercator, d.d., naložbene nepremičnine vrednoti po modelu nabavne vrednosti. Kot naložbene nepremičnine razvršča samo nepremičnine, ki so samostojne zgradbe in v celoti dane v najem. Samo del objekta, oddan v najem, se ne razporedi med naložbene nepremičnine, ker ga ni mogoče prodati ločeno in ker se ostali pomemben del objekta uporablja pri prodaji ali proizvodnji blaga.

(iii) Kasnejši stroški

Stroški zamenjave nekega dela nepremičnin, naprav in opreme se pripoznajo po knjigovodski vrednosti tega sredstva, če je verjetno, da bo imela družba bodoče gospodarske koristi, povezane z delom tega sredstva in je pošteno vrednost mogoče zanesljivo izmeriti. Pripoznanje knjigovodske vrednosti zamenjanega dela se odpravi. Vsi ostali stroški (kot npr. dnevno servisiranje) so pripoznani v poslovnem izidu kot odhodki, takoj ko do njih pride.

(iv) Amortizacija

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti vsakega posameznega opredmetenega sredstva. Najeta sredstva v obliki finančnega najema se amortizirajo ob upoštevanju trajanja najema in dobe koristnosti, razen če je precej gotovo, da bo družba do konca trajanja najema postala lastnica najetega sredstva. Zemljišča se ne amortizirajo.

Družba za del amortizacije, ki se nanaša na okrepitev osnovnih sredstev, sproti odpravlja oblikovan presežek iz prevrednotenja med zadržane dobičke.

Ocenjene dobe koristnosti za tekoče in primerljivo obdobje so naslednje:

- zgradbe 20 - 40 let,
- naprave in oprema 3 - 15 let.

Družba metode amortiziranja, dobe koristnosti in preostale vrednosti ponovno pregleda na dan poročanja.

(d) Neopredmetena sredstva

Neopredmetena sredstva družbe Mercator, d.d., katerih dobe koristnosti so omejene, so izkazana po nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in nabrane izgube zaradi oslabitve.

(i) Kasnejši stroški

Kasnejši izdatki v zvezi z neopredmetenimi sredstvi so usredstveni le v primerih, ko povečujejo bodoče gospodarski koristi, ki izhajajo iz sredstva, na katero se izdatki nanašajo. Vsi ostali stroški so pripoznani v poslovnem izidu kot odhodki, takoj ko do njih pride.

(ii) Amortizacija

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti neopredmetenih sredstev (razen dobrega imena). Obračunavati se začne, ko je sredstvo na razpolago za uporabo. Ocenjene dobe koristnosti za tekoče in primerljivo leto so naslednje:

- patenti, licence in blagovne znamke 5 - 10 let.

(e) Naložbene nepremičnine

Naložbene nepremičnine so nepremičnine posedovane, da bi prinašale najemnino ali povečevale vrednost dolgoročne naložbe ali pa oboje, ne pa za prodajo v rednem poslovanju, uporabo v proizvodnji ali pri dobavi blaga ali storitev za pisarniške namene.

Družba razvršča kot naložbene nepremičnine samo nepremičnine, ki so samostojne zgradbe in v celoti dane v najem. Samo del objekta, oddan v najem, se ne razporedi med naložbene nepremičnine, ker ga ni mogoče prodati ločeno in ker se ostali pomemben del objekta uporablja pri proizvodnji ali dobavljanju blaga ali storitev (npr. hipermarket znotraj nakupovalnega centra). Naložbene nepremičnine se vodijo po modelu nabavne vrednosti. Amortizacija se obračuna na osnovi linearne metode, tako da se nabavna vrednost sredstev razporedi na njihove preostale vrednosti v pričakovanih življenjskih dobah, ki so enake kot za nepremičnine, naprave in opremo.

Če se uporaba nepremičnine spremeni v tej meri, da zahteva prerazvrstitev med opredmetena osnovna sredstva, se izmeri njena poštena vrednost. Pozitivna razlika se pripozna v presežku iz prevrednotenja, negativna pa v izkazu poslovnega izida.

(f) Najeta sredstva

Najem, pri katerem družba Mercator, d.d., prevzame vse pomembne oblike tveganja in koristi, povezane z lastništvom sredstva, se obravnava kot finančni najem. Po začetnem pripoznanju je najeto sredstvo izkazano v znesku, ki je enak pošteni vrednosti ali, če je ta nižja, sedanji vrednosti najmanjše vsote najemnin. Po začetnem pripoznanju se sredstvo obračunava v skladu z računovodskimi usmeritvami, ki veljajo za takšna sredstva.

Ostali najemi se obravnavajo kot poslovni najemi. Najeta sredstva se ne pripoznajo v bilanci stanja družbe.

(g) Zaloge

Zaloge se vrednotijo po izvirni vrednosti ali čisti iztržljivi vrednosti, in sicer po manjši izmed njiju. Metode obračunavanja nabavne vrednosti in stroškov:

- metoda FIFO za trgovsko blago,
- metoda tehtanih povprečnih nabavnih cen za surovine in embalažo; stroški zalog vsebujejo nabavno vrednost, stroške izdelave in pretvarjanja in druge stroške, ki se pojavljajo pri spravljajanju zalog na njihovo sedanje mesto in v njihovo sedanje stanje; pri dokončanih proizvodih in nedokončani proizvodnji stroški vsebujejo tudi ustrezen delež posrednih proizvodjalnih stroškov ob normalni uporabi proizvodjalnih sredstev.

Čista iztržljiva vrednost je ocenjena prodajna cena, dosežena v rednem poslovanju, zmanjšana za ocenjene stroške dokončanja in ocenjene stroške prodaje.

Ocena iztržljive vrednosti zalog se opravi najmanj enkrat letno, in sicer po stanju na dan izdelave letnih računovodskih izkazov družbe.

Odpisi in delni odpisi poškodovanih, pretečenih, neuporabnih zalog se opravljajo redno med letom po posameznih postavkah. Konec leta pa se zaloge po stanju na dan 31. 12. prevrednotijo po skupinah sorodnih ali povezanih postavk glede na njihovo starost oziroma zastarelost. Popravljajo se pavšalno glede na izkušnje iz preteklih let.

(h) Oslabitev sredstev

(i) Finančna sredstva

Družba Mercator, d.d., na datum poročanja oceni vrednost finančnega sredstva, da presodi, ali obstaja kako objektivno znamenje oslabitve sredstva. Za finančno sredstvo se šteje, da je oslabiljeno, če obstajajo objektivni dokazi, iz katerih je razvidno, da je zaradi enega ali več dogodkov prišlo do zmanjšanja pričakovanih bodočih denarnih tokov iz naslova tega sredstva.

Izguba zaradi oslabitve v zvezi s finančnim sredstvom, izkazanim po odplačni vrednosti, se izračuna kot razlika med neodpisano vrednostjo sredstva in pričakovanimi bodočimi denarnimi tokovi, razobrestenimi po izvirni veljavni obrestni meri. Izguba zaradi oslabitve v zvezi s finančnim sredstvom, razpoložljivim za prodajo, se izračuna glede na njegovo trenutno pošteno vrednost.

Pri pomembnih finančnih sredstvih se ocena oslabitve izvede posamično. Ocena oslabitve preostalih finančnih sredstev se izvede skupinsko glede na njihove skupne značilnosti pri izpostavljenosti tveganjem.

Izgube zaradi oslabitve družba izkaže v poslovnem izidu obdobja. Morebitno nabrano izgubo v zvezi s finančnim sredstvom, ki je na razpolago za prodajo, ki je bila pripoznana neposredno v kapitalu, se prenese na poslovni izid.

Izguba zaradi oslabitve se odpravi, če je odpravo izgube zaradi oslabitve mogoče nepristransko povezati z dogodkom, ki je nastal po pripoznanju oslabitve. Pri finančnih sredstvih, izkazanih po odplačni vrednosti, in finančnih sredstvih, razpoložljivih za prodajo, ki so dolgovni inštrumenti, se odprava izgube zaradi oslabitve izkaže v poslovnem izidu. Odpravo finančnih sredstev, namenjenih za prodajo, ki so lastniški vrednostni papirji, družba izkazuje neposredno v kapitalu.

(ii) Nefinančna sredstva

Družba ob vsakem datumu poročanja preveri preostalo knjigovodsko vrednost nefinančnih sredstev, razen naložbenih nepremičnin, zalog in odloženih terjatev za davke z namenom, da ugotovi, ali so prisotni znaki oslabitve. Če takšni znaki obstajajo, se oceni nadomestljiva vrednost sredstva. Ocena oziroma test oslabitve dobrega imena in neopredmetenih sredstev z nedoločeno dobo koristnosti, ki še niso na voljo za uporabo, se izvede najmanj enkrat letno pred sestavitvijo letnega poročila.

Nadomestljiva vrednost sredstva ali denar ustvarjajoče enote je njena vrednost pri uporabi ali poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje, in sicer tista, ki je višja. Pri določanju vrednosti sredstva pri uporabi se pričakovani prihodnji denarni tokovi diskontirajo na njihovo sedanjo vrednost z uporabo diskontne mere pred obdavčitvijo, ki odraža sprotne tržne ocene časovne vrednosti denarja in tveganja, ki so značilna za sredstvo. Za namene preizkusa oslabitve se sredstva združijo v najmanjše skupine sredstev, ki ustvarjajo denarne pritoke iz trajne uporabe, veliki meri neodvisnih od tistih iz drugih sredstev ali skupin sredstev (denar ustvarjajoče enote). Za potrebe preizkusa oslabitve se dobro ime, pridobljeno v poslovni združitvi, razporedi na denar ustvarjajoče enote, za katere se pričakuje, da bodo pridobile koristi od sinergij združitve.

Oslabitev sredstva ali denar ustvarjajoče enote se pripozna v primeru, ko njegova knjigovodska vrednost presega njegovo nadomestljivo vrednost. Slabitev se izkaže v poslovnem izidu. Izguba, ki se pri denar ustvarjajoči enoti pripozna zaradi oslabitve, se razporedi tako, da se najprej zmanjša knjigovodska vrednost dobrega imena, razporejenega na denar ustvarjajočo enoto, nato pa na druga sredstva enote (skupine enot) sorazmerno s knjigovodsko vrednostjo vsakega sredstva v enoti.

Izguba zaradi oslabitve dobrega imena se ne odpravlja. V zvezi z drugimi sredstvi pa družba izgube zaradi oslabitve v preteklih obdobjih na datum bilance stanja ovrednoti in tako ugotovi, če je prišlo do zmanjšanja izgube ali ta celo več ne obstaja. Izguba zaradi oslabitve se odpravi, če je prišlo do spremembe ocen, na podlagi katerih družba določi nadomestljivo vrednost sredstva. Izguba zaradi oslabitve sredstva se odpravi do višine, do katere povečana knjigovodska vrednost sredstva ne preseže knjigovodske vrednosti, ki bi bila ugotovljena po odštetju amortizacijskega odpisa, če pri sredstvu v prejšnjih letih ne bi bila pripoznana izguba zaradi oslabitve.

(i) Zasluzki zaposlenih

(i) Drugi dolgoročni zasluzki zaposlenih – rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade

Družba je v bilanci stanja pripoznala dolgoročne rezervacije iz naslova bodočih obveznosti do zaposlenih za jubilejne nagrade, ki so izračunane v skladu s kolektivno pogodbo dejavnosti, in zakonsko določene odpravnine ob upokojevanju zaposlenih. Spremembe v rezervacijah za odpravnine in jubilejne nagrade se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Podlaga za oblikovanje rezervacij so aktuarski izračuni, ki se preverjajo letno. Aktuarski dobički oz. izgube so posledica učinkov sprememb dejstev, ki vplivajo na aktuarski izračun (npr. sprememba zakonodaje) ali pa sprememb aktuarskih predpostavk.

(ii) Kratkoročni zasluzki zaposlenih

Obveze za kratkoročne zasluzke zaposlenih se merijo brez diskontiranja in se izkažejo med odhodki, ko je delo zaposlenega v zvezi z določenim kratkoročnim zaslužkom opravljeno.

Obveznost se izkaže v višini, za katero se pričakuje plačilo v obliki prejemkov, izplačljivih v dvanajstih mesecih po preteku obdobja opravljanja dela, ali programa delitve dobička, če ima družba sedanjo pravno ali posredno obvezo za takšna plačila zaradi preteklega opravljanja dela zaposlene osebe in je obveznost mogoče zanesljivo izmeriti.

(j) Rezervacije

Rezervacije se pripoznajo, če ima družba zaradi preteklega dogodka pravne ali posredne obveze, ki jih je mogoče zanesljivo oceniti in je verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi. Družba Mercator, d.d., rezervacije določi z diskontiranjem pričakovanih prihodnjih denarnih tokov po meri pred obdavčitvijo, ki odraža obstoječe ocene časovne vrednosti denarja in po potrebi tudi tveganja, ki so značilna za obveznost.

Kočljive pogodbe

Rezervacija za stroške kočljive pogodbe se pripozna, ko neizogibni stroški izpolnjevanja pogodbenih obveznosti po tej pogodbi presegajo pričakovane gospodarske koristi, ki jih je družba Mercator, d.d., deležna na osnovi pogodbe. Rezervacije se merijo po sedanji vrednosti pričakovanih stroškov prekinitve pogodbe oziroma pričakovanih stroškov nadaljevanja pogodbenega razmerja, in sicer po nižji od obeh. Preden družba oblikuje rezervacijo, izkaže morebitne izgube iz oslabitve vrednosti sredstev, ki so povezana s pogodbo.

(k) Prihodki

(i) Prihodki iz prodaje blaga, proizvodov in materiala

Prihodki iz prodaje blaga, proizvodov in materiala se pripoznajo po pošteni vrednosti prejetega poplačila ali terjatve iz tega naslova, in sicer zmanjšani za vračila, rabate za nadaljnjo prodajo in količinske popuste. Prihodki se izkažejo, ko je kupec prevzel vse pomembne oblike tveganja in koristi, povezanih z lastništvom sredstva, ko obstaja gotovost glede poplačljivosti kupnine in z njo povezanih stroškov ali možnosti vračila blaga, proizvodov in materiala, ko družba Mercator, d.d., preneha z nadaljnjim odločanjem o prodanih količinah in ko je višino prihodkov mogoče zanesljivo izmeriti.

Prenos tveganj in koristi je odvisen od posameznih določil kupoprodajne pogodbe. Pri prodaji blaga na debelo se prenos praviloma izvede potem, ko je blago prispelo v kupčevo skladišče,

vendar pa pri nekaterih mednarodnih pošiljkah do prenosa pride ob naložitvi blaga na transportno sredstvo.

(ii) Prihodki iz opravljenih storitev

Prihodki iz opravljenih storitev se v izkazu poslovnega izida pripoznajo glede na stopnjo dokončanosti posla na datum poročanja. Stopnja dokončanosti se oceni s pregledom opravljenega dela.

(iii) Prihodki od najemnin

Prihodki od najemnin se pripoznajo med prihodki enakomerno med trajanjem najema. Dani popusti in bonitete v zvezi z najemom se pripoznajo kot sestavni del skupnih prihodkov od najemnin.

(l) Državne podpore

Vse vrste državnih podpor se v začetku pripoznajo v računovodskih izkazih kot odloženi prihodki, ko obstaja sprejemljivo zagotovilo, da bo družba podpore prejela in da bo izpolnila pogoje v zvezi z njimi. Državne podpore, prejete za kritje stroškov, se pripoznavajo strogo dosledno kot prihodki v obdobjih, v katerih nastajajo zadevni stroški, ki naj bi jih le-te nadomestile. S sredstvi povezane državne podpore se v izkazu poslovnega izida pripoznavajo strogo dosledno med drugimi prihodki iz poslovanja v dobi koristnosti posameznega sredstva.

(m) Finančni najemi

Plačila iz naslova finančnega najema se pripoznavajo med odhodki enakomerno med trajanjem najema. Prejeti popusti in bonitete v zvezi z najemom se pripoznajo kot sestavni del skupnih odhodkov od najemnin.

Najmanjša vsota najemnin se razporedi med finančne odhodke in zmanjšanje neporavnanega dolga. Finančni odhodki se razporedijo na obdobja med trajanjem najema, da se dobi stalna obrestna mera za preostalo stanje dolga za vsako obdobje.

(n) Finančni prihodki in finančni odhodki

Finančni prihodki obsegajo prihodke od obresti od naložb, prihodke od dividend, prihodke od odsvojitve za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev in dobičke od inštrumentov za varovanje pred tveganjem, ki se pripoznajo v poslovnem izidu. Prihodki iz obresti se pripoznajo v poslovnem izidu ob njihovem nastanku z uporabo metode efektivne obrestne mere. Prihodki od dividend se v izkazu poslovnega izida pripoznajo na dan, ko je uveljavljena pravica družbe do plačila.

Finančni odhodki obsegajo stroške izposojanja, izgube zaradi oslabitve vrednosti finančnih sredstev in izgube od inštrumentov za varovanje pred tveganjem, ki se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Stroški izposojanja se v izkazu poslovnega izida pripoznajo po metodi efektivnih obresti. Dobički in izgube iz tečajnih razlik se izkažejo v čistem znesku.

(o) Davek iz dobička

Davek iz dobička oziroma izgube poslovnega leta obsega odmerjeni in odloženi davek. Davek iz dobička se izkaže v izkazu poslovnega izida, razen v tistem delu, v katerem se nanaša na postavke, ki se izkazujejo neposredno v kapitalu in se zato izkazuje med postavkami kapitala.

Odmerjeni davek je davek, za katerega se pričakuje, da bo plačan od obdavčljivega dobička za poslovno leto, ob uporabi davčnih stopenj, uveljavljenih ali v bistvu uveljavljenih na datum poročanja, in morebitne prilagoditve davčnih obveznosti v povezavi s preteklimi poslovnimi leti.

Odloženi davek se izkazuje po metodi obveznosti po bilanci stanja, pri čemer se upoštevajočasne razlike med knjigovodsko vrednostjo sredstev in obveznosti za potrebe finančnega poročanja in zneski za potrebe davčnega poročanja. Naslednječasne razlike niso upoštevane:

- začetno priznanje sredstev ali obveznosti v poslu, kjer ne gre za poslovne združitve in ki ne vpliva niti na računovodski niti na obdavčljivi dobiček in razlike v zvezi z naložbami v odvisna podjetja in skupaj obvladovana podjetja v tisti višini, za katero obstaja verjetnost, da ne bodo odpravljene v predvidljivi prihodnosti,
- ob začetnem priznanju dobrega imena.

Odložena obveznost za davek se izkaže v višini, v kateri se pričakuje, da ga bo potrebno plačati ob odpravi začasnih razlik, na podlagi zakonov, uveljavljenih ali v bistvu uveljavljenih na datum poročanja.

Družba Mercator, d.d., pobota odložene terjatve in obveznosti za davek, če ima zakonsko izvršljivo pravico pobotati priznane odmerjene terjatve in obveznosti za davek, in če se nanašajo na davek iz dobička, ki pripada isti davčni oblasti v zvezi z isto obdavčljivo enoto ali različnimi obdavčljivimi enotami, ki nameravajo bodisi poravnati odmerjene obveznosti za davek in terjatve za davek z razliko bodisi hkrati povrniti terjatve in poravnati obveznosti.

Odložena terjatev za davek se prizna v obsegu, za katerega obstaja verjetnost, da bo na razpolago prihodnji obdavčljivi dobiček, v breme katerega bo v prihodnje mogoče uporabiti odloženo terjatev. Odložene terjatve za davek se zmanjšajo za znesek, za katerega ni več verjetno, da bo mogoče uveljaviti davčno olajšavo, povezano s sredstvom.

(p) Čisti dobiček na delnico (EPS)

Družba izkazuje osnovno dobičkonosnost delnice tako, da deli dobiček oziroma izgubo, ki pripada navadnim delničarjem, s tehtanim povprečnim številom navadnih delnic v poslovnem letu. Družba nima prednostnih delnic, niti navadnih delnic, ki bi predstavljale zamenljive obveznice in delniške opcije, zato ne izračunava popravljenega dobička in popravljenega dobičkonosnosti delnice.

(q) Sistem zvestobe kupcev

Družba svojim kupcem izdaja kreditne in plačilne kartice Mercator Pika, s katerimi na osnovi nakupov zbirajo bonitetne pike. Bonitetni krog traja šest mesecev. Prvi bonitetni krog v letu traja od 1. februarja do 31. julija, drugi bonitetni krog pa od 1. avgusta do 31. januarja naslednjega leta. V bonitetnem obdobju kupci zbirajo bonitetne pike. V odvisnosti od zneska opravljenih nakupov in posledično od števila zbranih pik, si lahko pridobijo 3 do 6 % popust. Družba med letom na osnovi pridobljenih bonitetnih pik razmejuje potencialne popuste, na osnovi izkušenj iz

preteklih bonitetnih obdobj pa prihodke zaradi neunovčenja bonitetnih pik. Kljub temu, da je drugo bonitetno obdobje zaključeno 31. januarja naslednjega leta, družba na ta način zagotavlja, da izkazani prihodki ustrezajo odhodkom, ki so bili potrebni za njihovo realizacijo (Pojasnilo št. 8).

(r) Novi standardi in pojasnila, ki še niso stopili v veljavo

Številni novi standardi, dopolnitve standardov in pojasnila za leto, ki se je končalo na dan 31. december 2008, še ne veljajo in jih Družba pri pripravi uskupinjenih računovodskih izkazov ni upoštevala.

- Prenovljeni MRS 23 *Stroški izposojanja* (v veljavi od 1. januarja 2009). Prenovljeni standard ne daje več možnosti pripoznavanja stroškov izposojanja kot odhodkov in zahteva, da podjetje stroške izposojanja, ki jih je mogoče pripisati neposredno nakupu, gradnji ali proizvodnji sredstva v pripravi, usredstvi kot del nabavne vrednosti zadevnega sredstva.

Prenovljeni MRS 23 bo družba morala pričeti uporabljati pri pripravi računovodskih izkazov za poslovno leto 2009, kar bo predstavljalo spremembo v računovodskih usmeritvah družbe. Skladno s prehodnimi določbami bo družba prenovljeni MRS 23 uporabila pri tistih sredstvih, pri katerih se usredstvenje stroškov izposojanja prične na dan, ko sprememba stopi v veljavo ali pozneje.

- Dopolnila k MSRP 2 *Plačilo z delnicami* (v veljavi od 1. januarja 2009). Dopolnilo natančneje določa pojem odmerni pogoji in uvedba koncepta neodmernih (nezajamčenih) pogojev. Neodmerni pogoji se morajo odražati v poštenu vrednosti na dan podelitve, nezmožnost izpolnitve neodmernih pogojev pa se obravnava kot preklic.

Dopolnila k MSRP 2 nimajo pomembnega vpliva na poslovanje družbe, saj le-ta nima sistema ugodnosti v obliki deležev.

- Spremenjen MSRP 3 *Poslovne združitve* (v veljavi od 1. julija 2009). Obseg spremenjenega standarda je dopolnjen in definicija pojma 'posel' razširjen. Dopolnjen standard zajema tudi številne druge spremembe, med drugim:
 - o vsi sestavni deli plačila, ki jih prenese prevzemnik, so pripoznani in izmerjeni po poštenu vrednosti na datum prevzema, vključno zneski, katerih plačilo je odvisno od prihodnjih dogodkov,
 - o naknadne spremembe zneskov, katerih plačilo je odvisno od prihodnjih dogodkov, se pripoznajo v poslovnem izidu,
 - o stroški prenosa, z izjemo stroškov izdaje delnic ter stroškov izdaje dolgovnega inštrumenta, se obravnavajo kot odhodek na dan nastanka,
 - o prevzemnik se lahko odloči, da bo neobvladujoč delež izmeril po poštenu vrednosti na datum prevzema (celotna vrednost goodwilla), ali po sorazmernem deležu poštene vrednosti opredeljenih sredstev in dolgov prevzetega.

Dopolnjen MSRP 3 za poslovanje družbe ni pomemben, saj družba nima takšnih deležev v odvisnih družbah, na katere bi omenjeno dopolnilo lahko vplivalo.

- Dopolnila k MRS 1 *Predstavitev računovodskih izkazov* (v veljavi od 1. januarja 2009). Dopolnjen standard zahteva, da se podatki v računovodskih izkazih združijo na podlagi skupnih značilnosti ter uvaja 'izkaz celotnega dobička'. Postavke stroškov in odhodkov, kot tudi sestavine ostalega celotnega dobička, so prikazani bodisi v izkazu celotnega dobička (ki v enem samem izkazu zajema izkaz uspeha ter vse nelastniške spremembe v kapitalu) ali v dveh ločenih izkazih (izkaz uspeha ter izkaz celotnega dobička).

Družba bo za računovodske izkaze 2009 uporabila dva ločena izkaza.

- Dopolnilo k MRS 27, *Konsolidirani in ločeni računovodski izkazi* (v veljavi od 1. januarja 2009). Spremembe se nanašajo na ukinitev definicije "naložbena metoda" ki jo trenutno

navaja MRS 27; namesto tega se vse dividende odvisnega podjetja, skupaj obvladovanega podjetja ali pridruženega podjetja pripoznajo kot prihodek v posameznih računovodskih izkazih naložbenika, ko se uveljavi pravica do izplačila dividende.

V računovodskih izkazih družbe bo dopolnilo imelo vpliv, ker bodo dividende pripoznane že prej in ne šele ob izplačilu.

- Dopolnila k MRS 32 *Finančni instrumenti: razkrivanje*, in MRS 1, *Predstavitev računovodskih izkazov* (v veljavi od 1. januarja 2009).

Dopolnila uvajajo izjemo od načela, ki se praviloma uporablja v sklopu MRS 32 v zvezi z razvrščanjem instrumentov kot lastniški kapital; sprememba namreč omogoča, da se določeni prodajljivi instrumenti, ki jih družba izda in običajno razvrsti kot obveznost, razvrstijo kot lastniški kapital, toda le če izpolnjujejo določene pogoje.

Dopolnila za družbo niso pomembna, saj v preteklosti ni izdala prodajljivih instrumentov.

- Dopolnilo k MRS 39, *Finančni instrumenti: Pripoznavanje in merjenje* (v veljavi od 1. julija 2009). Dopolnjen standard podrobneje opisuje uporabo obstoječih načel, ki določajo ali lahko posebne oblike tveganja denarnih tokov ali deli denarnih tokov odražajo razmerja varovanja pred tveganji. Da bi se odražalo razmerje varovanja pred tveganji, je potrebno tveganja ali dele ločeno pripoznati in izmeriti; vendar pa inflacije ne moremo določiti, razen v omejenih okoliščinah.

Družba še ni zaključila analize učinka tega dopolnila.

- OPMSRP 13 *Programi zvestobe kupcev* (v veljavi od 1. julija 2008) se nanaša na računovodstvo podjetij, ki izvajajo ali so drugače udeležena v programih zvestobe kupcev. Nanaša se na tiste programe zvestobe kupcev, v katerih le-ti pridobijo pravico do nagrade, kot na primer brezplačno ali cenovno ugodnejše blago ali storitve.

Ne pričakujemo, da bo imel OPMSRP 13, ki ga bo družba morala upoštevati pri pripravi izkazov za poslovno leto 2009, vpliv na računovodske izkaze.

- OPMSRP 15 *Pogodbe za gradnjo nepremičnin* (v veljavi od 1. januarja 2009) podrobneje določa, da so prihodki, ki izhajajo iz pogodb o gradnji nepremičnin, pripoznani glede na stopnjo dokončanosti pogodbene dejavnosti v naslednjih primerih:
 - pogodba ustreza opredelitvi pogodbe o gradbenih delih skladno z MRS 11.3,
 - pogodba velja zgolj za izvedbo storitev v skladu z IAS 18 (npr. družbi ni potrebno dobavljati gradbene materiale) in
 - pogodba je namenjena prodaji blaga, prihodki pa se pripoznajo sproti med gradnjo v skladu z določili MRS 18.14.

V vseh ostalih primerih se prihodki pripoznajo takrat, ko so izpolnjeni vsi pogoji pripoznanja prihodkov kot to določa MRS 18.14 (npr. po končani gradnji ali po dobavi).

Pojasnilo OPMSRP 15 za družbo ni pomembno, saj le-ta ne izvaja storitev gradnje nepremičnin in ne razvija nepremičnin za prodajo.

- OPMSRP 16 *Varovanje čistih finančnih naložb v podjetje v tujini pred tveganjem* (v veljavi od 1. oktobra 2008). Pojasnilo podrobneje določa vrsto tveganja, pred katerim se je potrebno zavarovati, katera družba v Skupini sme posedovati postavko varovano pred tveganjem, pojasnjuje ali metoda konsolidacije vpliva na učinkovitost varovanja, kot tudi obliko, ki jo instrument varovanja zavzame, pa vse do zneskov, ki se ob ukinitvi poslovanja v tujini prerazvrstijo iz kapitala v poslovni izid.

Družba še ni zaključila analize učinka tega novega pojasnila.

- OPMSRP 17 *Izplačila nadenarnih sredstev lastnikom* (v veljavi od 15. julija 2009). Pojasnilo velja za enostranska izplačila nadenarnih sredstev lastnikom. V skladu s pojasnilom se obveznost izplačila dividende pripozna, ko je dividenda ustrezno odobrena in ni več predmet presoje podjetja, ter se izmeri po pošteni vrednosti izplačanega sredstva. Knjigovodska vrednost dividende se ponovno izmeri na dan poročanja, sprememba knjigovodske vrednosti pa se pripozna.

Ker pojasnilo velja le od dneva uporabe dalje, le-to ne bo vplivalo na računovodske izkaze za obdobja pred datumom sprejema pojasnila. Prav tako se pojasnilo nanaša na bodoče dividende, ki bodo predmet presoje uprave/družbenikov, zato ni mogoče oceniti učinek tega.

4. Upravljanje s finančnimi tveganji

(a) Pregled tveganj

Družba Mercator, d.d., spremlja različne vrste finančnih tveganj, kot so obrestno tveganje, valutno tveganje, kreditno tveganje in plačilno-sposobnostno tveganje. Obvladovanje kapitala je zagotovljeno na nivoju Skupine Mercator. Politika Skupine je usmerjena k doseganju ustreznega obsega kapitala, ki lahko zagotovi zaupanje investitorjev, upnikov in trga ter vzdržuje prihodnji razvoj dejavnosti. Uprava zato tekoče spremlja donosnost kapitala in kapitalsko sestavo. Ciljna kapitalska sestava Skupine Mercator je v razmerju 1 : 1,5 med lastniškim kapitalom na eni strani in dolgoročnimi rezervacijami ter dolžniškim kapitalom na drugi strani. Dividendna politika je sprejeta za obdobje do leta 2010, o dejanski višini dividend v vsakem poslovnem letu odloča skupščina delničarjev.

Upravljanje s tveganji v družbi zajema spremljanje dogajanja na finančnih trgih in skuša minimizirati potencialne negativne učinke na finančno uspešnost družbe. Družba Mercator, d.d., uporablja izpeljane finančne inštrumente za zavarovanje izpostavljenosti določenim tveganjem.

Z upravljanjem s tveganji se v družbi Mercator, d.d., ukvarja posebno telo, Svet za upravljanje s tveganji Skupine Mercator. Svet izdeluje ocene izpostavljenosti tveganjem in načela za celostno upravljanje s tveganji, kakor tudi politike upravljanja za posamezna področja. Družba je vpeljala temeljito politiko upravljanja s tveganji, ki je sestavljena iz analize izpostavljenosti družbe tveganjem, določitve višine tveganja in ukrepov za zmanjševanje tveganja. Spodaj je naveden kratek povzetek politike upravljanja s finančnimi tveganji.

(i) Kreditno tveganje

Kreditno tveganje predstavlja možnost, da bodo terjatve do kupcev in drugih poslovnih partnerjev, ki so nastale zaradi odloženega plačila, poplačane delno oziroma sploh ne bodo poplačane. V Skupini Mercator smo kreditna tveganja ocenjevali na naslednjih dveh segmentih poslovanja, in sicer prodaja na odloženo plačilo pri veleprodajnih kupcih in plačilo na odlog pri imetnikih plačilno-kreditne kartice Mercator Pika. S ciljem obvladovanja kreditnega tveganja veleprodaje pridobivamo prvovrstna zavarovanja od kupcev s slabšo boniteto, sprotno nadzorujemo slabe plačnike ter poostreno omejujemo izpostavljenost posameznim kupcem, zmanjšali smo število dni zamude, uvedli smo aktivnejše postopke pri izterjavi terjatev, izvajamo medsebojne in verižne kompenzacije s kupci. S ciljem obvladovanja kreditnega tveganja Pika kartice aktivneje izvajamo postopek izterjatve terjatev ter sprotno nadzorujemo slabe plačnike. V letu 2009 bomo izdelali nov sistem za dodelitev limitov imetnikom plačilne Mercator Pika kartice.

(ii) Plačilno-sposobnostno tveganje

Družba Mercator, d.d., aktivno upravlja s plačilno-sposobnostnim tveganjem preko:

- delovanja centraliziranega sistema upravljanja z denarnimi sredstvi,
- statistično podprtega planiranja denarnih tokov,
- dnevnega stika z največjimi veleprodajnimi kupci, kar poveča predvidljivost denarnih tokov,
- delovanja centraliziranega sistema zbiranja denarnih sredstev ("cash-pooling").

V družbi Mercator, d.d., smo zaradi poslabšanih pogojev na finančnem trgu ter zmanjšane likvidnosti finančnih inštitucij v drugi polovici leta 2008 ocenili povišanje plačilno-sposobnostnega tveganja. Pojavlja se namreč novo tveganje, in sicer, da banke ne bi bile sposobne refinancirati vseh obstoječih finančnih obveznosti, ki jih imajo nefinančna podjetja do poslovnih bank. Kot odgovor na to tveganje smo poleg aktivnosti, ki so še prej bile izvajane za obvladovanje plačilno-sposobnostnega tveganja, organizirano in sistematično pristopili k dogovarjanju za refinanciranje obstoječih finančnih obveznosti, pospeševanju kompenzacij s kupci in dobavitelji, aktivnejšem izvajanju postopka izterjatve terjatev, optimizaciji obsega nabavnih naročil ter iskanju alternativnih virov financiranja.

(iii) Tržna tveganja

Obrestno tveganje

Obrestno tveganje družbe Mercator, d.d., izvira iz finančnih obveznosti. Finančne obveznosti izpostavljajo družbo obrestnemu tveganju denarnega toka.

Obrestno tveganje, ki izvira iz možnosti rasti stroškov financiranja pri virih, vezanih na spremenljivo obrestno mero, družba ustrezno centralno obvladuje. Politika o upravljanju z obrestnim tveganjem zajema analize povečanja izpostavljenosti v primeru neto najemanja novih virov po variabilni obrestni meri, zavarovanje dela finančnih obveznosti z ustreznimi izvedenimi finančnimi instrumenti in možnost izdaje dolga po fiksni obrestni meri.

Valutno tveganje

Delovanje Mercatorja v mednarodnem okolju povzroča tudi izpostavljenost valutnemu tveganju. Z valutnim tveganjem se Mercator srečuje na trgih Srbije in Hrvaške, medtem ko Mercator, d.d., valutnemu tveganju ni izpostavljen.

(b) Računovodsko obračunavanje izpeljanih finančnih inštrumentov

Družba ima sklenjene pogodbe o zamenjavi obrestnih mer izključno za namene zavarovanja in izpolnjujejo vse kriterije za to. Sklenjeni inštrumenti so namenjeni za varovanje denarnega toka in so zelo učinkoviti pri uravnavanju denarnih tokov iz naslova prejetih posojil.

Ob sklenitvi transakcije družba Mercator, d.d., dokumentira odnos med izpeljanimi inštrumenti in zavarovanimi kategorijami, kakor tudi njen cilj pri upravljanju s tveganjem in strategijo za izvedbo različnih transakcij zavarovanja. Ta proces vključuje povezavo vseh izpeljanih finančnih inštrumentov s portfeljem posojil.

Družba prav tako dokumentira svojo oceno, tako ob sklenitvi transakcije kot tudi kasneje, ali so izpeljani finančni inštrumenti, ki se uporabljajo za zavarovanje, učinkoviti pri uravnavanju denarnega toka iz naslova prejetih posojil.

Družba izpeljane finančne inštrumente uporablja za zavarovanje in jih na začetku pripozna po pošteni vrednosti. Če je varovanje uspešno, pripozna spremembe poštene vrednosti neposredno v kapitalu, sicer pa v poslovnem izidu tekočega obdobja. Metoda za pripoznanje dobička ali izgube, ki iz tega izvira, je neodvisna od oblike postavke, ki je zavarovana.

(c) Ocena poštene vrednosti

Poštena vrednost pogodb o zamenjavi obrestnih mer je bila izračunana kot sedanja vrednost ocenjenih bodočih denarnih tokov in prikazana kot rezerva iz varovanja pred tveganjem v kapitalu. Izračun sprememb poštene vrednosti vsakega inštrumenta je ocenjen na četrtni osnovi in pripoznan v izkazu poslovnega izida, če zavarovana transakcija vpliva na izkaz poslovnega izida.

5. Davčna politika

Davčni izkazi družbe Mercator, d.d., so pripravljeni v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja in Zakonom o davku od dohodkov pravnih oseb.

(a) Spremembe slovenske davčne zakonodaje s 1. 1. 2008

V letu 2008 se je v nekaterih določbah spremenil Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb. Novosti, ki so upoštevane pri obračunu davka od dohodkov pravnih oseb za leto 2008, so:

- spremembe v zvezi z davčnim odtegljajem,
- investicijska olajšava,
- obresti med povezanimi osebami,
- širitev upravičencev pri dajanju donacij.

Stopnja davka od dohodkov pravnih oseb je 22 %. Davčna osnova družbe je dobiček kot presežek prihodkov nad odhodki po Zakonu o davku od dohodkov pravnih oseb, pri čemer se kot osnova za pripoznavanje v davčnem obračunu še vedno priznavajo prihodki in odhodki, prikazani v izkazu poslovnega izida, ugotovljeni na osnovi zakona ali računovodskih standardov.

V nadaljevanju so podrobneje opredeljene bistvene novosti davčne zakonodaje, ki se uporabljajo pri obračunu davka od dohodkov pravnih oseb za leto 2008.

(b) Spremembe v zvezi z davčnim odtegljajem

S spremembo zakona o davku od dohodkov pravnih oseb so uvedene poenostavitve postopka pri izplačevanju dividend nerezidentom. Pri izplačevanju dividend nerezidentom se davek ne plača, v kolikor nerezident davka ne more uveljavljati v državi rezidentstva, ker zakonodaja omogoča izvzem dividend iz davčne osnove. Plačnik davka (izplačevalec dividend) pa davek ne plača samo pod pogojem, če mu nerezident izroči izjavo, da ne more uveljavljati davka v svoji državi in dokazilo o rezidentstvu.

(c) Davčne olajšave

V letu 2008 je ponovno uveljavljena olajšava za investiranje v opremo in neopredmetena sredstva in sicer v višini 30 % investiranega zneska, vendar ne več kot 30.000 EUR.

(d) Odloženi davki

Družba Mercator, d.d., je v letu 2008 oblikovala in odpravljala odložene davke iz naslednjih naslovov:

a) terjatve za odložene davke iz naslova:

- razlik med poslovno in davčno amortizacijo,
- oblikovanih popravkov terjatev,
- oblikovanih popravkov zalog,
- oblikovanih rezervacij,
- oslabitve dobrega imena,
- prevrednotenj za prodajo razpoložljivih sredstev,
- prevrednotenj naložb v kapital odvisnih podjetij,
- prevrednotenj izvedenih finančnih instrumentov,

b) obveznosti za odložene davke iz naslova:

- prevrednotenj na višjo vrednost (okrepitev) osnovnih sredstev,
- razlik med davčno in poslovno amortizacijo,
- osnovnih sredstev, katerih nabavna vrednost ne presega 500 EUR in je doba koristnosti nad enim letom,
- prevrednotenj za prodajo razpoložljivih sredstev,
- prevrednotenj naložb v kapital odvisnih podjetij.
- .

(e) Obresti med povezanimi osebami

Za ugotavljanje prihodkov oz. odhodkov družbe se upoštevajo obračunane obresti na dana oz. prejeta posojila povezanim osebam, vendar najmanj oz. največ do višine zadnje objavljene, ob času odobritve posojila znane priznane obrestne mere. Novost v letu 2008 pa je, da se pri ugotavljanju odhodkov in prihodkov iz naslova prejetih oz. danih posojil med povezanimi osebami davčna osnova ne poveča oziroma zmanjša, če zavezanec dokaže, da bi v enakih ali primerljivih okoliščinah dal oz. dobil posojilo po obrestni meri, ki je nižja oz. višja od priznane obrestne mere, tudi nepovezani osebi.

Družba še vedno zagotavlja dokumentacijo o transfernih cenah, s tem da je splošna dokumentacija enotna za skupino povezanih oseb kot celoto.

Za vse družbe v Skupini Mercator velja, da je pri medsebojnem poslovanju družb v skupini sprejeto in izvajano načelo, da se vse transakcije med povezanimi osebami izvajajo po tržnih pogojih, tako da izkazani poslovni dosežki vsake družbe resnično izkazujejo tudi njene ekonomske dosežke.

(f) Širitev upravičencev pri dajanju donacij

Davčni zavezanec lahko po novem uveljavlja olajšavo za donacije, tudi če gre za izplačila v države članice Evropskega gospodarskega prostora, ki hkrati niso države članice EU.

6. Poročanje po odsekih

Družba je v letu 2008 poslovala kot enovit ekonomski subjekt z neločljivimi in nedoločljivimi področnimi odseki v skladu z MRS 14. Zaradi tega družba za leto 2008 ne prikazuje informacij o

poslovanju niti po področnih niti po območnih odsekih, so pa prikazani tako področni kot območni odseki za celotno skupino na konsolidirani ravni.

7. Nakupi odvisnih družb

Družba je v letu 2008 z denarnimi sredstvi izvedla nakup 100 % lastniškega deleža družbe Evolution, d.d., Izola z namenom pridobitve nepremičnine za izgradnjo trgovskega centra Izola in ne za opravljanje poslovne dejavnosti družbe.

Poleg tega je družba z denarnimi sredstvi kupila 100 % lastniški delež družbe Naše vezi, d.o.o., Štanjel in jo preimenovala v podjetje Mercator IP, invalidsko podjetje, d.o.o. Ljubljana.

Družba Mercator, d.d. je v letu 2008 ustanovila dve odvisni družbi, in sicer Mercator – B, e.o.o.d., Sofija in M - BL, d.o.o., Banja Luka.

V letu 2008 je družba izvršila nakup preostalih 1,64 % lastniškega deleža družbe Pekarna Grosuplje, d.d., ki tako na dan 31.12. 2008 znaša 100,00 %.

Na dan 30.9.2008 je bila v sodni register vpisana oddelitev od družbe Mercator - Emba, d.d., s katero je nastala nova družba v 100,00 % lasti družbe Mercator, d.d., družba, ki se ukvarja z upravljanjem z nepremičninami, to je družba M – Nepremičnine, d.o.o., Ljubljana.

Podrobnejše informacije so navedene v Pojasnilu št. 17.

8. Prihodki

Analiza prihodkov po kategorijah

v tisoč EUR

	2008	2007
Prihodki od prodaje blaga	1.639.144	1.563.337
Prihodki od prodaje storitev	126.569	122.825
Prihodki od prodaje proizvodov	51	3.494
Prihodki od prodaje materiala	134	122
Prihodki od najemnin	18.433	15.885
Odhodki za dane cassasconte in naknadne popuste	(4.109)	(2.929)
Skupaj	1.780.222	1.702.734

Prihodki od prodaje blaga so zmanjšani tudi za popuste, dane kupcem, imetnikom Mercator Pika kartice. V letu 2008 so bili v sistemu zvestobe kupcev izplačani popusti v višini 27.777 tisoč EUR, oz. 4,07 % od nakupov z Mercator Pika karticami.

9. Drugi poslovni prihodki

v tisoč EUR

	2008	2007
Dobiček pri prodaji nepremičnin, naprav in opreme	3.313	4.429
Prihodki od odprave rezervacij	6.047	3.638
Drugi poslovni prihodki	11.199	7.287
Skupaj	20.559	15.354

10. Stroški po naravnih vrstah

v tisoč EUR	2008	2007
Amortizacija nepremičnin, naprav in opreme	46.668	41.278
Amortizacija neopredmetenih sredstev	3.070	2.326
Amortizacija naložbenih nepremičnin	262	358
Stroški dela	211.974	209.718
Stroški materiala	49.035	35.285
Stroški storitev	118.393	111.940
Stroški dolgoročnih rezervacij	1.968	866
Drugi stroški	6.627	7.503
Izgube pri prodaji nepremičnin, naprav in opreme	1.047	1.327
Sprememba vrednosti zalog*	(22.044)	(2.992)
Drugi poslovni odhodki	2.137	2.331
Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala	1.304.784	1.241.071
Skupaj stroški prodanih proizvodov, prodajanja in splošnih dejavnosti	1.723.921	1.651.011

* Z dnem 1.1.2008 je družba Mercator, d.d., prevzela dejavnost odvisne družbe Pekarna Grosuplje, d.d., kar je tudi razlog za povečanje zneska spremembe vrednosti zalog v primerjavi z lanskim letom. Delno je na vrednost vplivala tudi sprememba metodologije obračuna stroškov prodanih proizvodov, saj se v družbi Mercator, d.d., prodajajo kot trgovsko blago.

Med stroški storitev družba izkazuje tudi stroške revizije v višini 135.000 tisoč EUR. Revizijska hiša v letu 2008 za družbo ni opravljala svetovalnih storitev.

11. Stroški dela

v tisoč EUR	2008	2007
Plače	154.624	150.147
Stroški pokojninskega zavarovanja	17.997	17.310
Stroški zdravstvenega zavarovanja	10.361	10.116
Drugi stroški dela	28.992	32.145
Skupaj	211.974	209.718
Število zaposlenih na dan 31. 12.	12.737	12.607

Med druge stroške dela, ki so v letu 2008 znašali 28.992 tisoč EUR, družba uvršča povračila stroškov prehrane med delom, v višini 16.299 tisoč EUR, povračila stroškov prevoza na delo in z dela, v višini 10.176 tisoč EUR, davke na izplačane plače, v višini 1.745 tisoč EUR in ostale stroške dela v skupnem znesku 772 tisoč EUR.

Povprečno število zaposlenih v družbi Mercator, d.d., tekom leta (izračunano na podlagi realiziranih ur) znaša 12.075 (2007: 12.076).

12. Finančni prihodki in odhodki

Pripoznani v izkazu poslovnega izida

v tisoč EUR	2008	2007
Pobotani dobički pri deviznih poslih	1.020	6
Prihodki iz obresti	7.549	3.650
Dobički pri odtujitvi naložb v kapital odvisnih podjetij (Pojasnilo št. 17)	-	5.085
Dobički pri odtujitvi za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev (Pojasnilo št. 18)	6.886	7.796
Prejete dividende	65	1.614
Drugi finančni prihodki	890	239
Finančni prihodki	16.410	18.390
Odhodki od obresti	(50.173)	(32.178)
Izgube pri odtujitvah za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev (Pojasnilo št. 18)	(12)	(48)
Drugi finančni odhodki	(2.358)	(8.396)
Finančni odhodki	(52.543)	(40.622)
Neto finančni odhodki pripoznani v izkazu poslovnega izida	(36.133)	(22.232)

Pripoznani neposredno v kapitalu (neto)

v tisoč EUR	2008	2007
Sprememba poštene vrednosti varovanja denarnih tokov pred tveganjem	(8.613)	3.966
Sprememba poštene vrednosti naložb v kapital odvisnih podjetij	(3.189)	2.585
Sprememba poštene vrednosti za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev	(8.735)	12.916
Prodaja za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev	(3.996)	-
Neto finančni prihodki (odhodki) pripoznani neposredno v kapitalu	(24.533)	19.467

13. Davki

v tisoč EUR	2008	2007
Odmerjeni davek	7.420	8.889
Odloženi davek (Pojasnilo št. 20)	1.168	539
Davek	8.588	9.428

V skladu z MRS 12 se odmerjeni in odloženi davek pripozna kot prihodek ali odhodek ter se vključi v čisti poslovni izid. V kolikor se davek nanaša na postavke, knjižene v breme ali v dobro kapitala, se tudi odloženi davek knjiži neposredno v breme ali v dobro kapitala.

Uskladitev odhodka za davek in zmnožka računovodskega dobička z ustrezno davčno stopnjo

v tisoč EUR

	2008	2007
Poslovni izid obračunskega obdobja	32.139	35.417
Davek	8.588	9.428
Poslovni izid pred obdavčitvijo	40.727	44.845
Davek obračunan po davčni stopnji 22 % (2007: 23 %)	8.960	10.314
Povečanje (zmanjšanje) prihodkov za davčne namene	(1.820)	(1.695)
Zmanjšanje (povečanje) odhodkov za davčne namene	3.657	3.109
Davčne olajšave	(2.209)	(2.300)
Davek	8.588	9.428

V kapitalu so bile v letu pripoznane naslednje vrednosti odloženega davka:

v tisoč EUR

	2008	2007
Rezerva za pošteno vrednost:		
Nepremičnine, naprave in oprema	(27.024)	755
Prevrednotenje za prodajo razpolož. sredstev	4.551	(3.865)
Preneseni čisti poslovni izid:		
Odtujitev nepremičnin in amortizacija	(861)	-
Odpravnine in jubilejne nagrade	-	3.704
Zmanjšanje davčne stopnje	211	221
Skupaj	(23.123)	815

14. Nepremičnine, naprave in oprema

v tisoč EUR	Zemljišča in zgradbe	Proizvajalna oprema	Pisarniška in druga oprema	OS v pridobivanju	Skupaj
Stanje 1. januarja 2007					
Nabavna vrednost	923.914	115.457	85.724	48.233	1.173.328
Popravek vrednosti	(291.740)	(90.157)	(69.004)	-	(450.901)
Knjigovodska vrednost	632.174	25.300	16.720	48.233	722.427
Leto, ki se je končalo 31. decembra 2007					
Začetna knjigovodska vrednost	632.174	25.300	16.720	48.233	722.427
Investicije	13.872	-	-	66.062	79.934
Prenosi	46.697	7.168	9.798	(67.006)	(3.343)
Odtujitve	(6.629)	(89)	(125)	-	(6.843)
Amortizacija	(25.505)	(7.973)	(7.800)	-	(41.278)
Končna knjigovodska vrednost	660.609	24.406	18.593	47.289	750.897
Stanje 31. decembra 2007					
Nabavna vrednost	971.903	112.259	95.579	47.289	1.227.031
Popravek vrednosti	(311.294)	(87.853)	(76.986)	-	(476.133)
Knjigovodska vrednost	660.609	24.406	18.593	47.289	750.898
Leto, ki se je končalo 31. decembra 2008					
Začetna knjigovodska vrednost	660.609	24.406	18.593	47.289	750.898
Prevrednotenje	133.897	-	-	-	133.897
Investicije	123.104	12	2.125	38.541	163.782
Prenosi*	46.126	16.149	6.608	(61.168)	7.715
Odtujitve	(5.991)	(352)	(322)	-	(6.665)
Amortizacija	(29.516)	(9.572)	(7.580)	-	(46.668)
Končna knjigovodska vrednost	928.229	30.643	19.424	24.662	1.002.958
Stanje 31. decembra 2008					
Nabavna vrednost	1.332.915	126.708	91.105	24.662	1.575.390
Popravek vrednosti	(404.686)	(96.065)	(71.681)	-	(572.432)
Knjigovodska vrednost	928.229	30.643	19.424	24.662	1.002.958

* Nanašajo se predvsem na premike med skupinami. Končno stanje se nanaša na prenos naložbenih nepremičnin med opredmetena osnovna sredstva v višini 6.609 tisoč EUR in na prenos z neopredmetenih dolgoročnih sredstev v višini –1.106 tisoč EUR.

Družba na dan 31.12.2008 med osnovnimi sredstvi v pridobivanju izkazuje predujme, dane za osnovna sredstva, v višini 10.328 tisoč EUR.

Bistvene spremembe v gibanju osnovnih sredstev v letu 2008

Povečanja nepremičnin, naprav in opreme

V letu 2008 so znašale investicije v nepremičnine, naprave in opremo 163.782 tisoč EUR:

v tisoč EUR	2008
Nakupi zemljišč	49.507
Novogradnje	45.109
Razširitve in prenove maloprodajnih enot	47.287
Ostalo	21.879
Skupaj	163.782

Zmanjšanja nepremičnin, naprav in opreme

Večja zmanjšanja nepremičnin, naprav in opreme so:

v tisoč EUR	2008
Prodaja nepremičnin	4.237
Prodaja opreme	2.081
Odpisi	347
Skupaj	6.665

V letu 2008 je bilo izvedeno prevrednotenje nepremičnin. Cenitev je opravil neodvisni pooblaščen ocenevalec vrednosti nepremičnin, vpisan v register pri Slovenskem inštitutu za revizijo ter sodni izvedenec in cenilec gradbene stroke. Učinek prevrednotenja skupaj znaša 133.897 tisoč EUR in v celoti povečuje rezerve za pošteno vrednost.

v tisoč EUR	2008
Zemljišče	118.500
Zgradba	14.107
Zunanja ureditev	1.290
Skupaj	133.897

Knjigovodske vrednosti nepremičnin, naprav in opreme v materialno pomembnih zneskih ustrezajo njihovi nadomestitveni vrednosti.

Amortizacija v višini 46.668 tisoč EUR je bila med stroške prodajanja vključena v višini 43.921 tisoč EUR, med stroške splošnih dejavnosti pa v višini 2.747 tisoč EUR.

Če bi bila zemljišča in zgradbe prikazane po nabavni vrednosti, bi bile vrednosti naslednje (v zneskih so upoštevane tudi nepremičnine v izgradnji in pridobivanju):

v tisoč EUR	2008	2007
Nabavna vrednost	1.005.621	881.500
Popravek vrednosti	(252.350)	(233.127)
Knjigovodska vrednost	753.271	648.373

Knjigovodska vrednost nepremičnin, naprav in opreme v finančnem najemu znaša 94.912 tisoč EUR (2007: 73.132 tisoč EUR) in se nanaša na zemljišča in objekte v finančnem najemu ter pripadajoči del prevrednotenja teh nepremičnin.

Družba najema osnovna sredstva na podlagi večih pogodb finančnega najema, nekatere vključujejo opcijo za nakup.

15. Neopredmetena sredstva

v tisoč EUR	Dobro ime	Blagovne znamke, materialne pravice in licence	Skupaj
Stanje 1. januarja 2007			
Nabavna vrednost	2.837	16.799	19.636
Popravek vrednosti in oslabitev	-	(9.689)	(9.689)
Knjigovodska vrednost	2.837	7.110	9.947
Leto, ki se je končalo 31. decembra 2007			
Začetna knjigovodska vrednost	2.837	7.110	9.947
Investicije	-	4.593	4.593
Zmanjšanja med letom	-	(2)	(2)
Ostale spremembe	(2.837)	-	(2.837)
Amortizacija	-	(2.326)	(2.326)
Končna knjigovodska vrednost	-	9.375	9.375
Stanje 31. decembra 2007			
Nabavna vrednost	-	21.338	21.338
Popravek vrednosti in oslabitev	-	(11.963)	(11.963)
Knjigovodska vrednost	-	9.375	9.375
Leto, ki se je končalo 31. decembra 2008			
Začetna knjigovodska vrednost	-	9.375	9.375
Investicije	-	5.962	5.962
Odtujitve	-	(2)	(2)
Prenos	-	(1.106)	(1.106)
Amortizacija	-	(3.070)	(3.070)
Končna knjigovodska vrednost	-	11.159	11.159
Stanje 31. decembra 2008			
Nabavna vrednost	-	19.277	19.277
Popravek vrednosti in oslabitev	-	(8.118)	(8.118)
Knjigovodska vrednost	-	11.159	11.159

Družba med neopredmetenimi sredstvi na dan 31.12.2008 izkazuje tudi neopredmetena sredstva v pripravi, v višini 1.940 tisoč EUR.

Vrednost neopredmetenih sredstev se je v letu 2008 povečala iz naslova investicij v skupni vrednosti 5.962 tisoč EUR predvsem zaradi prenove informacijskega sistema, in sicer nakup licenc za uporabo aplikacij G.O.L.D., v višini 1.717 tisoč EUR, in licenc za uporabo aplikacij SAP,

v višini 911 tisoč EUR. Razlika v višini 3.334 tisoč EUR se nanaša na ostale manjše nakupe neopredmetenih dolgoročnih sredstev.

Amortizacija v višini 3.070 tisoč EUR je bila med stroške prodajanja vključena v višini 995 tisoč EUR, med stroške splošnih dejavnosti pa v višini 2.075 tisoč EUR.

16. Naložbene nepremičnine

v tisoč EUR	2008	2007
Stanje 1. januarja	16.477	12.893
Povečanje	10	4.455
Prenos med nepremičnine, naprave in opremo	(6.609)	-
Odtujitve	(53)	(513)
Amortizacija	(262)	(358)
Stanje 31. decembra	9.563	16.477
Končna vrednost		
Nabavna vrednost	13.362	20.428
Popravek vrednosti	(3.799)	(3.951)
Knjigovodska vrednost	9.563	16.477

Ocenjena poštena vrednost naložbenih nepremičnin na dan 31.12.2008 znaša 10.144 tisoč EUR (2007: 17.347 tisoč EUR).

V zvezi z naložbenimi nepremičninami so bili v izkazu poslovnega izida pripoznani naslednji zneski:

v tisoč EUR	2008	2007
Prihodki od najemnin	626	701
Neposredni stroški, ki izvirajo iz naložbenih nepremičnin in ustvarjajo prihodke od najemnin	(548)	(671)
Skupaj	78	30

Amortizacija v višini 262 tisoč EUR je bila v celotni vrednosti vključena med stroške prodaje.

17. Naložbe v kapital podjetij v skupini

v tisoč EUR	Delež v kapitalu (%)	2008	2007
Naložbe v delnice in deleže			
Naložbe v delnice in deleže v podjetja v skupini:			
V državi:			
Eta, d.d., Kamnik	100,0	5.133	5.358
Pekarna Grosuplje, d.d., Grosuplje	100,0	11.605	11.449
Mercator - Emba, d.d., Ljubljana ****	100,0	4.550	10.007
M - nepremičnine, d.o.o., Ljubljana	100,0	4.974	-
M. COM, d.o.o., Ljubljana *	100,0	9	9
Mercator - Optima, d.o.o., Ljubljana	100,0	2.412	2.515
Interier, d.o.o., Izola	97,6	2.470	2.470
Mercator IP, d.o.o., Ljubljana	100,0	95	-
Evolution, d.o.o., Izola	100,0	4.082	-
		35.330	31.808
V tujini:			
Mercator - H, d.o.o., Velika Gorica	100,0	221.642	200.857
M - Rodić, d.o.o., Novi Sad **	100,0	144.925	141.210
Mercator - BH, d.o.o., Sarajevo	100,0	40.714	43.188
Mercator - S, d.o.o., Novi Sad	100,0	77.215	74.342
Mercator Makedonija, d.o.o.e.l., Skopje	100,0	245	245
Investment International, d.o.o.e.l., Skopje	100,0	10.031	10.031
Mercator - Mex, d.o.o., Podgorica ***	70,0	3.711	3.506
Mercator - B, e.o.o.d., Sofija	100,0	3	-
M - BL, d.o.o., Banja Luka	100,0	30.203	-
		528.689	473.379
Skupaj naložbe v kapital v podjetja v skupini		564.019	505.187

* Družba je bila ustanovljena v letu 2006, vendar še ne izvaja poslovnih dejavnosti.

** Družba izkazuje vrednost naložbe v višini 100 %, zaradi upoštevanja terminskega nakupa preostalega 12 % lastniškega deleža.

*** Družba izkazuje vrednost naložbe v višini 70 %, zaradi upoštevanja terminskega nakupa 19 % lastniškega deleža.

**** Z oddelitvijo od družbe je bila v letu 2008 ustanovljena nova družba M – Nepremičnine, d.o.o.

Družba je v letu 2008 z denarnimi sredstvi izvedla naslednje nakupe lastniških deležev: 100 % lastniški delež družbe Evolution, d.o.o., Izola, v višini 4.082 tisoč EUR, 100 % lastniški delež družbe Naše vezi, d.o.o., Štanjel, v višini 95 tisoč EUR, 1,64 % lastniškega deleža družbe Pekarna Grosuplje, d.d., v višini 156 tisoč EUR. Ostalo povečanje naložb v kapital odvisnih podjetij v letu 2008 se nanaša na dokapitalizacijo družbe Mercator – H, d.o.o., v višini 25.057 tisoč EUR, na vplačila ustanovitvenega kapitala ob ustanovitvi družbe Mercator – B, e.o.o.d., Sofija, v višini 3 tisoč EUR in M – BL, d.o.o., Banja Luka, ravno tako v višini 3 tisoč EUR. Družba Mercator – BL, d.o.o. je bila neto dokapitalizirana v višini 30.200 tisoč EUR.

Družba je v letu 2008 na podlagi pogodbe o strateški povezavi na področju trgovske dejavnosti med Holdingom Rodić M&B in Mercator, d.d., z dne 19. oktobra 2006, z denarnimi sredstvi realizirala nakup dodatnega 12 % lastniškega deleža družbe, v višini 10.765 tisoč EUR. Družba

Mercator, d.d., ima v letu 2009 obveznost kupiti, družba Rodić M & B Trgovina, d.o.o., pa obveznost prodati še preostalih 12 % lastniškega deleža družbe M - Rodić, d.o.o. Na podlagi sklenjenega dogovora bosta partnerja ceno oblikovala v letu 2009, odvisna pa bo od več ekonomskih in pravnih elementov, kot jih bosta ugotovila v letih 2008 in 2009. Ker ta terminska pogodba za nakup predstavlja finančno obveznost v skladu z MRS 32, je družba pripoznala obveznost v višini 10.202 tisoč EUR kot najboljšo oceno sedanje odpoklicne vrednosti in za isti znesek povečala vrednost naložbe v kapital te odvisne družbe.

Družba je v letu 2007 z denarnimi sredstvi izvedla nakup 51 % lastniškega deleža družbe Mercator Mex, d.o.o. Pri tem se je zavezala, da bo v letu 2013 od družbe Mex, d.o.o., odkupila še dodatni 19 % lastniški delež družbe Mercator - Mex, d.o.o. Cena bo oblikovana v času nakupa, odvisna pa bo od več ekonomskih elementov. Ker ta terminska pogodba za nakup predstavlja finančno obveznost v skladu z MRS 32, je družba pripoznala obveznost v višini 562 tisoč EUR kot najboljšo oceno sedanje odpoklicne vrednosti in za isti znesek povečala vrednost naložbe v kapital te odvisne družbe.

Spremembe ocene sedanje odpoklicne vrednosti obeh terminskih nakupov bodo pripoznane v konsolidiranem poslovnem izidu tekočega obdobja.

Družba je na dan 31.12.2008 ocenila poštene vrednosti dolgoročnih naložb v kapital odvisnih podjetij. Poštena vrednost naložb je nižja za 3.390 tisoč EUR, pri čemer znašajo povečanja vrednosti 4.169 tisoč EUR in zmanjšanja 7.559 tisoč EUR.

v tisoč EUR	Knjigovodska vrednost pred prevred.	Knjigovodska vrednost po prevrednotenju na pošteno vrednost	Prevrednotenje
V državi:			
Eta, d.d., Kamnik	5.358	5.133	(225)
Pekarna Grosuplje, d.d., Grosuplje	11.605	11.605	-
Mercator - Emba, d.d., Ljubljana	5.034	4.550	(484)
M - nepremičnine, d.o.o., Ljubljana	4.973	4.974	-
M. COM, d.o.o., Ljubljana	9	9	-
Mercator - Optima, d.o.o., Ljubljana	2.515	2.412	(103)
Interier, d.o.o., Izola	2.470	2.470	-
Mercator IP, d.o.o., Ljubljana	95	95	-
Evolution, d.o.o., Izola	4.082	4.082	-
	36.141	35.330	(812)
V tujini:			
Mercator - H, d.o.o., Velika Gorica	225.914	221.642	(4.273)
M - Rodić, d.o.o., Novi Sad	143.719	144.925	1.206
Mercator - BH, d.o.o., Sarajevo	43.188	40.714	(2.474)
Mercator - S, d.o.o., Novi Sad	74.342	77.215	2.873
Mercator Makedonija, d.o.o., Skopje	245	245	-
Investment International, d.o.o.e.l., Skopje	10.031	10.031	-
Mercator - Mex, d.o.o., Podgorica	3.622	3.711	89
Mercator - B, e.o.o.d., Sofija	3	3	-
M - BL, d.o.o., Banja Luka	30.203	30.203	-
	531.267	528.688	(2.579)
Skupaj naložbe v kapital v podjetja v skupini	567.408	564.018	(3.390)

Zneske prevrednotenja naložb v odvisna podjetja je družba evidentirala kot spremembo rezerv za pošteno vrednost.

18. Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva

Med za prodajo razpoložljivimi finančnimi sredstvi v kapital drugih družb, vrednotenimi po poštenu vrednosti, ima družba Mercator, d.d., tudi takšne, ki jih ni mogla ovrednotiti po poštenu vrednosti, zato so ovrednotene po nabavni vrednosti.

v tisoč EUR	2008	2007
Naložbe v delnice in deleže v bankah:		
Gorenjska banka, d.d.	-	4.326
Naložbe v delnice in deleže v zavarovalnicah:		
Zavarovalnica Triglav, d.d.	1.996	14.223
Naložbe v banke in zavarovalnice	1.996	18.549
Naložbe v delnice in deleže v ostala podjetja	2.217	3.402
Skupaj	4.213	21.951
Od tega:		
Finančna sredstva, vrednotena po nabavni vrednosti	785	821
Finančna sredstva, vrednotena po poštenu vrednosti	3.428	21.130
Skupaj naložbe v delnice in deleže	4.213	21.951

Sprememba poštene vrednosti za prodajo razpoložljivih sredstev je posledica spremembe borznih cen delnic. Sprememba vrednosti je v pretežni meri vplivala na zmanjšanje rezerve za pošteno vrednost, oslabitev v znesku 1.052 tisoč EUR pa je družba pripoznala preko izkaza poslovnega izida tekočega leta.

Prodaje manjšinskih deležev

Družba je v letu 2008 za 11.262 tisoč EUR odprodala naložbe oz. dele naložb v kapital Gorenjske banke, d.d. in še nekaterih manjših. Pri tem je ustvarila dobiček v skupnem znesku 6.886 tisoč EUR in izgube v skupnem znesku 12 tisoč EUR.

Družba na dan 31.12.2008 ne poseduje finančnih sredstev po poštenu vrednosti skozi poslovni izid, niti finančnih naložb v posesti do zapadlosti v plačilo.

19. Izpeljani finančni instrumenti

v tisoč EUR	2008	2007
Sredstva		
Pogodbe o zamenjavah obrestnih mer	-	3.833
Pogodbe o obrestnih ovratnicah	-	1.938
	-	5.771
Obveznosti		
Pogodbe o zamenjavah obrestnih mer	(3.157)	-
Pogodbe o obrestnih ovratnicah	(441)	-
	(3.598)	-
Skupaj	(3.598)	5.771

Knjigovodske vrednosti izpeljanih finančnih instrumentov so enake poštenim vrednostim.

Znesek posojil, zaščitene pred tveganjem obrestne mere, je na dan 31.12.2008 znašal 350.000 tisoč EUR, pri čemer so se na ta dan fiksirane obrestne mere gibale med 3,62 % in 3,79 % relevantne variabilne obrestne mere, tj. 3m in 6m Euribor pa so znašale 2,89 % oziroma 2,97 %. Družba na dan 31.12.2008 nima sklenjenih izpeljanih finančnih instrumentov, namenjenih za varovanje poštene vrednosti sredstev in obveznosti pred tveganjem.

Razen pogodb o zamenjavah obrestnih mer in obrestnih ovratnic družba Mercator, d.d., na dan 31.12.2008 ni posedovala drugih izpeljanih finančnih instrumentov.

20. Odloženi davki

Odloženi davki so izračunani na podlagi začasnih razlik po metodi obveznosti po bilanci stanja z uporabo davčne stopnje 21 %, ki stopi v veljavo s 1. januarjem 2009.

Gibanje odloženih davkov je naslednje:

v tisoč EUR	2008	2007
Na začetku leta – neto odložene terjatve (obveznosti) za davek	(7.410)	(7.954)
Sprememba v izkazu poslovnega izida	(1.168)	(539)
Sprememba v kapitalu	(23.123)	815
Sprememba v obveznostih	1.078	268
Na koncu leta – neto odložene terjatve (obveznosti) za davek	(30.625)	(7.410)

Odložene terjatve in obveznosti za davek se nanašajo na naslednje kategorije:

Odložene obveznosti za davek

v tisoč EUR	Prevred. za		Razlika med			Skupaj
	Prevred. nepremičnin, naprav in opreme	prodajo razpolož. finančnih sredstev	Prevred. naložb v kapital odv. družb	Amortizacija nepremičnin naprav in opreme pod 500 EUR	davčno priznana in poslovno amortizacijo	
Stanje 31. decembra 2007	10.849	3.643	222	787	452	15.953
V breme/dobro izkaza poslovnega izida	-	-	-	97	105	202
V breme/dobro kapitala	27.675	(3.594)	(104)	-	-	23.977
Sprememba v obveznostih	(1.078)	-	-	-	-	(1.078)
Odtujitev odvisne družbe	-	-	-	-	-	-
Stanje 31. decembra 2008	37.446	49	118	884	557	39.055

Odložene terjatve za davek

v tisoč EUR	Rezervac., ki niso priznane za davčne namene	Popravki vrednosti poslovnih terjatev	Popravki vrednosti zalog trgov. blaga	Razlika med davčno priznано in poslovno amortiz.	Prevred. za prod. razpol. sred. in izpelj. fin. inštr.	Drugo	Skupaj
Stanje 31. decembra 2007	4.132	2.417	248	1.746	-	994	8.543
V breme/dobro izkaza poslovnega izida	(532)	(599)	(113)	370	221	(313)	(966)
Sprememba v terjativah	-	-	-	-	-	-	-
V breme/dobro kapitala	-	-	-	-	854	-	854
Stanje 31. decembra 2008	3.600	1.818	135	1.122	1.075	681	8.430

Družba je v letu 2008 pripoznala tako obveznosti kot tudi terjatve za odložene davke. Oblikovana obveznost za odloženi davek (preko poslovnega izida) zmanjšuje davčno osnovo družbe v letu 2008, medtem ko jo oblikovana terjatev za odloženi davek povečuje.

Odložene terjatve in obveznosti za davek v bilanci stanja niso pobotane.

21. Zaloge

v tisoč EUR	2008	2007
Material	2.330	1.801
Trgovsko blago	188.156	173.878
Zmanjšanje: popravek vrednosti zalog	(9.667)	(8.445)
Skupaj	180.819	167.234

Zaloge surovin, materiala in trgovskega blaga so na dan 31.12.2008 znašale 180.819 tisoč EUR in so se v primerjavi s preteklim letom povečale za 8 %, kar je predvsem posledica odprtja novih poslovnih enot.

Odprava odpisa zalog ni možna, razen če niso bile te zaloge prodane.

22. Terjatve do kupcev in druge terjatve

v tisoč EUR	2008	2007
Terjatve do kupcev in drugih poslovnih partnerjev	228.071	176.519
Terjatve do bank	745	6.075
Odloženi stroški	2.720	826
Nezaračunani prihodki	1.710	4.051
Dana posojila	1.645	5.620
Depoziti, dani bankam	15.751	67
Skupaj terjatve do kupcev in druge terjatve	250.642	193.158
Od tega dolgoročne terjatve do kupcev in druge terjatve	312	389

Knjigovodske vrednosti vseh poslovnih in drugih terjatev v materialno pomembnih zneskih ustrezajo njihovi odplačni vrednosti.

Višina popravka terjatev je na dan 31.12.2008 znašala 22.220 tisoč EUR (2007: 24.993 tisoč EUR). Gibanje popravka poslovnih terjatev je prikazano v Pojasnilu št. 29.

Efektivne obrestne za dana posojila se na dan bilance stanja gibljejo med 5,20 % in 6,73 %.

23. Denar in denarni ustrezniki

v tisoč EUR	2008	2007
Denar v bankah in blagajnah	-	288

Družba med denarna sredstva ne uvršča depozitov in hitro unovčljivih kratkoročnih poslovnih terjatev.

24. Kapital

Vpoklicani kapital

Osnovni kapital družbe Mercator, d.d., znaša 157.128.514,53 EUR in je razdeljen na 3.765.361 navadnih imenskih kosovnih delnic (2007: 3.765.361), od katerih so na dan 31.12.2008 vse vpisane v sodni register (2007: 3.765.361).

Odobreni kapital

S sklepom 13. skupščine delničarjev družbe Mercator, d.d., lahko uprava po predhodnem soglasju nadzornega sveta v petih letih po vpisu sprememb statuta v sodni register osnovni kapital poveča do 20 % osnovnega kapitala, vpisanega na dan sprejema sklepa na 13. redni skupščini delničarjev družbe Mercator, d.d., z izdajo novih delnic, pri čemer lahko izključi prednostno pravico do novih delnic pod naslednjimi pogoji:

- da se novo izdane delnice uporabijo za pridobitev delnic ali deležev drugih podjetij ali poslovnih sredstev v okviru izvedbe strateških povezav,
- da izključitev prednostne pravice potrdi nadzorni svet družbe,
- da uprava pred izdajo novih delnic delničarje seznani z razlogi za njihovo izdajo in z razlogi za izključitev prednostne pravice, ki jih objavi na borznem sistemu obveščanja,
- da v okviru izvedbe posamezne strateške povezave posamezni prejemnik novo izdanih delnic ali skupina povezanih prejemnikov novo izdanih delnic ne pridobi več kot 10 % osnovnega kapitala družbe,
- da neodvisni finančni svetovalec izda pozitivno mnenje o pravičnosti izdaje novih delnic z vidika delničarjev in družbe, uprava pa z njim seznani delničarje z objavo na borznem sistemu obveščanja najkasneje v roku 30 dni od sklenitve zavezujočega dogovora o izdaji novih delnic.

Pogojno povečanje kapitala

Skupščina delničarjev družbe Poslovni sistem Mercator, d.d., lahko sprejme sklep o pogojnem povečanju kapitala zaradi razlogov, ki so naštet v 46. členu statuta družbe, pri čemer navedena možnost do sedaj še ni bila realizirana.

Lastne delnice

Družba Mercator, d.d., je imela na dan 31.12.2008 v lasti 42.381 (2007: 42.381) lastnih delnic v skupni višini 3.250 tisoč EUR.

Rezerve

Med *kapitalskimi rezervami*, ki na dan 31.12.2008 znašajo 198.848 tisoč EUR družba izkazuje odpravljen splošni prevrednotovalni popravek kapitala, presežke nad nominalno vrednostjo vplačanih delnic in presežek, ki je nastal kot razlika med nabavnimi in prodajnimi vrednostmi odtujenih lastnih delnic.

Rezerve iz dobička, ki na dan 31.12.2008 znašajo 235.459 tisoč EUR sestavljajo zakonske rezerve, rezerve za lastne delnice in druge rezerve iz dobička.

Družba ima na dan 31.12.2008 oblikovane zakonske rezerve v višini 13.389 tisoč EUR. Kapitalske in zakonske rezerve (vezane rezerve) se v presežnem znesku lahko uporabijo za povečanje osnovnega kapitala iz sredstev družbe in za kritje čiste izgube poslovnega leta ter kritje prenesene čiste izgube, če se hkrati ne uporabijo rezerve iz dobička za izplačilo dobička delničarjem.

Družba Mercator, d.d., je imela na dan 31.12.2008 v lasti 42.381 lastnih delnic v višini 3.250 tisoč EUR. Skladno z določbami Mednarodnih standardov računovodskega poročanja je rezerva za lastne delnice izkazana v okviru rezerv iz dobička.

Druge rezerve iz dobička na dan 31.12.2008 znašajo 218.820 tisoč EUR. Sestavljajo jih preostanki zadržanih dobičkov preteklih let in polovica čistega dobička tekočega leta. Uporabijo se lahko za katerekoli namene, razen za izkazano rezervo za lastne delnice.

Rezerva za pošteno vrednost, ki na dan 31.12.2008 znaša 173.341 tisoč EUR, vsebuje presežek iz prevrednotenja nepremičnin, ki so vrednotene po modelu prevrednotenja, spremembe poštene vrednosti naložb v odvisna podjetja, ki so vrednotene po modelu poštene vrednosti, spremembe poštene vrednosti naložb, razpoložljivih za prodajo in spremembe vrednosti učinkovitega ščitenja denarnega toka.

Dividende

Skupščina delničarjev je sprejela sklep, da se v letu 2008 izplačajo dividende v skupnem znesku 16.003 tisoč EUR (2007: 14.805 tisoč EUR) oz. 4,25 EUR bruto na delnico (2007: 4 EUR bruto na delnico). Ker družba ni odtujila lastnih delnic, ki so bile upoštevane v izračunu potrebnega zneska za izplačilo dividend, je znesek v višini 180 tisoč EUR razporedila nazaj v preneseni čisti poslovni izid. Tako je bil nerazporejeni čisti poslovni izid za namen izplačil dividend dejansko zmanjšan za 15.823 tisoč EUR.

Predlagano izplačilo dividend za leto 2009 znaša 16.944 tisoč EUR (4,50 EUR na delnico), kar mora potrditi skupščina delničarjev.

V delniški knjigi družbe Mercator, d.d., je bilo 31. decembra 2008 vpisanih 17.304 delničarjev, kar pomeni, da se je število delničarjev družbe glede na stanje 31. decembra 2007 zmanjšalo za 191.

Lastniška struktura kapitala na dan 31.12.2008:

- Infond Holding, d.d.	25,00 %
- Pivovarna Union, d.d.	12,33 %
- Pivovarna Laško, d.d.	8,43 %
- Unicredit Banka Slovenija, d.d.	8,00 %
- Rodić M&B Trgovina, d.o.o.	4,63 %
- Investicijske družbe in vzajemni skladi	6,96 %
- Fizične osebe	15,22 %
- Ostale pravne osebe	19,42 %
	<u>100,00 %</u>

Gibanje rezerv za pošteno vrednost:

		Rezerva za pošteno vrednost za prodajo Presežek iz prevrednotenja nepremičnin	razpoložljivih finančnih sredstev	Rezerva za pošteno vrednost naložb v kapital odvisnih podjetij	Rezerva za varovanje denarnih tokov pred tveganjem	Skupaj
v tisoč EUR						
Stanje 1. januarja 2008	21.233	13.768		54.143	5.771	94.915
Prevrednotenje nepremičnin	133.897	-		-	-	133.897
Prodaja in amortizacija prevrednotenih nepremičnin *	(3.914)	-		-	-	(3.914)
Sprememba poštene vrednosti varovanja denarnih tokov pred tveganjem	-	-		-	(9.369)	(9.369)
Sprememba poštene vrednosti za prodajo razpoložljivih fin. sredstev	-	(12.329)		-	-	(12.329)
Sprememba poštene vrednosti naložb v kapital odvisnih družb			-	(3.390)	-	(3.390)
Odtujitev za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev	-	(3.996)		-	-	(3.996)
Odloženi davki **	(27.024)	3.594		201	756	(22.473)
Stanje 31. decembra 2008	124.192	1.037		50.954	(2.842)	173.341

*znesek predstavlja zmanjšanje rezerv za pošteno vrednost na eni in povečanje prenesenega čistega poslovnega izida na drugi strani

**odloženi davek od prodaje prevrednotenih nepremičnin in amortizacije prevrednotenih nepremičnin, v višini 650 tisoč EUR je bil iz rezerve za pošteno vrednost prenešen v preneseni čisti poslovni izid

Ostale spremembe kapitala v obdobju 1 – 12 2008 se nanašajo na:

- povečanje kapitala za dosežen čisti poslovni izid v obdobju 1 – 12 2008 v višini 32.139 tisoč EUR,
- zmanjšanje kapitala za 15.823 tisoč EUR za izplačilo dividend delničarjem po sklepu skupščine.

25. Dobiček na delnico

Osnovni čisti dobiček na delnico se izračuna z delitvijo čistega dobička, ki pripada delničarjem, s tehtanim povprečnim številom navadnih delnic, ki so v prometu med letom, pri čemer se izključi povprečno število lastnih delnic.

	2008	2007
Poslovni izid, ki pripada delničarjem (v tisoč EUR)	32.139	35.417
Tehtano povprečje števila navadnih delnic	3.722.980	3.711.066
Osnovni čisti dobiček na delnico (v EUR)	8,6	9,5

Tehtano število navadnih delnic:

	2008	2007
Izdane navadne delnice na dan 1. 1.	3.765.361	3.765.361
Učinek lastnih delnic	(42.381)	(54.295)
Učinek nove izdaje	-	-
Tehtano povprečje števila navadnih delnic 31. 12.	3.722.980	3.711.066

Tehtano število navadnih delnic je izračunano po naslednjem obrazcu:

(št. nav. delnic na začetku obd. + št. dodatnih navadnih delnic v obd.) X množitelj čas. tehtanja.

Množitelj časovnega tehtanja predstavlja število oz. delež dni, ko se delnice uveljavljajo, tj. od dneva, ko so denarna sredstva zapadla v plačilo.

Ker družba nima prednostnih delnic, niti obveznic, ki bi jih bilo mogoče pretvoriti v delnice, je popravljeni dobiček na delnico enak osnovnemu dobičku na delnico.

26. Finančne obveznosti

v tisoč EUR

	2008	2007
Dolgoročne finančne obveznosti		
Bančna posojila	272.134	307.484
Finančni najem	102.723	62.537
Obveznice	36.540	36.540
Posojila odvisnih in drugih podjetij	-	-
Druge finančne obveznosti*	562	18.904
Skupaj	411.959	425.465
Kratkoročne finančne obveznosti		
Bančna posojila	202.350	77.242
Kratkoročni del dolgoročnih bančnih posojil	108.137	87.540
Posojila odvisnih in drugih podjetij	18.701	2.646
Kratkoročni del finančnega najema	4.318	2.573
Kratkoročni del drugih finančnih obveznosti*	10.202	-
Skupaj	343.708	170.001
Skupaj finančne obveznosti	755.667	595.466

*Druge finančne obveznosti se nanašajo na obveznosti iz naslova terminskega nakupa 12 % lastniškega deleža družbe M – Rodić, d.o.o., in terminskega nakupa 19 % lastniškega deleža družbe Mercator – Mex, d.o.o.

V primerjavi s preteklim letom se je v letu 2008 ročnost virov financiranja zaradi oteženega dostopa do dolgoročnih virov financiranja poslabšala.

Družba Mercator, d.d., je v letu 2004 izdala 265.400 obveznic v nominalni vrednosti 100 EUR na obveznico. Obveznice so prosto prenosljive v skladu z vsakokrat veljavnimi predpisi in s pravili poslovanja KDD. Obrestujejo se s fiksno obrestno mero v višini 4,80 % na leto. Obresti dospevajo v plačilo vsako leto za nazaj, 27. septembra do dospelja obveznice. Nominalna vrednost dospe v plačilo v celoti ob dospelju obveznice, to je 27. septembra 2011.

Družba na dan 31.12.2008 izkazuje finančne obveznosti iz naslova izdanih obveznic v skupni vrednosti 36.540 tisoč EUR.

Efektivne obrestne mere na dan bilance stanja:

	EUR	
	2008	2007
Bančna posojila	4,03 %	5,40 %
Druga posojila	4,93 %	5,50 %

Variabilne obrestne mere v glavnem predstavljajo obrestne mere vezane na Euribor. Fiksne obrestne mere se v glavnem nanašajo na posojila domačih bank s fiksno nominalno obrestno mero in na izdane obveznice. Finančne obveznosti so ščitene z izpeljanimi finančnimi inštrumenti, in sicer z obrestnimi zamenjavami in obrestnimi ovraticami.

Finančni najem

Obveznosti v zvezi s finančnim najemom – plačila najmanjše najemnine:

v tisoč EUR	2008	2007
Manj kot eno leto	9.739	6.259
Več kot eno leto in manj kot pet let	39.405	25.016
Več kot pet let	97.444	63.002
Skupaj	146.588	94.277
Prihodnje obremenitve v zvezi s finančnimi najemi	39.546	29.167
Sedanja vrednost obveznosti v zvezi s finančnimi najemi	107.042	65.110

Sedanja vrednost obveznosti v zvezi s finančnim najemom je razčlenjena takole:

v tisoč EUR	2008	2007
Manj kot eno leto	4.318	2.573
Več kot eno leto in manj kot pet let	20.023	11.860
Več kot pet let	82.701	50.677
Skupaj	107.042	65.110

Knjigovodske vrednosti vseh finančnih obveznosti se približujejo njihovim poštenim vrednostim.

27. Dolgoročne rezervacije

v tisoč EUR	Rezervacije v zvezi z denacionali- zacijskimi zahtevki	Prejete tožbe	Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	Druge rezervacije	Skupaj
Stanje 31. decembra 2007	1.948	9.446	17.651	1.188	30.233
Povečanje	-	1.968	1.743	909	4.620
Odprava		(3.946)			(3.946)
Črpanje	(5)		(1.583)	(2.097)	(3.685)
Stanje 31. decembra 2008	1.943	7.468	17.811	-	27.222

Rezervacije za prejete tožbe so se v letu 2008 na osnovi strokovnega mnenja odvetnika zmanjšale za 3.946 tisoč EUR. Na osnovi prejetih tožbenih zahtevkov in mnenja pravne stroke je družba v letu 2008 oblikovala dodatne dolgoročne rezervacije v skupnem znesku 1.968 tisoč EUR.

Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade so oblikovane za ocenjene obveznosti izplačila odpravnin ob upokojitvi in jubilejnih nagrad, kot rezultat dolgoletnega službovanja zaposlenih, na dan bilance stanja, diskontirano na sedanjo vrednost. Obveznost je bila oblikovana za pričakovana izplačila.

Na dan 31.12.2008 znaša vrednost obveznosti za odpravnine in jubilejne nagrade 17.811 tisoč EUR. Obveznost se je v primerjavi s preteklim letom povečala za 1.743 tisoč EUR. Razlika je izkazana med drugimi poslovnimi odhodki tekočega poslovnega leta. V letu 2008 so bile v breme oblikovanih dolgoročnih rezervacij izplačane odpravnine in jubilejne nagrade v skupnem znesku 1.583 tisoč EUR.

Druge rezervacije so se povečale iz naslova oblikovanja rezervacij za izboljšanje delovnih pogojev invalidov v skupnem znesku 909 tisoč EUR. V letu 2008 smo v celoti počrpali rezervacije za izboljšanje delovnih pogojev invalidov v skupnem znesku 2.097 tisoč EUR, in sicer smo z oblikovanimi rezervacijami nadomestili izpad prihodkov zaradi večje bolniške odsotnosti zaposlenih invalidov.

28. Poslovne in druge obveznosti

v tisoč EUR	2008	2007
Poslovne obveznosti	390.291	313.588
Obveznosti do socialnega zavarovanja in davki	8.931	5.540
Obveznosti za odmerjeni davek	-	4.201
Druge obveznosti	11.298	9.882
Vnaprej vračunani stroški	6.256	11.141
Odloženi prihodki	8.985	9.843
Skupaj	425.761	349.994

Družba na dan 31. decembra 2008 ne izkazuje poslovnih obveznosti do članov nadzornega sveta, do članov uprave in ostalih zaposlenih pa izkazuje obveznosti iz naslova obračunanih še neizplačanih plač za mesec december 2008 in vnaprej vračunanih nagrad za leto 2008.

29. Finančni inštrumenti

Kreditno tveganje

Knjigovodske vrednosti finančnih sredstev predstavljajo največjo izpostavljenost kreditnemu tveganju. Največja izpostavljenost kreditnemu tveganju na dan poročanja:

v tisoč EUR	2008	2007
Terjatve do kupcev in druge terjatve	196.992	192.112
Terjatve do bank	16.496	6.142
Predujmi za kratkoročna sredstva	37.154	1.046
Skupaj	250.642	193.158

Terjatve do kupcev izhajajo iz veleprodaje blaga, materiala in storitev ter prodaje blaga fizičnim osebam, imetnikom kartice Mercator Pika in kartice Maxi. Tako veleprodajni kot tudi maloprodajni kupci so razpršeni, tako da ni večje izpostavljenosti posameznemu kupcu. Družba izvaja tudi stalen nadzor nad slabimi plačniki in preverja boniteto vseh veleprodajnih in maloprodajnih kupcev. Ukrepi, ki jih podjetje predvideva ob morebitnem povečanju tveganj, so predvsem pridobitev ustreznih zavarovanj, poostreitev nadzora slabih plačnikov, aktivnejši postopki pri izterjavi terjatev in po potrebi oblikovanje strokovne bonitetne službe, ki bi sistematizirano vrednotila in spremljala kreditno tveganje.

Največja izpostavljenost terjatev do kupcev in drugih terjatev kreditnemu tveganju glede na vrsto kupcev na dan poročanja:

v tisoč EUR	2008	2007
Maloprodajni partnerji	53.610	48.341
Veleprodajni in ostali partnerji	197.032	144.817
Skupaj	250.642	192.569

Družba je v razred veleprodajnih in ostalih partnerjev uvrstila vse terjatve iz naslova prodaje blaga, materiala in storitev do kupcev pravnih oseb ter terjatve do zaposlenih in države, v razred maloprodajnih partnerjev pa terjatve do fizičnih oseb iz naslova nakupov v maloprodajnih enotah družbe s kartico Mercator Pika in Maxi kartico, v razred ostalih pa.

Družba v okviru sistema zvestobe kartice Mercator Pika kupcem ponuja dodatne ugodnosti. Zavarovanja terjatev do kupcev in drugih (v bruto zneskih, brez popravkov terjatev):

v tisoč EUR	2008	2007
Zavarovane terjatve	15.843	13.036
Nezavarovane terjatve	257.019	205.115
Skupaj	272.862	217.562

Popravki terjatev

Analiza starosti terjatev do kupcev in drugih terjatev na dan poročanja:

v tisoč EUR	Bruto vrednost	Popravek	Bruto vrednost	Popravek
	2008	2008	2007	2007
Nezapadle	234.085	-	180.340	-
Zapadle 0-60 dni	15.587	-	10.738	985
Zapadle 61-74 dni	1.379	689	1.750	639
Zapadle 75-89 dni	1.121	841	1.425	405
Zapadle več kot 90 dni	20.690	20.690	23.899	22.964
Skupaj	272.862	22.220	218.152	24.993

Gibanje popravka terjatev do kupcev in drugih terjatev:

v tisoč EUR	2008	2007
Stanje 1. januarja	24.993	20.490
Oblikovanje popravkov vrednosti v letu	-	7.611
(Izterjane odpisane terjatve v letu)	(24)	(1.040)
(Dokončen odpis terjatev)	(2.253)	(2.068)
(Zmanjšanje oblikovanega popravka vrednosti v letu)	(496)	-
Stanje 31. decembra	22.220	24.993

Družba ocenjuje, da se kljub finančni krizi plačilna sposobnost in plačilne navade kupcev še niso tako spremenile, da bi to vplivalo na politiko oblikovanja popravkov terjatev. Družba redno tedensko spremlja stanje odprtih zapadlih terjatev in bo po potrebi spremenila ter prilagodila način izračuna zneska popravka terjatev razmeram na trgu.

Likvidnostno tveganje

V nadaljevanju je prikazana zapadlost finančnih obveznosti:

31. december 2008

v tisoč EUR	Knjigo- vodska vrednost	Pogodbeni denarni tokovi	1 leto ali manj	1-2 leti	2-5 let	Več kot 5 let
Neizpeljane obveznosti						
Bančna posojila	582.621	676.518	349.871	99.114	197.735	29.798
Posojila odvisnih podjetij	17.190	18.042	18.042	-	-	-
Obveznice	36.540	41.802	1.754	1.754	38.294	-
Posojila drugih podjetij	1.511	1.522	528	-	-	994
Finančni najem	107.041	146.588	9.739	9.835	29.570	97.444
Druge finančne obveznosti	10.764	10.764	10.202	-	562	-
Poslovne in druge obveznosti ter odmerjeni davek	425.761	425.761	425.761	-	-	-
Skupaj	1.181.428	1.320.997	815.897	110.703	266.161	128.236

31. december 2007

v tisoč EUR	Knjigo- vodska vrednost	Pogodbeni denarni tokovi	1 leto ali manj	1-2 leti	2-5 let	Več kot 5 let
Neizpeljane obveznosti						
Bančna posojila	472.266	526.426	186.241	105.443	194.367	40.376
Posojila odvisnih podjetij	530	544	544	-	-	-
Obveznice	36.540	41.803	1.769	1.769	38.265	-
Posojila drugih podjetij	2.116	3.878	2.110	-	1.768	-
Finančni najem	65.110	94.277	6.259	6.259	18.757	63.002
Druge finančne obveznosti	18.904	18.904	-	8.500	10.404	-
Poslovne in druge obveznosti in odmerjeni davek	336.544	336.544	336.544	-	-	-
Skupaj	932.010	1.022.377	533.467	119.230	266.302	103.374

Naslednja tabela prikazuje obdobja, v katerih se pričakuje denarne tokove v zvezi z izpeljanimi finančnimi inštrumenti, ki predstavljajo varovanje denarnega toka pred tveganjem:

2008

v tisoč EUR	Knjigo- vodska vrednost	Pričakovani denarni tok	6 mesecev ali manj	6-12 mesecev	1-5 let	Nad 5 let
Pogodbe o obrestnih zamenjavah in obrestnih ovratnicah:						
Sredstva	-	1.948	1.948	-	-	-
Obveznosti	(3.598)	(11.976)	(2.605)	(5.385)	(3.986)	-

2007

v tisoč EUR	Knjigo- vodska vrednost	Pričakovani denarni tok	6 mesecev ali manj	6-12 mesecev	1-5 let	Nad 5 let
Pogodbe o obrestnih zamenjavah in obrestnih ovratnicah:						
Sredstva	5.771	5.771	1.235	698	3.838	-

Valutno tveganje*Izpostavljenost*

Družba Mercator, d.d., ni izpostavljena valutnemu tveganju, saj nima niti terjatev niti obveznosti, izraženih v tujih valutah.

Tveganje spremembe obrestne mere*Izpostavljenost*

Izpostavljenost tveganju spremembe obrestne mere družbe je bila naslednja:

v tisoč EUR	2008	2007
Finančni inštrumenti po fiksni obrestni meri		
Finančna sredstva	16.265	1.910
Finančne obveznosti	(90.004)	(56.074)
Skupaj	(73.739)	(54.164)
Finančni inštrumenti po variabilni obrestni meri		
Finančna sredstva	1.131	-
Finančne obveznosti	(665.663)	(539.392)
	(664.532)	(539.392)

Analiza občutljivosti poštene vrednosti finančnih inštrumentov po fiksni obrestni meri

Družba nima finančnih inštrumentov po fiksni obrestni meri, opredeljenih po poštenu vrednosti skozi poslovni izid, niti izpeljanih finančnih inštrumentov, opredeljenih za ščitenje poštene vrednosti pred tveganjem. Sprememba obrestne mere na dan poročanja tako ne bo vplivala na čisti poslovni izid.

Analiza občutljivosti denarnega toka pri inštrumentih z variabilno obrestno mero

Sprememba obrestne mere za 100 bazičnih točk na dan poročanja bi povečala (zmanjšala) kapital in čisti poslovni izid za spodaj navedene vrednosti. Analiza predpostavlja, da vse spremenljivke, predvsem devizni tečaji, ostanejo nespremenjene. Analiza je za obe leti pripravljena na enak način.

v tisoč EUR	Čisti poslovni izid	
	povečanje za 100 bt	zmanjšanje za 100 bt
31. december 2008		
Inštrumenti po variabilni obrestni meri	(6.657)	6.657
Pogodba o zamenjavi obrestnih mer	2.815	(3.500)
Variabilnost denarnega toka (neto)	(3.842)	3.157
31. december 2007		
Inštrumenti po variabilni obrestni meri	(3.952)	3.952
Pogodba o zamenjavi obrestnih mer	3.500	(93)
Variabilnost denarnega toka (neto)	(452)	3.859

Poštene vrednosti

Poštene vrednosti sredstev in obveznosti ter knjigovodske vrednosti prikazane v bilanci stanja:

v tisoč EUR	31. 12. 2008		31. 12. 2007	
	knjigovodska vrednost	poštena vrednost	knjigovodska vrednost	poštena vrednost
Izpeljani finančni inštrumenti	(3.598)	(3.598)	5.771	5.771
Terjatve do kupcev in druge terjatve	214.436	214.436	192.569	192.569
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	4.213	4.213	21.951	21.951
Denar in denarni ustrezniki	-	-	288	288
Bančna posojila s fiksno obrestno mero	(24.517)	(24.517)	(19.004)	(19.004)
Bančna posojila z variabilno obrestno mero	(558.621)	(558.621)	(453.262)	(453.262)
Obveznice	(36.540)	(35.392)	(36.540)	(37.161)
Posojila drugih in odvisnih podjetij	(18.701)	(18.701)	(2.646)	(2.646)
Druge finančne obveznosti	(10.764)	(10.764)	(18.904)	(18.904)
Finančni najem	(107.041)	(107.041)	(65.110)	(65.110)
Poslovne in druge obveznosti in odmerjeni davek	(425.761)	(425.761)	(336.544)	(336.544)

Pri izračunu poštene vrednosti obveznic je bila za diskontiranje prihodnjih denarnih tokov uporabljena obrestna mera, ki temelji na donosnosti državnih obveznic na dan poročanja, povečano za ustrezen pribitek, in sicer 4,66 %.

30. Poslovni najem

Družba kot najemjemalec

Obveznosti v zvezi s poslovnim najemom – plačila najmanjše najemnine:

v tisoč EUR	2008	2007
Manj kot eno leto	1.808	2.084
Več kot eno leto in manj kot pet let	9.582	6.380
Več kot pet let	8.531	1.951
Skupaj	19.921	10.415

31. Obveze v zvezi z naložbami

Pogodbeno dogovorjene naložbe v opredmetena osnovna sredstva, ki na dan bilance stanja še niso pripoznane v računovodskih izkazih:

v tisoč EUR	2008	2007
Nepremičnine, naprave in oprema	13.754	17.018

32. Pogojne obveznosti

v tisoč EUR	2008	2007
Vrednostni boni	5.828	2.070
Blago, prevzeto v konsignacijo	937	3.733
Dane garancije	321.100	265.589
Ostalo	8.434	8.735
Skupaj	336.299	284.780

Dane garancije in poročila, ki v skupnem znesku znašajo 321.100 tisoč EUR, predstavljajo predvsem garancije in poročila izdana odvisnim družbam za najeta posojila pri komercialnih bankah. Nobena od naštetih obveznosti ne izpolnjuje pogojev za pripoznanje med bilančne postavke, družba iz tega naslova ne pričakuje materialnih posledic.

Davčne oblasti lahko kadarkoli v petih oz. desetih letih po poteku leta, v katerem je treba odmeriti davek, preverijo poslovanje družbe, kar lahko povzroči nastanek dodatne obveznosti plačila davka, zamudnih obresti in kazni iz naslova davka od dohodkov pravnih oseb ali drugih davkov in dajatev. Družba ni seznanjena z okoliščinami, ki bi lahko povzročile morebitno pomembno obveznost iz tega naslova. Davčni organi so v letu 2006 opravili delni pregled davka od dobička za leto 2004.

Vrhovno sodišče Republike Slovenije je v konkretnem kolektivnem delovnem sporu odločilo, da je v kolektivni pogodbi dejavnosti gostinstva in turizma določena spodnja meja povračila stroškov na delo in z dela, hkrati pa je v tarifni prilogi kolektivne pogodbe izrecno določena dejanska višina povračila stroškov v zgornji višini davčno neobdavčenih zneskov (v skladu z davčno uredbo), to je v višini 100%. Na podlagi te odločitve je bilo sproženih več individualnih delovnih sporov za povrnitev razlike prevoznih stroškov za obdobje do 31.12.2006. Nižja sodišča so sledila odločitvi Vrhovnega sodišča Republike Slovenije in priznavala povrnitev razlike prevoznih

stroškov do 100%. Stališče družbe Mercator, d.d., je, da takšna odločitev ni ustrezna, ker je bilo v kolektivni pogodbi dejavnosti in podjetniški kolektivni pogodbi jasno določeno, da se povrnejo prevozniki stroški v višini 60%. Zaradi tega je družba vložila ustavne pritožbe na ustavno sodišče. Za vse obstoječe tožbene zahteve je družba Mercator, d.d., na dan 31.12.2008 oblikovala ustrezne rezervacije. Obseg in verjetnost morebitnih dodatnih obveznosti, ki bi izvirale iz tega naslova, na dan 31.12.2008 ni bilo mogoče zanesljivo oceniti, zaradi česar družba Mercator, d.d., iz tega naslova ni oblikovala dodatnih rezervacij.

33. Posli s povezanimi osebami

Družba ima dve skupini povezanih oseb: vodstveno osebje in odvisne družbe. V vodstveno osebje spadajo člani uprav, nadzornih svetov in zaposleni po individualnih pogodbah v družbah Skupine Mercator.

V letu 2008 je družba, upravi, nadzornemu svetu in drugim delavcem po individualnih pogodbah o zaposlitvi izplačala prejeme v naslednjih bruto vrednostih:

v tisoč EUR	2008		2007	
	znesek	število prejemnikov	znesek	število prejemnikov
Člani uprave:	1.294	4	1.122	4
- osnovne plače	704	4	704	4
- nagrada za uspešno delo v preteklem letu	528	4	352	4
- drugi prejemki iz delovnega razmerja	62	4	66	4
Člani nadzornega sveta:	213	10	431	10
- sejnine	18	10	24	10
- nagrada za uspešno delo v preteklem letu	195	10	407	10
Drugi delavci na podlagi individualnih pogodb v družbah Skupine Mercator	6.753	79	6.121	78
Skupaj	8.260	93	7.674	92

Bruto prejemki uprave v 2008

v tisoč EUR	Ime in priimek	Bruto prejemek		Ostali prejemki	
		Fiksni del	Variabilni del		
Predsednik uprave	Žiga Debeljak	382	206	156	20
Član uprave	Mateja Jesenek	302	166	124	12
Član uprave	Vera Aljančič Falež	304	166	124	14
Član uprave	Peter Zavrl	306	166	124	16
Skupaj		1.294	704	528	62

Bruto prejemki drugih delavcev po individualnih pogodbah o zaposlitvi obsegajo bruto vrednost osnovnih plač, nagrad za uspešno delo, bonitet in drugih prejemkov iz delovnega razmerja. Bruto prejemki članov uprave, nadzornega sveta in delavcev z individualnimi pogodbami o zaposlitvi predstavljajo 3,9 % celotnih stroškov dela (leta 2007: 3,8%).

Prodaja povezanim osebam

v tisoč EUR

Odvisna podjetja:

Mercator - H, d.o.o., Velika Gorica

Mercator - S, d.o.o., Novi Sad

Mercator - BH, d.o.o., Sarajevo

Pekarna Grosuplje, d.d., Grosuplje

Ostala odvisna podjetja

Skupaj

	2008	2007
	11.956	7.238
	4.552	3.253
	2.848	2.241
	-	3.407
	779	2.993
	20.135	19.132

Nabava pri povezanih osebah

v tisoč EUR

Odvisna podjetja:

Eta, d.d., Kamnik

Pekarna Grosuplje, d.d., Grosuplje

Mercator - Emba, d.d., Ljubljana

Ostala odvisna podjetja

Skupaj

	2008	2007
	11.785	11.561
	-	17.816
	5.158	6.515
	29	38
	16.972	35.930

Odrpte postavke iz prodaje/nabave pri povezanih osebah

Terjatve iz poslovanja do povezanih oseb

v tisoč EUR

Odvisna podjetja:

Mercator - H, d.o.o., Velika Gorica

Mercator - S, d.o.o., Novi Sad

Mercator - BH, d.o.o., Sarajevo

Pekarna Grosuplje, d.d., Grosuplje

Ostala odvisna podjetja

Skupaj

	31. 12. 2008	31. 12. 2007
	477	968
	2.392	796
	607	392
	-	1.850
	1.077	1.037
	4.553	5.043

Obveznosti iz poslovanja do povezanih oseb

v tisoč EUR

Odvisna podjetja:

Mercator - S, d.o.o., Novi Sad

M - Rodić, d.o.o., Novi Sad

Mercator - H, d.o.o., Velika Gorica

Eta, d.d., Kamnik

Mercator - Emba, d.d., Ljubljana

Pekarna Grosuplje, d.d., Grosuplje

Mercator - Optima, d.o.o., Ljubljana

Ostala odvisna podjetja

Skupaj

	31. 12. 2008	31. 12. 2007
	19.232	2
	3.670	-
	9.290	20
	3.811	3.376
	1.965	2.598
	21	3.034
	31	419
	868	3
	38.888	9.452

Posojila, pridobljena od povezanih oseb

v tisoč EUR

Odvisna podjetja:

Eta, d.d., Kamnik

Mercator - H, d.o.o., Velika Gorica

Mercator - BH, d.o.o., Sarajevo

Skupaj

31. 12. 2008	31. 12. 2007
190	530
12.000	-
5.000	-
17.190	530

Posojila, dana povezanim osebam

v tisoč EUR

Odvisna podjetja:

Mercator Makedonija, d.o.o., Skopje

Interier, d.o.o., Izola

Mercator IP, d.o.o.

Skupaj

31. 12. 2008	31. 12. 2007
240	73
186	186
745	-
1.171	259

34. Odvisne družbe

Odvisne družbe Skupine Mercator so našteje spodaj. Sedež imajo v Sloveniji, na Hrvaškem, v Srbiji, Bosni in Hercegovini, Črni gori, Makedoniji in Bolgariji.

Družba

Trgovske družbe na tujih trgih

Mercator - H, d.o.o. (Hrvaška)

Presoflex, d.o.o. (Hrvaška)

Belpana, d.o.o. (Hrvaška)

Mercator - BH, d.o.o. (Bosna in Hercegovina)

Mercator - S, d.o.o. (Srbija)

M - Rodić, d.o.o., (Srbija)*

Mercator Makedonija, d.o.o.e.l. (Makedonija)

Investment International, d.o.o.e.l. (Makedonija)

Mercator - Mex, d.o.o. (Črna gora)**

Mercator - B, e.o.o.d., Sofija (Bolgarija)

M - BL, d.o.o., Banja Luka (Bosna in Hercegovina)

Lastniški delež

2008

2007

Netrgovske družbe

Mercator - Emba, d.d., Ljubljana

Eta, d.d., Kamnik

Pekarna Grosuplje, d.d.

Belpana, d.o.o. (Hrvaška)

Mercator - Optima, d.o.o., Ljubljana

M.COM, d.o.o., Ljubljana

Interier, d.o.o., Izola

Mercator IP, d.o.o., Ljubljana

Evolution, d.o.o., Izola

M - nepremičnine, d.o.o., Ljubljana

	2008	2007
Mercator - H, d.o.o. (Hrvaška)	100,0 %	99,9 %
Presoflex, d.o.o. (Hrvaška)	-	99,9 %
Belpana, d.o.o. (Hrvaška)	100,0 %	-
Mercator - BH, d.o.o. (Bosna in Hercegovina)	100,0 %	100,0 %
Mercator - S, d.o.o. (Srbija)	100,0 %	100,0 %
M - Rodić, d.o.o., (Srbija)*	100,0 %	100,0 %
Mercator Makedonija, d.o.o.e.l. (Makedonija)	100,0 %	100,0 %
Investment International, d.o.o.e.l. (Makedonija)	100,0 %	100,0 %
Mercator - Mex, d.o.o. (Črna gora)**	70,0 %	70,0 %
Mercator - B, e.o.o.d., Sofija (Bolgarija)	100,0 %	-
M - BL, d.o.o., Banja Luka (Bosna in Hercegovina)	100,0 %	-
Mercator - Emba, d.d., Ljubljana	100,0 %	100,0 %
Eta, d.d., Kamnik	100,0 %	100,0 %
Pekarna Grosuplje, d.d.	100,0 %	98,4 %
Belpana, d.o.o. (Hrvaška)	-	98,4 %
Mercator - Optima, d.o.o., Ljubljana	100,0 %	100,0 %
M.COM, d.o.o., Ljubljana	100,0 %	100,0 %
Interier, d.o.o., Izola	97,6 %	97,6 %
Mercator IP, d.o.o., Ljubljana	100,0 %	-
Evolution, d.o.o., Izola	100,0 %	-
M - nepremičnine, d.o.o., Ljubljana	100,0 %	-

* Družba izkazuje vrednost naložbe v višini 100 %, zaradi upoštevanja možnosti termenskega nakupa preostalega 12 % lastniškega deleža (pojasnilo št. 17).

** Družba izkazuje vrednost naložbe v višini 70 %, zaradi upoštevanja termenskega nakupa 19 % lastniškega deleža (pojasnilo št. 17).

35. Postopki Urada za varstvo konkurence

Urad Republike Slovenije za varstvo konkurence (v nadaljevanju UVK) je v letu 2007 proti družbi Mercator, d.d., s sklepom uvedel naslednja dva postopka:

- dne 19.12.2007 je družba Mercator, d.d., prejela sklep UVK št. 306-178/2007-1 z dne 18.12.2007, s katerim je UVK uvedel postopek ugotavljanja kršitve domnevnega zlorabljanja domnevno prevladujočega položaja družbe Mercator, d.d., na trgu nabave izdelkov za vsakdanjo rabo,
- dne 21.12.2007 je družba Mercator, d.d., prejela sklep UVK št. 306-182/2007-2 z dne 20.12.2007, s katerim je UVK proti družbam Mercator, d.d., Spar Slovenija, d.o.o., Engrotuš, d.d., uvedel postopek ugotavljanja kršitve v zvezi z njihovim domnevnim usklajenim delovanjem na nabavnem trgu, in sicer:

(a) naj bi se usklajevale pri odločanju o dovolitvi dviga cen izdelkov za vsakdanjo rabo po tem, ko so dobavitelji izdelkov za vsakdanjo rabo predložili v potrditev povišanje cen,

(b) naj bi se usklajevale pri odločanju o prepovedi oziroma zahtevi po prekinitvi sodelovanja dobaviteljev z določenimi trgovskimi družbami, ki so sicer konkurenti na trgu nabave izdelkov za vsakdanjo rabo.

UVK je dne 29.8.2008 izdal povzetek relevantnih dejstev v postopku domnevnega usklajenega delovanja na nabavnem trgu (delno k podtočki (a)), na katerega je družba Mercator, d.d., dne 16.10.2008 vložila odgovor. Do dne izdaje revizijskega mnenja k temu letnemu poročilu UVK v nobenem od postopkov ni izdal nikakršne odločbe.

Družba Mercator, d.d., vse očitane domnevne kršitve označuje kot neutemeljene, saj vse svoje aktivnosti na nabavnem in drugih poslovnih področjih načrtuje in izvaja samostojno, v skladu z neodvisnimi poslovnimi strategijami in politikami ter upoštevajoč običajne poslovne prakse v panogi trgovine z izdelki vsakodnevne potrošnje, ob čemer na relevantnem nabavnem trgu izdelkov vsakodnevne potrošnje na podlagi ugotovitev pripravljenih študij niti nima prevladujočega položaja. O tem je družba UVK že predložila obsežne dokaze, v pripravi pa so še dodatne ekonometrične študije in druge analize.

O vseh novostih na tem področju bo družba, tako kot doslej, sproti obveščala delničarje preko borznega sistema obveščanja SEOnet.

36. Dogodki po datumu bilance stanja

Od 1.1.2009 do dneva izdaje revizijskega mnenja k temu Letnemu poročilu ni bilo pomembnejših poslovnih dogodkov.

Izjava posloводства

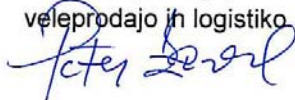
Uprava potrjuje računovodske izkaze družbe Poslovni sistem Mercator, d.d., za leto, končano na dan 31. decembra 2008, na straneh od 156 do 162 in pojasnila k računovodskim izkazom na straneh od 163 do 208.

Uprava potrjuje, da so bile pri izdelavi računovodskih izkazov dosledno uporabljene ustrezne računovodske usmeritve, da so bile računovodske ocene izdelane po načelu previdnosti in dobrega gospodarjenja in da računovodski izkazi predstavljajo resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja družbe in izidov njenega poslovanja za leto 2008.

Uprava je odgovorna tudi za ustrezno vodenje računovodstva, za sprejem ustreznih ukrepov za zavarovanje premoženja in drugih sredstev ter potrjuje, da so računovodski izkazi skupaj s pojasnili, izdelani na podlagi predpostavke o nadaljnjem poslovanju družbe ter v skladu z veljavno zakonodajo in Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija.

Davčne oblasti lahko kadarkoli v petih letih po poteku leta, v katerem je treba davek odmeriti, preverijo poslovanje družbe, kar lahko povzroči nastanek dodatne obveznosti plačila davka, zamudnih obresti in kazni iz naslova davka od dohodkov pravnih oseb ali drugih davkov in dajatev. Uprava družbe ni seznanjena z okoliščinami, ki bi lahko povzročile morebitno pomembno obveznost iz tega naslova.

Peter Zavrl,
član uprave za
maloprodajo,
veleprodajo in logistiko

Mateja Jesenek,
članica uprave za
trženje in nabavo

Vera Aljančič Falež,
članica uprave za
kadre, organizacijo,
pravne in splošne
zadeve

Žiga Debeljak,
predsednik uprave

Ljubljana, 9.2.2009

Poročilo neodvisnega revizorja

Delničarjem družbe Poslovni sistem Mercator, d.d., Ljubljana

Revidirali smo priložene računovodske izkaze gospodarske družbe Poslovni sistem Mercator, d.d., Ljubljana, ki vključujejo bilanco stanja na dan 31. decembra 2008, izkaz poslovnega izida, izkaz gibanja kapitala in izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne opombe.

Odgovornost posloводства za računovodske izkaze

Posloводство je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh računovodskih izkazov v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska Unija. Ta odgovornost vključuje: vzpostavitev, delovanje in vzdrževanje notranjega kontroliranja, povezanega s pripravo in pošteno predstavitev računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, izbiri in uporabo ustreznih računovodskih usmeritev ter pripravo računovodskih ocen, ki so utemeljene v danih okoliščinah.

Revizorjeva odgovornost

Naša naloga je izraziti mnenje o teh računovodskih izkazih na podlagi revizije. Revizijo smo opravili v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja. Ti standardi zahtevajo od nas izpolnjevanje etičnih zahtev ter načrtovanje in izvedbo revizije za pridobitev sprejemljivega zagotovila, da računovodski izkazi ne vsebujejo pomembno napačne navedbe.

Revizija vključuje izvajanje postopkov za pridobitev revizijskih dokazov o zneskih in razkritjih v računovodskih izkazih. Izbrani postopki so odvisni od revizorjeve presoje in vključujejo tudi ocenjevanje tveganj napačne navedbe v računovodskih izkazih zaradi prevare ali napake. Pri ocenjevanju teh tveganj prouči revizor notranje kontroliranje, povezano s pripravljanjem in poštenim predstavljanjem računovodskih izkazov družbe, da bi določil okoliščinam ustrezne revizijske postopke, ne pa, da bi izrazil mnenje o uspešnosti notranjega kontroliranja družbe. Revizija vključuje tudi ovrednotenje ustreznosti uporabljenih računovodskih usmeritev in utemeljenosti računovodskih ocen posloводства kot tudi ovrednotenje celotne predstavitve računovodskih izkazov.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje.

Mnenje

Po našem mnenju so računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih poštena predstavitev finančnega stanja gospodarske družbe Poslovni sistem Mercator, d.d., Ljubljana na dan 31. decembra 2008 ter njenega poslovnega izida in denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska Unija.

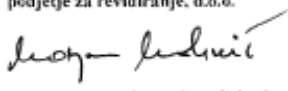
Poročilo o drugih zakonskih in regulativnih zahtevah

V skladu z zahtevo zakona o gospodarskih družbah (ZGD - 1) potrjujemo, da so informacije v poslovnem poročilu skladne s priloženimi računovodskimi izkazi.

Danilo Bukovec, univ. dipl. ekon.
pooblaščen revizor

Ljubljana, 19. februar 2009

KPMG SLOVENIJA,
podjetje za revidiranje, d.o.o.

Marjan Mahnič, univ. dipl. ekon.
pooblaščen revizor
partner

KPMG Slovenija, d.o.o.

STIKI Z MERCATORJEM

POSLOVNI SISTEM MERCATOR, d.d.

Dunajska cesta 107, 1113 Ljubljana

T: +386 1 560 10 00, E: info@mercator.si, www.mercator.si

Funkcija	Ime in priimek	Telefon	Elektronski naslov
Uprava			
Predsednik uprave	Žiga Debeljak	01 560 11 95 01 560 11 96	ziga.debeljak@mercator.si
Članica uprave za kadre, organizacijo, pravne in splošne zadeve	Vera Aljančič Falež	01 560 17 42	vera.aljancic@mercator.si
Članica uprave za trženje in nabavo	Mateja Jesenek	01 560 16 77	mateja.jesenek@mercator.si
Član uprave za maloprodajo, veleprodajo, interno proizvodnjo, logistiko in podporo operativni dejavnosti	Peter Zavrl	01 560 32 69	peter.zavrl@mercator.si
Področja predsednika uprave			
Pomočnik predsednika uprave za investicije in razvoj	Stanislav Brodnjak	01 560 17 66	stanislav.brodnjak@mercator.si
Svetovalec uprave na področju investicij	Mitja Valič	01 560 16 80	mitja.valic@mercator.si
Izvršni direktor mednarodnega razvoja	Aleš Resnik	01 560 16 03	ales.resnik@mercator.si
Izvršni direktor investicij in razvoja tehnologij	Marko Umberger	01 560 17 39	marko.umberger@mercator.si
Direktor priprave investicij in razvoja tehnologij	Primož Godler	01 560 11 22	primoz.godler@mercator.si
Direktor izvedbe investicij	Primož Goslar	01 560 19 14	primoz.goslar@mercator.si
Direktor informacijskih tehnologij	Miloš Blanc	01 560 11 90	milos.blanc@mercator.si
Izvršna direktorica financ, računovodstva, kontrolinga in interne revizije	Melita Kolbezen	01 560 15 95	melita.kolbezen@mercator.si
Direktorica kontrolinga in interne revizije	Andreja Cedilnik	01 560 11 03	andreja.cedilnik@mercator.si
Direktorica računovodstva	Nataša Mlakar	01 560 11 67	natasa.mlakar@mercator.si
Direktor financ	Dean Čerin	01 560 16 76	dean.cerin@mercator.si
Področja članice uprave za trženje in nabavo			
Pomočnica članice uprave za komercialo	Jelka Žekar	01 560 11 92	jelka.zekar@mercator.si
V.d. direktorice podpore trženju	Majda Fartek	01 560 14 42	majda.fartek@mercator.si
Izvršni direktor strateškega trženja	Darko Dujič	01 560 10 96	darko.dujic@mercator.si

Direktor dopolnilnih trgovskih storitev	Radovan Veselinovič	04 256 83 40	rado.veselinovic@mercator.si
Direktorica razvoja prodajnih formatov	Aleksandra Kocmut	01 560 17 37	aleksandra.kocmut@mercator.si
Direktorica marketinga	Mojca Avšič	01 560 11 11	mojca.avsic@mercator.si
Izvršni direktor market programa	Jože Sadar	01 560 13 13	joze.sadar@mercator.si
Direktorica programa market - sadje in zelenjava	Alenka Krafogel	01 547 39 12	alenka.krafogel@mercator.si
Direktorica programa market - sveži	Manja Stržinar	01 560 17 63	manja.strzinar@mercator.si
Direktorica programa market - suhi	Katja Mihelič	01 560 12 11	katja.mihelic@mercator.si
Direktorica programa market - neživila	Nives Rudolf	01 560 13 72	nives.rudolf@mercator.si
V.d. direktorja Hura! diskontov	Matjaž Pirc	04 256 83 60	matjaz.pirc@mercator.si
Izvršni direktor programa tehnika	Stane Kavkler	01 560 61 16	stane.kavkler@mercator.si
Direktor programa tehnika - gradbeni in inštalacijski material	Zlatko Selič	01 560 61 13	zlatko.selic@mercator.si
Direktor programa tehnika - hišni aparati in hobi	Robert Surina	01 560 61 11	robert.surina@mercator.si
Direktorica programa tehnika - vrt in agro	Mateja Cvikl Marovt	01 560 61 90	mateja.cvikl@mercator.si
Izvršni direktor programa Intersport	Pavle Pirc	01 560 16 70	pavle.pirc@mercator.si
Direktor programa Intersport - športni izdelki	Peter Gregorič	01 560 12 59	peter.gregoric@mercator.si
Izvršna direktorica programa tekstil	Urša Manček	01 560 11 77	ursa.mancek@mercator.si
Direktorica programa tekstil - market	Maja Pučko Gnamuš	01 560 13 92	maja.pucko@mercator.si
Direktorica programa tekstil v specializiranih prodajalnah	Maja Zorc	01 560 14 57	maja.zorc@mercator.si
Direktorica potovalnih storitev	Nina Orehek	01 560 12 72	nina.orehek@mercator.si
Področja članice uprave za kadre, organizacijo, pravne in splošne zadeva			
Direktor organizacije in kakovosti	Božo Virant	01 560 16 35	bozo.virant@mercator.si
Direktorica kadrov	Marijana Jazbec	01 560 15 02	marijana.jazbec@mercator.si
Direktorica pravnih zadev	Ksenija Bračič	01 560 17 34	ksenija.bracic@mercator.si
Direktor upravljanja z nepremičninami	Janez Gutnik	04 256 83 54	janez.gutnik@mercator.si
Direktorica splošnih zadev	Lidija Jarc	01 560 16 41	lidija.jarc@mercator.si
Direktor nabave netrgovskega blaga in	Toni Grmek	01 560 15 11	toni.grmek@mercator.si

storitev

Področja člana uprave za maloprodajo, veleprodajo in logistiko

Izvršni direktor maloprodaje	Samo Gorjup	01 560 33 21	samo.gorjup@mercator.si
Izvršni direktor veleprodaje	Aleš Šabeder	01 560 34 15	ales.sabeder@mercator.si
Direktor logistike	Marko Cedilnik	01 560 32 20	marko.cedilnik@mercator.si
Direktor proizvodnje	Miran Hribar	01 786 69 03	miran.hribar@mercator.si
Direktorica podpore operativni dejavnosti	Ludvika Marenče	01 560 32 22	ludvika.marence@mercator.si

Kontaktne osebe za stike z javnostmi

Odnosi z javnostmi	Barbara Stegel	01 560 10 48	barbara.stegel@mercator.si
Odnosi s finančnimi javnostmi	Kristina Pukl	01 560 16 25	kristina.pukl@mercator.si

SKUPINA MERCATOR

POSLOVNI SISTEM MERCATOR, d.d.

Sedež: Dunajska cesta 107, 1113 Ljubljana
Predsednik uprave: Žiga Debeljak, T: +386 1 560 11 95, E: ziga.debeljak@mercator.si

Mercator - H, d.o.o.

Sedež: Hrvatske bratske zajednice 1, 10410 Velika Gorica, Hrvaška
Predsednik uprave: Hrvoje Štorga, T: +385 1 657 21 01, E: hrvoje.storga@mercator.hr

Mercator - S, d.o.o.

Sedež: Temerinski put 50, 21000 Novi Sad, Srbija
Predsednica upravnega odbora: Stanka Čurović, T: +381 21 4888 400,
E: stanka.curovic@mercator.rs

M - Rodić, d.o.o.

Sedež: Temerinski put 50, 21000 Novi Sad, Srbija
Predsednica upravnega odbora: Stanka Čurović, T: +381 21 4888 400,
E: stanka.curovic@mercator.rs

Mercator - BH, d.o.o.

Sedež: Ložionička br. 16, 71000 Sarajevo, Bosna in Hercegovina
Direktor: Mensud Lagumdžija, T: +387 33 286 130,
E: mensud.lagumdzija@mercator.ba

Mercator - BL, d.o.o.

Sedež: Trg srpskih junaka 4, 78000 Banja Luka, Bosna in Hercegovina
Direktor: Damjan Davidović, T: +387 51 219 279,
E: damjan.davidovic@mercator.ba

Mercator - Mex, d.o.o.

Sedež: Put Radomira Ivanovića br. 2, 81000 Podgorica, Crna gora
Izvršni direktor: Ivan Karadžić, T: +382 81 442 403,
E: ivan.karadzic@mercator-mex.cg.yu

Mercator Makedonija, d.o.o.

Sedež: Ul. Teodosij Gologanov br. 132, 1000 Skopje, Makedonija
Direktor: Jordan Minov, T: +389 2 329 02 33,
E: jordan.minov@mercator.com.mk

Mercator - B, e.o.o.d.

Sedež: Bogatiza Street 36, BG-1421 Sofija, Bolgarija
Direktor: Vladimir Kravčuk, T: +381 63 401 545,
E: vladimir.kravcuk@mercator.rs

Eta, d.d.

Sedež: Kajuhova pot 4, 1240 Kamnik, Slovenija
Direktor: Andrej Stusek, T: +381 1 830 84 04, E: andrej.stusek@eta-kamnik.si

Mercator - Emba, d.d.

Sedež: Slovenčeva 21, 1000 Ljubljana, Slovenija
Direktor: Mladen Mladenich, T: +386 1 560 90 02,
E: mladen.mladenich@mercator-empa.si

Mercator - Optima, d.o.o.

Sedež: Einspillerjeva 6, 1000 Ljubljana, Slovenija
Direktorica: Nada Jakopič Blaganje, T: +386 1 560 19 80,
E: nada.jakopic.blaganje@mercator-optima.si

IP Mercator, d.o.o.

Sedež: Dunajska 107, 1113 Ljubljana, Slovenija

Direktor: Vladimir Kukavica, T: +386 1 560 15 28,
E: vladimir.kukavica@mercator.si

M - nepremičnine, d.o.o.

Sedež: Dunajska cesta 110, 1113 Ljubljana, Slovenija

Direktor: Janez Gutnik, T: +386 1 234 36 42, E: janez.gutnik@mercator.si